

**Školský vzdelávací program ČAKANČEK
ISCED 1 pri LVS Čakany**

**MOTTO: „Nie je umenie dokázať dieťaťu , že niečo nevie, ale je umenie dať mu príležitosť,
aby ukázal , že niečo vie.“**

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma vzdelávania	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Názov školy	Liečebno – výchovné sanatorium
Adresa školy	930 40 Čakany č.7
IČO	00014478
Riaditeľ školy	Mgr. Renáta Némethová nemethovar@gmail.com
Kontakty	tel.:031/5693504 e-mail:LVS.Cakany@zoznam.sk
Internetová adresa:	www.lvszscakany.edupage.org
Vedúca výchovy	Mgr.Iveta Borsová
Kontakty	031/5693504 kl.13
Zriaďovateľ	Krajský školský úrad Trnava
Adresa	Kollárová 8, 917 01 Trnava
Kontakty	033/5550111

Koordinátor pre tvorbu ŠVP : **Mgr. Danuše Moravčíková**

Ďalšie kontakty : **Mgr. Mária Majcherová,**
Mgr. Mária Kopčová
Mgr. Alena Šlezingerová

Platnosť dokumentácie od 1.septembra 2008

Koordinátor pre tvorbu ŠVP : **Mgr. Alena Šlezingerová**
Ďalšie kontakty : **Mgr. Mária Majcherová,**
Mgr. Martina Kiss
Mgr. Zjavka Ivan

Nový koordinátor od 1.9.2016

Podpis

Dátum zmeny	Platnosť ŠKvP	Dôvod zmeny	Podpis riaditeľa
21.08.2009	Od 1.09.2009	Rozšírenie ŠKvP o 2.ročník ZŠ	
25.08.2010	Od 1.09.2010	Rozšírenie ŠKvP o 3.ročník ZŠ	
22.08.2011	Od 1.09.2011	Rozšírenie ŠKvP o 4.ročník ZŠ	
1.01.2013		Zmena zriaďovateľa Obvodný úrad Trnava, Kollárová 8 917 01 TRNAVA	
1.09.2013	1.09.2013	Nová pani učiteľka Mgr. Turániová	
1.10.2013		Okresný úrad Trnava Kollárová 8, 917 01 TRNAVA	
28.02.2013	1.03.2014	Zpracovanie prierezových tém a ich rozpracovanie v učebných osnovách, ich doplnenie v zmysle ŠVP,	
28.02.2013	1.03.2014	uvedenie spôsobu podmienok ukončenia výchovy a vzdelávania,	
28.08.2014	1.09.2014	Zpracovanie učebných osnov Náboženskej výchovy	

28.08.2014	1.09.2014	Zmena názvu na „Čakanček“	
27.8.2015	1.9.2015	Dopracovanie ŠKVP pre 5.ročník,	
27.8.2015	1.9.2015	Nová pani učiteľka	
27.8.2015	1.9.2015	Prepracovanie ŠKVP – podľa inovovaného ŠVP pre 1.stupeň ZŠ	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
30.8.2016	1.9.2016	Nový pán učiteľ	
30.8.2016	1.9.2016	Inovovaná ŠkvP pre druhý ročník ZŠ	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
28.8.2017	1.9.2017	Inovovaná ŠkvP pre tretí ročník ZŠ	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.
31.8.2017	1.9.2017	Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti pre primárne	Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-

		a nižšie stredné vzdelávanie	2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.
--	--	-------------------------------------	---

OBSAH

1 Všeobecná charakteristika školy

1. 1 Veľkosť školy
1. 2 Charakteristika žiakov a pedagogického zboru
1. 3 Priority ďalšieho vzdelávania pedagog. zamestnancov školy
1. 4 Organizácia prijatia žiaka do LVS
1. 5 Vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
1. 6 Dlhodobé projekty na škole
1. 7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami
1. 8 Priestorové a materiálno-technické podmienky
1. 9 Škola ako životný priestor

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2. 1 Pedagogický princíp
2. 2 Zameranie školy, SWOT analýza
2. 3 Profil absolventa
2. 4 Pedagogické stratégie
2. 5 Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti
- 2.6 Zabezpečenie výuky žiakov s VPU
- 2.7 Začlenenie prierezových tém
 - 2.7.1 Multikultúrna výchova
 - 2.7.2 Mediálna výchova
 - 2.7.3 Osobnostný a sociálny rozvoj
 - 2.7.4 Environmentálna výchova
 - 2.7.5 Dopravná výchova
 - 2.7.6 Tvorba projektu a prezentačné schopnosti
 - 2.7.7 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
 - 2.7.8 Ochrana života a zdravia

3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

- 3. 1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov
- 3. 2 Vnútorný systém kontroly hodnotenia zamestnancov
- 3. 3 Hodnotenie školy

4 Školský učebný plán

Poznámky

5 Učebné osnovy

1 Všeobecná charakteristika školy

Liečebno – výchovné sanatórium (ďalej len LVS) v Čakanoch je od okresného mesta Dunajská Streda vzdialená 20 kilometrov. Prvá písomná zmienka o území našej obce pochádza z roku 1254. LVS sídli v starom zachovanom barokovom kaštieli z konca 17. storočia, upravovaný bol v roku 1712 a prestavaný v roku 1824.

História LVS

Medzi kaštieľmi Žitného ostrova nemá tento nevelký barokový kaštieľ postavený v poslednej tretine 17. storočia, upravený v roku 1712 a prestavaný v roku 1824, významné miesto. Je však dosť dobre zachovaným príkladom menších barokových kaštieľov, ktoré niekedy obmieňali typ väčších kaštieľov. Poschodová obdĺžniková stavba má uhlopriečne postavené nárožné veže, obe priechelia majú portály, vstupný bohatší so širokou šambránou a kamennou kartušou s erbom. Hlavnú fasádu so siedmimi oknami spestrujú štukové ornamenty v parapete okien. Na prízemí sú barokové druhy klenieb, na poschodí už rovné stropy. Pri kaštieli bol pôvodne menší francúzsky park, ktorý vyhlásili za chránený areál. Jednopochoďový barokový kaštieľ so štyrmi nárožnými vežami nechal postaviť arcibiskup Juraj Szelepcsényi.

Dňa 3.apríla 1956 bol v ňom otvorený okresný detský domov. Na tento deň čakali na Krajskom národnom výbore v Bratislave, na Okresnom národnom výbore v Šamoríne a hlavne malé deti, predškolského veku, ktorým mal detský domov nahradiť stratené rodinné prostredie. Miestnosti kaštieľa boli špinavé a zapratané. S pomocou prvých pracovníkov boli všetky prekážky odstránené a k uvedenému dátumu sa detský domov otvoril. Zamestnanci sa starali o 16 opustených detí. Deti boli milé, živé a všetci sa im snažili nahradiť rodičovskú lásku a domov.

V septembri 1975 bol detský domov zmenený na detský diagnostický ústav, 1. septembra 1986 na ústav s výchovno - liečebným režimom (ÚVLR). Na základe vydania nového školského zákona bol ÚVLR premenovaný na LIEČEBNO - VÝCHOVNÉ SANATÓRIUM (LVS), ktoré bolo založené 1. januára 1994 v súlade so zákonom NR SR č. 279 Z.z 21. októbra 1993 o školských zariadeniach.

1.1 Veľkosť školy

ZŠ pri LVS Čakany sa nachádza v ústredí obce a navštevuje ju 32 žiakov. Zriaďovateľom LVS je Krajský školský úrad v Trnave. Dňa 1.1.1994 bolo zriadené LVS s právnou subjektivitou, o čom je ako doklad zriaďovacia listina. O kvalitný výchovno - vyučovací proces sa stará 12 pedagogických zamestnancov, 1 psychológ, soc. a zdravotnícky pracovník, externe psychiater a pediater. Samozrejme nesmieme zabudnúť na ostatných nepedagogických zamestnancov.

LVS je zariadenie s celoročnou prevádzkou. Žiaci k nám prichádzajú z celého Slovenska. Poskytujeme psychologickú a psychoterapeutickú starostlivosť deťom s neporušeným intelektom, u ktorých bola diagnostikovaná porucha učenia , resp. porucha aktivity a pozornosti.

Kapacita zariadenia je 32 detí. Deti sú rozdelené do štyroch tried (1.-4. ročník ZŠ. Každá trieda tvorí 1 výchovnú skupinu po 8 detí. Naše zariadenie je internátneho typu, deti sú ubytované na izbách po skupinách, len dievčatá majú vlastnú izbu. Každá výchovná skupina má svoju vlastnú klubovňu, v ktorej sa deti hrajú a trávia časť voľného času.

Materiálno-technické podmienky školy sú dobré. Interiérové a exteriérové prostredie považujeme za udržiavané a na dobrej estetickej úrovni.

Máme 4 kmeňové učebne, odbornú učebňu pre vyučovanie informatickej výchovy s pripojením na Internet. Počítače sú využívané nielen v rámci nepovinného predmetu práca s počítačom, ale aj na iných vyučovacích predmetoch. Všetkým žiakom, učiteľom aj verejnosti je umožnený prístup k internetu v rámci vyučovania i popoludní. Priestorové podmienky sa zlepšili po rekonštrukcii bytov, ktoré obývali naši zamestnanci. Veľkým problémom je chýbajúca telocvičňa. Športové aktivity v popoludňajších hodinách môžu prebiehať na školskom dvore, resp. máme zabezpečenú telocvičňu v susednej obci vo Štvrtku na Ostrove. Cez vyučovanie realizujem hodiny telesnej výchovy v klubovni. Pokiaľ nám počasie dovoľuje, žiaci cvičia na školskom dvore.

Vedúca výchovy spravuje kabinet učebných pomôcok a tiež sa stará o didaktickú techniku, ktorú využívame vo výchovno-vzdelávacom procese. Máme žiacku aj učiteľskú knižnicu, ktorá sa pravidelne dopĺňa.

V triedach je najnižší počet žiakov 4 a najvyšší 8. Pri tvorbe rozvrhu hodín máme na zreteli psychohygienické zásady, no nie vždy sa dajú v plnej miere dodržať. Celkový stav budov v starších častiach školy (kaštieľ) je neuspokojivý, preto v budúcnosti, za predpokladu získania finančných prostriedkov, plánujeme výmenu okien a celkovú rekonštrukciu. V starej časti na prízemí máme kancelárie, kuchyňu a jedáleň. Na poschodí sú ubytovacie priestory. V novej časti sú zriadené 4 triedy, kancelárie, knižnica, PC miestnosť a sociálne zariadenia. V bytovke máme 3 triedy a 4 klubovne.

V našom záujme je tiež pružne reagovať na možnosti tvorby ďalších projektov, na čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ a pod.

Súčasťou LVS je školská jedáleň, školská záhrada s preliezačkami, pieskoviskom a priestor s možnosťou realizácie dopravnej výchovy. Okolie zariadenia podnecuje aktivitu detí, dochádza k rozvoju motoriky, deti sú fyzicky odolnejšie – čo priamo súvisí s psychickým ladením. Deti sú zdatnejšie, vnímavejšie, nepreťažené nadmernými a neprimeranými podnetmi mestského prostredia, čo priaznivo vplýva na ich nervový systém a umožňuje rýchlejší rozvoj osobnosti detí aj ich efektívnejšie liečenie.

Školské ihrisko je vo vyhovujúcom stave, vypracovali sme projekt, ktorý financovali naši sponzori z Nemecka.

Počas školského roka sa snažíme dopĺňovať triedy modernými učebnými pomôckami, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

1.2 Charakteristika žiakov a pedagogického zboru

V ZŠ pri LVS sa vzdelávajú žiaci s poruchami aktivity a pozornosti, žiaci s vývinovými poruchami učenia. Poruchu aktivity a pozornosti definujeme ako skupinu porúch správania, so začiatočnými prejavmi pred siedmym rokom veku života dieťaťa. Je to kombináta hyperaktivity, poruchy pozornosti a neschopnosti sa primerane dlhší čas sústrediť na danú úlohu, pričom je toto správanie typické pre všetky situácie a je relatívne trvalé. Pri nevhodnom, najmä dlhodobejšom výchovnom prístupe, sa môžu sekundárne vyvinúť až asociálne formy správania. Ako pridružená porucha sa môžu vyskytnúť aj špecifické poruchy učenia. Medzinárodná klasifikácia chorôb, 10. revízia (MKCH-10) v kategórii Poruchy psychického vývinu (F 80-89) samostatne vymedzuje špecifické poruchy školských zručností (F 81) a rozlišuje: F 81.0 špecifickú poruchu čítania (u nás označovanú termínom dyslexia), F 81.1 špecifickú poruchu hláskovania (doslovný preklad z angl. spelling disorder, u nás ju nazývame dysortografia), F 81.2 špecifickú poruchuaritmetických schopností (dyskalkúlia), F 81.3 zmiešanú poruchu školských zručností (súčasný výskyt dyskalkúlie s dyslexiou alebo dysortografiou), F 81.8 iné vývinové poruchy školských zručností (uvádza sa dysgrafia) a F 81.9 nešpecifikovanú vývinovú poruchu školských zručností (neschopnosť učiť sa).

V súčasnosti v sanatóriu pracuje stabilizovaný tím vysokokvalifikovaných odborníkov, ktorí považujú svoju prácu za zmysluplnú.

V zariadení pracuje pod vedením riaditeľa a vedúcej výchovy sedem vychovávateľov, štyria učitelia, psychológ, sociálna pracovníčka, 4 pomocné vychovávateľky a pracovníci technicko – hospodárskeho úseku.

V ZŠ sú piati učitelia (tu sa eviduje aj riaditeľka). Z nich všetci spĺňajú kvalifikačné požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti.

Vychovávatelia – z nich dvaja majú vysokoškolské vzdelanie, 6 vychovávateľov má ukončené 2- ročné štúdium špeciálnej pedagogiky v MC Bratislave, jedna študuje na PF UK v Bratislave – 3.ročník. Na našej škole pracuje aj jeden psychológ na plný úväzok, ktorý je v stálom styku so všetkými deťmi. Pri svojej práci využíva individuálne, ale aj skupinové sedenia, ochotne pomôže a poradí aj pedagogickým zamestnancom. Máme určenú aj koordinátorku pre enviromentálnu výchovu - Mgr. Anita Turániová , koordinátora drogových prevencií – PhDr. Štefana Kubíka a výchovného poradcu – Mgr. Lucia Husárová. Máme zriadený jeden metodický orgán, v ktorom sú zapojení všetci pedagogickí zamestnanci a psychológ.

Okrem vyučovacej povinnosti majú pedagógovia aj množstvo ďalších povinností ako je vedenie triednej dokumentácie, spolupráca s rodičmi, s odborníkmi starajúcich sa o žiakov v ich triednom kolektíve, usporiadanie exkurzií, výlety, pripravujú žiakov na súťaže, pracujú v metodickom združení, sú zodpovední nielen za žiakov, ale aj za inventár školy.

Povinné a odporúčané personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania – vyplývajúce z VP pre PAP

Pri vzdelávaní žiaka s poruchou aktivity a pozornosti formou školskej integrácie v bežnej škole je potrebné zabezpečiť odborný servis školského špeciálneho pedagóga, psychológa, liečebného pedagóga, sociálneho pedagóga, podľa potreby ďalších odborných zamestnancov – logopéda, asistenta učiteľa a spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, prípadne s liečebno-výchovným sanatóriom.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti so zameraním na poruchy aktivity a pozornosti, sú schopní tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu v oblasti výchovy a vzdelávania detí s poruchou aktivity a pozornosti,

- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa

- pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia, na základe odporúčenia centra špeciálno-pedagogického poradenstva.

Školský logopéd

- t.j. logopéd s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou platnou v rezorte školstva. Vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s poruchami aktivity a pozornosti. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Psychológ

- vykonáva odborné činnosti v rámci orientačnej psychologickkej diagnostiky, individuálneho, skupinového alebo hromadného psychologického poradenstva, psychoterapie, prevencie a intervencie k žiakom s osobitným zreteľom na proces výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach; vykonáva aj odborné činnosti psychologického poradenstva v oblasti rodinných, partnerských a ďalších sociálnych vzťahov. Poskytuje psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení. Pripravuje podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení.

Liečebný pedagóg

- vykonáva odbornú činnosť v rámci terapeuticko-výchovnej pomoci žiakom s poruchou aktivity a pozornosti, a pre svoje zdravotné znevýhodnenie alebo jeho následky nie sú schopní viesť veku primeraný spôsob života. Poskytuje terapeuticko-výchovnú pomoc a poradenstvo zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, vrátane odborných činností spojených s reedukáciou porúch aktivity a pozornosti.

Špeciálny pedagóg

- vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálneho, skupinového alebo hromadného poradenstva a intervencie žiakom s poruchami aktivity a pozornosti. Poskytuje špeciálnopedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení.

Sociálny pedagóg

- vykonáva odborné činnosti v rámci prevencie, intervencie a poskytovania poradenstva najmä pre žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi, ich zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení. Sociálny pedagóg plní úlohy sociálnej výchovy, podpory prosociálneho, etického správania, špeciálnopedagogickej diagnostiky prostredia a vzťahov, špeciálnopedagogického poradenstva, prevencie sociálnopatologických javov a reedukácie správania.

1.3 Priority ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov

Dalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy. **Podľa § 153 zákona c. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov** sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z **§ 5 ods. 2 písm. c) zákona c. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov** a je v súlade so **zákonom c. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov**.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

LVS poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulatná starostlivosť nevedla k náprave. Na základe uvedených skutočností je aj organizácia prijímania iná ako na bežné základné školy (Zákon 245/2008 Z.z.)

Podmienkou prijatia žiaka do základnej školy pri liečebno-výchovnom sanatóriu, špeciálnej triedy alebo na školskú integráciu je potrebná špeciálnopedagogická diagnostika, v prípade potreby aj pedopsychiatrická a psychologická diagnostika a písomná žiadosť zákonného zástupcu.

V prípade potreby, môže poradenské zariadenie priamo, alebo na základe podnetu školy, vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zariadenia.

O prijatí žiaka s poruchou aktivity a pozornosti rozhoduje riaditeľ školy, školského zariadenia na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia.

Špecifickým cieľom vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu.

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, vychovávateľa, liečebného pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa.

Špecifiká vzdelávania žiaka s poruchou aktivity a pozornosti, ktoré je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiaka, **vo všetkých formách vzdelávania:**

- žiak, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- pri vyučovaní môže pedagóg stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiaka, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy,
- žiakovi je zabezpečené vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia.

Prijímanie sa uskutočňuje na základe:

- žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa
- dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu
- právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia
- právoplatného rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, ak ide o denné zariadenie.

Deti z DeD prijímame na základe návrhu na umiestnenie detí do LVS. Súčasťou návrhu sú výsledky psychologického alebo špeciálne – pedagogického vyšetrenia, pedagogického, odborného zdravotného vyšetrenia a informácie o vykonaní liečebno – výchovného opatrenia. Od zákonného zástupcu vyžadujeme žiadosť o prijatie na liečebný pobyt a návrh z CPPP a P, ČŠPP a P resp. odborného lekára.

Pri umiestnení sa vypisuje zmluva o dobrovoľnom pobyte dieťaťa, ktorá spravidla podľa zákona 245/2008 § 123 ods.4 – trvá tri až dvanásť mesiacov. Následne sa vypíše rozhodnutie o prijatí, ktoré zasielame zákonným zástupcom a kmeňovej základnej škole.

Po skončení pobytu na základe priebehu a výsledkov liečebno – výchovnej starostlivosti, odborní zamestnanci sanatória vypracujú kompletnú záverečnú správu, ktorá sa odovzdáva inštitúcií resp. zákonnému zástupcovi, ktoré dieťa prevezme. Liečebno – výchovná starostlivosť končí dosiahnutím predpokladaného liečebno – výchovného cieľa.

1.5 Vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Základná škola pri Liečebno-výchovnom sanatóriu, v ktorej žiak plní len časť svojej školskej dochádzky nevydáva vysvedčenie. Kmeňovej škole dáva návrh na súhrnné hodnotenie a klasifikáciu prospechu žiaka v tých predmetoch, v ktorých sa vzdelával počas pobytu v LVS.

Návrh je záväzný, ak žiak v škole pri Liečebnovýchovnom sanatóriu absolvoval celé klasifikačné obdobie. V predmetoch, ktoré sa v LVS nevyučujú sa žiak v kmenovej škole neklasifikuje. V prípade kratšieho pobytu žiaka v LVS sa pri súhrnnom hodnotení a klasifikácii prihliada na priebežné hodnotenie a klasifikáciu v škole pri LVS. Návrh zasiela LVS po prerokovaní v pedagogickej rade školy najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia kmeňovej základnej školy.

1.6 Dlhodobé projekty na škole

Keďže sanatórium leží v prekrásnom parku zapojili sme sa do projektov s environmentálnym zameraním - Vyčistíme si Slovensko.

Prostredníctvom projektového vyučovania si pripomíname Deň Zeme, Deň vody a Deň životného prostredia.

Vo väčšine projektov mienime pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Ich aktualizácia je zahrnutá v celoročnom pláne práce školy.

V našom zariadení sa realizujú dlhodobé projekty :

- ✚ Infovek
- ✚ Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ
- ✚ Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí
- ✚ Aktivizujúce metódy vo výchove
- ✚ Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy
- ✚ Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
- ✚ Červené stužky
- ✚ Vyčistíme si Slovensko
- ✚ Záložka do knihy spája školy
- Pravidelne sa staráme o hygienu ústnej dutiny, umývanie zubov, prevenciu proti chorobám –zubného kazu a ochoreniam paradontu

Cieľmi našich činností boli:

- Zdravá životospráva
- Zdravie – osobná hygiena
- Ochrana pred negatívnymi vplyvmi okolia

- Športová činnosť

Hlavné úsilie činností je zamerané na výchovu žiakov všetkých ročníkov k zdraviu, za účasti učiteľov a rodičov. Cieľom výchovy je, aby žiak vedel rozlíšiť, čo prospieva jeho zdraviu a následne si zvolil smer k skvalitneniu jeho života. Aplikovaním uvedených činností sa vytvoria lepšie podmienky pre prácu žiakov i učiteľov.

Ďalej sa snažíme zviditeľniť naše zariadenie v rámci celého Slovenska – zúčastňovať sa na odborných pracovných seminároch, nadväzovať kontakty a vymieňať skúsenosti s kolegami z ostatných zariadení.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Žiadne školské zariadenie nemôže fungovať bez spolupráce s inými subjektmi. Školské zariadenie musí úzko spolupracovať so svojim zriaďovateľom, s obcou, v ktorej sídli a to formou spoločných akcií. Dôležitá je spolupráca školy s radou školy. Pre naše zariadenie je potrebná spolupráca aj DeD, CPPPaP, CŠPPaP ale aj s ostatnými LVS na Slovensku.

Dobrá je spolupráca aj so susednou obcou Štvrtok na Ostrove, kam chodia naši klienti cvičiť. Rodičia sa pravidelne raz do mesiaca musia zúčastňovať aktivít, podľa vopred vypracovaného plánu. Rodičia môžu zariadenie navštíviť kedykoľvek po vzájomnej dohode. Počas celého roka prebiehajú individuálne konzultácie so psychológom, sociálnym pracovníkom, učiteľmi a vychovávateľmi, ktorí poskytujú poradenský servis ohľadom výchovy a ťažkostí detí.

Spolupráca s rodičmi je na primeranej úrovni. Informovanosť rodičov je individuálna a tiež vhodnou aktualizáciou oznamov na prístupnom mieste pre rodiča. Triedne učiteľky citlivo pristupujú ku komunikácii s rodičmi, kde si vymieňajú poznatky z pozorovania detí a práce s nimi. Ponúkajú rodičom odbornú literatúru, ktorá pomáha viesť k jednotnému pôsobeniu rodiny a školy. Rodičia sa zúčastňujú školských besiedok, zapájajú sa do akcií sanatória.

Cieľom je zlepšiť komunikáciu medzi zriaďovateľom LVS a školou, prehĺbiť spoluprácu s radou školy, s rodičmi a sponzormi nášho zariadenia.

Prostriedky:

- zvýšenie vzájomnej informovanosti subjektov o svojej činnosti
- prehĺbenie spolupráce a otvorenej komunikácie
- organizovanie spoločných akcií, a tým prehĺbovanie spolupráce

1.7 Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie základného vzdelávania je v súlade s požiadavkami formulovanými v príslušnom štátnom vzdelávacom programe a podľa potreby je doplnené o materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ktoré podporuje reedukáciu porúch aktivity a pozornosti.

Výchovno-vzdelávacia činnosť školy počas vyučovania i v mimovyučovacom čase prebieha v učebniach, v klubovniach, v herni a záhrade školy. Všetky triedy sú v dobrom technickom stave, v 3 triedach máme keramickú tabuľu a interaktívny MIMIO systém. V ďalších dvoch máme interaktívne tabuľe, ktoré sme získali z projektov, do ktorých sme sa zapojili. Na poobedňajšie činnosti využívame 4 klubovne, 2 kuchynky a 2 herne.

Škola prevádzkuje aj **školskú jedáleň a kuchyňu**, ktoré zabezpečujú stravovanie študentov a zamestnancov školy.

V areáli zariadenia sa nachádza veľké detské ihrisko s pieskoviskom, hojdačkami, preliezkami a ihriskom na pohybové hry.

Ďalej sa v areáli nachádzajú technické budovy – garáže, kotolňa, práčovňa a bytovka. Priestory školy sú využívané so zreteľom na zabezpečenie učebného plánu a taktiež na poskytnutie záujmovej činnosti žiakov.

Interiér školy je po celkovom vymaľovaní a dotváraný esteticky ladenými kompozíciami prác a výrobkov žiakov.

Fond učebníc, pracovných listov a odborných publikácií je priebežne aktualizovaný. Materiálno – technické podmienky sú priemerné. Ako potreba sa javí postupná obnova a výmena školského nábytku pre zabezpečenie kvalitnejšieho vzdelávania .

O stave budovy môžeme konštatovať :

- je potrebná celková rekonštrukcia kaštieľa
- oprava rín, aby nezatekalo do herne
- oprava resp: výmena okien
- naše zariadenie má podané 3 žiadosti na RIEŠENIE HAVARIJNÉHO STAVU

Vymenované nedostatky budeme môcť odstraňovať postupne, pokiaľ získame finančné prostriedky

Vyučovanie je rozdelené na 45 minútové vyučovacie hodiny, ktoré je možné prispôbiť požiadavkám našich klientov, 10 minútové malé prestávky medzi vyučovacími hodinami, 1 veľkú 25 minútovú prestávku.

Vedenie školy dodržiava pravidelné revízie bleskozvodov, komínov, elektrického vedenia, prístrojov, hasiacich prístrojov.

1.8 Škola a životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole, čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na : upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb a iné. O pohodu a estetickú výzdobu sa starajú pedagógovia v spolupráci so žiakmi. Ďalej je potrebné budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi a medzi žiakmi a ostatnými zamestnancami školy. Počas celého školského roka dbáme na výzdobu celého zariadenia, na aktuálnu výmenu nástieniek. Na chodbách máme umiestnené kvety, o ktoré sa stará naša tetuška. V triedach máme vytvorené kútiky živej prírody – starostlivosť o kvety zabezpečujú naši žiaci. Na hodinách pracovného vyučovania, na záujmových činnostiach sa staráme o priestory školského dvora, zbierame papiere a opadané listy. Každý deň máme komunitné stretnutie „KRUH“, na ktorom žiaci prezentujú svoje práce, svoje vedomosti a tiež voľnou a nenásilnou formou komunikujú s pedagógmi, čo vytvára základ pre priateľskú atmosféru medzi žiakmi a učiteľmi, ale aj medzi žiakmi navzájom. Hodnotiacu komunitu máme vždy vo štvrtok.

Všetci žiaci a rodičia sú oboznámení so školským poriadkom, v ktorom sú pravidlá pre slušné správanie, vzájomné vzťahy, toleranciu. Obsahuje aj súhrn práv a povinností žiaka. Zároveň sú v ňom stanovené aj sankcie za porušenie školského poriadku. Všetky konflikty sa snažíme riešiť okamžite, s prihliadnutím ich dávame na vedomie aj rodičom žiaka. Pri veľmi hrubom porušení sa so žiakom spíše dohoda o ďalšom pobyte v našom zariadení a žiak sa zaviazal k jej plneniu.

V súlade so vzdelávacím programom škola vytvára žiakom ponuku aktivít vo voľnom čase prostredníctvom záujmových krúžkov, exkurzií a výletov.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávaci program sa vypracováva na základe tohto vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie.

V zmysle § 5, odsek 3 a 4, písmena a) a b), § 6 a 7 zákona c.245/2008 o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje podľa ŠVP a ŠkVP doplneného vzdelávacím programom pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti v zmysle § 94 ods. 2 písm. j) zákona c. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a vzdelávacím programom pre žiakov s VPU podľa § 94 ods. 2 písmeno i) zákona c. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní.

Chceme, aby naši žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu a aj napriek svojim ťažkostiam vedeli sa zaradiť do kmeňovej školy. Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede (učiteľ, vychovávateľ, psychológ), na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka.

Cieľom bude, aby žiaci získali dobrý učebný štýl vzhľadom k svojej diagnóze, poznali svoje silné a svoje slabé stránky. Naučili sa vnímať prírodu, chrániť ju, starať sa o ňu ako o zdroj prírodných surovín a rôznych druhov energií, ale aj ako zdroj zdravia.

Ďalším cieľom programu je poskytnúť odbornú pomoc deťom zo sociálne alebo výchovne zlyhávajúceho prostredia za súčasnej spolupráce s rodičmi, ochrániť deti pred sociálne patologickými javmi, pomôcť plnohodnotne sa začleniť do spoločnosti. Poskytnúť spoľahlivý základ všeobecného vzdelania orientovaného predovšetkým na situácie blízke životu a na praktické jednanie. Komunikácia a vzťahy vo vnútri školy, ale i navonok s rodičmi a verejnosťou patrí k najdôležitejším témam. Chceme klásť dôraz na vytváranie priateľskej, pokojnej, spolupracujúcej a tvorivej klímy, ktorá by motivovala deti k celoživotnému učeniu a práci. Pri plnení vzdelávacieho programu chceme plniť vedľa cieľov poznávacích i ciele hodnotové, orientované na formovanie osobnostných čŕt a mravných vlastností dieťaťa. Viest' deti k tímovej spolupráci, k vzájomnej pomoci a k vzájomnému rešpektu, k dodržiavaniu stanovených pravidiel. U nadaných žiakov vytvárať podmienky pre ich rozvoj, zapájať ich do vedomostných súťaží a podporovať i žiakov s iným nadaním než intelektuálnym, ako napríklad nadanie hudobné, výtvarné, pohybové, dať všetkým príležitosť prezentovať a rozvíjať svoj talent. Chceli by sme

rozvíjať silné stránky zariadenia vhodným spôsobom eliminovať a naprávať prípadné nedostatky. Profilácia zariadenia sa prejavuje v zameraní na reedukáciu školských a výchovných ťažkostí detí. Začíname vyučovaním informatickej výchovy od 1. ročníka. Tým chceme viesť deti k využívaniu komunikačných a informačných technológií, podporovať vyučovanie informatiky ako aj využívať ju na hodinách. Informatická výchova je ako predmet v 1. – 4. ročníku. Neodmysliteľnou súčasťou našej práce je aj výchova. Uvedomením si dôležitosť začlenenia detí do spoločnosti chceme venovať náležitú pozornosť správnym prejavom spoločenského správania, slušného správania sa, morálnym hodnotám a výške právneho vedomia našich detí.

Sústredíme sa aj na zdravie našich detí ich zapájaním sa do športových súťaží, budeme zvyšovať telesnú zdatnosť, získavať ich pre pravidelné športovanie a získanie kladného vzťahu k pohybu a športu, pre celkovú zmenu životného štýlu.

V každom školskom roku pripravujeme pre žiakov našej školy (školského zariadenia) p vzdelávacie programy, ktoré vznikli na základe dlhodobého monitorovania našich odborných zamestnancov.

Škola sa zameriava na:

- Prácu s výpočtovou technikou – Informatická výchova
- Pohybová výchova – Pohybové hry
- Ponúkame voliteľné predmety – Pracovné vyučovanie

Základnými piliermi nášho vzdelávacieho programu sú :

- Integrácie jednotlivých predmetov, ktoré majú žiakom umožniť pochopiť svet v čo najširšej súvislosti
- Práca žiakov s rôznymi druhmi informácií (internet, encyklopédie, učebnice, rozhovory)
- Poznávaním individuálnych potrieb žiakov prispieť k lepším výchovno – vzdelávacím výsledkom
- Spolupráca s rodičmi, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou práce pedagógov LVS
- Rozvoj schopnosti spolupráce a komunikácie žiakov v pracovnom tíme.
- Zabezpečenie pohybových aktivít a pracovným činností, ktorými chceme rozvíjať pohybové schopnosti žiakov a základné zručnosti pri manipulácii s rôznymi predmetmi.

Naším cieľom je učiť žiakov také predmety:

- ktoré vedia uplatniť v živote
- zaviesť efektívne metódy do procesu vyučovania
- viesť žiakov k využívaniu komunikačných a informačných technológií

- chceme sa rovnako venovať všetkým žiakom

2.1 Pedagogický princíp školy

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné vzdelanie vo všetkých predmetoch. Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. Výchovno – vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov pre život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problém. Dosiahnuť zvýšenú gramotnosť v oblasti ITK žiakov našej školy. V spolupráci s celým odborným tímom zamestnancov a tiež rodičmi vychovávať pracovitých, zodpovedných a slobodných ľudí. Na začiatku školského roka budeme veľký dôraz klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, aj keď to bude vyžadovať veľkú trpezlivosť zo strany pedagógov, nakoľko sa žiaci v triede menia počas celého školského roka.

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech. Prioritou ostáva výchova, nakoľko v našom zariadení sú deti s poruchami aktivity a pozornosti. Je potrebné dodávať im chuť do práce, dať im možnosť zažiť úspech, budovať ich dlhodobejšiu pamäť. Je potrebné naučiť ich učiť sa, viesť ich k systematickej práci.

V dnešnej dobe, kedy väčšina mladých ľudí má záujem o sedenie pri počítači, či už je to vzdelávanie alebo hry, je potrebné viesť ich k telesnému pohybu pre ich zdravý vývoj.

Chceme vychovávať žiakov, ktorí majú potrebné vedomosti a zručnosti k životu, vedia spolunažívať s ľuďmi v duchu humanizmu, rešpektujú ľudské práva s dôrazom na hodnotovú orientáciu a poznajú svoje silné a slabé stránky, majú osvojené mravné princípy. Pre život je potrebné vychovávať takých ľudí, ktorí sa budú vedieť postaviť k riešeniu problémov, budú vedieť samostatne a tvorivo myslieť, budú zodpovední a citliví ku všetkému živému, vedia si uvedomiť klady zdravého životného štýlu.

Pozícia učiteľa pri výchove a vzdelávaní nie je jednoduchá. Musí vedieť dodržať predpísané množstvo učiva a zároveň reagovať na rôznorodé podnety, povahy a správanie jednotlivých žiakov. Len ten, kto ovláda pedagogické majstrovstvo dokáže s chuťou a radosťou pracovať aj niekoľko desaťročí.

Pre vedenie školy je tu úloha, pomocou ktorej je treba neustále skvalitňovať vzťahy, či už v pracovnom kolektíve, alebo vo vzťahu učiteľ žiak, či učiteľ a rodič.

Stratégie, ktorými chce škola smerovať k cieľom základného vzdelania

- uplatňovať nové moderné metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho, činnostného učenia,
- rešpektovať individuálne osobitosti žiakov s poruchami učenie,
- využívať pri práci špeciálne – pedagogické metódy – metódu kladného podmieňovania, individuálny prístup, pochvalu,
- realizovať medzipredmetové vzťahy,
- zamerať sa na reedukáciu ŠPU s využitím vhodných korekčných pomôcok,
- svojím výchovným pôsobením viesť žiakov k čo najvyššiemu stupňu socializácie,
- vhodnými vyučovacími postupmi rozvíjať a udržiavať koncentráciu pozornosti u žiakov s ADHD,
- využívať flexibilitu pri dĺžke a štruktúre vyučovacej hodiny zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy,
- koordinovane pristupovať k vzdelávaniu žiaka tímovým prístupom učiteľa – špeciálneho pedagóga, psychológa,
- vyučovať prostredníctvom vlastnej činnosti žiakov, využívať zmyslové poznanie a skúsenosti žiakov,
- vytvárať prostredie, v ktorom sa žiaci cítia dobre a chcú sa učiť, ktoré dáva priestor žiakovej sebarealizácii a sebadôvere,
- poznávať (diagnostikovať) žiakov, ich potreby a schopnosti,
- poskytnúť žiakom primeraný čas na učenie a viesť ich k trvalému osvojeniu vedomostí,
- rozvíjať klímu dobrých vzťahov medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a učiteľmi
- voliť učivo v zhode s individuálnymi možnosťami a záujmami žiakov, klásť dôraz na zmysluplné učenie (dialóg, kooperáciu), rešpektovať schopnosti žiakov,
- vytvárať u žiakov logické a kritické myslenie,
- učiť žiakov pracovať s informáciami, naučiť ich vyhľadávať súvislosti,
- rozvíjať schopnosť žiakov spolupracovať a pracovať v tíme,
- rozvíjať schopnosť načúvať a rešpektovať názory iných,
- viesť žiakov k vlastnej organizácii učenia,
- využívať vhodné učebnice a učebné pomôcky,
- využívať vhodné pomôcky na individuálnu činnosť žiakov,
- hodnotiť vedomosti žiakov, nie ich nedostatky,
- organizovať prácu v skupinách,

- zaistiť väčšiu dostupnosť počítačov v priebehu vyučovania i po vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov a realizovať priebežnú diagnostiku,
- účinnejšie spolupracovať s rodičmi.

Špecifickým cieľom je reedukácia a korekcia prejavov v učení a v správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne reedukácia vlastností vo vzťahu v učení.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

- ✚ z úloh, ktoré nám určuje štátny vzdelávací program
- ✚ z tradície a vnútorných podmienok školy
- ✚ z požiadaviek rodičov žiakov

Liečebno- výchovné sanatórium sa nachádza v prostredí parku. Leží 20 km od hlavného mesta. Priaznivé prírodné podmienky v okolí sanatória podnecujú aktivitu žiakov, dochádza k rozvoju motoriky, žiaci sú fyzicky odolnejší – čo priamo súvisí s ich psychickým ladením. Žiaci sú zdatnejší, vnímavejší, nepreťaženi nadmernými a neprimeranými podnetmi mestského prostredia, čo priaznivo vplýva na ich nervový systém a umožňuje rýchlejší rozvoj ich osobnosti aj ich efektívnejšie liečenie. Škola je súčasťou sanatória, je zameraná na prácu so žiakmi s VPU a žiakmi s poruchami aktivity a pozornosti.

Zameriavame sa na výučbu: Informatickú výchovu , pracovné vyučovanie, pohybové hry. Našou snahou je deti lepšie pripraviť pre život, rozvíjať pracovné návyky , pohybové aktivity dôležité pre život jednotlivca. Nami navrhované predmety, vytvárajú predpoklady pre lepší vedomostný a osobnostný rozvoj každého dieťaťa. Je zameraný na zvýšenú potrebu pohybovej aktivity, relaxácie, rozvoj jemnej motoriky v predmetoch písanie, pracovné vyučovanie, informatika. Naši žiaci sú ľahko unaviteľní, ich sústredenosť je krátkodobá, a preto je potrebné často vkladať počas vyučovania relaxačné chvíľky formou dychových, edukinestetických cvičení. Žiaci prichádzajú zo sociálne slabších rodín, s poruchami reči, so slabšou slovnou zásobou. S nedostatočnými sociálnymi podnetmi, a minimálnymi praktickými skúsenosťami. Jedným z dôvodov zavedenia predmetu pracovné vyučovanie, je zážitkovou formou sprostredkovať skúsenosti, poznatky a zručnosti rôznymi metódami a formami práce. Na hodinách čítania sa zameriavame aj na koncentráciu pozornosti, oblasť reči, dychové , artikulačné cvičenia, rytmus,

cvičenia na rozvíjanie rytmického cítenia, koordináciu pohybov, orientáciu v priestore, spoluprácu a vzťahy v skupine. Dôvodom zavedenia ITV od 1.roč. je potreba stále stúpajúcej počítačovej gramotnosti. Deti sa primeranými formami oboznámia s rôznymi spôsobmi využitia počítača v každodennom živote. Cieľom výučby v 1. a 2.roč. je dosiahnuť najzákladnejšie zručnosti a zásady práce s počítačom. Zapnutie, vypnutie, práca s myšou, klávesnicou. Využiť možnosť kresliť voľnou rukou, vytvárať si omaľovánky, vytlačiť ich, uložiť si ich na disk hravou formou. Vedieť samostatne a tvorivo napísať jednoduchý text. Nadobudnuté vedomosti sa budú využívať aj na ostatných vyučovacích predmetoch. Informačné. vedomosti a zručnosti budú získavať predovšetkým hravou formou.

Jednou z potrieb zaradenia sa dieťaťa do života je schopnosť disponovať určitými vedomosťami a skúsenosťami z reálneho života. Deti z málo podnetného prostredia nemajú dostatok možností ju získať. Naši klienti potrebujú viac času na získavanie a pochopenie praktických skúseností, preto sme sa rozhodli rozšíriť predmet prírodoveda. V predmete poskytneme dostatok časového priestoru na prehĺbenie si základných poznatkov o reálnom živote.

Stupeň vzdelania

Absolventi našej školy dosiahnu podľa Medzinárodnej štandardnej klasifikácie vzdelávania (ISCED – International Standard Classification of Education), **stupeň vzdelania ISCED 1.**

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové spôsobilosti považované:

- rozvíjanie komunikačných schopností,
- čitateľská gramotnosť,
- matematická gramotnosť,
- gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií,
- v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno - komunikačné technológie),
- spôsobilosti učiť sa,
- učiť sa riešiť problémy,
- ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti,
- korekcia problémového správania
- rozvíjanie sociálnych zručností
- rodinné vzťahy, vzťahy v rovesníckych skupinách

- spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu ostatného (štvrtého) ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie, ktoré žiakovi vydáva kmenová škola.

Pre existenciu zariadenia teda aj školy je nepostrádateľná výborná spolupráca so zriaďovateľom ale aj s inými inštitúciami, ktorým osud školy nie je lahostajný a sú ochotní škole pomáhať.

Ako najcennejšiu devízu, hodnotím tú skutočnosť, že všetkým pracovníkom nášho zariadenia záleží v prvom rade na tom, aby naši žiaci dosahovali čo najlepšie výchovno-vyučovacie výsledky adekvátne svojej diagnóze, v príjemnom prostredí, mali pri tom dobrý pocit, radi chodili do školy, bažili po nových vedomostiach. My sme im to ochotní poskytnúť často aj na úkor vlastného voľného času. Odmenou nám je spokojnosť detí a ich rodičov.

Oblasti, v ktorých zariadenie dosahuje dobré výsledky, a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň výchovy a vzdelávania zlepšiť vrátane návrhov opatrení:

Analýza vnútorného prostredia SWOT je kvalitatívne hodnotenie terajšieho stavu a hodnotenie šancí a ohrození vzhľadom na realitu školy.

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
-lokalizácia LVS -kvalifikovanosť zamestnancov, -profesionálny tím (učitelia, -vychovávateľa, psychológ, terapeut, -soc. pracovník, zdravotná sestra,...) -malý kolektív -ochota pedagógov ďalej sa vzdelávať -tvorivý prístup k práci -individuálny prístup, rešpektovanie dieťaťa (aj jeho negatíva) -redukácia VPU -práca s rodinou – rodinná terapia -environmentálna práca	nedostatok finančných prostriedkov · slabé materiálne-technické vybavenie · nedostatočná kvalifikovanosť v oblasti informačno-komunikačných technológií · nedostatok kvalitných učebných pomôcok · zastarané knižnicné tituly · nedostatočná spolupráca s niektorými rodičmi • neodborné vyučovanie cudzieho jazyka

-veková kategória detí – viditeľné výsledky -ozmanitosť v záujmovej činnosti -tvorba školského časopisu	
<i>O možné šance a príležitosti</i>	<i>T možné riziká a ohrozenia</i>
<ul style="list-style-type: none"> · tvorba projektov, grantov · propagácia zariadenia · prezentácia školy · otvorenie sa verejnosti · zlepšenie spolupráce s ostatnými zariadeniami · školský vzdelávací a výchovný program · tvorivosť učiteľov · rozširovanie vzdelávania v oblasti ITK · väčšie zameranie na rodinu a rodinnú terapiu 	<ul style="list-style-type: none"> · zlá ekonomická situácia · zmeny v legislatíve · zvyšovanie počtu detí zo sociálne slabého prostredia · nedostatočné sieťové prepojenie v rámci informačných technológií

CIELE V NAŠOM PROGRAME

CIEĽ NAŠHO VÝCHOVNO – VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	USILUJEME, ABY SA NÁS ŽIAK
<ul style="list-style-type: none"> ❖ celoživotné učenie ❖ učenie pre život ❖ naučiť sa učiť 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naučil učiť a prekonávať prekážky vyplývajúce zo stanovenej diagnózy ○ začlenil do spoločnosti a viedol plnohodnotný život ○ snažil aktívne osvojovať si nové vedomosti ○ naučil vyhľadávať potrebné informácie z rôznych zdrojov – literatúra, tlač, internet... ○ snažil získať všeobecný prehľad o dianí u nás i vo svete ○ naučil spracovať a zamýšľať sa nad informáciami, ktoré sa dozvie

	<ul style="list-style-type: none"> ○ presvedčil o dôležitosti vzdelania ○ kladne motivoval k vzdelaniu ○ neustále vzdelával, aby mal určitú zásobu vedomostí, ○ ktoré bude naďalej rozvíjať ○ zodpovedal za svoju prácu i za seba ○ orientoval v tlači i médiách
<ul style="list-style-type: none"> ❖ naučiť sa používať mozog ❖ premýšľať ❖ využiť dostupné prostriedky, vedomosti k tvorivej činnosti ❖ tvorivo myslieť 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naučil ovládať PC a pracovať s internetom, ○ naučil pracovať so získanými informáciami, ○ naučili rozlišovať podstatné a nepodstatné, ○ naučil využívať svoje vedomosti a schopnosti vo svojom živote, ○ naučil vhodne riešiť krízové situácie
<ul style="list-style-type: none"> ❖ komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naučil dokonale používať materinský jazyk, ○ zdokonaľovať v komunikácii, rozvíjať slovnú zásobu a pravidelnými logopedickými cvičeniami eliminovať prípadné poruchy reči, ○ vyjadrovať svoj názor vhodným spôsobom a vedel si ho obhájiť, ○ bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity, ○ názory vyjadroval adekvátnou formou, ○ vhodne vyjadroval kritiku a dokázal prijať kritiku druhých ○ bol vnímavý voči iným ○ rešpektoval názory druhých
<ul style="list-style-type: none"> ❖ spolupráca a úcta 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dodržoval stanovené pravidlá v skupine ○ plnil dané úlohy ○ požiadal o pomoc ○ vedel poskytnúť pomoc ostatným ○ pochválil prácu druhých ○ rešpektoval pripomienky, bol prispôsobivý ○ úspešne pracoval v tíme, bol tvorivý ○ mal vžitú pravidlá slušného správania

<ul style="list-style-type: none"> ❖ zodpovednosť ❖ sebadôvera ❖ zdravé sebavedomie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ slušne jednal a konal ○ nebál sa vyjadrovať svoje myšlienky a pocity ○ stál si za svojím názorom ○ pracoval zodpovedne ○ vedel si obhájiť svoju prácu ○ poznal spoločenské normy ○ reálne zhodnotil svoje schopnosti ○ dokázal povedať nie ○ orientoval sa v bežnom živote ○ naučil sa zodpovedať sa za svoje konanie ○ poznal svoje práva a povinnosti ○ bol si vedomý svojej jedinečnosti
<ul style="list-style-type: none"> ❖ pozitívny postoj k životu ❖ prejavovať city 	<ul style="list-style-type: none"> ○ uvedomoval si, že je súčasťou prírody ○ uvedomoval si potrebu chrániť ju ○ mal úctu k sebe samému a i k ostatným ○ nemal potrebu ubližovať sebe a iným a zviditeľňovať sa nevhodným spôsobom ○ bol ústretový a slušný
<ul style="list-style-type: none"> ❖ zdravý životný štýl 	<ul style="list-style-type: none"> ○ chránil svoje zdravie a životné prostredie ○ dokázal poskytnúť prvú pomoc ○ dbal o svoje zdravie a kvalitu svojho života ○ vhodne využíval svoj voľný čas ○ aktívne alebo rekreačne športoval ○ vážil si sám seba ○ cítil sa súčasťou prírody ○ bol odolný voči negatívnym spoločenským vplyvom a vedel ich objektívne hodnotiť
<ul style="list-style-type: none"> ❖ tolerancia a ohľadupnosť ❖ umenie spolužitia 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedel žiť v mieri s ľuďmi inej rasy a vyznania ○ komunikoval s ľuďmi vhodným spôsobom ○ uznával ostatných
<ul style="list-style-type: none"> ❖ osobný rozvoj ❖ sebahodnotenie ❖ sebarealizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ○ mal predstavu o budúcom povolání ○ poznal svoje prednosti ○ objektívne posudzoval svoje schopnosti

	<ul style="list-style-type: none"> ○ dokázal zhodnotiť výsledky svojej práce i ostatných
<p>❖ individuálna spolupráca</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ eliminovať ŠPU a kompenzoval nedostatky z nich vyplývajúce ○ rozvíjal zrakové vnímanie ○ rozvíjal percepciu a pamäť ○ rozvíjal sluchové vnímanie ○ rozvíjal vyjadrovacie a logopedické schopnosti ○ rozvíjal myslenie ○ zdokonaľoval sa v oblasti grafomotoriky ○ vytváral základné matematické predstavy ○ naučil sa spolupracovať s učiteľmi

KOMPETENCIE K UČENIU- učiteľ

- ❖ využíva audiovizuálnu techniku, názorné pomôcky a kompenzačné pomôcky na reedukáciu ŠPU,
- ❖ pripravuje praktické cvičenia, pokusy, laboratórne práce, exkurzie, terénne cvičenia,
- ❖ plánuje a organizuje návštevy kultúrnych a športových akcií,
- ❖ vytvára tematicko – výchovno vzdelávacie plány,
- ❖ vzdeláva sa vo svojom odbore, sleduje nové poznatky,
- ❖ vyhľadáva informácie v tlači, odbornej literatúre, na internete, triedi ich a vhodne podáva žiakom,
- ❖ overuje si efektívnosť učenia,
- ❖ Učí žiakov učiť sa a prekonávať prekážky,
- ❖ aktívne sa podieľa na skvalitňovaní školskej práce a úspešnej socializácii žiakov s ADHD
- ❖ snaží sa zdokonaľovať svoju prácu,
- ❖ vedie žiakov k celoživotnému vzdelávaniu,
- ❖ kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich,
- ❖ chváli – zážitok z úspechu z vlastnej činnosti je najlepšou motiváciou.

KOMPETENCIE K RIEŠENIU PROBLÉMU – učiteľ

- ❖ stále zoznamuje žiakov so zdrojmi informácií podľa druhu problému,

- ❖ spoločne so žiakmi triedi získané informácie,
- ❖ učí kolektívne diskutovať,
- ❖ v skupine vedie žiakov k vyjadrovaniu argumentov a ich obhajobe,
- ❖ práca s chybou – vedie žiakov, aby sami poznali a opravili chyby, zvolili ďalšie vhodné metódy k ich náprave,
- ❖ zadáva samostatné úlohy a referáty, čím núti žiakov častejšie využívať počítače a pracovať s odbornou literatúrou
- ❖ predkladá vzorové príklady a kladie dôraz na ich rozbor,
- ❖ nechá žiakov vymýšľať návrhy iných riešení,
- ❖ hodnotí a oceňuje.

KOMPETENCIE KOMUNIKATÍVNE - učiteľ

- ❖ vytvára s deťmi komunitný kruh,
- ❖ vedie žiakov k dodržiavaniu pravidiel konštruktívnej diskusie,
- ❖ vedie žiakov k práci v skupinách a dohliada na rozdelenie pracovných úloh,
- ❖ dáva žiakom priestor na vyjadrenie vlastného názoru,
- ❖ vytvára dostatočný priestor na sebarealizáciu a dosiahnutie pocitu, úspešnosti žiakov, čím zvyšuje ich sebavedomie a motivuje k učeniu,
- ❖ pracuje s obrazovým materiálom,
- ❖ reaguje na dianie v škole i mimo ňu a dáva priestor na diskusiu,
- ❖ poskytuje možnosť využívať informačné prostriedky na doplnenie vedomostí,
- ❖ motivuje žiakov na prezentáciu svojich prác prostredníctvom násteniek,
- ❖ vyzýva k vyhl'adávaní významu cudzích používaných slov a dbá na ich správne používanie,
- ❖ učí rozumieť schémam a ich používaniu v praxi,
- ❖ rozširuje slovnú zásobu žiaka prostredníctvom hier.

KOMPETENCIE SOCIÁLNE A PERSONÁLNE - učiteľ

- ❖ učí žiakov prijímať úlohy v každej pozícii,
- ❖ učí ohľaduplnosti a snaží sa vytvárať kladné medziľudské vzťahy,
- ❖ vedie ku schopnosti hodnotiť situáciu, prijať kritiku a sebakritiku,
- ❖ vedie žiakov k ovládaniu svojho konania,
- ❖ vytvára situácie, aby žiak vedel oddeliť podstatné od nepodstatného,
- ❖ podporuje sebadôveru,

- ❖ vedie žiaka k vytváraniu pozitívneho postoja k sebe samému,
- ❖ zaraďuje spoločné diskusie v malých i väčších skupinách, kde žiaci vecne a objektívne komunikujú
- ❖ snaží sa o prevenciu proti šikanovaniu a násiliu.

KOMPETENCIE OBČIANSKE – učiteľ

- ❖ rieši správanie a postoje na vyučovaní (triednické hodiny, rodinná výchova, etická výchova a pod.) sprostredkuje kontakt s kultúrou (návštevy výstav, spoločenských akcií, koncertov, divadiel, kín...) a vedie žiakov k organizovaniu a účasti na týchto akciách,
- ❖ žiakov vedie k aktívnemu podielu na zmenách v okolí (životné prostredie – úpravy, zber, ochrana prírody, zdokonalenie medziľudských vzťahov, rozvoj empatie...)
- ❖ informuje a vedie diskusie so žiakmi o sociálnych patologických javoch (napr. drogy,
- ❖ násilie, vandalizmus...)
- ❖ učí žiakov vnímať informácie z masovokomunikačných prostriedkov (tv, internet, rozhlas, tlač, literatúra) a ďalej ich spracovávať a zhodnocovať (referáty, aktuality, projekty...)
- ❖ učí žiakov reprezentovať svoje názory a výsledky práce,
- ❖ vedie ich k aktívnemu a pozitívnemu tráveniu voľného času (krúžky, súťaže, knižnica, školská klubovňa, školský klub...)
- ❖ dáva osobný príklad kultivovaného prejavu,
- ❖ vedie žiaka k tomu, aby nebol ľahostajný k prejavom psychického a fyzického násilia.

KOMPETENCIE PRACOVNÉ – učiteľ

- ❖ organizuje exkurzie, besedy, výstavy...,
- ❖ vedie žiakov k ekologickému správaniu – triedenie odpadu, zber šrotu, papiera...,
- ❖ spoločne so žiakmi sa podieľa na výzdobe triedy, školy...,
- ❖ pripravuje podklady na projekty,
- ❖ vyžaduje dokončenie zadaných úloh,
- ❖ vedie žiakov ku kvalitnej práci vhodnou motiváciou,
- ❖ vytvára situácie, v ktorých sa žiaci učia organizácii a bezpečnosti pri práci,
- ❖ podporuje žiakov v ich tvorivosti,
- ❖ vhodne motivuje žiakov k pracovitosti,

- ❖ vedie žiakov k uvedomej voľbe budúceho uplatnenia v spoločnosti,
- ❖ vedie žiakov k udržiavaniu poriadku a príjemného pracovného prostredia,
- ❖ na vyučovaní využíva hru, súťaže, aby sa predchádzalo nesústredenosti žiakov.

2.3 Profil absolventa

Absolvent ISCED 1 bude mať vedomosti potrebné na plynulé pokračovanie v štúdiu v systéme ISCED 2. Musí byť samostatný, dokáže spolupracovať, žiť bez konfliktov v triednom kolektíve. Má pevné základy slušného správania a zdravého životného štýlu. Preferuje ekologický spôsob života.

Absolvent našej školy by mal byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín a zároveň rešpektovať iné národy a kultúry, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Cieľom našej školy je vychovať absolventa, ktorý dokáže:

- konať vedome so znalosťou vecí,
- riadiť svoj vlastný život,
- realizovať efektívne zverené pracovné úlohy a spolupracovať v tíme,
- riešiť problémové situácie a zaujať morálne správne stanovisko,
- prevziať zodpovednosť za konanie v súkromí i v spoločnosti.

2.4 Pedagogické stratégie

Na vývoj žiaka najvýznamnejšie pôsobia okrem rodiny učiteľia – ich osobnosť, štýl vyučovania, správanie, sociálne cítenie s deťmi. Na učiteľoch záleží, aká pracovná atmosféra bude v triede. Aby sa žiaci v školskom prostredí cítili bezpečne, dôverovali učiteľom i ostatným v triede a pracovali v podmienkach, ktoré podporujú ich celkový rozvoj, dohodli sa učiteľky našej školy na určitých stratégiách ako posilniť úlohu učiteľov, ich profesijný a odborný rast. Vytvorili sme stratégie výučby, ktoré rešpektujú individuálne a skupinové osobitosti žiakov, ich diagnózy, rozvíjajú ich tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie, schopnosti orientovať sa vo svete informácií, nezabúdame pri tom na rodičov a širokú verejnosť.

V oblasti vyučovania:

- trvale zvyšujeme kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu zostavovaním vhodných učebných plánov v návaznosti na Štátny vzdelávací program, Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti, Vzdelávací program pre žiakov s VPU,
- výberom voliteľných predmetov zodpovedajúcich zameraniu našej školy, doplnených prierezovými témami,
- zavádzame moderné metódy a formy, ktoré uľahčujú učenie a ktoré zvyšujú vnútornú motiváciu žiakov pri učení:
- metódy zážitkového učenia a získavania skúseností – brainstorming, skupinová diskusia, obhajoba, vytváranie vlastného názoru, kritické myslenie...,
- metóda tvorivého riešenia problémov
- vedieme žiakov k premýšľaniu nad problémom, k navrhovaniu možných riešení, problém je pre žiaka výzvou,
- metódy tvorivej dramatiky – dramatizácia, tvorba príbehu, scény, tvorivé hry...,
- využívanie IKT vo vyučovacom procese,
- projektová metóda v jednotlivých predmetoch,
- zavádzame motivačné a aktivizujúce metódy:
- metóda voľby diferencovaných úloh, motivovanie pomocou hodnotenia, skupinové vyučovanie, metóda brainstormingu, práca s literatúrou, s obrazovým materiálom, diskusia,
- relaxačné techniky a metódy na vyučovaní:
 - cvičenia uvoľňovacie, koordinačné, na odstraňovanie napätia a stresu.
 - využívame cvičenia, ktoré rozvíjajú sociálne cítenie a odbúravajú agresivitu detí
- snažíme sa zlepšiť vzťah učiteľ – žiak
- budujeme vzájomnú dôveru rešpektovaním žiakovej osobnosti,
- citlivo riešime vzniknuté problémové situácie,

- motivujeme pedagogických pracovníkov k sebvzdelávaniu, prípadne ich
- účasti na rôznych vzdelávacích aktivitách,
- využívame rôzne modely hodnotenia, zameriavame sa najmä na kladné hodnotenie,
- ústne hodnotenie a sebahodnotenie,
- rozvíjame tvorivosť žiakov, ich fantáziu a komunikačné schopnosti,
- systémom vlastných súťaží v rôznych spoločenskovedných oblastiach dávame
- žiakom základy pri práci s literatúrou, (Čakanský slávik,. ..),
- systematicky rozširujeme aktivity zamerané na spoluprácu s rodičmi počas
- návštevých nediel,
- zapájame sa do projektov, ktoré umožnia získať pre školu finančné prostriedky
- na nákup pomôcok, doplnkových učebníc na skvalitnenie výchovnovzdelávacieho procesu.

Skupinové vyučovanie

Žiakov počas vyučovania môžu rozdeliť do pracovných skupín. V týchto pracovných skupinách žiaci spoločne hľadajú informácie a zároveň sa naučia spolupracovať, rozdeliť a naplánovať prácu. Učia sa medzi sebou komunikovať.

Problémové vyučovanie

Tam, kde je to možné, nepredkladáme žiakom hotové informácie, ale na základe toho, čo už vedia, formulujeme problém, ktorý potom žiaci riešia. Tu môžu žiaci pracovať individuálne alebo vo dvojiciach. Rozvíjajú svoje schopnosti riešiť problém.

Práca s textom

Naším cieľom je rozvíjať schopnosti žiakov, aby sa dokázali orientovať v texte, vyhľadávať dôležité údaje, chápať zmysel textu a schopnosť vyjadriť sa vlastnými slovami, čo považujeme za dôležité aj v iných predmetoch nielen v slovenskom jazyku. Preto budeme venovať veľkú pozornosť čítacím schopnostiam žiakov počas školskej dochádzky v našom zariadení.

Komunitné stretnutie „ KRUH „

Komunitné stretnutie je stretnutie žiakov, pedagógov a odborných zamestnancov LVS, ktoré sa uskutočňuje každý deň, vo štvrtok je hodnotiacia komunita. Spoločne riešime problémy v triede, vyhodnocujeme práce žiakov a blahoželáme im k sviatku. Tu je vytvorený bezpečný priestor na prezentáciu, formovanie a korekciu postojov žiakov k rôznym otázkam, ktoré sa ich dotýkajú.

Súvislé vzdelávanie

Ďalším spôsobom, ktorý žiakom umožňuje vidieť svet a ľudskú spoločnosť globálne je vzdelávanie a výchova v určitých súvislostiach. Žiakom sa nepredkladajú témy, žiaci ich objavujú vlastnou aktívnou činnosťou. Tento postup používame na rozvíjanie všetkých schopností žiakov. Uvedené vzdelávanie nie je jediné, ktoré používame. Sú však tie, ktoré chceme využívať vo všetkých ročníkoch prvého stupňa základnej školy.

Starostlivosť o žiakov so zdravotným znevýhodnením

Špeciálno-pedagogická činnosť sa bude sústreďovať do nasledovných oblastí:

- A. Priama práca s deťmi
- A. Poradenstvo a spolupráca s rodičmi
- B. Kooperácia s učiteľmi
- C. Konzultácie s inými odborníkmi

A. Priama práca s deťmi

1. Diagnostika

- **novoprijímaní žiaci** - u detí, ktoré chcú byť zaradené do našej školy sa diagnostika zameriava na:
 - a) *rozbor školskej dokumentácie* : rozbor školského prospechu, priebeh problémov a ich trvanie, postavenie dieťaťa v kolektíve triedy, a pod.
 - b) *rozhovor s rodičmi* : rodinná anamnéza a osobná anamnéza dieťaťa , hodnotenie problémov dieťaťa z pohľadu rodiča, dôvod zmeny školy
 - c) *vyšetrenie dieťaťa*: úvodný rozhovor, skúška čítania, vyšetrenie písania a pravopisu, vyšetrenie jazykových a kognitívnych schopností
 - d) *analýza správ od iných odborníkov*
 - diagnostika sa bude realizovať priebežne, počas celého školského roka
 - realizácia orientačných diagnostických vyšetrení pri zápise
- **žiaci našej školy – rediagnostika**
 - rediagnostika sa zameriava na:

- a) *znovuzhodnotenie zistených deficitov*, ťažkostí (hodnotí sa zmena stavu – jeho zlepšenie alebo zhoršenie)
- b) v prípade nových skutočností *symptomatically orientovaná diagnostika*
- c) výsledky diagnostiky budú zakomponované do tvorby individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP)

2. *Terapia*

- terapia s deťmi je riadená na základe nasledujúcich **princípov psychologickkej terapie**: –
všeobecné princípy riadeného učenia: princíp motivácie, spätnej informácie, opakovania,
 - *tradičné pedagogické princípy*: princíp uvedomelosti, aktivity, názornosti, sústavnosti, trvácnosti...
 - *špeciálno-pedagogické princípy*: princíp minimálnej akcie, relaxácie, vývinovosti, tímového prístupu, symetrickosti terapeutického vzťahu, multisenzoriálneho alebo monosenzoriálneho prístupu, krátkodobého, ale častého precvičovania, funkčného používania reči, celostného prístupu, včasnej intervencie, princíp prekonávania komunikačnej bariéry,
 - pri terapii využívame nasledujúce **metódy**:
 - *stimulujúce*
 - *korigujúce*
 - *reedukujúce*
 - v rámci terapeutickej práce využívame nasledujúce **pomôcky**:
 - pracovné listy
 - pexeso, puzzle, kocky
 - tabuľky s prehľadom učiva jednotlivých predmetov
 - počítač
 - kartičky, pojmové mapy
 - literárne texty, a pod.
 - **individuálna terapeutická práca**
 - realizuje sa počas vyučovania, v priebehu celého šk. roka
 - terapia je zameraná na rozvoj:
 -
- a) **školských zručností**

- *čítanie*: technika čítania, porozumenie prečítaného na úrovni slov, viet a textu, spracovanie literárneho a náučného textu (pomocou stratégií učenia)
- *písanie*: rozvoj motoriky – hrubej, jemnej, grafo, vizuo, fixovanie tvarov, správneho sklonu písmen, dodržiavanie línie, a pod.
- *pravopis*: osvojovanie a upevňovanie gramatických pravidiel podľa aktuálne preberaného učiva
- *matematika*: rozvoj predmatematických schopností, osvojovanie si konkrétnych matematických schopností

b) jazykových schopností

- *foneticko – fonologická jazyková rovina*: stimulácia fonologického uvedomovania, fonematickej diferenciacie, nácvik správnej výslovnosti (rozvoj oromotoriky a verbálnej praxie)
- *morfologicko – syntaktická jazyková rovina*: odstraňovanie dysgramatizmov z reči detí, používanie správnych gramatických tvarov slov (stupňovanie, časovanie, skloňovanie, tvorba jednotného a množného čísla), tvorba a rozvoj zložitých syntaktických štruktúr
- *lexikálno – sémantická jazyková rovina*: rozvoj slovnej zásoby a správneho porozumenia (bežná reč, verbálne a písomné inštrukcie)
- *pragmatická rovina*: rozvoj sociálnych zručností v prirodzených a modelových situáciách

c) pomoc a príprava žiakov so špecifickými poruchami učenia na celoplošné testovanie žiakov

• skupinová terapeutická práca

- realizuje sa po vyučovaní, deti sú rozdelené podľa veku a záujmov do nasledujúcich skupinových aktivít:

B. Poradenstvo a spolupráca s rodičmi

- **individuálne konzultácie** s rodičmi podľa potreby v konzultačných hodinách
- aktívne zapájanie rodičov do terapeutickej činnosti (práca doma) pomocou organizovania **pravidelných štvrt'ročných stretnutí**:

1. stretnutie – november (Stratégie učenia)
2. stretnutie – január
3. stretnutie – apríl

4. stretnutie – jún

* téma bude určená podľa aktuálneho záujmu rodičov

- **spolupráca** s rodičmi **pri návrhoch** na individuálnu integráciu ich dieťaťa
- **spolupráca** s rodičmi pri **tvorbe** a kontrole **IVP**
- **účasť** na **rodičovských združeniach**

C. Kooperácia s učiteľmi

- priebežne **identifikovať nových žiakov** so špec.-pedag. potrebami
- **spolupodieľanie** sa na **vypracovaní** a realizácii **IVP**
- **metodické usmerňovanie učiteľov** pracujúcich s deťmi so špec.-ped. potrebami: priebežné informovanie učiteľov o aktuálnych stavoch žiakov na poradách, informačné stretnutie pre nových učiteľov
- **aktívna účasť na MZ**: odovzdávanie informácií z navštívených školení, riešenie aktuálnych problémov

D. Konzultácie s inými odborníkmi

- aktívna priebežná **spolupráca so školskou liečebnou pedagogičkou**
- podľa aktuálnych potrieb jednotlivých detí so špeciálno-pedagogickými potrebami budú prebiehať **konzultácie s inými odborníkmi**, ktorí majú tieto deti v starostlivosti (psychiatrom, psychológom, pediatrom, alergológom, a pod.)
- **účasť na relevantných seminároch a školeniach** týkajúcich sa problematiky špecifických vývinových porúch učenia

2.5 Organizácia výchovno – vzdelávacej činnosti

V zmysle vyhlášky č. 320/2008 Z.z. a v znení neskorších predpisov o základnej škole je organizácia vyučovania na našej škole nasledovná:

- ☐ vyučovanie sa začína o 7. 35 hod.,
- ☐ počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu,
- ☐ proces výchovy a vzdelávania v škole sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín,

- rozvrh hodín je zverejnený v každej triede príslušného ročníka,
- vyučovacia hodina trvá zvyčajne 45 minút, učiteľ môže stanoviť jej dĺžku a štruktúru flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy
- poradie a dĺžky prestávok určí riaditeľ po prerokovaní a schválení v pedagogickej rade,
- malé prestávky sú desaťminútové, hlavná - veľká prestávka je 20 minútová a nasleduje po druhej vyučovacej hodine,
- obedňajšia prestávka pre žiakov všetkých ročníkov sa začína po piatej vyučovacej hodine t. j. o 12. 20 a trvá do 13. 00 hod., po šiestej vyučovacej hodine od 13,00 do 13,30 hod.
- v prvom ročníku sa vyučuje najviac štyrikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v druhom ročníku v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom a štvrtom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín
- v každom ročníku vyučuje triedna učiteľka podľa rozvrhu,
- cudzie jazyky, informatiku a informatickú výchovu vyučujú učiteľky, ktoré majú príslušnú kvalifikáciu,
- riaditeľka školy učí 5 hodín v rôznych ročníkoch,
- na hodinách etickej a náboženskej výchovy sú žiaci spájaní – v prípade ak budú rodičia, ktorí majú záujem o náboženskú výchovu.

2.6 Zabezpečenie výuky žiakov s VPU

Vzdelávací program pre žiakov s VPU charakterizuje výchovu a vzdelávanie a vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o nich. Je potrebné zabezpečiť úpravu podmienok, foriem, metód a prístupu vo výchove a vzdelávaní žiaka a rešpektovať úpravy vyplývajúce z prítomných porúch učenia nielen vo vzdelávaní, ale i v hodnotení a klasifikácii.

Žiaci, ktorí majú potvrdené VPU sa v ZŠ pri LVS poskytujú špeciálne vzdelávacie postupy, učiteľky pracujú základe vypracovaného individuálneho vzdelávacieho plánu podľa diagnózy žiaka.

Individuálna logopedická intervencia sa v LVS realizuje vo výchove mimo vyučovania a to podľa potreby.

Špeciálne vzdelávacie postupy:

Slovenský jazyk

- pri písomných prácach pre lepšie porozumenie obsahu prečítať žiakovi zadanie,
- poskytnúť mu dostatok času na napísanie aj samotnú kontrolu,
- písať diktáty po precvičení, alebo formou doplnovačiek,
- diktát diktovať pomalým tempom, výrazne artikulovať, slová a vety viackrát opakovať,
- pri písaní diktátu nechať žiakovi k dispozícii korekčné pomôcky, napr. tabuľku písmen, dyslektickú tabuľku, (žiak sa s ňou musí naučiť pracovať a rýchlo sa v nej orientovať)
- neopravovať chyby červeným perom,
- nehodnotiť diktáty známku nedostatočnú, vyčíslit' počet chýb,
- žiak opravuje diktát podľa správne napísanej predlohy s vyznačením slov, v ktorých urobil chybu,
- využívať pomocné linajky,
- zaraďovať uvoľňovacie cviky,
- nenútiť žiaka k dlhodobému dopisovaniu, prepisovaniu,
- nechať ho písať len to najdôležitejšie, zredukovať množstvo písaného textu,
- viesť žiaka k používaniu tlačenej písma, počítačovej techniky (ťažšie formy dysgrafie),
- u žiakov s dysgrafiou nehodnotiť úpravu,
- neklasifikovať slohové práce,
- nedávať žiakom čítať dlhé texty,
- vopred precviciť čítanie náročnejších slov,
- rešpektovať individuálne tempo a aktuálnu úroveň techniky čítania,
- pri čítaní dbať na správnu techniku čítania (viazané slabikované čítanie), nezameriavať sa na rýchlosť čítania, ale na kvalitu čítacieho prejavu a čítanie s porozumením,
- umožniť žiakovi používať korekčné pomôcky, napr. čítacie okienko, záložky,
- posilňovať u žiakov pozitívnu motiváciu,
- využívať pochvalu.

Cudzí jazyk

- zamerať sa na osvojenie si určitej najdôležitejšej slovnej zásoby, vetných a slovných spojení predovšetkým pomocou sluchu (sluchovou cestou) – magnetofón, diktafón, predčítavanie učiteľom atd.,
- využívať vo väčšej miere názor a konkretizáciu,
- nenútiť deti k doslovným prekladom,
- sústrediť sa na praktické použitie jazyka,
- čítanie dlhších textov v cudzom jazyku výrazne obmedzujeme,

- ☐ používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústna forma).

Matematika

- ☐ ponechať dlhší čas na premyslenie,
- ☐ sústavne opakovať základné spoje sčítania a odčítania,
- ☐ nežiadať počítanie spamäti,
- ☐ využívať kompenzačné pomôcky – tabuľku násobilky, prsty, číselný rad, kalkulačku,
- ☐ vylúčiť prácu na čas,
- ☐ preferovať ústnu formu skúšania pred písomnou,
- ☐ zadávať jednoduché slovné úlohy.

Ostatné predmety

- ☐ skúšať formou, ktorá mu lepšie vyhovuje (napr. ústna),
- ☐ obmedziť časovo viazané úlohy – päťminútovky,
- ☐ pri písaní poznámok zohľadniť oneskorené tempo písania, alebo sprostredkovať žiakovi vytlačené poznámky, učebné texty,
- ☐ pri písomných prácach prečítať, prípadne skontrolovať pochopenie zadanej úlohy,
- ☐ vytvoriť väčší časový priestor na vypracovanie písomnej práce,
- ☐ používať pozitívnu stimuláciu (pochvala, ocenenie) aj za čiastkové úspechy

2.6.1 Zabezpečenie výuky žiakom s PAP

Úvod

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchami aktivity a pozornosti (ďalej aj „žiak s PAP“) sa postupuje podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Tento vzdelávací program je súčasťou štátnych vzdelávacích programov pre jednotlivé stupne vzdelávania. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s poruchou aktivity a pozornosti v školách, kde sú vzdelávaní.

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu (ďalej aj „LVS“), v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení žiaka v základnej škole.

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy. Nižšie stredné vzdelanie – 2. stupeň základnej školy.

Základná škola pri liečebno-výchovnom sanatóriu, v ktorej žiak plní len časť školskej dochádzky, nevydáva žiakovi vysvedčenie, kmeňovej škole dáva podklady na súhrnné hodnotenie a klasifikáciu prospechu žiaka.

Profil absolventa

Profil absolventa primárneho vzdelávania zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

Profil absolventa nižšieho stredného stupňa základnej školy zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

Vzdelávacie oblasti

Pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je do vzdelávacích oblastí pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie začlenená oblasť **ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA**.

Na primárnom stupni vzdelávania a nižšom stupni stredného vzdelávania je do tejto vzdelávacej oblasti zaradený špecifický vyučovací predmet **terapeuticko-korekčné cvičenia**.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu však môže byť ovplyvnené závažnosťou poruchy aktivity a pozornosti žiaka. Prípadné čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu v konkrétnom vyučovacom predmete je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

1. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
2. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický a jeden odborný zamestnanec.

3. Triedu liečebno-výchovného sanatória a špeciálnu triedu základnej školy možno vytvoriť pre žiakov 1. až 4. ročníka a pre žiakov 5. až 9. Ročníka. Najvyšší počet žiakov v triede je osem. Ďalšia trieda vznikne až po naplnení predchádzajúcej triedy na maximálny počet.
4. Vo vyučovacom predmete technika sú zohľadnené možnosti žiakov, personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
5. Vyučovací predmet telesná a športová výchova absolvujú chlapci a dievčatá spoločne, podľa zloženia triedy LVS.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.
9. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.
Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
 - vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
 - vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inováčných programov zavedených do vyučovacej praxe.

2.7 Začlenenie prierezových tém

Cez vzdelávacie oblasti vstupujú do výchovy a vzdelávania prierezové témy. Prierezové témy zároveň v sebe zahŕňajú všetky kľúčové kompetencie. Sú to dnes a v blízkej budúcnosti aktuálne témy, súvisiace s slovenskej spoločnosti.

Prispievajú k osobnostnému a sociálnemu rozvoju každého žiaka, k získaniu základnej úrovne mediálnej gramotnosti a vnímanie dôležitosti environmentálnej problematiky. Škola má tak možnosť formovať určité postoje a hodnotové orientácie žiakov. Zároveň dávajú priestor pre individuálny prejav každého žiaka a kreativitu pedagóga. Navyše, sú to témy, ktoré nie je možné zaradiť do žiadnej zo vzdelávacích oblastí, pretože viac ako iné si vyžadujú pohľady z viacerých uhlov. Tiež pôsobia ako ďalší integrujúci prvok učiva a jednotlivých predmetov. Prierezové témy (tematiky) je možné realizovať viacerými formami, vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) .

Všetky tematické okruhy všetkých prierezových tém sú integrované do učebných osnov jednotlivého vyučovacieho predmetu. Realizované sú vzdelávacími stratégiami, ktoré sú použité pre naplnenie očakávaných výstupov jednotlivých vzdelávacích oblastí, ku ktorým sú priradené. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej tematiky je v kompetencii každej školy. Často je to práve priestor prierezových tém, v ktorom dochádza k prepojeniu obsahu vzdelávacích oblastí integrovaných do jedného vyučovacieho predmetu.

V nasledujúcom výpočte sú uvedené tematické okruhy jednotlivých prierezových tém a ako budú realizované:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ EUDOVÁ KULTÚRA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

2.7.1 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Prírodnosť začlenia tejto témy je fakt, že na v našom zariadení sú žiaci z odlišnej kultúrnej civilizácie.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch.

Hlavné ciele MUV pre primárne vzdelanie:

1. Viest' žiakov k uvedomeniu si povahy vlastného socio - kultúrneho prostredia a k chápaniu kultúrnej identity tohto prostredia.
2. Viest' žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti najbližšieho okolia.

Témy MUV:

1. Akceptovanie inej kultúry

- prijímať druhého ako jedinca s rovnakými právami, uvedomovať si, že všetky etnické skupiny a kultúry sú rovnocenné a žiadna nie je nadradená inej

2. Rozvoj medziľudskej tolerancie

- rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín

3. Spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti

4. Poznať históriu, zvyky, tradície iných kultúr

5. Schopnosť chápať vzťahy vlastnej kultúry s inými kultúrami

- schopnosť vidieť ich vzájomné ovplyvňovanie sa v histórii a snaha prijať toto ovplyvňovanie ako samozrejmosť

6. Schopnosť chápať popri výhodách aj obmedzenia vlastnej kultúry a iných kultúr

vnímať seba ako občana, ktorý sa aktívne spolupodieľa na utváraní vzťahu spoločnosti k minoritným skupinám

7. Spolupráca s inými kultúrami

komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých, chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory i schopnosti druhých uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej (náboženskej alebo inej) intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

8. Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii

rozvíjať schopnosti rozpoznať prejavy rasovej neznášanlivosti a napomáhať prevencii vzniku xenofóbie angažovať sa pri potieraní prejavov intolerancie, xenofóbie, diskriminácie, rasizmu

9. Medziľudské vzťahy v škole, vzťah medzi učiteľmi a žiakmi

uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie

rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia

Témy multikultúrnej výchovy začleňujeme do predmetov:

slovenský jazyk,

anglický jazyk,

hudobná výchova,

výtvarná výchova,

Spôsob realizácie prierezovej témy:

beseda s odborníkom,

rozhovor na triednických hodinách

výtvarné spracovanie témy

článok v školskom časopise

Slovenský jazyk /MUV

		ISCED 1			
	Témy MUV	1.	2.	3.	4.
1.	Akceptovanie inej kultúry	Zoznamovanie	Svet je pestrý Vieme sa rozlúčiť	Opis predmetu, Zámená, Schovávačka	O rímskom divadle
2.	Rozvoj medziľudskej tolerancie	V triede, V telocvični	Komu vykáme, komu tykáme. Ľudia a zvieratá	Vybrané slová, Biela ako sneh, červená ako krv	M-Ďuričková Aby porozumenie medzi ľuďmi bolo čisté a krásne
3.	Spoznávanie iných kultúr	Hupsova exotika Dom pre draka	Vieme pozdraviť, Svet je pestrý	Rozprávanie príbehu podľa osnovy. Prídavné mená, Slová s opačným významom	Diskusia a názor
4.	História, zvyky a tradície iných kultúr	Hups a jojo	Materinská reč, Fašiangy, Svet je pestrý	Pozvánka	Mimočítanková literatúra
5.	Vzťah vlastnej kultúry s inými kultúrami	Hups a fotka z kufra	Vianoce, Materinská reč	Vybrané slová, Opis ilustrácie, kapitán, kukuk, Krista Bendová	Mimočítanková literatúra
6.	Spolupráca s inými kultúrami		Koľko dní je do Vianoc, Fašiangy	Správa Reklama	
7.	Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii	Hups sa hrá na gangstra Nešíkovný Hups	Vieme sa pozdraviť	Podstatné mená Komár a medveď	Xavér s nohami do X Tvorenie slov predponami

8.	Medziľudské vzťahy v škole	Hupsove žarty Štvorfarebné mačiatko Zajko v škole	Veta, slovo, slabika, hláska	Vybrané slová, Prídavné mená, Číslovky, Rozprávania	Mimočítanková literatúra Vybrané slová
----	----------------------------	---	------------------------------	--	---

Anglický jazyk/MUV

		ISCED 1			
	Témy MUV	1.	2.	3.	4.
1.	Akceptovanie inej kultúry			Pozdravy! Zoznamuje sa s novou učebnicou.	
2.	Rozvoj medziľudskej tolerancie			Obliekanie a móda	Máj priateľ „Toto je naša škola“
3.	Spoznávanie iných kultúr			Vianoce	Veselé Vianoce
4.	História, zvyky a tradície iných kultúr				Narodeniny
5.	Vzťah vlastnej kultúry s inými kultúrami				Moja rodina, „On má dáždňik“, Moje zvieratko
6.	Spolupráca s inými kultúrami				Čím je?
7.	Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii			Rodina a spoločnosť	Odkiaľ sú?
8.	Medziľudské vzťahy v škole			Voľný čas a záľuby	Vstávam o siedmej

Hudobná výchova/MUV

		ISCED 1			
	Témy MUV	1.	2.	3.	4.
1.	Akceptovanie inej kultúry	Vlak Vlak sa rozbíha- počúvanie	Počúvanie hudby	Na Gregora	M.P. Musorgskij: Tanec kuriatok v škrupinkách L. Gordoš: Tom a Jerry
2.	Rozvoj medziludskej tolerancie		Na slepú babu Pieseň pre tvoje uši	Ako sa Mopkovia vynašli	
3.	Spoznávanie iných kultúr		Muzikoterápia G.Bizet Detský pochod	Starý Donald farmu mal...	Sprevody k piesňam – jednoduché rytmické hry
4.	História, zvyky a tradície iných kultúr	Mikuláš Povedzte nám pastuškovia Išla sova na tanec	Prišiel k nám Mikuláš, Karneval zvierat	Mikulášku dobrý strýčku	
5.	Vzťah vlastnej kultúry s inými kultúrami		Čičence	Počítadlová	Umelecké spracovanie slov. ľud. piesní od 19. storočia Dievča, dievča čože to máš... Čierne oči choďte spať Piesne našich krajanov Hymna SR I. Dibák: Dobre sa pozeraj

6.	Spolupráca s inými kultúrami		g. Sain-saens Antylopy a korytnačky		J. Letňan: Zázračná muzika
7.	Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii		Maličká som	Šípová Ruženka	
8.	Medzilidské vzťahy v škole	Zlatá brána, Kuriatko a slon, Mám ručníček mám, Prosil líšku vlčík	Hudobná rozprávka Urobme si rozprávku s hudbou		

Výtvarná výchova/MUV

		ISCED 1			
	Témy MUV	1.	2.	3.	4.
1.	Akceptovanie inej kultúry				Výtvarné činnosti inšpirované dejinami – Čína, Japonsko
2.	Rozvoj medzilidskej tolerancie		Kompozičné princípy a možnosti kompozície – Pomník zvieratá,		
3.	Spoznávanie iných kultúr		Podnety dejín umenia – Moje tajné písmo		
4.	História, zvyky a tradície iných kultúr	Podnety tradičných remesiel - Kraslice	Podnety tradičných remesiel - Mikuláš	Podnety z tradičných remesiel - bábka	
5.	Vzťah vlastnej kultúry s inými kultúrami	Výtvarné činnosti inšpirované dejinami - Rozprávky	Tradicia a identita – kultúra krajiny		
6.	Spolupráca s inými	Podnety rôznych oblastí	Podnety z hudby – prepis rôznych		

	kultúrami	poznávanie sveta – Čo robia výtvarní umelci	rytmov		
7.	Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii			Podnety z reči- Píšeme obraz Nie sme rovnakí, no vieme, že ostatných neponižujeme	
8.	Medziľudské vzťahy v škole	Naša škola		Galéria v škole – Koľko ľudí, toľko názorov. rešpektovanie toho druhého, aj keď je iný	

Využívané zdroje:

www.clovekvohrozeni.sk

www.multikulti.sk

www.rozvojvzdelavanie.sk

2.7.2 MEDIÁLNA VÝCHOVA

Rozvíja schopnosti zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, vytvoriť si vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.

V súčasnosti sa nanajvýš aktuálnou stáva problém ako naučiť deti a mládež aktívne a zodpovedne využívať prostriedky masovej komunikácie, ktoré sú šíriteľmi poznatkov, posolstiev, hodnotových orientácií a to rôznej kvality.

Obzvlášť závažná sa ukazuje potreba formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy prednostne na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova ako prierezová téma vedie žiakov k tomu, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi.

Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť - mediálnu kompetenciu zmysluplne t.j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Cieľom výučby je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov (najmä s nadmerným a neprimeraným výskytom násilia, výskytom sexuality, či inými obsahmi nerešpektujúcimi ochranu ľudskej dôstojnosti...).

Mediálna výchova zahŕňa prednostne výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, ktorá na jednej strane robí žiakov citlivých pre kvalitné mediálne obsahy a na druhej strane im poskytuje pomoc pri účinnej ochrane pred negatívnymi vplyvmi médií. Učí žiakov správne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť.

Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Žiaci by za pomoci výučby mediálnej výchovy mali postupne dokázať nájsť vlastný optimálny spôsob ako žiť v realite, ktorú médiá ovplyvňujú a využívať médiá ako nástroje pozitívneho ovplyvňovania tejto reality. Naďalej budú realizované návštevy divadelných, filmových a hudobných predstavení, návšteva múzeí a galérií, prebieha činnosť záujmového poobedňajšieho dramatického a multimediálneho záujmového útvaru.

Hlavným cieľom mediálnej výchovy: je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - t. z. schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov.

Mediálnu výchovu začleňujeme do predmetov

- výtvarná výchova,
- slovenský jazyk a literatúra,
- informatická výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou,
- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina
- článok v školskom časopise
- výtvarné spracovanie – plagát

Výtvarná výchova /MDV

		ISCED 1			
	Témy MDV	1.	2.	3.	4.
1.	Média v súčasnom svete	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Hra s písmom a textom, Fotokoláž, montáž	Podnet tradičných remesiel – bábkarstvo	

			z fotografie		
2.	Druhy mediálnych produktov	Podnety filmu a videa	Hra s písmom a textom na PC	Podnety filmu a videa – film, trik a kulisa	Podnety filmu a videa – film, trik a kulisa
3.	Mediálna realita a jej účinky na osobnosť človeka	Elektronické médiá	Filmová postava, kostým, herectvo, Maľovaná hudba	Podnety elektronických médií – kreslenie prostredníctvom PC	Podnety elektronických médií
4.	Etika v médiách		Podnety filmu a videa, filmová postava		Podnety fotografie
5.	Tvorba mediálnych produktov	Podnety výtvarného umenia(médiá, štýly,procesy, techniky,témy	Podnety hudby kresbový prepis rôznych rytmov	Výtvarné hry spoločenská hra Podnety filmu a videa	Podnety hudby

Informatická výchova /MVD

		ISCED 1			
	Témy MDV	1.	2.	3.	4.
1.	Média v súčasnom svete	Pojmový aparát	Princíp fungovania IKT	Informačná spoločnosť	Princíp fungovania IKT
2.	Druhy mediálnych produktov	Informácie okolo nás	Informácie okolo nás	Princíp fungovania IKT	Informácie okolo nás, informačná spoločnosť
3.	Mediálna realita a jej účinky na osobnosť človeka	Práca s internetom	Komunikácie prostredníctvom IKT,	Komunikácie prostredníctvom IKT	Komunikácie prostredníctvom IKT
4.	Etika v médiách	Komunikácie prostredníctvom IKT	Komunikácie prostredníctvom IKT		Riziká na internete
5.	Tvorba mediálnych produktov	Projekt	Postupy riešenia problémov	Informácie okolo nás	Informácie okolo nás Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Slovenský jazyk /MVD

		ISCED 1			
	Témy MDV	1.	2.	3.	4.
1.	Média v súčasnom svete	Hups a fotka z kufra	Mäkké spoluhlásky Viacslabičné slová	Vybrané slová Podstatné mená, Čítanie z detského časopisu	Vybrané slová O divadle Spodobovanie hlások na konci slov Kocúr na kolieskových korčuliach
2.	Druhy mediálnych produktov	Ako Hups hral vo filme	Mäkké spoluhlásky Blahoželanie	Reklama, Opis, ilustrácie, Moja prvá kniha, O počítačoch, Zimné pranostiky	Interwiev Priama reč Režisér Spevokol
3.	Mediálna realita a jej účinky na osobnosť človeka		Vety podľa melódie Moja adresa	Inzerát, Pozvánka, Malá, veľká čitateľka	Kde sa vzal Osmijanko Prečo televízia? Umelecký a vecný text
4.	Etika v médiách		Rozhovor: Ako vyzerá svet okolo nás	Vizitka, Záverečné opakovanie, Telefón, Čo vedeli naši prarodičia	Prípravujeme rozhovor Opis literárnej osoby
5.	Tvorba mediálnych produktov		Svet je pestrý ako dúha	Kde bolo, tam bom nebolo Abeceda Opisu predmetu	Prečo je knižka hranatá? Zvuky v prísloviach a porekadlách

Využívané zdroje:

<http://www.medialnavychova.sk>

2.7.3 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR)

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Dôležité

je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity).Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Vhodné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.. Témy budú realizované najmä na hodinách etickej výchovy, slovenského jazyka a literatúry. Na školských akciách – výletoch, exkurziách – rozvíjať samostatnosť žiakov.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania
- v každodennom živote

Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do predmetov:

- slovenský jazyk
- etická výchova
- telesná výchova

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s odborníkom
- rozhovor,
- multimedialná prezentácia,
- didaktické hry a aktivity.

Slovenský jazyk/OSR

		ISCED 1			
	Témy OSR	1.	2.	3.	4.
1.	Rozvoj sociálnych zručností v oblasti komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia v každodennom živote	Utvrďovanie preberaných hlások, nácvik plynulého čítania Cvičenie sluchového rozlišovania	Vieme sa predstaviť Komu vykáme	Kde bolo, tam nebolo Správa Obojaké spoluhlásky Vybrané slová krásne a múdre sú ľudové rozprávky	Delenie hlások Reprodukcia textu Predpony Diskusia Priama reč Ako vzniká kniha O Divadle Kocúr na kolieskových korčuliach Mama urob iné ticho
2.	Sebapoznanie, sebareflexia, sebarozvoj, sebamotivácia, autoregulácia, psychohygiena jedinec a skupina, jedinec a spoločnosť, komunikácia a medzilidské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spoluzitia	Správna artikulácia a dýchanie pri čítaní. Spoločná komunikácia o texte, Dramatizácia textu	Vokáň, dve bodky, Vieme sa Poďakovať Samohlásky, dvojhásky Píšeme listy Ľudia a ich zvieratá	Mach a Šebestová Abeceda Vybrané slová Vlastné podstatné mená Čítanie z detských časopisov	Vybrané slová Umelecký a vecný text Opis osoby Diskusia Interview Slovné druhy (Podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, neohybné slovné druhy) O bajkách Daniel Hevier o sebe
3.	Zdravý životný štýl, psychohygiena, odolnosť voči záťažovým situáciám	Hups a bacil Hupsov boj s bacilom Nešikovný Hups Hupsove raňajky Ako sa podľa Hupsa ťahá zub Ako si Hups zlomil nôžku	Čo sme zažili Keď je noc Koľko dní je do Vianoc Keď slnce zasvieti Moja mama Svet hore nohami	Vlastné podstatné mená – názvy obcí, miest, pohorí...	Porekadlo Pozvanie do hry Mimočítanková literatúra Zachráňte planétu Svet slz je taký záhadný Múroobrazy

Etická výchova /OSR

		ISCED 1			
	Témy OSR	1.	2.	3.	4.

1.	Rozvoj sociálnych zručností v oblasti komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia v každodennom živote	Vzájomná úcta pri komunikácii	Cvičenia na porozumenie, aktívne počúvanie	Cvičenia na porozumenie, aktívne počúvanie	Batožinový plán želaní Základné komunikačné zručnosti Porozumenie Riešenie každodenných problémov
2.	Sebapoznanie, sebareflexia, sebarozvoj, sebamotivácia, autoregulácia, psychohygiena jedinca a skupina, jedinca a spoločnosť, komunikácia a medzilidské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spolužitia	Sebaprezentácia, budovanie sociálnych vzťahov Vízia spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie	Moje telo, Rozvíjame dobré vzťahy, rešpektovanie druhého, Rozvoj sociálnych zručností pri kooperácii	Moje telo, Rozvíjame dobré vzťahy, rešpektovanie druhého, Rozvoj sociálnych zručností pri kooperácii	Tolerancia Chlapci a dievčatá Vnútroštvový svet druhého pohlavia Kultivované správanie Ľudské hodnoty Podporovanie záujmov Individuálne a skupinové práva Ochrana práv
3.	Zdravý životný štýl, psychohygiena, odolnosť voči záťažovým situáciám	Pravidlá podporujúce spolužitie v skupine Úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro	Moja psychika	Moja psychika	Sloboda a zodpovednosť Zmeny a detaily Pravidlá Želania a potreby Hry pre radosť a uvoľnenie

Telesná výchova /OSR

		ISCED 1			
	Témy OSR	1.	2.	3.	4.
1.	Rozvoj sociálnych zručností v oblasti komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia,	Základné lokomočné a nelokomočné zručnosti Manipulačné pohybové a prípravné hry			Hudobno – pohybové hry Gymnastická zostava Pohybové hry

	komunikácia v každodennom živote				
2.	Sebapoznanie, sebareflexia, sebarozvoj, sebamotivácia, autoregulácia, psychohygiena jedinec a skupina, jedinec a spoločnosť, komunikácia a medziľudské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spolužitia	Kurz realizovaný psychológom zariadenia pre jednotlivé ročníky zvlášť.			
3.	Zdravý životný štýl, psychohygiena, odolnosť voči záťažovým situáciám	Ochrana života a zdravia Psychomotorické cvičenia a hry			Hry zamerané na rozvoj bežeckých schopností Koordináčne cvičenia a hry na rozvoj priestorovo – orientačných schopností Vytrvalostný beh

Etická výchova /OSR

		ISCED 1			
	Témy OSR	1.	2.	3.	4.
1.	Rozvoj sociálnych zručností v oblasti komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia v každodennom živote	Vzájomná úcta pri komunikácii	Cvičenia na porozumenie, aktívne počúvanie	Cvičenia na porozumenie, aktívne počúvanie	Batož plný želaní Základné komunikačné zručnosti Porozumenie Riešenie každodenných problémov
2.	Sebapoznanie, sebareflexia, sebarozvoj,	Sebaprezentácia, budovanie sociálnych	Moje telo, Rozvíjame	Moje telo, Rozvíjame	Tolerancia Chlapci

	sebamotivácia, autoregulácia, psychohygienu jedinec a skupina, jedinec a spoločnosť, komunikácia a medziľudské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spolužitia	vzťahov Vízia spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie	dobré vzťahy, rešpektovanie druhého, Rozvoj sociálnych zručností pri kooperáciách	dobré vzťahy, rešpektovanie druhého, Rozvoj sociálnych zručností pri kooperáciách	a dievčatá Vnútrotný svet druhého pohlavia Kultivované správanie Ľudské hodnoty Podporovanie záujmov Individuálne a skupinové práva Ochrana práv
3.	Zdravý životný štýl, psychohygienu, odolnosť voči záťažovým situáciám	Pravidlá podporujúce spolužitie v skupine Úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro	Moja psychika	Moja psychika	Sloboda a zodpovednosť Zmeny a detaily Pravidlá Želania a potreby Hry pre radosť a uvoľnenie

Výtvarná výchova/OSR

		ISCED 1			
	Témy OSR	1.	2.	3.	4.
1.	Rozvoj sociálnych zručností v oblasti komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia v každodennom živote			Podnety z dejín umenia – poznávam život Podnety z filmu a videa – zodpovednosť pri práci.	
2.	Sebapoznanie, sebareflexia, sebarozvoj, sebamotivácia, autoregulácia, psychohygienu jedinec a skupina, jedinec a			Podnety z výtvarného umenia – Viem povedať ďakujem. Prekvapím toho, koho máme radi.	

	spoločnosť, komunikácia a medziľudské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spolužitia			Naša mena -€. Vyobrazenie symbolov na minciach.	
3.	Zdravý životný štýl, psychohygiena, odolnosť voči záťažovým situáciám			Kompozičné princípy – Poriadok doma na stole. Staráme sa o prostredie. Dobro víťazí nad zlom.	

2.7.4 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (vyučovacie predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť „Príroda a spoločnosť“ poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. V maximálnej miere využíva priame pozorovanie žiakov okolitého prostredia, ktoré výrazne ovplyvňuje emocionálnu stránku osobnosti jedinca.

Vzdelávacia oblasť „Človek a hodnoty“ sa zameriava na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazuje na ďalšie

princípy udržateľnosti rozvoja (medziľudské vzťahy, spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí.)

Vzdelávacia oblasť „Zdravie a pohyb“ rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno - komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť „Umenie a kultúra“ poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

Prínos environmentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka

V oblasti vedomostí, zručností a schopností

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce;

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť;

Tematické okruhy

1. Ochrana prírody a krajiny

Les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie), pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí), vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou), more (druhá rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého), tropický dažďový prales (druhová rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme); ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky, urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu), kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia

2. Zložky životného prostredia

Voda (význam vody, kolobeh vody ,ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete ,čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia), ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia), pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo.

3. Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

Význam prírodných zdrojov pre človeka, obnoviteľné prírodné zdroje, neobnoviteľné prírodné zdroje, racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, využívanie alternatívnych zdrojov energie;

4. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia), priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti), odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu,), ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete), zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie –narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia), dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...);

5. Vzťah človeka k prostrediu

Naše mesto, obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana), náš životný štýl(spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie), lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť ,možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia), prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja);

Pravidelné dlhoročné aktivity školy podporujúce environmentálnu výchovu

□ **Deň Zeme – 22. apríl** – aktivita zameraná na ochranu životného prostredia, tradične tematicky zameraná „Vyčisti si svoje okolie“. Aktivita je realizovaná formou besedy, súťaží a praktických aktivít v teréne zameraných na zber odpadkov, lokalizovaním nelegálnych skládok v obci a výsadbou novej zelene.

- Úprava areálu školy** – tradičné sezónne práce na úpravu okolia školy, starostlivosť o kvetinové záhony, dreviny
- Týždeň zdravia** - aktivita zameraná na zdravý životný štýl, podporovanie pohybových aktivít, pobyt na čerstvom vzduchu, konzumáciu zdravých potravín
- Ochrana vtáctva** – zimná aktivita. Výroba krmidiel, prikrmovanie vtákov v areáli školy.
- Čo dýchame** – podpora pestovania izbových kvetov v triedach a ich význam pre život človeka.
- Liečivé rastliny** – osвета v zbere a pestovaní liečivých rastlín, ich význam pre človeka. Podporovať význam prírodných liečiv pred umelými preparátmi. Zber šípkov, zber lípy, Ochutnávky čajov.

Environmentálna výchova je začlenená v predmetoch:

- prírodoveda,**
- výtvarná výchova,**
- vlastiveda,**
- matematika,**
- slovenský jazyk,**
- pracovné vyučovanie.**

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s odborníkom – poľovníci, včelár, lesoochránár,
- zapojenie sa do Stromu života,
- beseda so žiakmi,
- kurz – v rámci Dňa Zeme, Účelových cvičení a Didaktických hier
- projektové spracovanie témy,
- vychádzka,
- exkurzia – prírodovedné múzeum, vlastivedné múzeum
- výtvarné a priestorové spracovanie s využitím odpadového materiálu,
- výroba herbáru – informatika,
- článok v školskom časopise,
- didaktické hry a hravé environmentálne aktivity ,
- riešenie slovných úloh z matematiky s danou tematikou v rámci voliteľných hodín,
- vyučovanie v prírode – v parku, v areáli školy,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Výtvarná výchova /ENV

	Témy ENV	1.	2. -	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	O machuľke Jesenné kvety	Tvar, priestor, lastovička	Porovnávanie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Podnety rôznych oblastí – poznávanie sveta
2.	Zložky životného prostredia	Kreslíme zážitok	Podnety prírody: zaujímavá zbierka	Materiálny reliéf	Výtvarné hry – moje prázdniny
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana	O dúhe	Asambláž, akumulácia – veselé figúrky s prírodných materiálov	Príroda sa prebúdzá – jar – svetlo. príroda spí – zima. Podnety z ele.médií – Čo by bolo, keby nebolo zelene?	Podnety fotografie
4.	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	O farbách Fantastický dom Fantastický stroj Fantastický nábytok	Tvar a priestor postaviť pomník zvieratám	Podnety z rôznych oblastí. Poznávanie sveta	Maľba krajiny v rôznych situáciách Impresionizmus
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Ako môžeme zobraziť to isté Jablko	Línia – jesenné listie Land art – inštalácia objektu v prírode	Kompozičné princípy - starostlivosť o zvieratá. Chránime prírodu	Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície

Matematika /ENV

	Témy ENV	1.	2.	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	Riešenie slovných úloh			
2.	Zložky životného prostredia		Rovné čiary, bod, priamka, úsečka, priesečník	Riešenie slovných úloh	Riešenie slovných úloh Násobenie a delenie Geometria
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana		Sčítovanie a odčítanie Dvojciferných čísel bez prechodu cez základ	Riešenie slovných úloh	Riešenie slovných úloh Násobenie a delenie Geometria

4.	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Slovné úlohy so stručným zápisom	Riešenie slovných úloh	Riešenie slovných úloh	Riešenie slovných úloh Násobenie a delenie Geometria
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Riešenie slovných úloh			

Prírodoveda /ENV

	Témy ENV	1.	2.	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	Môj kalendár prírody	Vzduch, vlastnosti vzduchu	Les More Ľudské telo	Prečo je more slané? Prečo sa skaly lámu? Prečo železo hrdzavie?
2.	Zložky životného prostredia	Život rastlín a zvierat s vodou	Voda a vzduch	Voda Ovzdušie Zachovanie biodiverzity	Pôda, Ovzdušie, voda, Zachovanie biodiverzity Huby
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana	Potrebujeme čistú vodu	Prečo potrebujeme čistý vzduch, prečo potrebujeme čistú vodu. Príroda stromy v prírode, druhy stromov	Význam lesom.	Prečo autá musia tankovať? Prečo je nebo modré? Prečo sa mesiac mení? Prečo kompas ukazuje sever?
4.	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Liečivé rastliny našich hôr	Stavba domu O troch prasiatkach		Živočíchy Prečo sú rastliny zelené? Prečo rastliny rastú a starnú?
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Poznám svoje telo Aké druhy hmoty poznám	Zdravie Stavba domu	Aký význam elektrická energia pre človeka?	Prečo človek nevie dýchať pod vodou a ryba na súši? Prečo je obloha plná hviezd? Prečo máme elektrické zásuvky?

Tematika environmentálnej výchovy sa vyskytuje vo všetkých tematických celkoch učebného predmetu prírodoveda. **Povinne a v najväčšej miere** sa témy ENV preberajú vo vyznačených tematických celkoch. Realizované sú primerane veku žiakov a to predovšetkým formou **didaktických hier, vychádzok, tvorivých aktivít a projektov**. Vyučovanie vybraných tém prírodovedy sa v podľa možnosti realizuje priamo v prírode.

Vlastiveda /ENV

	Témy ENV	2.	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	Ako sa vyznať v okolí Pozorujeme okolie školy	Ako sa vyznať vo svojom okolí Objavujeme Slovensko -lesy	V súlade s prírodou Lesníctvo
2.	Zložky životného prostredia	Prírodniny a ľudské výtvyry, Odpad Ochrana proti požiarom, číslo pre záchranu 112	Význam prírodných zdrojov	V súlade s prírodou Život v stredovekom meste
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana	Ochrana proti požiarom, číslo pre záchranu 112	Priemysel a životné prostredie,	Priemysel Poľnohospodárstvo
4.	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	Objavujeme Slovensko	Ako môžeme cestovať po Slovensku? Z Bratislavy do Košíc, z Košíc do Bratislavy Ktorá preprava je najvýhodnejšia? Kultúrne regióny Slovenska
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Zvyky a tradície	Prostredie a zdravie, Naše mesto, Naša obec, Ochrana prírodných a kultúrnych pamiatok	Náš samosprávny kraj Mestá na mape SR

Slovenský jazyk /ENV

	Témy ENV	1.	2.	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	Výlet	Písanie v slovách í,í	Podstatné mená Prídavné mená	O filmoch , o rozhlase- Kde sa vzal Osmijanko, Vranka Danká..., Príhody v divočine O hudbe, zvukoch a tichu – Čo si vtáčky štebocú, Malý princ Spodobovanie

2.	Zložky životného prostredia	Dom pre draka Tis obyčajný	Písmená v, u, w L.Podjavorinská Sánkovačka	Abeceda Práca so slovníkom Opis predmetu	Š. Moravčík: Čarovanie so slovami Slohové útvary Slovné druhy
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana	Hupsova predpoveď počasia	Číslice a vety M. Labuda: Príprava na zimný spánok	Inzerát	Hra so slovami: Z našej prírody Slovné druhy
4.	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Hups a mláďa Medveď biely	L. Friedová: September Hádanky M. Haštová: Záružlie	Zážitok z prázdnin	Bájk Vybrané slová Priama reč
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Kuriatko v obilí	Tvrde slabiky dy, ty, ny,ly,	Vybrané slová po „s“	Autorské rozprávky – Zákaz stavania snehuliakov Les

Témy **environmentálnej výchovy** sa využívajú aj pri mimočítankovom čítaní: R. Moric: Z poľovníckej kapsy, Ľ. Ondrejov: Keď pôjdeš horou, J. C. Hronský: Smelý zajko, J.C. Hronský: Dubkáčik a Budkáčik, čítanie zo školských časopisov: Zornička, Včielka

Pracovné vyučovanie /ENV/

	Témy ENV	1.	2.	3.	4.
1.	Ochrana prírody a krajiny	Starostlivosť o životné prostredie	Starostlivosť o životné prostredie	Starostlivosť o životné prostredie	Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín Hydroponické pestovanie rastlín Rozmnožovanie rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín
2.	Zložky životného prostredia	Práce s papierom	Ovocie, zelenina Misa s ovocím		Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad
3.	Prírodné zdroje, ich využitie a ochrana	Práce montážne a demontážne	Základy konštruovania	Základy konštruovania	Základy konštruovania – elektrický obvod Zdroje elektrickej energie
4.	Ľudské aktivity a problémy životného	Práce s papierom a kartónom	Tvorivé využitie technického materiálu	Tvorivé využitie technického materiálu	Tvorivé využitie technického materiálu (papier a kartón, drevo)

	prostredia				Technika v kuchyni
5.	Vzťah človeka k prostrediu	Práce s drobným materiálom	Práca s papierom a kartónom ako odpadovým materiálom		Konštrukcie okolo nás Pestujeme priesady okrasných rastlín

2.7.5 DOPRAVNÁ VÝCHOVA

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerne je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Úlohou dopravnej výchovy je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodcov alebo cyklistov, pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa v prvom rade bude uskutočňovať na vlastnom školskom detskom dopravnom ihrisku počas celého školského roka, najmä v predmetoch telesná výchova a pracovné vyučovanie, ďalej počas organizovaných športových a dopravných akcií i v rámci poobedňajšej záujmovej činnosti.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,

- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- pre žiakov 1. - 4. ročníku najmä pohybom v objekte a areáli školy, mimo školy,
- formou kurzu na detskom dopravnom ihrisku** – areál školy
- pre žiakov 1. - 4. ročníka je dopravná výchova realizovaná **formou kurzu, počas Didaktických hier,**
- beseda s políciou
- riešenie slovných úloh z matematiky s tematikou dopravnej výchovy,
- didaktické hry na školskom dvore
- využívanie učebných textov k dopravnej výchove,
- výtvarné spracovanie témy.

	Témy DOV	1.	2.	3.	4.
1.	Teoretické znalosti pravidiel cestnej premávky	1. Kurz – súčasť didaktických hier – jún 2. Kurz – dopravné ihrisko 3. Riešenie slovných úloh z matematiky s tematikou dopravnej výchovy 4. Beseda s políciou – Martinko na cestách			
2.	Dopravné značky a zariadenia				
3.	Praktické cvičenia				
4.	Podmienky premávky na cestách				
5.	Technické podmienky prevádzky dopravných prostriedkov				
6.	Taktika bezpečného správania a jednaní pri chôdzi a jazde v cestnej premávke				

1.ročník

SJL - Do školy

MAT - Určovanie polohy

HUV - Pôjdeme my do lesíka

IFV - Skicár – krivé , rovné čiary

TEV - Pohybové hry

2.ročník

TEV - Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti, využitie detského dopravného ihriska

3.ročník

MAT - Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20

PDA - Technika, technické objavy

4.ročník

MAT - Premena jednotiek dĺžky, hmotnosti a času, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

PVC/PRV – Bicykel – Konštrukcia bicykla

PVC/PRV - Jazdíme bezpečne – Doprava a dopravné prostriedky

2.7.6 TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI (TPaBZ)

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultúrovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a

realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému je možné začleniť do všetkých predmetov. V najväčšej miere je téma začlenená v predmetoch:

- prírodoveda,
- anglický jazyk
- vlastiveda,
- informatika,

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- vytvorenie multimedialne prezentácie na danú tému
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy
- výtvarné spracovanie tematiky – prezentácia na verejnosti, v školskom časopise, v priestoroch školy
- článok na webovej stránke
- prezentácia vlastných pokusov, objavov, pozorovania a skúmania – vystupovanie pred publikom
- tímová práca na projekte – rozdelenie úloh, argumentovanie, prezentácia výsledkov pred publikom
- prieskum – zhodnotenie výsledkov prieskumu, vyhodnotenie formou grafov, tabuliek

Anglický jazyk/TPaBZ

	Témy TPaPZ	1.	2.	3.	4.
1.	Komunikácia a argumentácia			Vzdelávanie a práca – rozvíjanie komunikačných zručností	Čo robí?
2.	Používanie informácií a práca s nimi. Získania a spracovanie potrebných informácií			Rodina a spoločnosť	Je tam veľa ľudí
3.	Spolupráca v skupine, prezentácia práce v skupine			Domov a bývanie	Vstávam o siedmej
4.	Prezentácie samého seba			Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Toto je naša škola

Prírodoveda/TPaPZ

	Témy TPaPZ	1.	2.	3.	4.
1.	Komunikácia a argumentácia	Voda v prírode	Jeseň Vzduch	Živočíchy – súčasť prírody	Opakovanie z minulého roka
2.	Používanie informácií a práca s nimi. Získania a spracovanie potrebných informácií	Môj školský deň Čo a kedy jedávam Zvieratá a človek	Živá a neživá príroda Kvety v prírode Počasie „cyklus stromu“ Voda	Veci okolo nás	Technika a technické objavy
3.	Spolupráca v skupine, prezentácia práce v skupine	Zmeny v prírode	Môj dom Zdravie – uštipnutie, popálenie, úraz Voda, ovocie a zelenina	Rastliny – súčasť prírody	Vesmír
4.	Prezentácie samého seba	Rodina Moja rodina Ja a moje zdravie	Živá a neživá príroda- ročné obdobia, počasie, Život rastliny Cyklus stromu Kvety v prírode		Pre šikovných bádateľov

Vlastiveda /TPaPZ

	Témy TPaPZ	2.	3.	4.
1.	Komunikácia a argumentácia	Bezpečná cesta do školy	Plánovanie výletu	Opakovanie
2.	Používanie informácií a práca s nimi. Získania a spracovanie potrebných informácií	Bezpečná cesta do školy Starostlivosť o zdravie Rodina a príbuzní História obce	Ako sa vyznať vo svojom okolí Ako sa orientovať podľa svetových strán	Cesta z BA do KE, Hľadanie cesty z miesta bydliska do BA, KE
3.	Spolupráca v skupine, prezentácia práce v skupine	Prírodniny a ľudské výtvyry Životné prostredie Postavme si vlastivedko	Ako sa vyznať vo svojom okolí Ako vzniká mapa	Tradicie a zvyky – Ako sa žilo v minulosti/skanzeny/ Priemysel Poľnohospodárstvo
4.	Prezentácie samého seba	Ako prebieha deň školáka Spomíname na našich predkov Starostlivosť	Objavujeme Slovensko Po turistických chodníkoch Slovenska	Moje obľúbené miesto na cestovanie

		o zdravie Rodina a príbuzní		
--	--	--------------------------------	--	--

Informatika/TPaBZ

	Témy TPaPZ	1.	2.	3.	4.
1.	Komunikácia a argumentácia			Vyhľadavanie informácií - rozprávky	Ročníkový projekt
2.	Používanie informácií a práca s nimi. Získania a spracovanie potrebných informácií			Textový editor – vianočná pozvánka	Grafický editor – Opis a ilustrácia osoby Prezentácie v MS Power Point
3.	Spolupráca v skupine, prezentácia práce v skupine			Grafický editor – tvorba obrázkov	Informácie okolo nás – Plagát v textovom editore
4.	Prezentácie samého seba			Ročníkový projekt	Prezentácie v MS Power Point Ročníkový projekt

2.7.7 REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región.

Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu. Nenásilnou formou sa bude začleňovať vo vyučovaní učebných predmetov, prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, exkurzií, návštev kultúrnych a umeleckých predstavení, knižníc a pod.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra obsahuje tri tematické celky:

1. Môj rodný kraj,

2. Objavujeme Slovensko,
3. Tradičná ľudová kultúra.

Prierezová téma je začlenená v učebných osnovách predmetov:

- slovenský jazyk,
- vlastiveda,
- hudobná výchova,
- výtvarná výchova,
- telesná výchova,
- pracovné vyučovanie.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda so seniormi obce – pamätníci významných udalostí a dejín obce
- návšteva regionálnych múzeí, galérií, pamiatok, pamätných izieb, ...
- tvorivé dielne zamerané na tradičnú ľudovú kultúru – vianočné a veľkonočné tvorivé dielne, darčeky ku Dňu matiek, k zápisu....
- výtvarné spracovanie danej témy,
- víkendová turistika – za pamiatkami obce a regiónu
- rozhovor, beseda v triede,
- realizácia triedneho a školského kola speváckej súťaže Čakanský Slávik v speve ľudovej piesne,
- mimočítankové čítanie – povesti a báje o obci, regióne,

Slovenský jazyk /RGV

	Témy RGV	1.	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina	Zlatkova píla	Slovenčina, Materinská reč		
1.1	Škola, okolie školy	Prípravné obdobie – škola, trieda	Rozprávame ako vyzerá svet okolo nás		
1.2	Obec mesto v ktorom žijem	Výlet Beháme	Všade dobre, doma najlepšie		
1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce	Strašidelná rozprávka	Medovníková chalúpka	O bohatom palci Bebko z krásnej hôrky O bratislavskom Valdekerovi Krásne a múdre sú ľudové rozprávky	Mimočítanková literatúra

1.4	Tradičné regionálne zvyky	Zlatkova píla	Fašiangy Kopeme v záhrade Keď zasvieti slnko		
1.5	Kultúrne pamätihodnosti	Text na precvičovanie čítania ô	Povesti o Bratislave		
1.6	Regionálne múzea, galérie		Povesti o Bratislave		
1.7	Významné osobnosti regiónu		Rozprávanie o významných osobnostiach regiónu	Čítanie z detského časopisu	
1.8	Prírodné krásy regiónu	Text na precvičenie čítania x	Rozprávanie – ako vyzerá svet okolo nás		
1.9	Náučné chodníky regiónu	Text na precvičenie čítania ch	Vínna cesta Karpát		
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu	Hups pestuje mäta	Rozprávanie – ako vyzerá svet okolo nás		
1.11	Tradičné produkty a zamestnania regiónu		Múzeum v Miloslavove oprášené spomienky	Rozprávky o pánovi starostovi	
1.12	Tradičné ľudovoumelecké remeslá regiónu		Internet – ľudovoumelecké remeslá regiónu		Podstatné mená
1.13	Miestne a regionálne jazyky		Slabiky , de, te, ne, le		
2	Objavujeme Slovensko				
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov		Slabiky , de, te, ne, le	Počul som raz, že,....	Mimočítanková literatúra
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku	Slovenčina	Tanec a pieseň rôznych regiónov Slovenska		
2.3			Mäkké spoluhlásky		
2.4	Chránené územia		Písanie de, te,		Z každého rožku

	Slovenska		ne ,le		trošku – O korytnickej liečivej vode
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovoumelecké remeslá		Fašiangy, veľkonočné tradičie		Z každého rožku trošku - Povedal mi jeden chlapec
2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska		Autori detskej literatúry		
3	Tradičná Ľudová kultúra Ľudové staviteľstvo				
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky		Keď slnce zasvieti Veľkonočné korbáče		
3.2	História tradičných remesiel	Valibuk a Janko Hraško	Veľkonočný ježko z obilia		Mimočítanková literatúra
3.3	Produkcia potravín a strava	Text na precvičenie techniky čítania dz	Bubák		
3.4	Odev, kroje		Cisárové nové šaty	Hra pre tvoje modré oči	
3.5	Výtvarné umenie		Svet je pestrý ako dúha	Prechádzka	
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie	Kuriatko v obilí	Fašiangové časy		
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry		Škola		
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky		Fašiangové časy, Koľko dní do Vianoc	Strigôňová oblievačka	
3.9	Rituály a slávnostné udalosti		Vianoce, Fašiangové časy		
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom		Keď je noc Č- ufák Mesiac – úseky	Čo vedeli už naši prarodičia	Diskusia a názor
3.11	Folklorne tradičie		Fašiangové časy. Keď slnce zasvieti		

Výtvarná výchova/RGV

	Témy RGV	1.	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina				
1.1	Škola, okolie školy	Tradícia a identita			
1.2	Obec mesto v ktorom žijem		Land art jesenná krajina	Tradícia a identita krajiny - Prírody – jej dary a podoby. Vychádzka	Podnety z architektúry – Antropomorfná architektúra
1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce	Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Fantastický portrét, Tváre rozprávkových bytostí		
1.4	Tradičné regionálne zvyky		Symetria a asymetria, vianočný pozdrav		
1.5	Kultúrne pamätihodnosti		Podnety fotografie nábytok	Tradícia a identita krajiny – Kúsok krajiny, kde žijem.	Tradícia a identita, kultúrna krajina – Výtvarné reakcie na pamiatku obce
1.6	Regionálne múzea, galérie	Škola v galérii	Socha v galérii		
1.7	Významné osobnosti regiónu		Podnety filmu a videa		
1.8	Prírodné krásy regiónu		Výtvarná reakcia na prírodniny z okolia	Podnety z prírody – Prečo listy žltnú, Prečo sa ľad topí?	
1.9	Náučné chodníky regiónu		Land art, koláž, mapa	Podnety z dizajnu –	

			obce	tvorba značiek	
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu		Tvar a priestor – lastovička	Ochrane prírody, aby som mal kam chodiť.	
1.11	Tradičné produkty a zamestnania regiónu	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Klobučníctvo – výroba netradičného klobúka		Podnet tradičných remesiel – Bábkarstvo, Drotárstvo
1.12	Tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu		Podnety dizajnu - hračka		
1.13	Miestne a regionálne jazyky		Podnety dejín umenia, moje tajné písmo		
2	Objavujeme Slovensko				
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov		Podnety filmu a videa		
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku		Ľudový koj podnety dizajnu		
2.3	Kultúrne pamätihodnosti Slovenska		Podnety rôznych oblastí poznávania sveta budova, kaštieľ		
2.4	Chránené územia Slovenska		Podnety filmu a videa	Podnety z elektronických médií – kreslíme obraz krajiny	Podnety rôznych oblastí poznávania – Podnety vlastivedy/mapa ako výtvarný prejav/
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá	Podnety tradičných remesiel	Ornament – podnety rôznych oblastí poznávania sveta		
2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska		Podnety filmu a videa		
3	Tradičná ľudová kultúra			Architektúra ako skladačka – môj vysnívaný	

	Ľudové staviteľstvo			dom	
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky		Klobučníctvo – netradičný klobúk		Podnety tradičných remesiel – Drotárstvo
3.2	História tradičných remesiel		Maľovanie kraslíc		
3.3	Produkcia potravín a strava		Základné prvky výtvarného vyjadrovania – misa s ovosím		
3.4	Odev, kroje		Klobučníctvo – netradičný klobúk		
3.5	Výtvarné umenie	Vianočná ozdoba	Land art – inštalácia objektu v krajine		
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie		Vianočná výzdoba		
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry		Vianočná besiedka		
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky		Podnety tradičných remesiel		
3.9	Rituály a slávnostné udalosti		Tradícia a identita		
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom		Tradícia a identita		
3.11	Folklórne tradície		Podnety tradičných remesiel		

Telesná výchova /RGV

	Témy RGV	1.	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina				
1.1	Škola, okolie školy				
1.2	Obec mesto v ktorom žijem				

1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce				
1.4	Tradičné regionálne zvyky				
1.5	Kultúrne pamätihodnosti				
1.6	Regionálne múzea, galérie				
1.7	Významné osobnosti regiónu	Aktivity v prírode, sezónne pohybové činnosti	Aktivity v prírode, sezónne pohybové činnosti	Aktivity v prírode, sezónne pohybové činnosti	Aktivity v prírode, sezónne pohybové činnosti
1.8	Prírodné krásy regiónu	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka
1.9	Náučné chodníky regiónu				
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka	Turistická vychádzka
1.11	Tradičné produkty a zamestnania regiónu				
1.12	Tradičné ľudovoumelecké remeslá regiónu				
1.13	Miestne a regionálne jazyky				
2	Objavujeme Slovensko				
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších				

	prejavov kultúr iných regiónov				
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku				
2.3	Kultúrne pamätihodnosti Slovenska				
2.4	Chránené územia Slovenska				
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovoumelecké remeslá				
2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska				
3	Tradičná ľudová kultúra Ľudové stavitel'stvo				
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky				
3.2	História tradičných remesiel				
3.3	Produkcia potravín a strava				
3.4	Odev, kroje				
3.5	Výtvarné umenie				
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie				
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry	Rytmická gymnastika,	Rytmická gymnastika,	Rytmická gymnastika,	Rytmická gymnastika,

		tance	tance	tance	tance
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky				
3.9	Rituály a slávnostné udalosti				
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom				
3.11	Folklórne tradície				

Hudobná výchova /RGV

	Témy RGV	1.	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina	Spi ,dieťaťatko,spiže			Opakovanie piesní z 3. ročníka
1.1	Škola, okolie školy		Adam v škole nesedel		
1.2	Obec mesto v ktorom žijem	Vfšok dolina	Septembrová pesnička		
1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce		Vodzerady kraj dzeziny		
1.4	Tradičné regionálne zvyky		Prišiel k nám Mikuláš Fašiangy Turíce	Fašiangy	Koledy Fašiangy - výber
1.5	Kultúrne pamätihodnosti		Do hory do lesa	Trenčianske hody	
1.6	Regionálne múzea, galérie		Ľudová pieseň, tradičné hudobné nástroje		
1.7	Významné osobnosti regiónu	Varila myšička kašičku	Dobrá noc má milá		
1.8	Prírodné krásy regiónu	Pôjdeme my do lesíka	Smutný slimák	Labuť, kukučka	
1.9	Náučné chodníky regiónu	Zajačik do lesa	Žaba, žaba, žabisko		
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu	V kvetinovom bufete	Medveď na lyžiach		
1.11	Tradičné produkty a zamestnania		Riekanka o mamkách	Čie sú to kone	

	regiónu				
1.12	Tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu	Kováč kuje My sme malí muzikanti	Bol jeden gajdoš		
1.13	Miestne a regionálne jazyky		Bol jeden gajdoš	Traja susedia Prší, prší	
2	Objavujeme Slovensko				
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov		Spev vianočných kolied Zahrajte mi muzikanti Pletla som pančuške		Východoslovenská – Parobská karička Stredoslovenská – Išli tri panenky z Turca Moravská ľudová – Muzikanti čo deláte
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku		Spev vianočných kolied Zahrajte mi muzikanti Pletla som pančuške	Spievanky	
2.3	Kultúrne pamätihodnosti Slovenska		Tradičné ľudové nástroje, ľudová pieseň		Kto za pravdu horí
2.4	Chránené územia Slovenska		Medveď na lyžiach		
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá	Malička som Mám ručníček mám Káčer na doline Zlatá brána O reťaz ,o reťaz	Krásna, krásne Čičence, čičence	My sme sestry veselé Pýtala sa dcéra mati	Slovenská ľudová – Pokapala na salaši, Močila konope, U susedov tam je topoľ
2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska		E.Suchoň Zahrajte mi muzikanti		E. Suchoň – Aká si mi krásna
3	Tradičná ľudová kultúra Ľudové stavitel'stvo				
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky		Pletla som pančuške		
3.2	História tradičných remesiel	Kováč, kuje	Kukurica pšenica		
3.3	Produkcia potravín a strava		Pec nám spadla		

3.4	Odev, kroje		Vianočný program		
3.5	Výtvarné umenie				
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie	Bola babka	Maličká som Dínom, dánom		
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry	Mám ručníček mám Zlatá brána	Čičence Pec nám spadla		Jednoduché ľudové tance, hudobno – pohybové tanečné hry
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky	Povedzte nám pastuškovia	Spev vianočných kolied		
3.9	Rituály a slávnostné udalosti	Hymna SR	Koledy Fašiangy		
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom		Fašiangy, turíce		
3.11	Folklórne tradície		Fašiangy, turíce		Ako sa narodí pesnička

Vlastiveda /RGV

	Témy RGV	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina	Rodina a príbuzní Domov		
1.1	Škola, okolie školy	Naša trieda, Pozorujeme okolie Ako sa vyznať v okolí	Spoznávame dejiny – prečo chodíme so školy	Krajina v ktorej žijeme – Časová priamka
1.2	Obec mesto v ktorom žijem	Domov, ľudia v mojom okolí História obce, služby obce, kultúra Naša bezpečnosť na cestách		Mestá a dediny Život na dedine Život v meste Premeny dedín a miest
1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce	História obce	Spoznávame dejiny – prečo sa ľudia usadili na našom území	V súlade s prírodou – Povešť o Kráľovej holi a Kriváni

1.4	Tradičné regionálne zvyky	Spomíname na našich predkov, Vianoce, veľká noc, tradičné zvyky		Tradície a zvyky - Rodinné zvyky a tradície
1.5	Kultúrne pamätihodnosti	História obce	Naše starobylé pamiatky a ich krásy	
1.6	Regionálne múzea, galérie	História obce		
1.7	Významné osobnosti regiónu	Služby, kultúra, šport obce	Ako vznikol slovenský jazyk	
1.8	Prírodné krásy regiónu	Domov	Objavujeme Slovensko – rieky dar života, les naše pľúca	
1.9	Náučné chodníky regiónu	Ako sa vyznať v okolí		Tradície a zvyky - Skanzeny
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu	Pozorujeme okolie školy		
1.11	Tradičné produkty a zamestnania regiónu	Služby, kultúra, šport		Ako pretvárame krajinu – Baníctvo a hutníctvo
1.12	Tradičné ľudovumelecké remeslá regiónu	Ľudové tradície		
1.13	Miestne a regionálne jazyky	Vianočné zvyky a tradície		
2	Objavujeme Slovensko			
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov	Predvianočný čas, Vianoce, Veľká noc, ľudové tradície	Naše starobylé pamiatky a ich krásy – Slávne mestá SR,	Krajina v ktorej žijeme – Naš samosprávny kraj
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku	Zvyky a tradície		Tradície a zvyky – Život v stredovekom meste
2.3	Kultúrne pamätihodnosti Slovenska	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	Objavujeme Slovensko – jaskyne, Hrady a zámky	
2.4	Chránené územia Slovenska	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	Objavujeme Slovensko – krásy našich hôr	
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovumelecké remeslá	Ľudové tradície		Tradície a zvyky – Roztancované Slovensko

2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska	Môj rodný kraj	Poznávame dejiny SR – Svätopluk a jeho sláva, M.R. Štefánik	
3	Tradičná ľudová kultúra Ľudové staviteľstvo			
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky	Zvyky a tradície		
3.2	História tradičných remesiel	Zvyky a tradície		Ako pretvárame krajinu – Baníctvo a hutníctvo
3.3	Produkcia potravín a strava	Objavujeme premeny okolo nás		Tradície a zvyky – Život roľníkov v dávnej minulosti
3.4	Odev, kroje			
3.5	Výtvarné umenie			
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie	Ľudové tradície		
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry	Ľudové tradície		Tradície a zvyky – Roztancované Slovensko
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky	Ľudové tradície		
3.9	Rituály a slávnostné udalosti	Zvyky a tradície		
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom	Zvyky a tradície		
3.11	Folklórne tradície	Ľudové tradície		

Pracovné vyučovanie /RGV

	Témy RGV	1.	2.	3.	4.
1.	Môj rodný kraj: Moja rodina	Vianočný pozdrav			
1.1	Škola, okolie školy		Montáže a demont. Práce - veža		
1.2	Obec mesto v ktorom žijem	Dedina	Práca s papierom – záložka do knihy		

1.3	Rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce	Rozprávka	Práca s kartónom – rozprávková postava		
1.4	Tradičné regionálne zvyky	Maska na karneval	Práca s papierom - Maska		Ľudové tradície a remeslá – Vianočné tradície, Veľkonočné tradície
1.5	Kultúrne pamätihodnosti		Modelovanie		
1.6	Regionálne múzea, galérie		Konštrukčné práce s papiera a kartónu		
1.7	Významné osobnosti regiónu		Práce s drobným materiálom		
1.8	Prírodné krásy regiónu		Kvet - práca s prírodným materiálom		
1.9	Náučné chodníky regiónu		Plán obce		
1.10	Chránené rastliny a živočíchy regiónu		Práce s papierom jarné kvietky		
1.11	Tradičné produkty a zamestnania regiónu		Modelovanie - zelenina		
1.12	Tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu	Kraslice	Dekoratívny pás ornament		Ľudové tradície a remeslá - Remeslá
1.13	Miestne a regionálne jazyky		Práca s papierom – vianočný vinš		
2	Objavujeme Slovensko				
2.1	Spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov		Modelovanie Snehuliak		
2.2	Spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností na Slovensku		Maľovanie vajíčok		
2.3	Kultúrne pamätihodnosti Slovenska		Vianočné ozdoby		

2.4	Chránené územia Slovenska		Dopravné značky kombinované práce		
2.5	Ľudové piesne a tance, výtvarné umenie, tradičné ľudovoumelecké remeslá		Dekoratívny ornament – geometrické tvary		Ľudové tradície a remeslá – Vianočné zvyky, Veľkonočné zvyky, Ľudové tradície
2.6	Významné osobnosti histórie Slovenska		Sova práca s papierom		
3	Tradičná ľudová kultúra Ľudové staviteľstvo				
3.1	Domáce a tradičné remeselné výrobky		Práce s drobným materiálom		
3.2	História tradičných remesiel	Ozdobné reťaze	Hrnčiarstvo modelovanie z plastelíny		Ľudové tradície a remeslá - Remeslá
3.3	Produkcia potravín a strava	Pekárske výrobky Jesenná zelenina Misa s ovocím	Modelovanie z plastelíny ovocie		
3.4	Odev, kroje		Dekoratívny pás, výšivka		
3.5	Výtvarné umenie		Práca s papierom zimný obrázok		
3.6	Ľudové slovesnosť a nárečie		Kraslice		
3.7	Ľudová hudba, piesne a tance, hry	Harmonika	Práca s papierom, harmonika		
3.8	Spoločenské praktiky a zvyky		Práca s papierom – vianočná pohľadnica		
3.9	Rituály a slávnostné udalosti				
3.10	Zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom				
3.11	Folklórne tradície				

2.7.8 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života človeka a jeho zdravia rozvíja postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách ako sú napr. priemyselné a ekologické havárie, dopravné nehody, živelné pohromy a prírodné katastrofy. Podobne nepredvídané udalosti môžu vzniknúť pri pobyte a pohybe v prírode.

Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti. Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

Prierezová téma „Ochrana života a zdravia“ sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier a účelových cvičení.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

☐ **Didaktické hry (DH)** počas školského roka sú vyčlenené dva dni, prvý deň počas 2-4 hodín vyučovacích hodín žiaci absolvujú teoretickú časť a na druhý deň praktickú časť, za prítomnosti zodpovednej osoby - podľa náročnosti plánovaných činností.

Odbornú zložku učiva naplňajú tematické celky s uvedeným obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

1. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- naša obec - všeobecná charakteristika
- evakuácia školy v prípade ohrozenia - postup opustenia školy, miesto
- zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení
- horľaviny a ich následky

Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy privolanie pomoci k zranenému význam symbolu Červený kríž.

Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí určenie svetových strán podľa slnka
- významné budovy a ich účel - zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad
- historické objekty našej obce - pamätne domy, zrúcaniny, pamätníky,
- múzeá, galérie
- poznávanie zelene v okolí obce
- správanie sa k osamelým zvieratám

2. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch
- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného
- signálu „Všeobecné ohrozenie“
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom
- protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob

- jeho privolania
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením
- zápalky, zapaľovače a horľaviny

Zdravotná príprava

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska
- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskejších prehliadkach
- pomoc lekárov chorým a zraneným
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešť'a, uštipnutí zmijou, osou a včelou

Pohyb a pobyt v prírode

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody jedovaté rastliny, jedovaté huby
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty značenie turistických chodníkov

3. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia - prírodné katastrofy,
- živelné pohromy a výhražné správy
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia

Zdravotná príprava

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup
- hygiena tela, bielizne, šiat
- správna životospráva -jedlo, spánok, oddych, učenie
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakt'a, oka, hlavy

Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa
- svetových strán
- tvary zemského povrchu - rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora,
- úbočie, svah, úpätie
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí

4. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- nebezpečné látky v okolí školy (amoniak, chlór a pod.), zásady ochrany,
- prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu
- použitie detskej ochrannej masky, nasadzovanie spolužiakovi (DM-1,
- CM3-3/h)
- význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany -
- protichemickej a protiradiačnej
- ukážka detského ochranného vaku (DV-75) a detskej kazajky (DK-88) činnosť pri varovných signáloch CO
- zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty

Zdravotná príprava

- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu
- zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi
- obväzovanie nohy, kolena, lýtka, stehna
- jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov

Pohyb a pobyt v prírode

- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape určovanie nadmorských výšok na mape okolia jednoduchý odhad krátkych vzdialeností
- jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa - panoráma čítanie z mapy - podľa farieb a topografických značiek určovanie svetových strán na mape a podľa mapy

- starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo
- význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu zásady uhasenia ohniska

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Prierezové témy sú ešte podrobnejšie začlenené do Učených osnov pre každý ročník a každý predmet.

3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality bude zameraný na 3 oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Medzi významné motivačné faktory patrí spätná väzba pre žiakov a ich rodičov, ktorá monitoruje, aké výsledky žiak dosahuje. Pri poskytovaní spätnej väzby – hodnotení – kladieme dôraz na objektivitu, vhodnú formu a formuláciu. Hodnotený je výkon v určitej oblasti, riešenie problému alebo činnosť, nie štruktúra žiakovej osobnosti. Hodnotenie musí obsahovať povzbudenie, ocenenie snahy a pozitívnu motiváciu. Prajeme si, aby sa žiaci našej školy učili s vedomím zmysluplnosti získavaných vedomostí a nie pod hrozbou zlých známok.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je aj povzbudenie do ďalšej práce. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu schválený MŠ a vedy SR, ďalej podľa Zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní, § 55 ods. 1 – až 20. Slúži na vyjadrenie skutočného stavu, zvládnutia, kompetencie osvojenia daného celku. Je informatívnym podkladom pre žiaka, rodiča a pedagóga vystihujúci úroveň zvládnutia problematiky a následných postupov. Hodnotenie žiaka sa bude uskutočňovať kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.

Slovne sa bude hodnotiť len etická výchova a pohybová výchova.

Zásady hodnotenia

- kritériá a pravidlá hodnotenia sú jasne formulované a rodičia i žiaci sú s nimi oboznámení
- vedieme žiakov k spoluúčasti na hodnotiacom procese
- hodnotíme individuálny pokrok
- na požiadanie rodičov alebo na návrh pedagogickej rady môže byť žiak ročníkov 1. – 4. hodnotený slovne

- ☐ prihladáme na odporúčenia CPPP a P
- ☐ vysvedčenia žiakov vypisuje učiteľ kmeňovej školy
- ☐ ak je žiak umiestnený v našom zariadení menej ako tri mesiace, posielame na kmeňovú školu výpis žiakových známok, celkové hodnotenie vykoná kmeňová škola
- ☐ ak je žiak v našom zariadení viac ako tri mesiace, celkovú klasifikáciu vykonáme my, na kmeňovú školu posielame návrh známok, ktoré má táto rešpektovať

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie.

- priebežné hodnotenie – uskutočňuje sa na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov,
- celkové hodnotenie – sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia z jednotlivých vyučovacích predmetov, stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na návrhu vysvedčení,

Základné pravidlá na používanie klasifikácie

- ☐ známka zahŕňa i žiakovo úsilie a aktivitu
- ☐ do klasifikácie vyvážené zahrňame hodnotenie vedomostí a zručností, pracovné postupy logické myslenie, vlastnú iniciatívu žiaka, úroveň komunikácie, tvorivosť a ochotu pracovať v tíme
- ☐ klasifikujeme len vedomosti prebraného a precvičeného učiva
- ☐ používame päťstupňovú klasifikačnú stupnicu
- ☐ všetky písomné práce nad 15 minút sú dopredu plánované a oznámené žiakom
- ☐ ústne skúšanie pri tabuli často nahrádzame efektívnejšími spôsobmi zisťovania vedomostí a zručností žiakov
- ☐ pracujeme s chybou
- ☐ dodržíme individuálne odporúčania CPPP a P pre žiakov so ŠPU
- ☐ pri hodnotení zohľadňujeme vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon
- ☐ žiakov s poruchami učenia hodnotíme podľa Metodických pokynov c. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a Metodických pokynov na hodnotenie žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole podľa prílohy č. 2 k metodickému pokynu c. 22/ 2011
- ☐ výkony žiaka súvisiace so ŠPU nehodnotíme známkou, ale slovne, v diktáte uvedieme len počet chýb,
- ☐ u žiakov s dyslexiou a dysgrafiou zisťujeme úroveň vedomostí hlavne formou ústnych odpovedí, pri písomných prácach im poskytneme viac času a individuálnu pomoc

☐ žiaci s dyskalkúliou môžu používať kompenzačné pomôcky pri overovaní vedomostí tabuľku násobkov, kalkulačku, a pod.

Klasifikačný poriadok vychádza zo školského zákona.

Stupne hodnotenia a klasifikácie žiakov sú v súlade s Metodickými pokynmi c. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiaka

Žiaci 1.- 4. ročníka sú klasifikovaní známku zo všetkých vyučovacích predmetov. V predmetoch etická/náboženská výchova, pohybová výchova hodnotení výrazom absolvoval(a). Výchovné predmety sú klasifikované známku.

Návrh známok za I. a II. polrok musí byť prerokovaný v pedagogickej rade, odsúhlasený riaditeľkou školy a odoslaný najneskôr desať dní pred klasifikáciou na kmeňové školy.

Hodnotenie bude obsahovať:

1. povinné práce:

- písomné práce z jednotlivých predmetov,
- polročné testy,
- koncoročné testy,
- kontrolné diktáty,
- projekty v rámci predmetu,
- pracovné listy k jednotlivým predmetom,
- ústna odpoveď žiaka aspoň dvakrát za polrok.

Povinné práce hlavne polročné a koncoročné testy navrhujú pedagógovia spoločne po prerokovaní na zasadnutí MZ. Hodnotenie bude realizované podľa dohodnutej stupnice, ktorá tiež bola prerokovaná na zasadnutí MZ.

2. voliteľné práce:

- návšteva školskej knižnice,
- návšteva rôznych kultúrnych, spoločenských, alebo iných podujatí,
- tvorba nástieniek,
- tvorba projektov,
- rôzne obrázky, príbehy, fotografie

Vo výslednej známke hodnotíme:

Písomné práce – štvrtročné, polročné, tematické, krátke kontrolné testy, bleskovky, päťminútovky, diktáty, slohové práce.

Písomné a ústne odpovede – presnosť, odbornosť, trvalosť osvojenia pojmov, faktov a definícií, samostatnosť vyjadrovania, použiteľnosť vedomostí v praxi, úroveň myšlienkových operácií, úroveň požadovaných motorických a intelektuálnych činností.

Stupen rozvoja kľúčových kompetencií – triedenie a vyhľadávanie informácií, pozorovanie, porovnávanie a triedenie javov, experimentovanie, aktivita a snaživosť na hodinách, sebahodnotenie a hodnotenie práce iných.

Druhy prác a kritériá pri ústnych a písomných odpovediach boli prerokované a odsúhlasené na zasadnutí Metodického združenia.

Hodnotenie diktátov

Hodnotenie diktátov 1. – 4.ročník

Stupeň	1	2	3	4	5
Počet chýb	0-1	2-3	4-7	8-10	11 a viac

Percentuálna stupnica hodnotenia písomných prác:

výborný	1	100 – 90%
chválitebný	2	89- 70%
dobrý	3	69-50%
dostatočný	4	49 – 36%
nedostatočný	5	35 – 0%

Stupne hodnotenia pri klasifikácii

1. Prospech žiaka sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch aj vo výchovných klasifikuje týmito stupňami:

- výborný (1)
- chválitebný (2)
- dobrý (3)
- dostatočný (4)
- nedostatočný (5)

Žiakov hodnotíme slovne v predmetoch etická výchova a vo voliteľnom predmete pohybová výchova slovne (absolvoval resp, neabsolvoval).

2. Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré
- uspokojivé
- menej uspokojivé
- neuspokojivé

Hodnotenie správania začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s poruchami správania) sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia. (Metodický pokyn c. 22/ 2011, príloha č. 2)

3.Celkový prospech žiaka v 2. – 4. ročníku vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním
- prospel veľmi dobre
- prospel
- neprospel

4. Celkový prospech žiaka prvého ročníka základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospel (a)
- neprospela (a)

5. Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „ veľmi dobré“.

6. Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „ veľmi dobré“.

7. Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.

8. Žiak neprospeľ, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň prospechu nedostatočný.

9. Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

10. Činnosť v záujmových útvaroch organizovaných školou sa na vysvedčeniach a v ďalších školských tlačivách vyjadruje slovom:

- pracoval/a
- pracoval/a úspešne (v prípade veľmi dobrých výsledkov v záujmovom útvare).

Hodnotenie a klasifikácia správania

1. Kritériom na hodnotenie a klasifikáciu správania je dodržiavanie pravidiel správania školského poriadku školy počas klasifikačného obdobia. Učitelia pritom využívajú najmä pozitívnu motiváciu.

2. Hodnotenie a klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorý v triede vyučujú a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní na pedagogickej rade. Udelenie 3. a 4. stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze.

3. Hodnotenie správania žiakov 1. stupňa ZŠ sa zohľadní, ak to zväží triedny učiteľ, po dohode s pedagogickou radou – v slovnom komentári na vysvedčení.

4. Hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými vývinovými chybami správania treba posudzovať s prihliadnutím na ich poškodenie v úzkej spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka.

5. Správanie žiaka sa klasifikuje so zreteľom na vekové osobitosti podľa týchto požiadaviek:

- Stupeň 1 (veľmi dobré) - Žiak uvedomene dodržiava školský poriadok a ustanovenia vnútorného poriadku školy. Ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.
- Stupeň 2 (uspokojivé) - Žiak sa závažnejšie previní alebo opakovane menej závažne previní, neprispieva ku korektným vzťahom medzi spolužiakmi. Je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

- Stupeň 3 (menej uspokojivé) - Správanie žiaka v škole i mimo školy je v rozpore s pravidlami správania a ustanoveniami vnútorného poriadku školy. Aj po udelení pokarhania od riaditeľa školy sa dopúšťa ďalších previnení.
- Stupeň 4 (neuspokojivé) - Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a vnútorný poriadok školy. Zámerné narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných spolužiakov.

Pravidlá správania

1. Sú vypracované v školskom poriadku LVS. Zahŕňajú práva a povinnosti žiakov. Pri ich tvorbe má LVS na zreteli dodržiavanie Dohody o právach dieťaťa.
2. Každý žiak a jeho zákonný zástupca majú právo poznať vyššie uvedené predpisy.
3. Žiaci a ich zákonní zástupcovia sú so školským poriadkom LVS oboznámení na začiatku školského roka.
4. Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie správania na konci prvého a druhého polroka, môže do 3 dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané návrhy známok na vysvedčenie, požiadať nadriadený orgán štátnej správy v školstve o prešetrenie správnosti postupu klasifikácie v správaní.

Postup do vyššieho ročníka

1. Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
2. Žiak, ktorý neprospel v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník spravidla jeden raz.
3. Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné klasifikovať ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí.

Spôsoby získavania podkladov na hodnotenie

Je dôležité, aby pri hodnotení, či už priebežnom alebo celkovom, učiteľ uplatňoval primeranú náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi.

Pri celkovej klasifikácii učiteľ prihliada na vek žiaka, na to, že počas klasifikačného obdobia mohlo dieťa zakolísat' vo vzdelávacích výsledkoch.

Podklady pre klasifikáciu učiteľ získava :

- sústavným sledovaním výkonov žiaka a ako je pripravený na vyučovanie, rôznymi druhmi skúšania – praktické, pohybové
- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- analýzou výsledkov rôznych činností
- konzultáciou s ostatnými pedagógmi, psychológom a odbornými zamestnancami školy
- písomnými prácami, ústnym skúšaním, didaktickými testami
- učiteľ oznamuje žiakovi všetky klasifikačné výsledky, klasifikáciu zdôvodní a poukáže na klady a nedostatky výkonov
- kontrolné práce rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok
- písomné práce, ktoré sa píšu dlhšie ako 30 minút (štvrťročné), môžu písať len 1x za deň, ak vyučuje aj iný učiteľ v tej istej triede, ostatných vyučujúcich vopred informuje zapísaním termínu do triednej knihy. Žiakov informuje vopred- aspoň týždeň.
- pri hodnotení berieme do úvahy aj známky, ktoré žiaci získali na kmeňových základných školách resp. z ktorých k nám prichádzajú.
- na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie, pričom sa prihliada na systematickú prácu, stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru z klasifikačného obdobia.

Sebahodnotenie

Žiak sa prostredníctvom učiteľa učí hodnotiť, aké má nedostatky , v ktorých oblastiach vyniká. Vyučujúci vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak vedel objektívne hodnotiť seba a svoju prácu. Názory oboch sú potom priebežne konfrontované. Učiteľ a žiak na konci klasifikačného obdobia spoločne hodnotia priebeh výkonov žiaka tak, aby sa dohodli na výslednej známke. Autonómne hodnotenie sa nesmie stať prostriedkom nátlaku na učiteľa. Cieľom je zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia.

Hodnotenie žiakov chápeme ako spätnú väzbu, ktorou žiaci, ich zákonní zástupcovia, ale aj pedagógovia získavajú informácie o tom, ako sa žiakom darilo na ich ceste vzdelávaním. Zmysel hodnotenia však nespočíva v konštatovaní, aký veľký kus cesty niektorí žiaci prekonali, ale skôr v poskytnutí rady, čo majú urobiť, aby sa zlepšili, dôležitá je aj psychická podpora žiaka. V hodnotení vždy zohľadňujeme osobnosť každého žiaka, jeho individuálne možnosti, zdravotné, osobné, rodinné aj ďalšie problémy. Do hodnotenia sa tak môže premietnuť skutočnosť, že žiak

má nejaký problém a aj tak sa snaží, pracuje a tiež situácia, keď žiak problém nemá, len sa vyhýba plneniu úloh.

3.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov je v súlade s **§ 52 zákona č.317/2010 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade spracovným poriadkom školy.**

Vnútorý systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy. Úlohou riaditeľa školy, vedúceho MZ, je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov, medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa s cieľmi školy. Ďalej slúži na identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhalovanie pracovných rezerv a ciest ako a kedy zvyšovať ich výkonnosť.

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvalita práce, produktivity, dosiahnuté výsledky so žiakmi, plnenie úloh),
- začlenenosť v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (medziľudské vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota a schopnosť rozhodovať, spolupráca s rodičmi),
- úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (sebavzdelávanie, rozvoj vedomostí, zručností a spôsobilostí)

Hodnotenie zamestnanca v našej škole je zamerané na:

- priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce, má príležitostnú povahu, je skôr zamerané na aktuálnu situáciu daného momentu a ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania, vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy, ide o dennú kontrolu nástupu na

pracovisko, odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor, vykonávanie dozoru, správanie sa ku žiakom, dodržiavanie pracovného poriadku a zásad BOZP,

- hodnotenia pedagogických zamestnancov slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť,
- ich výhody sú v lepšom poznávaní a hodnotení zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností a kvalít,
- lepšie rozpoznáva, ocenuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- lepšie rozpoznáva slabšie stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie,
- umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnej práce,
- sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon,
- zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci ako pracovisku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným,
- prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku.

Dalej sem patrí sledovanie výsledkov práce žiakov, ktorých učiteľ učí, ich prospech, zapájanie sa žiakov do rôznych projektov, individuálne vzdelávanie, používanie inovatívnych metód a foriem, tvorba učebných pomôcok, zapájanie sa do mimoškolských akcií, príprava kultúrnych programov atd. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie – triedna kniha, triedny výkaz, tvorba tematických výchovno-vzdelávacích plánov, ich realizácia, vedenie ostatnej písomnej agendy, aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ, podielanie sa na tvorbe školského vzdelávacieho programu a zvyšovaním morálneho kreditu školy.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa.

Jedenkrát ročne viesť so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností. Ďalej sa hodnotí jeho prístup k práci – teda, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu.

Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka.

V rámci našej kontroly a hodnotenia používame nasledovné kombinované bodové a verbálne hodnotenie:

1. Kvalita práce:

Kvalita práce – pripravenosť na výkon priamej výchovno – vzdelávacej činnosti, využívanie tvorivých a alternatívne vyučovacích metód a foriem práce, využívanie aktuálnych vedeckých poznatkov v danom odbore, vypracovanie a vedenie pedagogickej dokumentácie.

- výborná, takmer bez chýb – 4 body,
- pracuje veľmi dobre, občas robí malé, nie veľmi podstatné chyby – 3 body,
- pracuje uspokojivo, občas sa vyskytne aj závažnejšia chyba – 2 body,
- pracuje na hranici, musí byť kontrolovaný – 1 bod,
- pracuje neuspokojivo – 0 bodov.

2. Pracovná disciplína:

Pracovná disciplína – spoľahlivosť, disciplinovanosť, obetavosť, dodržiavanie termínov, nástupov do práce, na hodiny a dozory.

- disciplinovaný, spoľahlivý, obetavý, dodržiava termíny, nevyžaduje kontrolu – 4 body,
- presný, spoľahlivý, občas nedodrží termín, ale včas požiada o predĺženie – 3 body,
- spoľahlivý pracovník, keď je kontrolovaný – 2 body,
- málo spoľahlivý, vyžaduje neustálu kontrolu – 1 bod,
- nespoľahlivý, neistý – 0 bodov.

3. Pracovná iniciatívnosť:

Pracovná iniciatívnosť – nové originálne nápady, ich realizácia a prínos pre školu, vzájomné hospitácie, udržiavanie a rozvíjanie profesijných kompetencií.

- sám prichádza s novými a originálnymi nápadi, neustále rozvíja svoje kvalifikačné a kompetenčné predpoklady a nové poznatky úspešne aplikuje do praxe - 4 body,
- úspešne rieši nové situácie, má mnoho nových nápadov, rozvíja svoje kvalifikačné a kompetenčné predpoklady a nové poznatky aplikuje do praxe - 3 body,
- reaguje na podnety iných, ale potrebuje príkazy, rozvíja svoje kvalifikačné a kompetenčné predpoklady a občas sa mu podarí niečo aplikovať do praxe – 2 body,
- neistý pracovník, potrebuje kontrolu, rozvíja svoje kvalifikačné a kompetenčné predpoklady, lebo musí – 1 bod,
- nespoľahlivý a neistý, odmieta rozvíjať svoje kvalifikačné a kompetenčné predpoklady – 0 bodov.

4. Samostatnosť:

Samostatnosť – schopnosť plniť nové úlohy.

- úplne samostatný, nepotrebuje kontrolu – 4 body,
- samostatný, len občas potrebuje poradiť – 3 body,
- dokáže pracovať aj sám, ale častejšie potrebuje poradiť a kontrolovať – 2 body,
- samostatne pracuje len pod stálym dozorom – 1 bod,

5. Komunikatívnosť:

Komunikatívnosť – vo vzťahu k žiakom, spolupracovníkom a k zákonným zástupcom žiakov, k verejnosti.

- výborná komunikácia, vyjadrovanie jasné, presné, zrozumiteľné, inteligentné v hovorovej reči aj v písomnom prejave, vždy adekvátna komunikácia vzhľadom k tomu s kým hovorí (žiak, kolega, rodič) – 4 body,
- komunikácia presná a jasná v ústnom prejave, písomný prejav slabší (alebo naopak) – 3 body,
- komunikácia prijateľná – 2 body,
- problémy s komunikáciou – 1 bod,
- nevhodná komunikácia – 0 bodov.

6. Záujem o ďalšie vzdelávanie:

- veľký záujem o vzdelávanie /sebvzdelávanie/, získavanie nových kompetencií, zručností – 4 body,
- sporadický záujem o vzdelávanie, vyberá si z ponuky pre potreby školy – 3 body,
- vyberá si z ponuky podľa vlastnej potreby, nie potreby školy – 2 body,
- vzdeláva sa pre kredity – 1 bod,
- nemá záujem o vzdelávanie – 0 bodov.

3.1 Hodnotenie školy (autoevalvácia)

Cieľom hodnotenia je poskytnúť informácie o kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu v našej škole jednak verejnosti (rodičom, žiakom, potencionálnym klientom..)ako aj tým, ktorý sa na tomto procese priamo zúčastňujú – pedagógom, hospodárskemu personálu, zriaďovateľovi. Hodnotenie nám bude slúžiť na prehodnotenie vlastnej práce a jej systematické zdokonaľovanie.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ☐ ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepcnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- ☐ posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe,
- ☐ oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky vrátane návrhov a opatrení,
- ☐ cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola splňa ciele a úlohy, ktoré boli zakotvené v štátnom a školskom vzdelávacom programe.

Výstupy sebahodnotenia školy - časové rozvrhnutie

- ☐ výsledky výchovy a vzdelávania
- ☐ 1x za štvrtrok - PR
- ☐ vyhodnotenie kauzistických seminárov 1x štvrtročne
- ☐ úspešnosť začlenenia našich klientov do kmenových škôl priebežne podľa dostupnosti informácií (katamnesticke dotazníky)

Každoročne škola predkladá v zmysle **Vyhlášky MŠ SR c. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy** v príslušnom školskom roku Rade školy / do 15. októbra / a zriaďovateľovi /do konca októbra príslušného školského roka/. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- ☐ zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú,
- ☐ prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku a je prerokovaná na úvodnej pedagogickej rade. Zverejňujeme ju na našej internetovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

1. Oblasti autoevalvácie

- materiálne, technické, ekonomické, hygienické a ďalšie podmienky potrebné na vzdelávanie,
- priebeh vzdelávania,
- klíma v škole a vzájomné vzťahy s rodičmi ,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy, kvalita práce zamestnancov, kvalita ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov,

- súlad realizovaného štátneho vzdelávacieho programu so školským vzdelávacím programom pre základné vzdelanie.

2. Nástroje autoevalvácie

- 3.1 rozbor dokumentácie školy
- 3.2 rozhovory s učiteľmi, rodičmi
- 3.3 dotazníky pre rodičov, žiakov a učiteľov
- 3.4 hospitácie

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov.

4 ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

ISCED 1

UČEBNÝ PLÁN

Vzdelávacia oblasť	Predmety	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	6+1	30+1
	Anglický jazyk			3	3	6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	3+1	15+1
	Informatická výchova			1	1	2
Človek a príroda	Prvouka	1	2			3
	Prírodoveda			1	1	2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	1	2

Človek a hodnoty	a Etická V/ Náboženská	1	1	1	1	4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	2
	technika					
Umenia a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
Špeciálnope dagogická podpora	Terapeutick o-korekčné cvičenia	3	3	3		9
Základ		23	23	26	21	
Disponibilné	Výtvarná výchova			1		
Disponibilné	Pracovné vyučovanie	1	1			
Disponibilné	Terapeutick o-korekčné				3	
Disponibilné	Slovenský jazyk a literatúra				1	
Disponibilné	Matematika				1	
Hodiny spolu		24	24	27	26	

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

VP pre žiakov s PAP pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie - Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

Poznámky k učebnému plánu:

Prvý stupeň základnej školy tvorí stavebný základ pre ďalšie vzdelávanie. Jedná sa o začiatky utvárania vzťahu k vzdelávaniu, povinnostiam, vzdelávaniu sa, ku kolektívu a zodpovednosti za výsledky svojej práce. Za jednu z hlavných podmienok úspešného vzdelávania žiakov tejto vekovej kategórie považujeme vytváranie príjemnej atmosféry v triede. Vo výchovno-vzdelávacom procese v tejto etape vývoja za najdôležitejšie považujeme zvládnutie čítania s porozumením a začiatok učenia „učiť sa.“ Preto sme disponibilnú dotáciu venovali k posilneniu časovej dotácie vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Príroda a spoločnosť, Umenie a kultúra.

Učebné osnovy podľa ročníkov

1.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hod. ŠVP	Volit.hod.	Počet hod. v predmete	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		9	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4	
	Informatická Výchova				
Človek a príroda	Prvouka	1		1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda				
Človek a hodnoty	Etická/náboženská Výchova	1		1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2	
	Hudobná výchova	1		1	

Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2		2	
Špeciálnopedagogická podpora	Terapeuticko-korekčné cvičenia	3		3	
Základ		23		23	
Disponibilné			1		
Spolu					24

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

2.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hod. ŠVP	Volit.hod.	Počet hod. v predmete	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8		8	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4	
	Informatická Výchova				
Človek a príroda	Prvouka	2		2	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda				
Človek a hodnoty	EZV/NAB	1		1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	23	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2	
	Hudobná výchova	1		1	

Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2		2	
Špeciálnopedagogická podpora	Terapeuticko-korekčné cvičenia	3		3	
Základ		23		23	
Disponibilné	Pracovné vyučovanie		1		
Spolu		24		24	

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

3.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hod. ŠVP	Volit.hod.	Počet hod. v predmete	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7		7	
	Anglický jazyk	3		3	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4	
	Informatická výchova	1		1	
Človek a príroda	Prírodoveda	1		1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	1		1	
Človek a hodnoty	Etická/náboženská výchova	1		1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	2	
	Hudobná výchova	1		1	

Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2		2	
Špeciálnopedagogická podpora	Terapeuticko-korekčné cvičenia	3		3	
Základ		26		26	
Disponibilné	Výtvarná		1		
Spolu		27		27	

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

4.ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hod. ŠVP	Volit.hod.	Počet hod. v predmete	Poznámky
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6	1	7	
	Anglický jazyk	3		3	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	1	5	
	Informatická výchova	1		1	
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1		1	
	Vlastiveda	1		1	
Človek a hodnoty	Etická/náboženská výchova	1		1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1	
	Hudobná výchova	1		1	
Zdravie	Telesná výchova	2		2	

a pohyb					
Spolu		21		26	
Disponibilné	Terapeuticko- korekčné cvičenia		3		
Spolu		21	5	26	

Vypracované na základe schválenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18674:1-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1.septembra 2012.

5

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
ČAKANČEK
UČEBNÉ OSNOVY 1. – 4. ROČNÍK**

ISCED 1 – primárne vzdelávanie

Tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania
2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti, predmetové vychádzajú z kľúčových spôsobilostí
3. Témy, prostredníctvom, ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi
4. Obsah jednotlivých predmetov
5. Požiadavky na výstup
6. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania
7. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.
8. Hodnotenie predmetu

5.1 Vzdelávacia oblasť : Jazyk a komunikácia

5.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni vzdelávania je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov. K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu (jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova). Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

UČEBNÝ PLÁN

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	9	8	7	6
Hodín	ŠKvP	0	0	0	1

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	9 hodín týždenne, 297 hodín
Ročník	Prvý
Škola	Liečebno – výchovné sanatórium, Čakany
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	hodín týždenne, 264 hodín
Ročník	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	7 hodín týždenne, 231 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	7 hodín týždenne, 231 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie. Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na: Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť. Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii. Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností

žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením. Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text. Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, šlabikárové a čítankové.

Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- ✓ osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- ✓ poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- ✓ osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej
- ✓ osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- ✓ získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- ✓ osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- ✓ poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- ✓ prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- ✓ jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- ✓ viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave sú rôzne a rôzni autori ich odporúčajú používať individuálne. Ide o to, aby boli čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho, ktorého žiaka. Doteraz bola situácia taká, že mnohí učitelia žiadajú presné usmerňovanie, návody na vyučovanie, konkrétne odporúčania a to tak v metódach a formách ako i v učebných osnovách. Tak sme boli zvyknutí roky v učiteľskej praxi. Bolo to násilné, ale pohodlné, bez akejkoľvek individuálnej zodpovednosti a najmä bez tvorivosti. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľ. Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praxi. Vzdelávanie v oblasti slovenský

jazyk a literatúra smeruje k tomu, aby žiaci mali základné jazykové vedomosti, aby sa dokázali dohodnúť písomnou aj ústnou formou, aby mali osvojené čitateľské schopnosti.

Prierezové témy:

- Enviromentálna – vzťah človeka k prostrediu, kde žije.
- Multikultúrna výchova – ľudské vzťahy, vzťahu medzi rôznymi kultúrami, rovnocennosť všetkých etnických skupín.
- Mediálna výchova – kritické vnímanie mediálnych správ, vplyv médií na spoločnosť

Výchovné a vzdelávacie stratégie pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **kľúčové /základné/ kompetencie**. Zaradujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti

1. Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
2. Odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami, v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások, určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom /nácvičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)

3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné zručnosti

1. Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni)

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu
3. Naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor

Pojmy

Písanie:

samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice,
písmená: malé, veľké, písané, tlačené

Zvuková stránka jazyka

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhlásky,
samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne)
spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky)
dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka
melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej
slabikotvorné hlásky l, í, r, í

výslovnosť a výskyt ä

Syntaktická/skladobná rovina:

jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie

Sloh

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne

OBSAH

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie. Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na: Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť. Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii. Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením. Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a

prepísať text. Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, šlabikárové a čítankové*. Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti. Príklady variabilnosti členenia jednej vyučovacej hodiny jazyka slovenského v 1.ročníku:

1. čítanie – písanie
2. písanie – čítanie
3. písanie – čítanie – písanie

Ostatné zložky slovenského jazyka- **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek a preto na ne nie sú vyčlenené

osobitné hodiny. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka,
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraduje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti.

PÍSANIE.

Prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vede so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

- 1. Prípravné**
- 2. Návčičné /šlabikárové/**
- 3. Čítankové**

Prípravné obdobie

Dĺžka prípravného obdobia môže byť variabilná /3 – 5 týždňov/. V odôvodnených prípadoch i viac. Je závislá i od pregramotných (predčitateľských) skúseností detí, ktoré môžu výrazným spôsobom proces prípravy urýchliť. Dĺžka prípravného obdobia závisí od potrieb detí, ale aj od

konceptie, metód a obsahu prípravného obdobia v jednotlivých používaných učebniciach. Základným cieľom prípravného obdobia je však pripraviť deti na proces osvojovania si čítania a písania, bez ohľadu na zvolené učebnice a metódy. V rámci zachovania kontinuity vývinu je dôležité – v rámci možností - vychádzať z predškolských skúseností žiakov, nadväzovať na doterajšie vedomosti, uplatňovať ich v učení a ďalej ich rozvíjať.

Vzdelávací štandard na prípravné obdobie

Čítanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozprávať podľa obrázka, ✓ jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom, 	komunikácia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sluchovo rozlišovať hlásky v slove, ✓ zrakovo rozlišovať písmená, 	hláska písmeno
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spájať hlásky do slabík, 	slabika
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoriť slovo po slabikách, ✓ určovať počet slabík v slove, 	slovo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoriť vetu podľa grafickej schémy, ✓ určovať počet slov vo vete, 	veta
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy. 	veľké tlačené písmená

Písanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ písať tvary veľkých tlačенých písmen, 	tvary veľkých tlačенých písmen
<ul style="list-style-type: none"> ✓ písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov. 	prípravné cviky

Rozprávanie – prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky, 	výslovnosť slovenských hlások
<ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť sa rodným menom a priezviskom. 	predstavenie sa

Počúvanie– prípravné obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka..., ✓ pracovať podľa inštrukcie učiteľa. 	prijímanie informácií

ČÍTANIE

Prípravné obdobie

V súčasnosti sa na vyučovaní čítania v 1. ročníku používajú vzhľadom na **platné** používané učebnice dve základné metódy:

- hlásková analyticko – syntetická
- syntetická metóda

V súčasnosti sa vo vyučovaní elementárneho čítania uplatňujú dve metódy vychádzajúce z pôvodnej analyticko-syntetickej metódy. V pôvodnej analytickosyntetickej metóde sa kladie dôraz na analytické činnosti s následnými syntetickými činnosťami. Druhá metóda by sa dala charakterizovať ako syntetická metóda s využitím niektorých najjednoduchších prvkov analytickej metódy. Preto zaradenie základného učiva v jednotlivých obdobiach nácviku čítania, **najmä jeho časové zaradenie**, si musí prispôbiť samotný učiteľ, podľa toho, ktorú metódu používa.

Prehľad základných tematických celkov prípravného obdobia podľa používaných metód.

Rozdielne obsahy prípravného obdobia, ktoré sú uvádzané pri jednotlivých metódach nepredstavujú súbor povinného učiva, ale ich treba chápať ako prostriedok týchto metód na dosiahnutie cieľa: naučiť žiakov čítať.

Pre hláskovú analyticko- syntetickú metódu :

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností
2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika,
3. Grafické znázorňovanie vety
4. Grafické delenie slov na slabiky
5. Určovanie pozície hlások v slove
6. Detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove
7. Poznávanie písmen
8. Čítanie slov po písmenách

Pre syntetickú metódu:

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností

2. Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach
3. Analytické činnosti – len analýza slova na slabiky – v praktických činnostiach – rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova
4. Cvičenie sluchového a zrkového rozlišovania
5. Zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova
6. Sluchová syntéza hlások do slabiky
7. Písanie veľkých tlačených písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania
8. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov

Nácvičné /šlabikárové/ obdobie

Čítanie – šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať všetky písmená, ✓ rozlišovať hlásky, ✓ vyslovovať krátku a dlhú hlásku, ✓ rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké, 	<p>písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ určovať hlásky v slabike, ✓ spájať hlásky do slabiky, ✓ čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou), 	<p>slabika (analýza a syntéza)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať slová po slabikách, ✓ určovať počet slabík a hlások v slove, ✓ určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), ✓ čítať slová zložené z otvorených slabík, ✓ čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, ✓ čítať slová zo zatvorených slabík, ✓ čítať slová so slabikotvorným r – ř, l – í, ✓ čítať slová a vysvetľovať ich význam 	<p>slovo</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať vety, ✓ určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, 	<p>veta druhy viet interpunkčné znamienka</p>

✓ rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka,	
✓ správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky
✓ čítať text zľava doprava.	orientácia v texte

Písanie– šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní, ✓ písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou 	tvary veľkých tlačенých písmen
✓ odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy,	odpis písmen, slabík, slov, viet a textu
✓ prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy,	prepis písmen, slabík, slov, viet a textu
✓ na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom	písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania

Rozprávanie– šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy	vyžiadanie informácie
<ul style="list-style-type: none"> ✓ súvislo rozprávať o nejakej udalosti, ✓ opíňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka, ✓ formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu 	rozprávanie o udalosti

Počúvanie– šlabikárové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, ✓ porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí. 	počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka

Cieľom nácvičného obdobia je osvojovanie si čítania v týchto tematických

celkoch:

1. Využívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania
2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy - v závislosti na poradí ako sú uvedené v používaných platných učebniciach
3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove
4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky
5. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou
6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu.
7. Čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - r, l – l.
8. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov.

Ďalšie ciele plnené v rámci zložky čítanie:

1. V praktických činnostiach oboznámiť žiakov s funkciou týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník
2. V praktických činnostiach rozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, text, nadpis, riadok, autor.
3. V praktických a hrových činnostiach viesť žiakov k uvedomovaniu si významu a špecifických funkcií čítania a písania v každodenných životných situáciách .

Čítankové obdobie

Šlabikárovým obdobím je ukončený nácvik čítania a písania. Čítankové obdobie treba chápať ako obdobie zdokonaľovania nadobudnutých zručností (spôsobilosti),

ale najmä obdobím ich využívania pri čítaní s porozumením v praktických i vzdelávacích činnostiach.

Ciele čítankového obdobia sú zamerané na:

1. Zdokonaľovanie techniky čítania
2. Čítanie s porozumením
3. Cvičenie správnej intonácie
4. Voľná reprodukcia prečítaného textu
5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../ -vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov
6. Príprava na prechod k tichému čítaniu

Požiadavky na vedomosti a zručnosti:

Žiak

- ✓ pozná a vie prečítať všetky písmená slovenskej abecedy,
- ✓ v praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách,
- ✓ pri čítaní dlhého menej obvyklého slova si vie pomôcť prečítaním po slabikách bez zbytočného opakovania slova a bez tichého hláskovania (tzv. dvojitého čítania),
- ✓ chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak) – je potrebná tolerancia k deťom s iným materinským jazykom,
- ✓ chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- ✓ v prípade zabudnutia menej frekventovaného písmena si vie poradiť vyhľadáním, písmena pomocou nápovedného obrázka,
- ✓ pri čítaní rozlišuje pojmy: *text, riadok, článok, nadpis*,
- ✓ v praktických činnostiach pozná funkciu interpunkčných znamienok: *bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník*,
- ✓ intonačne správne číta izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety.

Poznámka: väčšina detí 1. ročníka číta niektoré vety v súvislých textoch čiastočne intonačne nesprávne kvôli neschopnosti predvídať koniec vety – najmä pri prvom čítaní textu. Táto schopnosť je závislá na technike a rýchlosti čítania, ktoré sa plne rozvinie až v ďalších ročníkoch.

PÍSANIE

Prípravné obdobie

Obsah písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom - v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

1. systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na: zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie.
2. nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie.
3. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách, čo eliminuje často neprimerané množstvo cvičného písania.

Nácvičné obdobie

Čítanie a písanie nemusí nutne prebiehať súčasne, v zmysle čo čítame, to píšeme. Vo vyučovacom procese je možné, najmä vtedy, keď je proces nácviku čítania podporovaný písaním veľkých tlačených písmen neviazať písanie na postup v čítaní,

ktorý je prirodzene rýchlejší. Cieľom písania v nácvičnom období je osvojovanie si písania v týchto tematických celkoch:

Poznámka: Jednotlivé tematické celky v tomto prípade neprebiehajú v časovom slede za sebou, ale súbežne .

1. Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek.
2. Spájanie písmen do slabík a slov.
3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet.
4. Prepis tlačených písmen, slabík, slov a viet.
5. Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania.
6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačenou abecedou.

Pravopisné javy:

1. Správna skladba slova /týka sa vynechávania a zámény hlások/.
2. Veľké písmeno na začiatku vety.
3. Ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety.
4. Písanie osobných mien.
5. Označovanie dlhej samohlásky.

Čítankové obdobie

Čítanie – čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom, ✓ odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), ✓ odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, 	<p>Báseň, hádanka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prečítať s porozumením prozaický text, ✓ odpovedať na otázky viažuce sa k 	<p>text rozprávka,</p>

<p>informáciám uvedeným v texte,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky), ✓ určiť nadpis a autora textu, 	<p>príbeh nadpis, autor</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety 	<p>Druhy viet</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, ✓ správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, ✓ predniesť báseň alebo kratší prozaický text, 	<p>rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ odlišiť reč postáv v dramatizovanom texte, ✓ prečítať text danej postavy v dramatickom diele, ✓ používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, ✓ určiť postavy v dramatickom texte, ✓ primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, ✓ identifikovať ilustráciu v texte, ✓ poznať funkciu ilustrácie, ✓ prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, ✓ priradiť vhodnú ilustráciu k textu, ✓ priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu 	<p>dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti ilustrácia a jej funkcia</p>

Písanie– čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ odpísať krátky text podľa predlohy ✓ prepísať tlačený text písaným písmom, ✓ písať vety a krátke texty podľa diktovania ✓ samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety ✓ používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb, ✓ napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko 	<p>odpis písaného textu prepis tlačeného textu písanie podľa diktovania samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ písať prvé slovo vety s veľkým písmenom, 	<p>veta – veľké písmená na začiatku viet</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), ✓ písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte. 	interpunkčné znamienka na konci viet
--	--------------------------------------

Rozprávanie– čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, ✓ pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, ✓ zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, ✓ ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, ✓ zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, ✓ požiadať niekoho o niečo 	<p style="text-align: center;">základy spoločenského správania</p> <p style="text-align: center;">komunikácia</p>

Počúvanie– čítankové obdobie	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, ✓ rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí 	<p style="text-align: center;">počúvanie a porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka</p>

Ciele písania v čítankovom období sú zamerané na:

1. Zdokonaľovanie techniky písania.
2. Odpis a prepis textu.
3. Písanie podľa diktovania.
4. Precvičovanie pravopisných javov predpísaných pre 1. ročník.
5. Vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti:

Žiak vie používať písmená písanej abecedy a arabské číslice v nasledujúcich činnostiach:

- ✓ vie čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských číslic.

Alternatíva pre žiakov s poruchou jemnej motoriky:

Žiakom s oneskoreným vývinom a poruchou jemnej motoriky potvrdenou psychológom, umožňujeme vyjadrovať sa písomne pomocou veľkých tlačných písmen, ktoré kladú na jemnú motoriku ruky podstatne menšie nároky.

Žiak:

- ✓ dokáže správne spájať písmená v slovách
- ✓ vie z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky primeraný text
- ✓ v praktických činnostiach /pri písaní/ vie členiť vety na slová, slová na slabiky tak, aby výsledkom bolo správne napísané slovo alebo veta,
- ✓ dokáže podľa diktovania napísať slová bez vynechávania písmen,
- ✓ dokáže podľa diktovania napísať jednoduché krátke vety,
- ✓ vie k známemu obrázku napísať jeho pomenovanie (tzv. autodiktát), bez vynechávania písmen (ostatné chyby tolerujeme),
- ✓ vie správne umiestniť dlžer,
- ✓ vlastné mená osôb píše s veľkým začiatočným písmenom,
- ✓ na začiatku vety píše veľké písmeno,
- ✓ pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu.

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Poznámka: Túto úlohu považujeme pre pomerne veľký počet detí za výrazne dlhodobú, v 1. ročníku za ťažko zvládnuteľnú, a preto i ťažko definovateľnú, najmä z pohľadu požiadaviek na vedomosti a zručnosti detí. Vymedzenie presných požiadaviek na vedomosti a zručnosti by mohlo byť v prípade mnohých detí diskriminujúce (rečové chyby, inojazyčné prostredie).

Obsah:

- spisovná výslovnosť
- spisovné vyjadrovanie

Alternatíva pre žiakov s poruchou jemnej motoriky:

Žiakom s oneskoreným vývinom a poruchou jemnej motoriky potvrdenou psychológom, umožňujeme vyjadrovať sa písomne pomocou veľkých tlačných písmen, ktoré kladú na jemnú motoriku ruky podstatne menšie nároky.

Žiak:

- ✓ dokáže správne spájať písmená v slovách ,
- ✓ vie z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky primeraný text,

- ✓ v praktických činnostiach /pri písaní/ vie členiť vety na slová, slová na slabiky tak, aby výsledkom bolo správne napísané slovo alebo veta,
- ✓ dokáže podľa diktovania napísať slová bez vynechávania písmen
- ✓ dokáže podľa diktovania napísať jednoduché krátke vety
- ✓ vie k známemu obrázku napísať jeho pomenovanie (tzv. autodiktát), bez vynechávania písmen (ostatné chyby tolerujeme)
- ✓ vie správne umiestniť dĺžeň
- ✓ vlastné mená osôb píše s veľkým začiatočným písmenom
- ✓ na začiatku vety píše veľké písmeno
- ✓ pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu

Stratégia vyučovania

- ✓ Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

✓ **Metódy**

- ✓ Analyticko-syntetická
- ✓ Problémová metóda
- ✓ Heuristická-rozhovor, riešenie úloh
- ✓ Reprodukčná- riadený rozhovor
- ✓ Informačno-receptívna- výklad

✓ **Formy práce:**

- ✓ Frontálna výučba
- ✓ Frontálna a individuálna práca žiakov
- ✓ Skupinová práca žiakov
- ✓ Práca s knihou
- ✓ Práca s pracovným zošitom

Učebné zdroje

- ✓ Knihy, pracovné zošity ,CD, knižnica, internet, encyklopédií

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ počet: 1 Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

2.ročník ZŠ

Charakteristika učebného predmetu

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč. Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte. V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh. Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh. Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov. Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Sústredíme sa predovšetkým na: Predmet pozostáva z dvoch základných častí – slovenský jazyk a literatúra. Má komplexný charakter, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami v medzipredmetovej úrovni a v medzizložkovej úrovni – integrácia jazykového

vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy a vnútrozložkovej_ - prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je **jazyková kompetencia**, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobější charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie považujeme za proces celoživotný.

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti. **Základné komunikačné zručnosti** sú: počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie.

Žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov. Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať na 1. stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Základnou metódou hlavne v nižších ročníkoch je hra, tvorivé hry, problémové vyučovanie, práca s IKT, tvorivá samostatná práca, projekt, projektové vyučovanie, ... Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie).

Vzdelávacie štandardy

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, ✓ vymenovať počet písmen a hlások v slovách, ✓ rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), 	<p>hláska a písmeno</p> <p>rozlíšenie pojmov hláska – písmeno</p> <p>odlišnosť písmen ch, dz a dž v hovorenej reči a v písanom prejave</p> <p>výslovnosť hlások a písmen v slovách</p> <p>abeceda</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne vyslovovať hlásky v slovách, ✓ napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, ✓ vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, ✓ zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena, 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky, ✓ rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), ✓ správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, ✓ opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami 	<p>rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky</p> <p>rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, ✓ samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, ✓ samostatne vymenovať dvojhlásky, v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, 	<p>samohlásky: krátke a dlhé spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké dvojhlásky rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdeliť samohlásky na dve skupiny, ✓ správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, ✓ uplatniť pravopis slov so samohláskou ä, ✓ rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (látka – látka, sud - súd), 	<p>samohlásky: krátke a dlhé ñ samohlásky ä a jej pravopis</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne vyslovovať a písať dvojhlásky: ia, ie, iu, ô, ✓ správne prepisovať slabiky ja-já, je, ju-jú na začiatku a na konci slova, ✓ zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: ia, ie, iu, ô, 	<p>dvojhlásky: ia, ie, iu, ô</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž, c, dz, j, d', t', ň, ľ a samostatne ich vymenovať, 	<p>mäkké spoluhlásky pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach a y/ý v koreni domácich slov</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatniť pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, ✓ správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, 	<p>výslovnosť mäkkých spoluhlások č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, ľ</p> <p>výslovnosť a pravopis spoluhlások d', t', ň, ľ pred samohláskami i, e a pred dvojhláskami ia, ie, iu</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky h, ch, k, g, d, t n, l, ✓ rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, ✓ uplatniť pravopis y/ý po tvrdých spoluhláskach, ✓ uplatniť pravopis i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), ✓ uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou l, po ktorej sa píše y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), 	<p>tvrdé spoluhlásky</p> <p>výskyt i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách</p> <p>výslovnosť a pravopis spoluhlások d, t, n, l v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások d', t', ň, ľ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávať krátke a dlhé slabiky, ✓ správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, ✓ správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, ✓ rozdeľovať slová na slabiky, ✓ rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, ✓ správne rozdeľovať slová na konci riadku, ✓ rozoznávať kvantitu slabík, ✓ rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky 	<p>Slabika</p> <p>kvantita slabík</p> <p>spájanie hlások do slabík</p> <p>slabičnosť slov</p> <p>rozdeľovanie slov na konci riadka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoriť gramaticky správne vety, ✓ poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), ✓ správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník, ✓ uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, ✓ rozlišovať neúplnú vetu v texte, 	<p>jednoduchá veta</p> <p>druhy viet</p> <p>interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety</p> <p>neúplná veta</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zablahoželať ústne aj písomne, ✓ používať tykanie a vykanie v závislosti od danej situácie, ✓ napísať správne adresu svojho bydliska, ✓ napísať jednoduchý (súkromný) list, ✓ sformulovať blahoželenie ústne, písomne, ✓ napísať blahoželenie na pohľadnicu, 	<p>ústne a písomné blahoželenie</p> <p>tykanie – vykanie</p> <p>adresa bydliska</p> <p>súkromný list</p> <p>blahoželenie (ústne, písomne) pohľadnica</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať vlastný zážitok, ✓ porozprávať obsah z prečítaného textu, ✓ porozprávať príbeh podľa série obrázkov, ✓ porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, ✓ vytvoriť nadpis k príbehu, ✓ opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, ✓ opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby 	<p>rozprávanie (ústne)</p> <p>opis predmetu, ilustrácie</p>

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), ✓ uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, ✓ čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, ✓ prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), ✓ čítať text s porozumením, ✓ reprodukovat' informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte 	<p>Text</p> <p>báseň, strofa, rým, verš</p>

<p>uvedené priamo,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, ✓ vyjadriť vlastný názor na prečítaný text, ✓ rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, ✓ identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, ✓ identifikovať v básni strofu, ✓ identifikovať v básni rým, verš, ✓ zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, ✓ identifikovať nadpis v texte, ✓ tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým), 	<p>nadpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, ✓ poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, ✓ orientovať sa v knižnici, ✓ čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, ✓ povedať obsah prečítanej knihy, ✓ vymenovať postavy z prečítanej knihy, ✓ poznať mená detských ilustrátorov, ✓ nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe, 	<p>autor, spisovateľ, spisovateľka kniha, knižnica, čitateľ ilustrácia, ilustrátor</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti ✓ odlíšiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), ✓ zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, 	<p>krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti ľudové riekanky, vyčítanky, piesne</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem ľudová rozprávka, ✓ plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, ✓ uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, ✓ identifikovať postavy v rozprávke, ✓ porozprávať dej rozprávky, 	<p>ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, ✓ vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem bábkové divadlo, ✓ vysvetliť, čo je báбка, kto je bábkoherec, bábkar, ✓ zhotoviť jednoduchú bábkú (z papiera, látky), ✓ zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, 	bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem zdobnenina, ✓ vyhľadať zdobneninu v texte, ✓ vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami, 	zdobnenina
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, ✓ povedať stručný obsah prečítaného textu, ✓ poznať názvy známych detských časopisov 	noviny detské časopisy

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- ✓ osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- ✓ osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej,
- ✓ osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- ✓ získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- ✓ osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- ✓ poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- ✓ prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- ✓ jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- ✓ viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Slovenský jazyk

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia:

- samostatne písať jednoduché texty,
- prečítať, odpísať alebo podľa diktovania napísať arabské číslice,
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť,
- osvojiť si normy výslovnosti,
- reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne a stručne),
- zapamätať si podstatné fakty a definície,
- pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu,
- tvoriť a prezentovať vlastný text,
- napísať krátky text,
- porozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči,
- dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo,
- zdramatizovať text

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií – časť Literatúra

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia:

- správne plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah je primeraný skúsenostiam žiaka,
- výrazne čítať a recitovať úryvky z literatúry,
- pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč,
- zapamätať si podstatné fakty a definície a demonštrovať ich znalosť,- vysvetliť podstatu a vzťahy medzi osvojenými javmi,
- zostaviť osnovu a určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu,
- prerozprávať obsah a vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu,
- identifikovať v textoch hlavné a vedľajšie postavy, vybrané pojmy a výrazy,
- používať literárne pojmy pri rozbere literárnych textov,
- hodnotiť postavy a určiť ich vzájomný vzťah v literárnom texte,
- odlišovať prozaické a básnické texty,
- odlišovať umelecké a náučné texty,
- zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti,
- na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie, napísať krátky prozaický útvar,
- tvoriť jednoduché rýmy,
- inscenovať kratší dramatický text,

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej **kompetencie k učeniu** sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- používať jazykové príručky a slovníky
- orientovať sa v školskej a verejnej knižnici
- pracovať v skupine
- preberať zodpovednosť za svoju prácu
- ohodnotiť svoju prácu (sebahodnotenie) i prácu druhých spolužiakov,
- uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziludským vzťahom

Stratégia vyučovania – časť Slovenský jazyk

Metódy a postup: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, písomné práce, práca s IKT

Formy práce: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, projekty

Didaktická technika: CD prehrávač, PC

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra: podľa objednaných učebníc

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

3.ročník ZŠ

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva. Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie. Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností. Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

Vzdelávacie štandardy

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena, 	<p>abeceda</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka, ➤ podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách 	<p>slovníky</p> <p>encyklopédie, telefónny zoznam</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nahradiť spoluhlásku l, ḷ a r, ṛ samohláskou a vytvoriť slabiku, ➤ identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte, ➤ tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík, 	<p>slabikotvorné hlásky l, ḷ, r, ṛ (písanie a výslovnosť)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymenovať obojaké spoluhlásky, ➤ identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, ➤ písať po obojakých spoluhláskach mäkké i, í, alebo tvrdé y, ý, 	<p>obojaké spoluhlásky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymenovať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z), ➤ rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, ➤ používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte 	<p>vybrané slová po obojakých spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z)</p> <p>príbuzné slová (odvodzovanie, tvorenie, pravopis)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem podstatné mená, ➤ pýtať sa na podstatné mená otázkou: kto je to? čo je to?, ➤ identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte, ➤ vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, ➤ rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, ➤ uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov, 	<p>podstatné mená</p> <p>všeobecné a vlastné podstatné mená</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem slovesá, ➤ opýtať sa na slovesá otázkou: čo robí?, ➤ identifikovať slovesá v texte na základe otázky, ➤ písať v slovesách koncovku – li, ➤ identifikovať slová podobného významu v texte, ➤ vysvetliť pojem prídavné mená, ➤ pýtať sa na prídavné mená otázkou: aký? aká? aké?, 	<p>slovesá</p> <p>slová podobného významu (synonymá)</p> <p>prídavné mená</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte, ➤ identifikovať slová opačného významu v texte, ➤ používať synonymá a antonymá vo vetách, v texte 	<p>slová opačného významu (antonymá)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem zámená, ➤ identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, ➤ používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, ➤ vysvetliť pojem číslovky, ➤ opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, ➤ vyhľadať v texte základné a radové číslovky, ➤ používať číslovky v bežnej komunikácii, ➤ zapísať číslovky slovom, 	<p>zámená</p> <p>číslovky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), ➤ v liste rozoznať oslovenie a podpis, ➤ správne napísať oslovenie v liste, ➤ písomne zoštylizovať jednoduchý list, ➤ rozoznať druhy korešpondencie, 	<p>list</p> <p>členenie listu (úvod, jadro, záver, podpis)</p> <p>oslovenie</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, ➤ porozprávať dej podľa časovej postupnosti, 	<p>rozprávanie – písomne</p> <p>osnova (úvod, jadro, záver)</p> <p>časová postupnosť</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sformulovať krátky oznam, ➤ napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, ➤ napísať správu mejlom, ➤ odlíšiť správu od oznamu, 	<p>oznam</p> <p>SMS, mejl</p> <p>správa</p> <p>odlíšenie oznamu od správy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, ➤ triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, ➤ dokáže písomne sformulovať krátky inzerát, 	<p>inzerát</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem reklama, ➤ rozlíšiť druhy reklamy, ➤ sformulovať krátky reklamný text, ➤ posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy, 	<p>reklama</p> <p>druhy reklamy</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem pozvánka, ➤ rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), ➤ sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert), 	pozvánka
<ul style="list-style-type: none"> ➤ opísať charakteristické prvky predmetu, ➤ opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, ➤ slovné vysvetliť čo je nákres, schéma, ➤ identifikovať nákres, schému v texte, ➤ charakterizovať návod, ➤ pracovať podľa jednoduchého návodu, ➤ prezentovať návod verejne, ➤ rozpoznať jednoduchý recept, ➤ rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), ➤ pracovať podľa jednoduchého receptu, ➤ zostaviť jednoduchý recept, 	<p>opis pracovného predmetu</p> <p>nákres schéma návod</p> <p>recep</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, ➤ rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, ➤ predstaviť sa prostredníctvom vizitky, ➤ vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča. 	vizitka

Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čítať plynulo súvislý umelecký text, ➤ uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, ➤ právne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, ➤ literárny text čítať s porozumením, ➤ odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, ➤ vymenovať najznámejšie knihy pre deti a 	literatúra pre deti a mládež

<p>mládež,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná mená významných autorov detskej literatúry, ➤ porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, ➤ vyjadriť pocity a zážitky z prečítaného textu (knihy), 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojmy poézia a próza, ➤ rozoznať v texte poéziu od prózy, ➤ recitovať básň so zameraním na umelecký prednes, ➤ rozoznať v prozaickom útvare odseky, 	<p>poézia, próza</p> <p>odsek</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, ➤ vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, ➤ čítať krátke ľudové útvary s porozumením, ➤ vysvetliť pojem pranostika, ➤ vyhľadať pranostiky v texte, ➤ zapamätať si najznámejšie pranostiky, ➤ vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, ➤ povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia,] ➤ vysvetliť pojem prirovnanie, ➤ identifikovať prirovnania v texte, ➤ napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní, 	<p>ľudová slovesnosť</p> <p>pranostika</p> <p>príslovie</p> <p>porekadlo</p> <p>prirovnanie</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, ➤ v rozprávke výrazne čítať priamu reč, ➤ rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, ➤ rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, ➤ povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky 	<p>autorská rozprávka</p> <p>hlavná a vedľajšia postava</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, ➤ určiť rozdiely medzi rozprávkou a povest'ou, ➤ charakterizovať povesť, ➤ určiť hlavnú myšlienku povesti, ➤ správne formulovať otázky k obsahu povesti, ➤ vysloviť vlastný názor na povesť. 	<p>hlavná myšlienka</p> <p>povesť (vhodný výber povesti, zamerať sa na kratšie a po obsahovej stránke jednoduchšie povesti)</p>

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Domovina moja	<p>ČÍTANIE: Pokračovanie v nácviku správneho, plynulého a uvedomeného hlasového čítania textov, rozvíjanie tichého čítania. Rozvíjanie rečovej kultúry. Nácvik správneho prízvuku, dôrazu a členenie viet podľa významu.</p> <p>Poznávanie a hodnotenie literárneho textu.</p> <p>Práca s ilustráciou.</p> <p>Nácvik reprodukcie a dramatizácie.</p> <p>Nácvik recitácie básní a prednesu úryvkov z prózy.</p> <p>Rozlišovanie hlavných a vedľajších postáv.</p> <p>Práca s mimočítankovou literatúrou.</p> <p>PÍSANIE: Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Písanie jednoduchých textov.</p> <p>Písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc a riek.</p>	<p>ČÍTANIE: Vie nahlas a potichu správne, plynule a s porozumením čítať primerané texty.</p> <p>Pri čítaní dodržiava správnu výslovnosť dlhých a mäkkých slabík, spoluhláskových skupín a predložkových spojení.</p> <p>Pri čítaní dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz.</p> <p>Vie prirodzene intonovať pri čítaní.</p> <p>Vie zostaviť otázky k obsahu prečítaného textu a odpovedať na ne.</p> <p>S pomocou učiteľa vie zostaviť jednoduchú osnovu prečítaného textu.</p> <p>Vie rozprávať o dojmach z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch.</p> <p>PÍSANIE: Správne odpíše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Správne odpíše a prepíše jednoduchý text, diktovaný text. jednoduchý text.</p> <p>Správne napíše názvy štátov, ulíc a riek.</p>
Jeseň	<p>ČÍTANIE: Pokračovanie v nácviku správneho,</p>	<p>ČÍTANIE: Vie nahlas a potichu správne, plynule</p>

	<p>plynulého a uvedeného hlasového čítania textov, rozvíjanie tichého čítania. Rozvíjanie rečovej kultúry. Nácvik správneho prízvuku, dôrazu a členenie viet podľa významu. PÍSANIE: Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy. Písanie jednoduchých textov. Písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc a riek.</p>	<p>a s porozumením čítať primerané texty. Pri čítaní dodržiava správnu výslovnosť dlhých a mäkkých slabík, spoluhláskových skupín a predložkových spojení. Pri čítaní dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz. Vie prirodzene intonovať pri čítaní. Vie zostaviť otázky k obsahu prečítaného textu a odpovedať na ne. S pomocou učiteľa vie zostaviť jednoduchú osnovu prečítaného textu. Vie rozprávať o dojmach z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch. PÍSANIE: Správne odpíše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy. Správne odpíše a prepíše jednoduchý text, diktovaný text. Samostatne napíše jednoduchý text. Správne napíše názvy štátov, ulíc a riek.</p>
<p>Zima</p>	<p>ČÍTANIE: Pokračovanie v nácviku správneho, plynulého a uvedeného hlasového čítania textov,</p>	<p>ČÍTANIE: Vie nahlas a potichu správne, plynule a s porozumením čítať primerané texty.</p>

	<p>rozdvíjanie tichého čítania.</p> <p>Rozvíjanie rečovej kultúry.</p> <p>Nácvik správneho prízvuku, dôrazu a členenie viet podľa významu.</p> <p>PÍSANIE: Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Písanie jednoduchých textov.</p> <p>Písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc a riek.</p>	<p>Pri čítaní dodržiava správnu výslovnosť dlhých a mäkkých slabík, spoluhláskových skupín a predložkových spojení.</p> <p>Pri čítaní dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz.</p> <p>Vie prirodzene intonovať pri čítaní.</p> <p>Vie zostaviť otázky k obsahu prečítaného textu a odpovedať na ne.</p> <p>S pomocou učiteľa vie zostaviť jednoduchú osnovu prečítaného textu.</p> <p>Vie rozprávať o dojmoch z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch.</p> <p>PÍSANIE: Správne odpíše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Správne odpíše a prepíše jednoduchý text, diktovaný text.</p> <p>Samostatne napíše jednoduchý text.</p> <p>Správne napíše názvy štátov, ulíc a riek.</p>
<p>Jar</p>	<p>ČÍTANIE: Pokračovanie v nácviku správneho, plynulého a uvedomeného hlasového čítania textov, rozvíjanie tichého čítania.</p> <p>Rozvíjanie rečovej</p>	<p>ČÍTANIE: Vie nahlas a potichu správne, plynule a sporozumením čítať primerané texty.</p> <p>Pri čítaní dodržiava správnu výslovnosť dlhých a mäkkých</p>

	<p>kultúry.</p> <p>Nácvik správneho prízvuku, dôrazu a členenie viet podľa významu.</p> <p>PÍSANIE: Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Písanie jednoduchých textov.</p> <p>Písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc a riek.</p>	<p>slabík, spoluhláskových skupín a predložkových spojení.</p> <p>Pri čítaní dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz.</p> <p>Vie prirodzene intonovať pri čítaní.</p> <p>Vie zostaviť otázky k obsahu prečítaného textu a odpovedať na ne.</p> <p>S pomocou učiteľa vie zostaviť jednoduchú osnovu prečítaného textu.</p> <p>Vie rozprávať o dojmach z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch.</p> <p>PÍSANIE: Správne odpíše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Správne odpíše a prepíše jednoduchý text, diktovaný text.</p> <p>Samostatne napíše jednoduchý text.</p> <p>Správne napíše názvy štátov, ulíc a riek.</p>
<p>Leto</p>	<p>ČÍTANIE: Pokračovanie v nácviku správneho, plynulého a uvedomeného hlasového čítania textov, rozvíjanie tichého čítania.</p> <p>Rozvíjanie rečovej kultúry.</p> <p>Nácvik správneho</p>	<p>ČÍTANIE: Vie nahlas a potichu správne, plynule a sporozumením čítať primerané texty. Pri čítaní dodržiava správnu výslovnosť dlhých a mäkkých slabík, spoluhláskových skupín a predložkových spojení.</p>

	<p>prízvuku, dôrazu a členenie viet podľa významu.</p> <p>PÍSANIE: Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Písanie jednoduchých textov.</p> <p>Písanie vlastných mien: názvy štátov, ulíc a riek.</p>	<p>Pri čítaní dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz.</p> <p>Vie prirodzene intonovať pri čítaní.</p> <p>Vie zostaviť otázky k obsahu prečítaného textu a odpovedať na ne.</p> <p>S pomocou učiteľa vie zostaviť jednoduchú osnovu prečítaného textu.</p> <p>Vie rozprávať o dojmach z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch.</p> <p>PÍSANIE: Správne odpíše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy.</p> <p>Správne odpíše a prepíše jednoduchý text, diktovaný text. Samostatne napíše jednoduchý text.</p> <p>Správne napíše názvy štátov, ulíc a riek.</p>
<p>Čítanie z ľubovoľných kníh</p>	<p>Analýza literárnych textov zameraná na rozlišovanie vedľajších postáv.</p> <p>Rozvíjanie rečovej kultúry.</p> <p>Rozvíjanie tichého čítania.</p>	<p>Vie správne rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy.</p> <p>Vie sa spisovne a kultivovane vyjadrovať.</p> <p>Vie rozprávať o dojmach z prečítaného textu a o vlastných zážitkoch.</p>

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Domovina moja	výkladovo ilustratívna reproduktívna kooperatívne učenie výklad	Rozprávanie Porovnávanie	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, forma samostatnej práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné vyučovacia hodina
Jeseň	výkladovo ilustratívna reproduktívna výkladovo problémová kooperatívne učenie výklad	Rozprávanie Porovnávanie Hranie rolí Simulácie Dramatizácia Textu	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, demonštračné: ukážky javov forma samostatnej práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné

			vyučovacia hodina návšteva výstav
Zima	výkladovo ilustratívna reproduktívna výkladovo problémová výskumná: projekt kooperatívne učenie výklad	Rozprávanie Porovnávanie Hranie rolí Simulácie Dramatizácia textu	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, diskusia demonštračné: ukážky javov forma samostatnej práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné vyučovacia hodina
Jar	výkladovo ilustratívna, reproduktívna, výkladovo problémová, heuristická: brainstorming výskumná: projekt kooperatívne učenie	Rozprávanie Porovnávanie Hranie rolí Simulácie Dramatizácia Textu	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, beseda, diskusia demonštračné: ukážky javov forma samostatnej

	výklad		práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné, vyučovacia hodina vychádzka návšteva výstav, múzeí, galérií
Leto	výkladovo ilustratívna, reproduktívna, výkladovo problémová, heuristická: brainstorming výskumná: projekt, kooperatívne učenie, výklad	Rozprávanie Porovnávanie Hranie rolí Simulácie Dramatizácia textu	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, beseda, diskusia demonštračné: ukážky javov, forma samostatnej práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné vyučovacia hodina vychádzka návšteva výstav, múzeí, galérií

Čítanie z ľubovoľných kníh	výkladovo ilustratívna reproduktívna	Hranie rolí Simulácie Dramatizácia Textu	Metodické – výkladové forma samostatnej práce Sociálne frontálna skupinová individuálna Organizačné vyučovacia hodina návšteva knižnice
-----------------------------------	--	---	---

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky
Domovina moja	Odborné encyklopédie Čítanka pre 3. Ročník ZŠ Detské časopisy Literárna tvorba pre deti a mládež	PC, Mimio, keramická tabuľa, dataprojektor, internet, audioprehrávač diktafón, DVD, magnetofón, videokamera, fotoaparát,	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy, obrazy, CD Škola hrou, učebné texty, pracovné listy, LEGO, Náučné hry pexeso, kvarteto, PC hry
Jeseň	Odborné encyklopédie Čítanka pre 3. Ročník ZŠ	PC, Mimio, keramická tabuľa, magnetofón, internet,	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy,

	Detské časopisy Literárna tvorba pre deti a mládež	audioprehrávač, magnetofón, DVD, videokamera, fotoaparát	obrazy, CD Škola hrou, učebné texty, pracovné listy, LEGO, Náučné hry, pexeso, kvarteto, PC hry
Zima	Odborné encyklopédie Čítanka pre 3. Ročník ZŠ Detské časopisy Literárna tvorba pre deti a mládež	PC, Mimio Keramická tabuľa, magnetofón, internet, audioprehrávač, magnetofón, DVD, videokamera, fotoaparát	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy, obrazy, CD Škola hrou, učebné texty, pracovné listy, LEGO, Náučné hry – pexeso, kvarteto, PC hry
Jar	Odborné encyklopédie Čítanka pre 3. Ročník ZŠ Detské časopisy Literárna tvorba pre deti a mládež	PC, keramická tabuľa, magnetofón,internet, audioprehrávač,DVD, magnetofón, videokamera, fotoaparát	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy, obrazy, CD Škola hrou, , učebné texty, pracovné listy, LEGO, Náučné hry – pexeso,
Leto	Odborné encyklopédie Čítanka pre 3. Ročník ZŠ Detské časopisy Literárna tvorba	PC, Mimio, keramická tabuľa dataprojektor, internet, audioprehrávač, diktafón, DVD,	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy, obrazy, CD Škola hrou, učebnica,

	pre deti a mládež	magnetofón, videokamera, fotoaparát	učebné texty, pracovné listy, LEGO, Náučné hry – pexeso, kvarteto, PC hry
Čítanie z Pubovoľných kníh	Literárna tvorba pre deti a mládež	audioprehrávač, DVD	Modely prírodnín, zvierat, rastlín, plagáty prírody, nástenné mapy, obrazy, PC hry

4.ročník ZŠ

Ciele vyučovacieho predmetu

- osvojiť si základy písanej reči
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie /ústnej aj písomnej/

Obsah vyučovacieho predmetu

V. ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA A PRAVOPIS (Osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Environmentálna výchova)

II. SYNTAX (Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Environmentálna výchova)

III. TVAROVÁ /MORFOLOGICKÁ ROVINA (Osobnostný a sociálny rozvoj,

Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Environmentálna výchova, Mediálna výchova)

V. SLOH (Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti,

Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Environmentálna výchova, Mediálna výchova)

V. LITERATÚRA – VŠEOBECNÉ POJMY (Osobnostný a sociálny rozvoj,

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Environmentálna výchova, Mediálna výchova)

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA A PRAVOPIS	Vybrané Slová Delenie hlások	Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások.	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeníach.
	Predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.
	Pravopis slov	Pravopis ďalších	Získať pravopisné

	<p>s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske</p>	<p>vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.</p>	<p>návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.</p>
	<p>Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie e na konci slova, uprostred slova a na hranici slov</p>	<p>Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky <i>f</i>.</p>	<p>Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky,</p>
<p>SYNTAX</p>	<p>Priama reč Uvádzacia veta Bodkočiarka Úvodzovky</p>	<p>Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči</p>	<p>Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná</p>

		(bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	priamu reč v hovorenom slove.
Tvarová - morfologická rovina	Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učíva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, Funkcia podstatných mien. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a poznať ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie slovies (osoba, číslo a čas). Vie vyčíslovať slovesá. Vie určiť u slovies neurčitok.

		<p>Pravopis číselníkov v obore do 100.</p> <p>Slovesá – zopakovať definíciu sloves.</p> <p>Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves.</p>	
	<p>Neohybné slovné druhy</p> <p>Funkcia neohybných slovných druhov vo vete.</p> <p>Príslovky</p> <p>Predložky</p> <p>Spojky</p> <p>Častice</p> <p>Citoslovčia</p>	<p>Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>na, do, v, s/so, z/zo</i></p>	<p>Žiak vie triediť slovné ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť</p>

		<p>Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, z/zo</i>, pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, k/ku</i> v spojení s osobnými zámenami.</p> <p>Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky Spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka.</p> <p>Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď aby, že atd.</i>).</p> <p>Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite a i.</i>).</p> <p>Citoslovčia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov</p>	<p>v hovorenom aj písomnom prejave.</p>
Sloh	Umelecký a	Poukázat' na	Žiak po prezentácii

	<p>vecný text Kľúčové slová</p>	<p>základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.</p>	<p>jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Spätne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p>
	<p>Diskusia Názor</p>	<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii.</p>	<p>Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom</p>

		Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.	probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).
Opis osoby, ústne, písomne		Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. ročníku. Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zameriť sa na opis osoby, ústne aj písomne. Všíma si charakteristické črty a vlastnosti osoby.	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta. Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne
Cielený rozhovor - Interview		Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.
Reprodukcia rozprávania,		Naučiť žiakov pojem reprodukcia	Žiak ovláda pojem reprodukcia

	časová postupnosť	<p>textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod.</p> <p>Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie.</p> <p>Dodržať časovú postupnosť deja.</p>	<p>rozprávania.</p> <p>Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.</p>
	Koncept	<p>Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.</p>	<p>Žiak ovláda definíciu konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru .</p>
	Plagát	<p>Pojem <i>plagát</i>.</p> <p>Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase.</p> <p>Vytvoriť o nej plagát.</p> <p>Sústrediť sa na text.</p> <p>Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokús o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.</p>	<p>Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.</p>
Literatúra –	Umelecká	Oboznámiť žiakov s	Vedieť pojem umelecká

<p>Všeobecné pojmy</p>	<p>literatúra Divadelná hra</p>	<p>pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä</p>	<p>literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvinieme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu – dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských</p>
-------------------------------	---	---	---

		<p>detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové</i>) Pojmy bábkového divadla neučíme, iba zopakujeme (opako. z 3. ročníka ZŠ). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež.. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru – dôraz kladieme na dramaturgiu. Dramaturgiu realizovať v triede, zahrať si divadelné predstavenie. Viest žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť sami divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju aj zahrať.</p>	<p>alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Talentovaní žiaci môžu vytvoriť samy kratšiu divadelnú hru so života detí. Vedia ju spoločne zahrať.</p>
	<p>Rozhlas Televízia</p>	<p>Základné druhy médií.</p>	<p>Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film</p>

	<p>Film - kino</p>	<p>Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu <i>mediálna výchova</i>. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Pojmy vyvodíť z reálneho prostredia žiaka. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky alebo iné dramatické diela) vychádzajú prevažne</p>	<p>(médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídli, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.</p>
--	---------------------------	--	--

		<p>z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania.</p> <p>Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízii, rozhlase a filme.</p>	
	Dialóg	<p>Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte.</p> <p>Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom.</p> <p>V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav doplna, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje.</p> <p>Napr. namiesto</p>	<p>Žiak vie pojem dialóg.</p> <p>Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.</p>

		jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika.	
Kapitola Strofa Rým	Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.	Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.	

	<p>Bájka</p>	<p>Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský.</p>	<p>Žiak ovláda pojem <i>bájka</i>. Pozná text, ktorý je <i>bájkou</i> a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní <i>bájk</i>y vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora <i>bájok</i> a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného <i>bájk</i>ara.</p>
	<p>Komiks</p>	<p>Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný kreslený príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti</p>	<p>Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu <i>de</i>tskej literatúry. Vie prečítať <i>de</i>j <i>komiks</i>u. Pozná postupnosť <i>de</i>ja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou <i>udalost</i>’ou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu <i>de</i>ja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť <i>krátky komiks</i> a napísať k nemu text.</p>

		obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.	
--	--	--	--

Hodnotenie predmetu

K dosahovaniu cieľov v predmete Slovenský jazyk a literatúra prispieva aj vhodný spôsob hodnotenia. Žiaci všetkých ročníkov sú počas celého roka hodnotení známku. Dôraz sa kladie aj na formatívne hodnotenie (ústne, písomné, symbolické, grafické, prezentácia výsledkov žiaka), ktoré poskytuje žiakovi spätnú väzbu, poukazuje na klady resp. nedostatky, aby bolo možné cielene ovplyvňovať priebeh hodnotenej činnosti. Dôležitou súčasťou je sebahodnotenie žiakov v rôznych formách.

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1**

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov.

SLOVENSKÝ JAZYK HODNOTÍME ZNÁMKOU.

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 - 4 chyby = 2

4 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch: 1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov

2. ročník 20 – 30 plnovýznamových slov

3. ročník 30 – 40 plnovýznamových slov

4. ročník 40 – 50 plnovýznamových slov Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

Školský vzdelávací program zo SJ

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7

<i>Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7</i>					
Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie			Ročník : prvý		9 hodín týždenne
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Prípravné obdobie - čítanie	10	Tvorenie viet, vyvodenie pojmov veta, slovo. Vyvodenie pojmu slabika a samohláska	Pomenovať obrázky, formovať krátke vety, povedať niekoľko viet o ilustrácií, učiť sa krátke rečňovanky jazykový prejav verbálna a neverbálna komunikácia, Rozčleniť vetu na slová pomocou názoru, pochopiť význam „slovo“ a veta. Rozčleniť slová na slabiky pomocou názoru, pochopiť význam slova „slabika“. Analýza slov na hlásky.	Žiak - tvorí vety na základe ilustrácií v šlabikári - formuluje krátke otázky a primerané výstižné odpovede na otázky - odpovedá celou vetou - naučí sa krátke rečňovanky - dokáže členiť vetu na slová a spätne tvoriť vety - dokáže rozdeliť slovo na slabiky - sluchom analyzuje prvú	Dopravná výchova Environmentálna výchova Prírodoveda Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Výtvarná výchova

				<p>a poslednú hlásku, postavenie hlások v slove</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne a zreteľne artikuluje hlásky a slabiky 	
<p>Nácvičné - šlabikárové obdobie</p>	<p>100</p>	<p>Hláska-písmeno Slabika, slovo, veta, krátky text</p>	<p>Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy v jednotlivých tvaroch skupín – hláska-písmeno, slovo v závislosti na poradí, ako sú uvedené v šlabikári pre 1.ročník, nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík, slov, jednoduchých viet, vlastných mien osôb, miesta bydliska, prvého slova vo vete, rozlišovacie, „diakritické“ znamienka, rozdeľovacie (interpunkčné znamienko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pri ústnom prejave dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť - adekvátne komunikuje s prihliadnutím na situáciu, - prečíta malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy, spája hlásky do slabík, slabiky do slov, slová do viet, - prečíta vety a krátke 	<p>Dopravná výchova Environmentálna výchova Prírodoveda Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

				<p>celky, ktoré obsahujú otvorené slabiky,</p> <ul style="list-style-type: none">- slabiky so spoluhláskovou skupinou, viacnásobnú spoluhláskovú skupinu, slabičné r,f,l,l, v písanej a tlačenej forme- prečítať arabské číslice,- správne čítať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom,- správne čítať bodky, otáznik, výkričník, čiarku , spojovník	
--	--	--	--	---	--

<p>Čítankové obdobie</p>	<p>37</p>	<p>Texty a témy z platných a používaných čítaniek</p>	<p>Vety, text: nadpis, riadok, článok. Diakritické a interpunkčné znamienka. Zdokonaľovanie techniky čítania, čítanie s porozumením. Voľná reprodukcia prečítaného textu. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom. Príprava na prechod k tichému čítaniu</p>	<p>správne číta krátky text po príprave - určí počet riadkov v článku - vymyslí, zmení nadpis článku - spája slová do viet, vety do krátkych jazykových celkov - reprodukuje umelecký a vecný text - zdramatizuje kratší prozaický alebo básnický text</p>	<p>Dopravná výchova Výtvarná výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Prírodoveda Hudobná výchova</p>
<p>Nácvičné obdobie- písanie</p>	<p>10</p>	<p>Slabiky, slová Veľké a malé písmená, vety Zošity s predtlačou</p>	<p>Uvoľňovacie cviky. Vyvodenie a nácvik písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. Samostatné písanie jednoduchého textu s dôrazom</p>	<p>žiak si osvojí uvoľňovacie cviky zápästia pred písaním - si osvojí písanie písmen slovenskej abecedy - správne podľa predlohy odpíše i podľa diktovania napíše tvary malých i veľkých</p>	<p>Telesná výchova Dopravná výchova Výtvarná výchova</p>

		č. 1-4	na dodržiavanie základných parametrov písma. V písanom prejave aplikovať pravopisné javy.	písmen písanej abecedy podľa požiadaviek na písmeno pre 1. ročník - spája písmená do slabík a slov - odpíše písané slabiky, slová a vety - prepíše tlačené slabiky, slová, vety - čitateľne a úhladne podľa diktovania krátke známe slová, jednoduché vety a číslice - napíše vlastné mená osôb, miesto bydliska a prvé slovo vo vete veľkým začiatočným písmenom - tvorivo používa veľkú tlačенú abecedu	
Čítankové obdobie- písanie	140	Veta, text, zošity s predtlačou 5 a 6	Zdokonaľovanie techniky písania. Odpis a prepis textu. Písanie podľa diktovania.	čitateľne a úhladne podľa predlohy odpíše jednoduchý písaný text - čitateľne a úhladne podľa	Ochrana života a zdravia Dopravná výchova

			Precvičovanie pravopisných javov. Vytváranie spôsobilostí samostatne	predlohy – prepíše jednoduchý tlačený text	
--	--	--	---	---	--

Školský vzdelávací program zo SJ

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7

Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie		Ročník : druhý 7 hodín týždenne			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Hláska a písmeno	20	Rozlíšenie hlásky a písmena Rozlišovacie znamienka	Odlíšenie hlásky od písmena Správne vyslovovanie a písanie hlások s jednotlivými rozlišovacími znamienkami	Žiak vie odlíšiť hlásku od písmen Žiak vie používať rozlišovacie znamienka Žiak vie správne vyslovovať a písať samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Rozdelenie hlások	45	Samohlásky Opakovanie samohlásky Dvojhlásky Spoluhlásky Opakovanie spoluhlásky Tvrdé a mäkké spoluhlásky Tvrdé a mäkké slabiky	Delenie hlások na samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Rozoznávanie krátkych a dlhých samohlások Správne vyslovovanie a písanie samohlások Správne vyslovovanie a písanie dvojhlások Rozlišovanie tvrdých a	Žiak vie správne vyslovovať a písať slová s výskytom y/ý po tvrdých spoluhláskach Žiak vie rozdeliť a vymenovať hlásky Žiak vie správne vyslovovať a písať samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Žiak vie správne vyslovovať a písať mäkké	Morálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

			<p>mäkkých spoluhlások Správne vyslovovanie a písanie <i>y/ý</i> po tvrdých spoluhláskach Písanie a vyslovovanie <i>d' t'</i> <i>ň l'</i> s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred <i>e, i, ia, ie, iu</i></p>	slabiky	
--	--	--	--	---------	--

Školský vzdelávací program zo SJ

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7

Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie			Ročník : druhý 7 hodín týždenne		
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Hláska a písmeno	20	Rozlíšenie hlásky a písmena Rozlišovacie znamienka	Odlíšenie hlásky od písmena Správne vyslovovanie a písanie hlások s jednotlivými rozlišovacími znamienkami	Žiak vie odlíšiť hlásku od písmen Žiak vie používať rozlišovacie znamienka Žiak vie správne vyslovovať a písať samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Rozdelenie hlások	45	Samohlásky Opakovanie samohlásky Dvojhlásky Spoluhlásky Opakovanie spoluhlásky Tvrdé a mäkké spoluhlásky	Delenie hlások na samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Rozoznávanie krátkych a dlhých samohlások Správne vyslovovanie a	Žiak vie správne vyslovovať a písať slová s výskytom y/ý po tvrdých spoluhláskach Žiak vie rozdeliť a vymenovať	Morálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

		Tvrde a mäkké slabiky	písanie samohlások Správne vyslovovanie a písanie dvojhlások Rozlišovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások Správne vyslovovanie a písanie <i>y/ý</i> po tvrdých spoluhláskach Písanie a vyslovovanie <i>d'</i> <i>t'</i> <i>ň</i> <i>l'</i> s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred <i>e, i, ia, ie, iu</i>	hlásky Žiak vie správne vyslovovať a písať samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Žiak vie správne vyslovovať a písať mäkké slabiky	
Veta, slova, slabika, hláska	9	Jednoslabičné slová Viacslabičné slová Opakovanie slovo, slabika, hláska	Rozlišovanie jednoslabičných slov Rozlišovanie viacslabičných slov	Žiak pozná jednoslabičné slová Žiak vie určiť viacslabičné slová, určiť počet slabík v slove, vie deliť slová na slabiky	Ochrana života a zdravia Environmentálna a výchova
Druhy viet	25	Druhy viet	Rozdelenie	Žiak vie tvoriť	Dopravná

<p>Súhrnné opakovanie</p>		<p>Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie vety Želacie a zvolacie vety Súhrnné opakovanie Učiva a jazykovej zložky 2. ročníka</p>	<p>viet podľa zámeru Spájanie slov do viet Správne písanie a intonovanie oznamovacích viet Správne písanie a intonovanie opytovacích viet Správne písanie a intonovanie rozkazovacích viet Vyjadrenie želania, vyjadrenie rozkazu Opakovanie učiva 2. ročníka</p>	<p>vety Žiak rozozná oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety v texte Žiak vie správne intonovať všetky druhy viet Žiak viet etickou formou vyjadriť želanie a rozkaz Žiak vie uplatňovať naučené gramatické pravidlá 2. ročníka Žiak ovláda učivo 2. ročníka</p>	<p>výchova Ochrana života a zdravia Výchova k bezpečnosti v cestnej premávky Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
<p>Komunikačný slohová výchova</p>	<p>33</p>	<p>Verbálna a neverbálna komunikácia Pravidlá komunikácie Recepčia a produkcia</p>	<p>Druhy pozdravov, predstavenie, oslovenie, ďakovanie, prosenie Ospravedlneni</p>	<p>Žiak vie správne používať pozdravy, osloviť, poďakovať, poprosiť,</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Formovanie mravnej</p>

		<p>jazykových komunikátov</p> <p>Aktívne počúvanie a čítanie s porozumením</p>	<p>e</p> <p>Tvorenie nadpisu</p> <p>Adresa, písanie listov</p> <p>Rozprávanie pomocou obrázkov</p> <p>Rozprávky</p> <p>Uvedomovanie si pravidiel komunikácie, rozlíšenie tykania a vykania, blahoželenie</p> <p>Dramatizácia rozprávky</p> <p>Ako sa rozprávame bez úst?</p> <p>Kreatívne písanie a rozprávanie</p> <p>Vzájomný dialóg, počúvanie</p> <p>Divadlo, časopisy</p>	<p>ospravedlniť sa</p> <p>Žiak vie sám vytvoriť leporelo, porozprávať dej rozprávky pomocou obrázkov</p> <p>Žiak pozná pravidlá komunikácie a uplatňuje ich v živote, pri písaní adresy a pri písaní listov</p> <p>Žiak vie kultivovane vyjadrovať svoje myšlienky</p> <p>Žiak vie v komunikácii využiť mimiku a gestá</p> <p>Žiak si na základe poznávania umeleckej tvorby rozvíja slovnú zásobu, vie samostatne tvorivo</p>	<p>výchovy</p>
--	--	--	--	--	----------------

				pracovať Žiak vie aktívne počúvať a čítať s porozumením Žiak vie vlastnými slovami vyjadriť obsah prečítaného textu Žiak vie besedovať o prečítanom texte	
Literárna výchova	66	Škola volá Prichádza jeseň. Ľudia a ich zvieratá. Ide zima Koľko dní je do Vianoc. Fašiangové časy. Stopy v snehu Z rozprávky do Rozprávky Keď slnce zasvieti. Svet je	Rozvíjanie fluencie, flexibility a originality myslenia formou hier s hláskami, písmenami, slovami a vetami a jednoduchými útvormi ľudovej slovesnosti. Tematické osnovanie založené na otvorenom a	Žiak pozná jednoduché útvary ľudovej slovesnosti. Žiak vie v ľudových a umelých textoch poznávať ročné obdobia. Žiak vie porozprávať príbehy zo života detí podľa prečítaného textu aj podľa ilustrácií.	Sociálny a osobnostný rozvoj Formovanie mravnej výchovy Ochrana života a zdravia Environmentáln a výchova Ochrana prírody Sociálny a osobnostný rozvoj Osobnostný rozvoj Osobnostný a

		pestrý ako dúha	odlišnom pohľade na svet organizované podľa ročných období. V poézii a próze slovenských a svetových autorov spoznávanie života detí a zvierat. Poznávanie pojmov: knihnica, spisovateľ, ilustrátor, divadlo, bábkové divadlo, poézia, próza, rozprávka, bájka. Formovanie národného vedomia žiakov prostredníctvom národnej literatúry. Formovanie	Žiak vie navštíviť knihnicu, vypožičať knihu a vlastnými slovami o nej hovoríť. Žiak vie prostredníctvom literatúry rozoznať poéziu a prózu, poznávať národnú literatúru a svoju vlasť. Žiak pozná základné slovenské ľudové zvyky a sviatky v roku, ktoré majú kladný vplyv na život v rodine. Žiak vie pracovať s ilustráciou, aj sám ilustrovať text.	sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Prezentačné zručnosti
--	--	--------------------	---	--	--

			estetického a mravného čítania, rozvoj schopností a zručností: rozvoj čítania –s porozumením, estetického čítania, umeleckého prednesu a čítania ilustrácií.		
Písanie	33	Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy Písanie jednoduchých viet. Písanie vlastných mien Písanie číslíc	Písanie malých a veľkých písmen písanej a tlačenej abecedy Rozdelenie hlások na samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Spájanie samohlások a spoluhlások do slabík a slov Písanie a nácvik jednoduchých viet: oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích, zvolacích a želacích viet. Veľké písmená na začiatku viet a vlastných mien	Žiak vie správne použiť malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy Žiak vie vytvárať z hlások slabiky a slová, tvoriť jednoduché vety Žiak vie správne používať veľké písmená pri písaní vlastných mien Žiak vie aj v matematike písať správne tvary číslíc	Dopravná výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova

			Nápisy a nadpisy Písať listy a pohľadnice Dodržiavanie písomných zručností pri písaní číslíc		
--	--	--	--	--	--

Školský vzdelávací program zo SJ

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7					
Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie			Ročník : tretí 7 hodín týždenne		
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie 2.ročník	10	Rozlišovacie znamienka Delenie hlások Písanie <i>ii/yy</i> po tvrdých a mäkkých spoluhláskach <i>De te ne le di ti ni li</i> Hláska, slabika, slovo, veta	Správne používanie rozlišovacích znamienok Precvičenie, rozdelenie hlások, odlíšenie hlásky od písmen, rozlíšenie samohlásky, dvojhlásky a spoluhlásky Rozlišovanie a správne vyslovovanie tvrdých a mäkkých spoluhlásky Precvičenie pravopisu po tvrdých a mäkkých spoluhláskach	Žiak vie rozdeliť hlásky na: samohlásky, dvojhlásky a tvrdé a mäkké spoluhlásky. Žiak uplatňuje správnu spisovnú výslovnosť tvrdých a mäkkých slabík, vie uplatniť pravopisné pravidlá pri písaní <i>ii/yy</i> po tvrdých a mäkkých spoluhláskach Žiak vie zo slabík skladať slová, vie zostaviť vety so	Osobnostný rozvoj Sociálny rozvoj Etická výchova budovanie zdravého sebavedomia a kamarátskych vzťahov

			Tvorivé skladanie slabík, slov a viet	správnym slovosledom	
Abeceda	7	Abeceda Delenie slov na slabiky	Vymenovanie hlások skrátenej slovenskej abecedy Používanie slovníkov a encyklopédií za pomoci abecedného zoznamu Delenie slov na slabiky podľa pravidiel	Žiak vie vymenovať hlásky skrátenej slovenskej abecedy Žiak vie utvoriť zoznam podľa abecedy Žiak sa vie pomocou abecedného poriadku orientovať v slovníkoch, lexikónoch a encyklopédiách Žiak vie deliť slová na slabiky a pri rozdeľovaní slov aktívne používa všetky pravidlá	Etická výchova zásady slušného dialógu Výchova k národnému povedomiu
Vybrané slová	70	Obojaké spoluhlásky Vybrané slová po b Vybrané slová po m Vybrané slová po p Vybrané slová po r Vybrané slová po s Vybrané slová po v Vybrané slová po z	Správne vyslovovanie a písanie obojakých spoluhlások. Osvojenie si vybraných slov po <i>b m p r s v z</i> , vysvetlenie významu, používanie vybraných slov vo vetách Ovládanie pravopisných pravidiel	Žiak pozná pravopisné pravidlá pri používaní obojakých spoluhlások vo vybraných a príbuzných slovách, vie uplatniť vybrané slová v písomnom prejave, žiak sa informatívne oboznámi aj s výnimkami pravopisu po	Sebapoznanie a sebaaprijatie Kreativita Psychohygiena Ľudské vzťahy

		Opakovanie vybraných slov		obojakých spoluhláskach v cudzích slovách	
Slovné druhy	35	Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá	Ovládanie pravopisu vlastných podstatných mien: osoby, zvieratá, miesta na mape, obce, pohoria, rieky Rozoznanie slovných druhov v texte Spoznávanie a rozlišovanie prídavných mien, zámen, čísloviek a slovíes	Žiak ovláda a správne používa pravopis vlastných podstatných mien: osôb- mená a priezviská, zvierat, miest na mape, obcí, pohorí, riek, štátov a kontinentov Žiak vie rozoznať slovné druhy v texte Žiak vie spoznať a rozlíšiť v texte prídavné mená, zámená, číslovky s slovesá Žiak sa vie na jednotlivé slovné druhy opýtať správnu otázkou Žiak pozná funkciu prídavných mien, zámen, čísloviek a slovíes Žiak vie tvoriť slovné spojenia, vety a krátke texty s použitím vybraného slovného druhu	Komunikácia Environmentálna výchova- základné podmienky života Morálny rozvoj Výchova k národnému povedomiu

Opakovanie	10	Slovné druhy Vlastné podstatné mená Abeceda Vybrané slová	Systematické opakovanie jednotlivých tematických celkov z 3. Ročníka	Žiak pozná a prakticky uplatňuje vedomosti získané počas celého školského roka	Environmentálna výchova- ľudské aktivity a problémy životného prostredia Mediálna výchova
Komunikačno slohová výchova	33	Verbálna a neverbálna komunikácia Reprodukcia prečítaného umeleckého a náučného textu Beseda o prečítanom texte Dialogizované čítanie Rozprávanie Oznámenie Vizitka Inzerát Reklama Správa Pozvánka	Reprodukovanie prečítaného umeleckého a náučného textu v súvislosti s učivom na literárnej výchove, v prírodovede a vo vlastivede Besedovanie o prečítanom náučnom a umeleckom texte Z prečítaného textu formulovanie otázok a odpovedí Pri dialogizácii správne intonačné prečítanie textu, zvládnutie rolového čítania Výstižné porozprávanie vlastného zážitku Rozlišovanie vhodného a nevhodného opakovania rovnakých slov. Napísanie krátkeho textu vlastného zážitku, alebo	Žiak prakticky uplatňuje reprodukciiu textu, vie besedovať o prečítanom texte. Žiak prakticky tvorí otázky a odpovede z prečítaného textu. Žiak zvládne rolové čítanie, správnu intonáciu pri dialogizácii. Žiak vie výstižne porozprávať vlastný zážitok, pričom rozlišuje vhodné a nevhodné opakovanie rovnakých slov. Žiak vie tvoriť vety podľa danej osnovy. Žiak vie napísať vlastný zážitok, vymyslený príbeh Žiak vie vyjadriť súhlas a nesúhlas, želanie, žiadosť o informáciu, blahoželanie-	Mediálna výchova Kritické čítanie a mediálny odkaz Vnímanie autora mediálnej správy Komunikácia Kreativita Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Etická výchova bezpečne na internete

			vymysleného príbehu, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, želania, žiadosti o informáciu, blahoželanie, a to verbálne i neverbálne Napísanie oznámenia, vizitky, inzerátu, reklamy, správy, pozvánky	ústne a písomne. Žiak vie vytvoriť oznámenie, vizitku, inzerát, reklamu, správu a pozvánku s využitím IKT. Žiak pri vytváraní týchto jazykových komunikátov využíva textový editor Word a niektorý grafický. Žiak vie vyhľadať a vybrať dôležité informácie z internetu.	
Literárna výchova	66	Ľudová slovesnosť, rapotanky, hádanky, prekrúcanky, piesne, príslovia, porekadlá, pranostiky, rozprávky, bájky, príbehy zo života detí, príbehy o zvieratkách, encyklopédie, detské žartíky, ilustrácie Mimočítankové čítanie Detský časopis	Správne, plynulé čítanie s porozumením Prednášanie básne Správne prizvukovanie slov a predložkových spojení Rozprávanie o prečítanom texte, vymenovanie postáv prečítanej rozprávky a jednoduchá charakteristika. Dramatizovanie textu. Orientovanie v prečítanom texte. Poznanie a určovanie rýmu, verša, slohy. Formovanie	Žiak vie rozlíšiť jednotlivé žánre ľudovej slovesnosti. Žiak vie správne intonačne predniesť báseň, pozná a určí rým, verš a slohu. Žiak vie dramatizovať text, charakterizovať postavy a rozprávať o prečítanom texte, orientovať sa v ňom Vie empaticky vnímať umelecký prednes. Žiak vie plynule, správne a s porozumením	Mediálna výchova receptívne činnosti Osobnostný a sociálny rozvoj hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita Morálny rozvoj Dopravná výchova a výchova k bezpečnosti v cestnej premávke Ochrana života a zdravia

			estetického a mravného čítania. Rozvíjanie schopnosti a zručnosti: čítanie s porozumením. Rozvíjanie estetického čítania. Nácvik umeleckého prednesu a čítanie ilustrácií	čítať text Žiak vie naspamäť predniesť umelecký text	
--	--	--	--	---	--

Školský vzdelávací program zo SJ

Liečebno – výchovné sanatórium , 930 40 Čakany č.7

Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie					
Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie			Ročník : štvrtý		
Predmet: Slovenský z jazyk a literatúra, čítanie a písanie			7 hodín týždenne		
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva z 3.ročníka	20	Abeceda Ohybné slovné druhy Vybrané slová Tvorenie slov s predponami Rozdeľovanie slov s predponami na konci riadka	Vymenovanie skrátenej slovenskej abecedy Orientácia a písanie na počítačovej klávesnici Zorad'ovanie podľa abecedného poriadku Rozlíšenie ohybných slovných druhov podľa otázok Určovanie ohybných slovných druhov v texte Opakovanie vybraných slov a od nich utvorených	Žiak vie vymenovať skrátenú slovenskú abecedu a orientovať sa v nej Žiak vie zoradiť slová podľa abecedného poriadku Žiak sa vie orientovať na počítačovej klávesnici a v programe MS Word vie napísať text s diakritikou Žiak určuje	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

			<p>slov</p> <p>Tvorenie slov pomocou predpôn</p> <p>Rozdeľovanie slov na konci riadka, rozdeľovanie slov na konci riadka s predponami</p>	<p>ohybné slovné druhy pomocou otázok a vie ich vyhľadať a určiť vo vybranom texte</p> <p>Žiak ovláda pravopis vybraných slov a slov od nich utvorených</p> <p>Žiak vie tvoriť slová pomocou predpôn</p> <p>Žiak ovláda rozdeľovanie slov na konci riadka, vie správne rozdeliť slová s predponami</p>	
Spodobovanie	30	<p>Znelé a neznelé spoluhlásky</p> <p>Spodobovanie na začiatku slova, vnútri slova, na hranici dvoch slov, na konci slova</p>	<p>Delenie spoluhlások podľa znelosti</p> <p>Spodobovanie spoluhlások na začiatku slov, vnútri slov, na hranici dvoch slov a na konci slov</p> <p>Správne vyslovovanie a písanie slov, v ktorých dochádza k spodobovaniu</p> <p>Správne vyslovovanie a písanie v na začiatku a na konci slova</p>	<p>Žiak pozná a vie rozdeliť spoluhlásky podľa znelosti na párové znelé a neznelé a nepárové znelé</p> <p>Žiak správne vyslovuje a píše všetky slová, v ktorých spodobovanie nastáva</p> <p>Žiak správne vyslovuje a píše hlásku v na začiatku a na konci slov s výskytom tejto hlásky</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Spoznávanie ľudí</p> <p>Kooperácia a kompetencia</p> <p>Kultúrna diferenciacia</p>

Slovné druhy	40	<p>Podstatné mená: rod, číslo, pád Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia</p>	<p>Určovanie rodu, čísla, pádu a pádových otázok pri podstatných menách Správne používanie neohybných slovných druhov vo vetách Oboznámenie sa s funkciou a druhmi prísloviek Rozlíšenie prídavných mien od prísloviek Oboznámenie sa s podstatou a funkciou predložiek, spojok, častíc a citoslovciac</p>	<p>Žiak vie určiť pri podstatných menách kategórie: rod, číslo a pád Žiak pozná názvy pádov a pádové otázky Žiak vie vyhľadať a diferencovať v texte neohybné slovné druhy Žiak vie diferencovať a správne rozlíšiť príslovky a prídavné mená Žiak pozná funkciu predložiek, spojok a častíc Žiak vie diferencovať citoslovčia</p>	<p>Multikultúrna výchova Dopravná výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>
Vety	30	<p>Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie vety Počet slov vo vete Poradie slov vo vete slovosled</p>	<p>Delenie viet podľa zámeru na oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie Maximálne zúženie počtu slov vo vete, alebo rozšírenie vety Upravenie nesprávneho poradia slov vo vete</p>	<p>Žiak diferencuje vety podľa zámeru hovoriaceho, viet ich interpunkčne správne zaznamenať Žiak vie tvoriť rozkazovacie vety a to ako: rozkaz, príkaz, zákaz Žiak vie meniť počet slov vo vete tak, aby veta nestratila svoj význam Žiak dodržiava</p>	<p>Environmentálna výchova- ľudské aktivity a problémy životného prostredia Mediálna výchova stavba mediálnej správy, odkazu</p>

				správne poradie slov vo vete, vie upraviť slovosled vo vete	
Systematické opakovanie jazykovej zložky zo 4. Ročníka	12	Opakovanie učiva 4. ročníka	Opakovanie vedomostí o spodobovaní, o slovných druhoch, o vetách podľa postoja.	Žiak ovláda pravidlá spodobovania Žiak diferencuje slovné druhy Žiak pri podstatných menách určuje kategórie: rod, číslo, pád Žiak diferencuje vety podľa zámeru hovoriaceho a vie ich správne zaznamenať, použiť správne interpunkčné znamienko	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj
Komunikačno slohová výchova	33	Rozprávanie podľa osnovy Mapa pojmov Dramatizácia Umelecký text a odborný opis Encyklopédie a informácie z internetu Opis ilustrácie Bedeker	Rozprávanie príbehu podľa osnovy, nacvičovanie modulácie hlasu pri priamej reči Tvorenie a základná orientácia v mape pojmov Preverenie zručnosti pri dramatizácii Stručné charakterizovanie umeleckého a odborného opisného slohového	Žiak vie rozprávať dej jednoduchého príbehu, alebo vlastného zážitku, pri rozprávaní správne moduluje hlas Žiak vie vytvoriť a aktívne sa podieľať na tvorení mapy pojmov Žiak vie dramatizovať rozprávku, alebo bájku	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

			<p>postupu</p> <p>Vyhľadávanie a práca s informáciou</p> <p>Využitie internetu ako zdroja informácií</p> <p>Tvorenie jednoduchého opisu detskej ilustrácie</p> <p>Vytvorenie malého turistického sprievodcu</p>	<p>Žiak pozná a vie rozlíšiť umelecký a odborný opis, vie vytvoriť a napísať opis a dodržať základné pravidlá opisu</p> <p>Žiak vie získať a využiť informácie získané z internetu</p> <p>Žiak vie vytvoriť jednoduchý písomný opis detskej ilustrácie</p> <p>Žiaci vedia v skupine vytvoriť malého turistického sprievodcu: práca v textovom editore MS Word, práca s fotografiou</p>	
Literárna výchova	66	<p>Ľudová slovesnosť</p> <p>Príslovia a porekadlá</p> <p>Pranostiky</p> <p>Príbehy zo života detí, zvierat</p> <p>Komiks</p> <p>Náučné texty</p> <p>Rozprávky</p> <p>Bájk</p> <p>Poézia</p> <p>Literatúra zahraničných autorov</p>	<p>Texty v čítanke pre 4. ročník</p> <p>O vlasti, V lesnej tóni, V záhradách,</p> <p>Na veselú nôtu, Naša planéta,</p> <p>Z inonárodnej tvorby, Čaro zimných sviatkov,</p> <p>Zimná krása prišla zasa</p> <p>Naše hlavné mesto,</p> <p>Láska, bože, láska</p> <p>V štvrtej triede,</p> <p>Prišla jar na chotár</p> <p>O pravde, Začiatky</p>	<p>Žiak vníma literárne texty počúvaním, výrazným hlasným čítaním, tichým čítaním</p> <p>Žiak vie o prečítanom texte rozprávať</p> <p>Žiak rozozná jednoduché útvary ľudovej slovesnosti</p> <p>Žiak vie naspamäť niekoľko</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>

		<p>Povešť</p> <p>našej kultúry</p> <p>Príroda nás pozýva,</p> <p>Rodičia a deti</p> <p>Z galérie slávnych,</p> <p>Je tu leto</p> <p>O tvorcoch kníh</p> <p>Analyzovanie literárnych textov: postavy, hlavná myšlienka, pojmy a výrazy</p> <p>Práca s mimočítankovou literatúrou a detským časopisom</p> <p>Poznávanie rozprávok, bájok a povestí ako literárnych žánrov</p> <p>Návšteva mestskej knižnice, účasť na divadelnom a filmovom predstavení</p>	<p>pranostík</p> <p>Žiak pozná mená slovenských autorov a vie vymenovať niektoré ich diela:</p> <p>Podjavorinská, Rázusová – Martáková, Ďuričková, Bendová, Rúfus, Pavlovič, Navrátil, Janovic, Moravčík, Hevier, Jarunková,</p> <p>Žiak dokáže určiť hlavnú myšlienku prečítaného diela</p> <p>Žiak vie hodnotiť postavy literárneho diela a určiť ich vzájomný vzťah</p> <p>Žiak vie vytvoriť jednoduchý komiks</p> <p>Žiak vie pracovať s náučným textom a vie z neho vybrať dôležité a podstatné informácie</p> <p>Žiak vie naspamäť výrazne predniesť poéziu alebo prózu</p> <p>Žiak pozná charakteristické črty rozprávky, povesti, bájky</p>	
--	--	---	---	--

				<p>Žiak vie besedovať o prečítanej detskej knihe, vie samostatne vytvoriť čitateľský záznam o nej</p> <p>Žiak sa vie orientovať v bibliografii a v katalógoch mestskej, alebo žiackej knižnice, vie si vypožičať a vrátiť knihu</p> <p>Žiak ovláda pravidlá slušného správania na divadelnom, alebo filmovom predstavení</p>	
--	--	--	--	--	--

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre primárne vzdelávanie svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2011. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a daný stupeň vzdelávania. Vzdelávací štandard zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na príslušnej úrovni. Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Aktualizovali sa niektoré pojmy, napr. spôsobilosti v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie. Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu. Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovat'. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	0	0	3	3
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, 99 hodín
Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Anglický jazyk

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, 99 hodín
Ročník	štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa

zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,

- záujmy – záujem o školu, učenie, predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,

- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie prostredníctvom rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno-činnosťny charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnosťny charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasti učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s. 12)

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby, • odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu, Anglický jazyk – primárne vzdelávanie 6 © Štátny pedagogický ústav
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,

- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci príslušného ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci primárneho vzdelávania dosiahnuť úroveň A 1.1+. Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú. Receptívne činnosti a stratégie Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový. Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako model imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných jazykových činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby. Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov.

Anglický jazyk – primárne vzdelávanie

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,

• porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi. Čítanie s porozumením – výkonový štandard Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine a jednoduchým orientačným pokynom,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- prečítať a porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach. Anglický jazyk – primárne vzdelávanie

Produktívne činnosti a stratégie Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o čase, • porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písomená, slová, neskôr krátke vety, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- správne napísať všetky písomená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- správne napísať všetky písomená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

Prehľad kompetencií a funkcií jazyka pre úroveň A1 až B2 Kompetencie a funkcie jazyka stanovené pre úrovne A1 až B2 uvádza nasledujúca tabuľka (BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R., 2004, s.63-66). V rámci primárneho vzdelávania sa v cudzích jazykoch rozvíjajú iba kompetencie a funkcie špecifikované v časti obsahový štandard, v súlade s výkonovým štandardom v cudzom jazyku pre žiakov mladšieho školského veku. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na štyri komponenty, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty. Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2. Kompetencie a funkcie relevantné pre primárne vzdelávanie sú zvýraznené.

Kompetencie	Funkcie
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/ Odmietnuť

	Opraviť
Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
Vyjadriť schopnosti	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Sľúbiť
Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť(sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo

	Vyjadriť nezáujem
Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil Navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť nieкого Predstaviť sa Reagovať na predstavenie nieкого Privítať
Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme

	Uviest' príklad Citovať Parafrázovať
Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/ slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený pre tretí a štvrtý ročník. Navrhované delenie do ročníkov je iba odporúčané, nie povinné. Obsahový štandard pre oba ročníky spoločne vymedzuje záväzné požiadavky pre komunikačnú úroveň A 1.1+. Kompetencie stanovené pre tretí ročník žiak využíva pri ďalšom rozvíjaní komunikačnej kompetencie vo vyššom ročníku bez toho, aby boli duplicitne uvádzané v obsahovom štandarde pre 4. ročník ZŠ. Jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka v rámci ročníka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

COMPETENCE 1: « RELATING WITH OTHERS IN A COMMUNICATIVE SITUATION »
Kompetencia č.1: « Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Relating with others in a communicative situation Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Greeting sb Pozdraviť	Hello./Hi. Good morning. I am Jim. Good afternoon. Good evening.	Časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase.
	Expressing thanks and appreciation Poďakovať sa a vyjadriť uznanie	Thank you./Thanks. That's ok.	
	Parting Rozlúčiť sa		Good night. Goodbye./Bye-bye./Bye.

COMPETENCE 2: « LISTENING TO AND GIVING INFORMATION »

Kompetencia č. 2: « Vypočuť si a podať informácie »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Listening to and giving information Vypočuť si a podať informácie	Asking for information Informovať sa	Are you a pupil? Is she your friend? Where's my pen? Who is that? What is it? There's a school.	Časovanie pomocného slovesa to be v jednotnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Väzba there is/there are – oznamovacia veta, otázka, zápor. Opytovacie

			zámená who, what, where, how. Základné privlastňovacie zámená my, your.
--	--	--	--

COMPETENCE 3: « CHOOSING FROM GIVEN OPTIONS » Kompetencia č.

3: «Vybrať si z ponúkaných možností »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Choosing from given options Vybrať si z ponúkaných možností	Identifying Identifikovať	I have a blue sweater. The red pen is on the table. I'm nine years old. I've got my bike here.	Abeceda Predložky určujúce miesto on, in, at. Základné číslovky 0-10. Prídavné mená. Časovanie slovesa have got v jednotnom a množnom čísle v oznamovacej vete, otázka a zápor. Príslovky miesta here, there.

COMPETENCE 4: « EXPRESSING AN OPINION » Kompetencia č. 4: «

Vyjadriť názor »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Expressing an opinion	Expressing an opinion Vyjadriť názor	She's a nice girl. This is a good book. These	Ukazovacie zámená this/these,

Vyjadriť názor		flowers are beautiful.	that/those. Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien. Časovanie pomocného slovesa to be v množnom čísle v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu.
----------------	--	------------------------	---

COMPETENCE 5: « EXPRESSING WILLINGNESS » Kompetencia č. 5 «

Vyjadriť vôľu »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Expressing willingness Vyjadriť vôľu	Expressing wishes Vyjadriť želania	I want a dog. He wants a toy.	Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies v jednotnom čísle v oznamovacej vete. Osobné zámená I, you, he, she, it.

COMPETENCE 6: « EXPRESSING ABILITY » Kompetencia č. 6: « Vyjadriť

schopnosť »

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Expressing ability	Expressing ability to do sth Vyjadriť	I can swim. Can you speak English?	Časovanie modálneho

Vyjadriť schopnosť	schopnosť vykonať nejakú činnosť	I can't play the piano.	slovesa can v prítomnom čase, tvorba otázky, záporu.
--------------------	----------------------------------	-------------------------	--

Tematické okruhy

Predložený dokument stanovuje základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína. Naplnenie každého tematického okruhu konkrétnou slovnou zásobou sa odvíja od používaných materiálo-didaktických prostriedkov a korešponduje s rozvíjanými kompetenciami, ktoré sú stanovené v obsahovom štandarde.

Uvedené tematické okruhy sú odporúčané, nie povinné.

- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku ako svojbytnému historickému javu, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov;
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Pri používaní a učení sa jazyka je našim cieľom je zabezpečiť, aby žiaci

- mali záujem o jazyk a kultúru iných národov
- získali možnosť dorozumieť sa v inom ako v materinskom jazyku
- viac a lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali

- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

• kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,

- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa
2. Vybrať si z ponúkaných možností	Opísať
3. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor
4. Vyjadriť svoju	Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť

schopnosť	
5. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie Vyjadriť smútok
6. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
7. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Ospravedlniť sa
8. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť prekvapenie
9. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Gratulovať
10. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy učenia sa jazykov sa majú vzťahovať na reálny život. To znamená, že činnosti a zadania úloh, ktoré absolvujú žiaci na vyučovaní, majú čo možno najviac zodpovedať požiadavkám reálnej komunikácie v každodennom a v profesijnom živote. Žiaci majú čo možno najviac počúvať.

Pritom v popredí stojí verbálna komunikácia, teda počúvanie a ústny prejav. Pri metodickom stvárnení vyučovania berieme ohľad na dvojité funkcie anglického jazyka ako cudzieho jazyka: na jednej strane ako učebný cieľ (schopnosť priamo komunikovať v každodenných situáciách), na druhej strane ako jazyk na vyučovaní v oblasti metakomunikácie (pokyny a vysvetlenia na vyučovaní).

Ďalším metodickým vyučovacím princípom je rôznorodosť metód. Tým sa má vzbudiť, podporovať a ďalej rozvíjať záujem mládeže o učenie sa jazykov. Takto sa zohľadňujú všetky čiastkové oblasti procesu učenia sa jazykov (slovná zásoba, výslovnosť), ktoré si vyžadujú sčasti odlišné metódy prezentácie a sprostredkovania. Pritom je dôležité starostlivo plánovať spôsob, ktorým dosiahneme u žiakov ovládanie zložitých a integrovaných foriem komunikácie (situačný ústny prejav a počúvanie, počúvanie a čítanie textov s porozumením).

K rôznorodosť metód patri takisto využitie rôznych sociálnych foriem vo vyučovaní, príp. mimo vyučovania (napr. domáce úlohy) : práca jednotlivcov – práca v dvojiciach – skupinová práca. Pri organizovaní vyučovania berieme do úvahy funkčné možnosti jednotlivých sociálnych foriem:

- práca jednotlivcov: domáce úlohy, rečové aktivity
- práca vo dvojiciach: ústna komunikácia (minidialógy, dialógy)
- skupinová práca: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením
- práca v pléne: hry, jazykové hry, spievanie piesní, hry s kartičkami, precvičovanie ústneho prejavu a výslovnosti

Obsah vzdelávania

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky. Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni A1.1.

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Náš domov

Môj dom/byt

Domov a jeho okolie

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Človek na cestách

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá

Počasie

Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Výživa a zdravie

Zdravé stravovanie

Jedlá

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Zbližovanie kultúr

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Moja krajina a moje mesto

Vzory

Dieťa a jeho vzory

Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností a stratégií

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných jazykových činností a stratégií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj gramatických prostriedkov a produktívne činnosti, ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby žiaci musia veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni realizuje väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr alebo len jednotlivých slov).

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety. V počiatočnej fáze čítania žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedia ich vyslovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou/hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiaci ho čítajú s naučenou správnu výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet. Žiaci začínajú písať po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

Komunikačný kontext sa vytvára prostredníctvom krátkych a jednoduchých textov, ktoré sú primeraným spôsobom upravené pre komunikačnú úroveň žiakov a sú v súlade s vekovými osobitosťami žiakov mladšieho školského veku, napr.: obrázkové príbehy, ukážky z rozprávok, pohľadnice, pokyny, dotazníky, ilustrované opisy, plagáty, texty detských piesní.

Hodnotenie

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Výroky žiakov v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšu vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou: jeho cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).

Hodnotenie spolužiakmi: má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všimáť si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.

Sebahodnotenie: rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si

vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie.

Obsahový a výkonový štandard (s možným využitím prierezových tém)

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Použitie prierezových tém
Rodina a spoločnosť	Rodina a jej členovia Príbuzní	Žiak vie pomenovať členov svojej rodiny a blízkych príbuzných. Vie opísať fotografiu svojej rodiny. Žiak vie správne používať privlastňovacie zámena (my, your, his, her, our)	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Domov a bývanie	Hračky Predložky Izby a nábytok Bývanie	Žiak vie pomenovať hračky, vie hlásť jednotlivé pomenovania hračiek v anglickom jazyku. Žiak pozná jednoduché anglické predložky a vie ich správne použiť vo vete. Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok. Žiak vie uviesť umiestnenie vecí v dome.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Časti tela Prídavné mená Opis svojho	Žiak vie pomenovať časti tela, tváre. Žiak vie cvičiť	Ochrana života a zdravia.

	zovňajšku	podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu. Žiak vie opísať svoj zovňajšok.	
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu How many? What colour?	Dopravná výchovy
Vzdelávanie a práca	Objekty v triede Pokyny Zadávanie pokynov	Žiak vie pomenovať objekty v triede a svoje učebné pomôcky. Vie určiť ich farbu a veľkosť. Vie sa pýtať na veci otázkou: What is it? Whose is this? a odpovedať na otázky It is ..., It is my Žiak vie privlastňovať predmety pomocou 's. Žiak rozumie pokynom, ktoré zadáva učiteľ a vykonáva činnosti na základe pokynov. Žiak vie zadávať pokyny v triede	Osobnostný a sociálny rozvoj
Človek a príroda	Voľne žijúce zvieratká Domáce zvieratká Zvieratká v zoo Opis zvierat Určovanie času Určovanie miesta	Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v ZOO. Vie tieto zvieratká opísať. Žiak vie určiť celé a pol hodiny. Žiak vie určiť miesto, kde zvieratká ťijú.	Ochrana života a zdravia. Environmentálna výchova

Voľný čas a záľuby	Aktivity Denný režim	Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať. Vie rozprávať o svojom dennom režime.	Ochrana života a zdravia.
Stravovanie	Jedlo Tvary	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar.	Ochrana života a zdravia.
Obliekanie a móda	Oblečenie	Žiak vie pomenovať oblečenie.	Environmentálna výchova
Multikultúrna spoločnosť	Vianoce Veľká noc Deň matiek Narodeniny	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year. Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku a porovnáva ich s našimi sviatkami. Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať mamke svoju lásku básňou. Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety.	Multikultúrna výchova. Mediálna výchova

	Deň otcov	Vie spievať pieseň Happy birthday! Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: I love, my Dad.	
	Halloween	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.	

4.ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie	Prierezové témy
Rodina a spoločnosť.	<i>Osobné údaje – Úvodná hodina</i> Zoznamovanie sa v anglickom jazyku, pridelovanie anglických mien. Zoznamovacia hra. Opakovanie abecedy. Zavedenie zošitov – My English Dictionary; Exercise book; Práca s My English Dictionary SZ: <i>What is your name? My name is... What is your nickname? Alphabet a-z.</i>	- Predstaviť sa na základe otázok učiteľa. - Predstaviť sa pod novou prezývkou. - Opýtať sa spolužiaka na jeho meno a prezývku. - viesť jednoduchý dialóg so spolužiakom na predstavenie. - Priradiť na základe posluchu písmeno abecedy.	<i>OSR MZV PPZ</i>

	<i>Nice to meet you.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomenovať písmeno abecedy v anglickom jazyku - Vyhláskovať svoje meno - Vyplnenie zošitov My English Dictionary a predviesť postupnosť práce s ním - Vyplnenie zošita Exercise Book 	
Rodina a spoločnosť,	<p>Osobné údaje – Predstavenie a zopakovanie postáv z učebnice, zameranie na správnu výslovnosť. Slovesá činnosti, pantomíma; cvičenia; didaktické hry k činnostným slovesám; opakovanie abecedy – upevňovanie; Práca v pracovnom zošite na utvrdzovanie činnostných slovičiek;</p> <p><i>Dan, Lily, Dad, um, Grandma, Grandpa, Mr Goody, Mrs Goody, Jon, Kate, Mr Jolly, Miss Silver, Pirate Jack, Princess Bella, King Tub, Biffo, The Bodkins, What are you doing? What is he/she</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomenovať postavy z učebnice - Správne označiť obrázky s činnostnými slovesami na základe posluhu; - Správne pomenovať činnostnými slovesami, čo robia postavy na obrázku; - Správne povedať, čo robia osoby v prítomnom priebehovom čase; - Pantomimicky stvárniť činnosť na základe pokynov učiteľky - Napísať, prečítať prebratú slovnú 	<p><i>OSR</i> <i>PPZ</i></p>

	<p><i>doing? What are they doing? He's washing the steps. Are they holding lights? Yes, they are. No, they're not. jump, sing, drink, eat, walk, sit, open</i></p>	<p>zásobu</p>	
<p>Vzdelávanie a práca</p>	<p>Škola a jej zariadenie, Učebné predmety – školské pravidlá, abeceda – hláskovanie, čítanie jednoduchých textov; priradovanie obrázkov k textom; dni v týždni; SZ: <i>put things away; put your hand up; take turns, share with others, walk not run; be polite; use your indoor voice; alphabet; Monday Tuesday, Wednesday, Thursday; Friday; Saturday; Sunday; today; What's day is today? What's date is today? Today is Monday. Timetable, lessons, subject, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E. (physical education), R. E. (religious education); ICT, opakovanie slovnej zásoby školských vecí pen, pencil, chair...Is it a pencil? How are you? opakovanie Pozdravov</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prečítať napodobením text na obrázku – školské pravidlá; - Prečítať a priradiť text k obrázkom – školské pravidlá; - Vyhláskovať svoju prezývku; - Priradiť písmeno na základe posluchu, napísať písmeno na základe posluchu; - Prepísať správne školské pravidlá - Vytvoriť jednoduchý plagát so školskými pravidlami - s pomocou reagovať na otázku: Aký je dnes deň? Aký je dátum? – pomáhajú si vytvoreným plagátom v triede; - Vytvoriť si vlastný rozvrh hodín s pomocou učiteľa v anglickom jazyku – dni a vyučovacie hodiny - pomenovať prebraté vyučovacie hodiny - označiť a pomenovať veci v triede v rámci prebratej slovnej zásoby - nahradiť slovo obrázkom – školské veci - Odpovedať na otázku Čo je to? To 	<p>OSR PPZ OZZ MZV</p>

		<p>je lavica.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sa opýtať Je to pero? V rámci hry, hádaj na čo myslím; - Napísať skrátenú formu výrazu it is not = it isn't; they're aren't; he's, she's, it's I'm - Odpovedať na otázku Ako sa máš? Naučenými frázami; 	
Voľný čas a záľuby	<p>Záľuby – Všetko okolo mňa ma zaujíma – opakovanie z tretieho ročníka – dom, čísla 0-20; abeceda; vyjadrenie vlastníctva; čo viem robiť; počasie; predložky on, in, under; Prostredníctvom didaktických hier, pracovných listov, aktivít so zameraním na písanie, čítanie s porozumením a rozprávanie s pomocou učiteľa opakovanie gramatických javov a slovnej zásoby. Príprava na Vstupný test. <i>SZ: Numbers 0-20; bedroom, bathroom, kitchen, living room, sairs, garden, He is; He's, I'm, Grandpa, Grandma, This is my sister Lucy. What colour is the cat. How many...? There are; There is; I have got = I've got; I have got a doll. Where are... They are in the ...alphabet; He's got = He has got; Have they got cakes? Can; can't; Can they walk?It is raining; snowing; windy; reading Lily is reading a book quietly</i></p>	<p>Napísať, označiť, priradiť čísla od 0-20</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napísať, označiť, priradiť podľa pokynov písmená abecedy; - Pomocou naučených vetných konštrukcií a slovesa have got/has got vyjadriť ústne vlastníctvo; - Predstaviť členov rodiny v rámci slovnej zásoby z tretieho ročníka, pomocou frázy This is my grandpa Lucy. - Vyfarbiť, označiť, priradiť podľa pokynov v rámci prebratej slovnej zásoby z tretieho ročníka – oblasť farby, čísla, hračky, zvieratá; - Priradiť k obrázkom predložky podľa naučených vetných konštrukcií – They are in the jug. - Vyjadriť ústne a písomne sloveso „mat“ v tretej osobe a v zápore; - Vyjadriť, čo zvieratá, 	<p>OSR PPZ</p>

		<p>Ľudia vedia – nevedia podľa naučených fráz – The boy can draw.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napísať, povedať podľa naučených fráz aké je počasie; - Napísať, povedať podľa naučených fráz, čo práve robím a doplniť do vetných konštrukcií s pomocou učiteľky; 	
Multikultúrna spoločnosť	<p>Rodinné sviatky – Halloween – pripomenutie a zopakovanie sviatku Halloween – <i>Halloweensky test</i> – Čo viem o Halloweene? <i>Opakovanie slovnej zásoby.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Porozprávať v rodnom jazyku o sviatku Halloween - Odpovedať na otázky v anglickom jazyku s možnosťami výberu správnej odpovede - Pomenovať, označiť, napísať symboly Halloweenu. 	<p>OSR PPZ MZV MEV</p>
Voľný čas a záľuby	<p>Záľuby – Čo rád robím? Prítomný prítomný čas (deťom nevysvetľujeme, prostredníctvom didaktických hier, aktivít, pracovných listov si žiaci osvojujú tento gramatický jav); Čítanie s porozumením – texty pod obrázkami; Dni v týždni – opakovanie a upevňovanie učiva; Pieseň – Dni v týždni; <i>SZ: clean, wash, watch, climb, carry, ladder, lights, steps, watch TV, make, gate, cook, drink, help</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Priradiť text k obrázkom; - Prečítať jednoduchý krátky text, ktorý bol vopred nacvičený; - Vytvoriť – napísať, povedať vetu podľa vzoru so slov s využitím prítomného prítomného prítomného času; - Napísať, povedať, usporiadať dni v týždni; - Zaspievať pieseň na dni v týždni; - Povedať spamäti básničku; 	<p>OSR PPZ ENV</p>
Vzdelávanie a práca	<p>Škola a jej zariadenie - opakovanie slovnej zásoby – školské pomôcky a zariadenie, didaktické hry; čítanie s porozumením – jednoduché texty s obrázkami; These; That;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Priradiť správne obrázkov k textu; - Pomenovať obrázky prebratej slovnej zásoby; - Napísať a doplniť správne podľa vzoru 	<p>OSR PPZ</p>

	<p>Those; This; - <i>SZ: swing, slide, rings, roundabout, hands, dance, What are these? What are those? Throw, hop, run, skup, shout, square, circle, stone; rubber, book, pencil case, ruler, crayons, pen, pencil</i></p>	<p>tvary These, This, That, Those; - Odpovedať na otázku What are these? What are those? - Napísať a použiť slovesá v správnom tvare na základe prebratého vzoru;</p>	
Sravovanie	<p>Stravovacie návyky, Mäso, mäsové výrobky; Zelenina, ovocie; Nápoje – Čo mám rád, nemám rád, čo je zdravé a nezdravé, triedenie jedla podľa skupín – ovocie, zelenina, nápoje, mäsové výrobky; Príprava oslavy narodenín pre mamu; Písanie jednoduchého príbehu podľa obrázkov, spoločnými silami; <i>SZ: like, buy, football, basketball, tenis, swimming, singing, clothes, Do you like...? Yes, I do. No, I don't. He likes football. Orange juice, sandwiches, apples, grapes, bananas, cakes, crisps, make, paint, write, paper, pencil, paints, scissors, glue</i></p>	<p>- Napísať, povedať, čo mám rád, čo nemám rád naučenými frázami – I like, I don't like - Vyjadriť slovne aj písomne, čo má – nemá rada iná osoba, osoby, podľa naučeného vzoru; - Prečítať samostatne krátky text Mum's birthday present – potom, čo si ho spoločne prečítame a naučíme sa; - Prečítať samostatne krátke texty a na základe pokynov vypracovať zadané úlohy – predtým ich už viackrát precvičili;</p>	<p>OSR PPZ OZZ MZV</p>
PROJECT 1 – Make flowers for your Mum and Grandmum		<p>- Vytvoriť podľa návodu kvietky pre mamu alebo starú mamu; - Napísať blahoželanie podľa nacvičeného vzoru - Napísať podľa vzoru krátky text o darčeku pre mamku, starú mamu - Prečítať ho pred ostatnými</p>	<p>OSR PPZ</p>
Multikultúrna spoločnosť	<p>Rodinné sviatky – Christmas – Vianoce – Zopakovanie</p>	<p>- Porozprávať v rodnom jazyku o rozdieloch</p>	<p>OSR PPZ MZV</p>

	<p>z predchádzajúcich ročníkov – symboly Vianoc, Porovnanie zvykov u nás a v anglicky hovoriacich krajinách; Vianočná pesnička podľa výberu; didaktické hry na osvojenie novej slovnej zásoby; <i>SZ: Christmas, Christmas card, wish, Santa Clause, Father Christmas, turkey, chicken, fish, christmas tree, elf,</i></p>	<p>v oslavovaní Vianoc u nás a v zahraničí; - Zaspievať Vianočnú pesničku podľa výberu - Priradiť obrázky k slovám, podľa slov vyskladať jednoduché vety – naučené vetné konštrukcie; - Povedať, napísať slovnú zásobu k danej téme - Napísať list Santa Clausovi;</p>	
<p>Obliekanie a móda</p>	<p>Základné druhy oblečenia – Does he/she/ like? Do they like..? Otázky čo na to, čo kto má a nemá rád – oblečenie, športové aktivity; hračky, počasie (opakovanie slovnej zásoby z 3. Ročníka + rozšírenie o novú slovnú zásobu). Čítanie a rozprávanie o tom, aké šaty mám rád/a. What clothes do you like? Aké oblečenie nosím, v ktorom ročnom období; <i>SZ: jacket, dress, shirt, boots, shoes, swimming, tenis, high jump, long jump, basketball, football, skirt, socks, T-shirt, coat, gloves, shorts, sandals, trainers, wear;glasses, thick</i></p>	<p>- Vyjadriť vetnú konštrukciu Does he/she like? Do they like..? - Napísať, povedať, priradiť, označiť slovo z prebratej slovnej zásoby; - Čítať text podľa vzoru učiteľky, po natrénovaní prečítať samostatne; - Opísať podľa vzoru oblečenia podľa ročného obdobia a príležitosti;</p>	<p><i>OSR PPZ ENV</i></p>
<p>Voľný čas a záľuby</p>	<p>Záľuby – Môj denný program – opakovanie pozdravov podľa časti dňa; rozprávanie o tom, ako trávime náš deň; určovanie času – celé hodiny; Vo vesmíre – čítanie príbehu; didaktické hry na osvojovanie slovnej zásoby; Pesnička – Get up; Opytovacie zámená – What, Who, Where, When – prostredníctvom didaktickej</p>		<p><i>OSR PPZ</i></p>

	<p>hry a učebnice ozrejmovanie použitia; <i>SZ: get up, swim, play the piano; sleep; sea; parrot; morning; in the morning; afternoon; in the afternoon; evening; in the evening; What's the time? It's three o'clock.</i></p>		
<p>Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p>	<p><i>Ľudské telo; Fyzické charakteristiky</i> – Privlastňovacie zámená (our, your) – opakovanie; slovná zásoba na časti tela – vytváranie svojho Strašidla; opakovanie čísloviek; číslovky – 20-50; Pieseň Listen and Sing; Čítanie krátkych textov; Opísať osobu – What does he/she/it look like? <i>SZ: arm, leg, feet, head, nose, winner, ride, foot, numbers 20-50</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Napísať, povedať, označiť čísla od 20-50; - Použiť privlastňovacie zámená v otázke podľa vzoru; - Pomenovať a ukázať časti tela; - Nahradiť obrázok slovom, textom; - Doplniť chýbajúce slová vo vetách – aplikácia preberanej slovnice zásoby; - Čítať jednoduché texty, ktoré predtým čítali spolu s učiteľkou; - Správne vyslovovať novú slovnú zásobu; - Opísať osobu ako vyzerá; 	<p><i>OSR PPZ OZZ MZV</i></p>
<p>REVISION 2</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> - Písomne, ústne prezentovať svoje nadobudnuté vedomosti a zručnosti; 	
<p>PROJECT 2 – My Day</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> - Napísať a odprezentovať svoj projekt o svojom dni; - Aplikovať získané vedomosti a zručnosti s pomocou učebnice a naučených fráz a viet; 	<p><i>OSR PPZ</i></p>
<p>Ľudské telo, starostlivosť</p>	<p><i>Ľudské telo; Fyzické charakteristiky</i> – Najčastejšie choroby, s ktorými sa stretávame;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Povedať a označiť, čo ho bolí; - Pomenovať choroby z prebratej slovnice 	<p><i>OSR PPZ OZZ ENV</i></p>

<p>o zdravie</p>	<p>Rozprávanie, čo mi je? Didaktické hry; U lekára; <i>SZ: What's the matter with you? temperature, cough, sore, throat, cold, back ache, doctor, nurse, patient, dentist, pills,</i></p>	<p>zásoby; - Viest' jednoduchý dialóg u lekára podľa vzoru;</p>	
<p><i>Stravovanie</i></p>	<p>Stravovacie návyky; Mäso a mäsové výrobky; Zelenina a ovocie, Nápoje – Prostredníctvom dramatisácie, didaktických hier osvojovanie si používania výrazov – always, sometimes, never vo vetných konštrukciách; Are there? Is there? – prostredníctvom didaktických hier kladenie otázok a rozlišovanie jednotného a množného čísla; <i>SZ: bread, cheese, milk, sandwich, basket, bottle, plates, cups, jumper, always, sometimes, never</i></p>	<p>- Napísať, označiť, priradiť slovnú zásobu jedla; - Správne napísať, povedať vety s použitím always, sometimes, never; - Vyjadriť, čo mám rád, čo nemám rád – jedlo; - Čítať jednoduchý text a vypracovať úlohy k nemu – napísať, nakresliť, označiť.</p>	<p><i>OSR PPZ OZZ ENV</i></p>
<p><i>Človek a príroda</i></p>	<p>Počasie – mesiace v roku – opakovanie, počasie – opakovanie + nová slovná zásoba; Opis počasia v jednotlivých mesiacoch a priradenie k ročnému obdobiu; osvojovanie slovnej zásoby prostredníctvom didaktických hier; <i>SZ: rainbow, storm, thunder, lightning, months, January – December; In January and Friday it is always cold.</i></p>	<p>- Napísať, vymenovať mesiace v roku; - Opísať počasie v danom mesiaci, podľa vzoru z učebnice; - Prečítať text samostatne po spoločnom prebratí a zopakovaní; - Správne vyslovovať slovíčka;</p>	<p><i>OSR PPZ OZZ ENV</i></p>
<p>Človek a príroda</p>	<p>Ludské telo; Fyzické charakteristiky – didaktické hry na osvojovanie novej slovnej zásoby; Určovanie času – opakovanie celé hodiny + pol; dramatisácia konverzácie; vyjadrenie pocitov – opakovanie + nová slovná zásoba –</p>	<p>- opísať pocity podľa obrázku a vzoru; - určiť čas – celé hodiny a pol; - zdramatizovať jednoduchú konverzáciu podľa vzoru;</p>	<p><i>OSR PPZ OZZ</i></p>

	<p>didaktické hry – fotenie svojich pocitov; Čítanie jednoduchého príbehu s aktivitami na porozumenie; Jednoduchý minulý čas slovesa „to be“ – was – nevysvetľujeme, v rámci čítania a dramatizácie sa učia deti používať tento výraz v posjení so slovom tomorrow;</p> <p><i>- Ear, neck, mouth, teeth, happy, sad, funny; yesterday; What's the time? It's half past ten; half past; monster, head, tail, ugly, friendly, sleepy, asleep, scared, monkey, lion, giraffe, hippo, zebra, crocodile</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - napísať, priradiť, určit, označiť prebraté slovíčka; - prečítať jednoduchý príbeh a vypracovať k nemu zadané úlohy – písomne, ústne - vytvoriť plagátik pocitov - použiť výraz was – jednoduchý minulý čas v spojení so slovom tomorrow – podľa vzoru; 	
Človek a príroda	<p>Zvieratá/Rastliny – predložky – opakovanie + nová slovná zásoba – next to the; behind the; between; in front of; Používanie sa učia prostredníctvom didaktických hier; Opis obrázku s použitím predložiek; Číslovky 50-100;</p> <p><i>Whale, dolphin, jellyfish, shark, Island, eagle, huge, numbers 50-100; next to the, behind the, between, in front of;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - prečítať text podľa vzoru so správnou výslovnosťou; - vyhľadať a označiť slovíčka v texte a informácie podľa pokynov učiteľa; - aplikovať novú slovnú zásobu písomne aj ústne; - aplikovať predložky do vetných konštrukcií podľa vzoru; - priradiť správny obrázok na základe prečítaného textu; - napísať krátky e-mail podľa vzoru z učebnice; - zaspievať pesničku; 	<p>OSR PPZ OZZ</p>
REVISION 3	-	<ul style="list-style-type: none"> - Písomne, ústne prezentovať svoje nadobudnuté vedomosti a zručnosti; 	

<p>PROJECT 3 – The months of the year</p>	<p>-</p>	<p>- Opísať svoje obľúbené mesiace v roku a počasie, ktoré je pre ne typické podľa vzoru z učebnice a získaných vedomostí;</p>	<p>OSR PPZ ENV</p>
<p>Človek a príroda</p>	<p>Zvieratá/Rastliny – sloveso can; can't – použitie vo vetách. I can see... I can't see; vo všetkých osobách; prostredníctvom didaktických hier osvojovanie frázy; Príkazy a zákazy – rozkazovacie vety – prostredníctvom dramatisácie jednoduchého dialógu z učebnice; Opis zvierat'a podľa vzoru; aktivity na počúvanie s porozumením; <i>SZ: beach, sand, shell, pool, crab, touch, can, can't, Don't open it! starfish; strong claw; hard shell; sharp spine; tiny feet; fin; strong tail; fin; spine; sharp; quickly</i></p>	<p>- Použiť sloveso can can't na vyjadrenie čo vidím - nevidím; - Napísať, označiť, priradiť príkazy a zákazy podľa vzoru z učebnice; - Zdramatizovať jednoduchý dialóg podľa vzoru; - Opísať zadané zviera podľa vzoru; - Označiť, vykonať pokyny na základe posluhu;</p>	<p>OSR PPZ OZZ ENV</p>
<p>Človek a príroda</p>	<p>Zvieratá/rastliny – používanie slovies v jednoduchom minulom čase pomocou prípony –ed; Prostredníctvom textov a didaktických hier osvojovanie gramatického javu; dramatisovanie dialógu podľa vzoru; čítanie textu s porozumením; Nová slovná zásoba – radové číslovky; Opísanie do denníka podľa vzoru a obrázkov; Rozprávanie o prázdninách podľa vzoru a s pomocou učiteľa; <i>chop, mend, pull, push, jungle, sail, first, second, third, fourth, fifth, sixth, river, hill, spider; First,</i></p>	<p>- Napísať, vytvoriť vety v jednoduchom minulom podľa vzoru a s pomocou učiteľky; - Zdramatizovať dialóg z učebnice; - Napísať, priradiť, určiť, povedať radové číslovky; - Opísať podľa vzoru dni v denníku k obrázkom;</p>	<p>OSR PPZ OZZ ENV</p>

	<i>Next, Then, played, helped, watched; washed, cleaned, helped, painted, ,</i>		
Dopravné prostriedky	Dopravné prostriedky – orientácia – jednoduchý minulý čas – obohatenie o novú slovnú zásobu; didaktická hra na slovesá; <i>SZ: across, over, into, under, through, Brush, visit, climb, watch</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opísať cestu v jednoduchom minulom čase podľa obrázkov; - Napísať, prečítať, povedať, označiť osvojenú slovnú zásobu; - Aplikovať slovesá v didaktickej hre; 	<i>OSR PPZ ENV</i>
<i>Stravovanie</i>	Stravovacie návyky – vytvárame si menu k jednotlivým častiam dňa – raňajky, obed, večera; Vytvorenie svojej reštaurácie a denného menu; opakovanie slovenj zásoby + obohatenie a triedenie slov k téme Stravovanie; <i>SZ: pizza, burger, salad, lemonade, hungry, thirsty, land</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoriť si menu na raňajky, obed, večeru a predstaviť ho; - aplikovať novú slovnú zásobu v písomnej aj ústnej forme; - čítať text a vyhľadať si potrebné informácie; - napísať menu podľa obrázkov; 	<i>OSR PPZ</i>
REVISION 4	-	<ul style="list-style-type: none"> - Písomne, ústne prezentovať svoje nadobudnuté vedomosti a zručnosti; 	
PROJEKT 4	-	<ul style="list-style-type: none"> - Opísať podľa obrázkov Kde som bol včera, aké bolo počasie, čo tam bolo – aplikovať všetky získané vedomosti a zručnosti; 	<i>OSR PPZ</i>

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MEV – mediálna výchova

MZV – multikultúrna výchova

OŽZ – ochrana života a zdravia

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

RGV – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

V 3. a 4.ročníku sa dáva opäť veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. Tieto aktivity pôsobia na žiakov veľmi motivujúco. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

Požiadavky na výstup

Žiak sa snaží počúvať a porozumieť počutému textu, pričom rozumie základné osvojené formulácie, dokáže na ne reagovať (aj neverbálne), vie sa vyjadriť v rámci osvojených formulácií, dokáže správne prepísať známe lingvistické jednotky, aktívne komunikovať v rámci osvojených lingvistických jednotiek. Na gramatiku sa nekladie dôraz, ale žiak si ju osvojuje v prirodzených podmienkach. Žiak neprodukuje nič samostatné.

Lexika

Žiak si postupne z roka na rok obohacuje a vylepšuje lexiku v daných témach (hračky, farby, čísla, objekty v triede, zvieratá, telo, rodina, oblečenie, izby, nábytok, jedlo, geometrické tvary, dopravné prostriedky, príroda, atď.). Žiaci si osvoja 200 – 250 nových slov, ich pravopis a výslovnosť, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiaci pracujú s obrázkovým slovníkom, oboznamujú sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom

Morfológia

- ✚ podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo »s«
- ✚ privlastňovanie: privlastňovací pád – genitív (*Laura's book*) a privlastňovacie prídavné mená: *my, your, her, his*
- ✚ určitý a neurčitý člen »a/ an«
- ✚ predložkové pády: *to father, from school, with my friend*
- ✚ predložky miesta : *on, in, under, behind, next to opposite, between*
- ✚ zámená: *osobné a privlastňovacie* (opakovanie), ukazovacie (*this, that*) opytovacie »*What... Where... Who... Whose... How old... How many...«*,
- ✚ základné číslovky: *1 – 20*
- ✚ radové číslovky – v *dátume (pasívne)*
- ✚ predložky pohybu: *up, down (pasívne)*
- ✚ spojky: *or, but, and*

- ✚ modálne slovesá: *can*
- ✚ slovesné časy: *jednoduchý prítomný (všetky osoby)*
- ✚ ostatné časy (*pasívne*)
- ✚ určovanie času – *celé hodiny, pol hodiny*
- ✚ plnovýznamové slovesá »*open, draw, put, sit down, stand up, look, etc.*«
- ✚ rozkazovací spôsob cez jednoduché príkazy

Syntax

- ✚ slovosled: *podmet, prísudok, príslovkové určenie miesta*
- ✚ stavba vety pomocou *there is/there are*
- ✚ identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are this his? No, they aren't.*
- ✚ druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, to have got*, modálne sloveso *can* - otázka, zápor: *I can/ Can I have...?*
- ✚ tvorenie modelových otázok požitím opytovacích zámen: *What's your name? Where is your school? How old are you? When's your birthday?*
- ✚ otázka: *What's the matter? What's happened?(pasívne)*
- ✚ opytovacie vety: *Is it? Do you have?*
- ✚ *like* – tvorenie otázok a záporu

Zvuková a grafická rovina jazyka

- ✚ spelling - žiaci sa naučia anglickú abecedu, hláskovanie slov
- ✚ opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov slovík: *he ishe 's, we are-we're, cannot-can't...*
- ✚ [v] [w] - rozdielna výslovnosť týchto dvoch hlások v slovách *veal [vi:l] – wheel [wi:l] vain [vein] – wane [weɪn] vow [vaʊ] - wow [waʊ]*
- ✚ precvičovanie kombinácií hlások a dvojhlások napr. [Iʃ]-here, [eð]-there
- ✚ [ʌ] - [a:] – mother, father
- ✚ hlásky sú precvičované v kontexte, nie izolovane

Komunikačné zručnosti

- ✚ vypočítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- ✚ prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- ✚ základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- ✚ frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie

- + nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- + vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- + vyjadriť svoju vôľu
- + vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- + reagovať pri stretnutí
- + vyjadriť svoju schopnosť
- + stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá
- + vypočúť si a podať informácie (informovať sa)
- + predstaviť svoje záľuby a vkus
- + vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok)
- + reagovať na príbeh alebo udalosť
- + vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

Počúvanie - ide o počúvanie hudby, zvukov zvierat, čísel, časových údajov, dialógov atď. z rôznych druhov médií a sústredené počúvanie vyučujúceho s cieľom porozumieť.

- + žiak s porozumením reaguje na pokyny učiteľa
- + pri počúvaní neznámeho textu so známou tematikou žiak pochopí celkový obsah
- + pri viacnásobnom počúvaní textu so známou tematikou žiak dokáže dešifrovať známe slová a slovné spojenia
- + žiak vie prostredníctvom počúvania zrealizovať obrázkový diktát

Hovorenie

- + žiaci slovne reagujú na pokyny a otázky učiteľa a svojich spolužiakov
- + učia sa povedať dátum a ospravedlniť sa, oznámiť chýbajúcich žiakov
- + odpovedajú stručne na otázky k textom so známou tematikou
- + s výraznou pomocou učiteľa dokážu tvoriť otázky v rámci osnov
- + dokážu reprodukovať krátky text v rozsahu 3-5 viet
- + dokáže viesť krátky telefonát a zisťovať informácie

Čítanie

- + žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici
- + žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou
- + žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo
- + vie vyhľadať informáciu

Písanie

- + žiak má opakovane precvičovať písomnú podobu w, W, q, Q, Y
- + žiak dokáže bezchybne prepísať krátky text
- + žiak vie písomne pomenovať veci na obrázku
- + žiak sa vie orientovať v učebnici a vyhľadať písomnú podobu slov
- + žiak dokáže napísať 3-5 vetný list alebo krátku pohľadnicu
- + dokáže opísať veci na obrázku písomne

Interkultúrne učenie sa

- + oslovenie you (ty, vy)
- + informácie o anglofónnych krajinách
- + ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- + internacionalizmy
- + formálne a neformálne slová

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitým rôznych foriem práce. Metóda je pedagogická - špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania , rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka , súčasne pôsobiaca výchovne, a to v zmysle vzdelávacích i výchovných cieľov v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- + výklad
- + motivačné metódy rozhovoru
- + reproduktívne i produktívne metódy upevňovania učiva
- + demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy

- ✚ dramatizačné metódy
- ✚ interaktívne metódy
- ✚ heuristické metódy projektovej práce
- ✚ Problémová

Formy práce

- ✚ individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- ✚ práca vo dvojici
- ✚ frontálna výučba
- ✚ práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami, CD, časopisom a internetom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- ✚ odborné publikácie k daným témam,
- ✚ webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka,
- ✚ materiálo-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii,
- ✚ učebnica, pracovný zošit,
- ✚ metodická príručka,
- ✚ dvojjazyčné slovníky,
- ✚ obrázkové slovníky,
- ✚ multimediami výukové CD ROM's,
- ✚ obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.).

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- ✚ komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- ✚ jazykové schopnosti
- ✚ manuálne zručnosti a ich využitie
- ✚ umelecké a psychomotorické schopnosti
- ✚ analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

HODNOTENIE ŽIAKA SA VYKONÁVA KLASIFIKÁCIU.

5.2 VZDELÁVACIA OBLASŤ : PRÁCA S INFORMÁCIAMI

5.2.1 MATEMATIKA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	4	4	4	3
Hodín	ŠKvP	0	1	0	1

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	4 hodín týždenne, 132 hodín
Ročník	Prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠKVP	Čakanček
Stupeň vzdelávania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	4 hodín týždenne, 132 hodín
Ročník	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠKVP	Čakanček

Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, 132 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, 132 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika učebného predmetu

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov). Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť

žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s propedeutickými postupmi prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života. Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

Učebný predmet matematika v 1. – 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. roč. ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
 - vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmickeho myslenia
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka

- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť

Vzdelávací obsah matematika v 1. stupni ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami,
Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
Geometria a meranie ,
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele predmetu

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich, • orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte), • rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti

Vyučovanie matematiky na 1. stupni ZŠ má smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov

Stratégie vyučovania / metódy a formy/

Metódy :

Informačno – receptívna metóda

- výklad
- prednáška
- demonštrovanie
- práca s knihou

Reproduktívna metóda

- riešenie úloh
- rozhovor

Problémový výklad

- výklad
- prednáška
- demonštrovanie
- pozorovanie

Heuristická metóda

- riešenie problémových úloh

Formy:

1. podľa stupňa samostatnosti práce žiakov vo vyučovacom procese, tzv. sociálne formy

- individuálna práca žiakov
- skupinová práca žiakov
- frontálna práca žiakov

podľa miesta realizácie vyučovacieho procesu

- školské /vyučovacia hodina v triede, v laboratóriu, v dielni atď./
- mimoškolské / domáca príprava žiakov, exkurzia atď./

podľa počtu žiakov zúčastňujúcich sa na vyučovacom procese spolu s učiteľom

- individuálne /jeden žiak - jeden učiteľ/
- hromadné /jeden učiteľ – viacej žiakov/

Učebné zdroje

1. zobrazovacie a premietacie plochy: tabule, panely, premietacie plátna a pod.
2. vizuálne: spätný projektor, priesvitka, diapojektor, diapozitív a pod..
3. zariadenia na reprodukciu textov a obrázkov: kopírky a pod.
4. výpočtová technika: mikropočítače, počítačové siete, internet a pod.
5. učebnice/ aj doplnkové učebné texty, knihy, encyklopédie, tabuľky a pod./

Obsah vzdelávania

1. ročník ZŠ

(4 hodiny týždenne, 132 hodín za rok)

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Prirodzené čísla 1 až 20

Prirodzené čísla 0 – 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej rovnako).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD Prirodzené čísla 1 – 20 a 0

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prvý pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom, ✓ vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, ✓ porovnať počet prvkov v dvoch skupinách (počítaním i na prvý pohľad), ✓ napísať a prečítať číslo, ✓ rozložiť číslo na jednotky a desiatky, ✓ zložiť číslo z jednotiek a desiatok, ✓ použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20, ✓ orientovať sa v číselnom rade, ✓ vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, ✓ zobraziť číslo na číselnej osi, ✓ doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, ✓ vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, ✓ usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, 	<p>skupina, počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo pár</p> <p>párny a nepárny počet predmetov</p> <p>viac, menej, rovnako</p> <p>prirodzené čísla 1 – 20 a 0</p> <p>jednotky, desiatky</p> <p>rozklad čísla na jednotky a desiatky</p> <p>prvý, druhý, tretí, ..., dvadsiaty číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci</p> <p>vzostupný číselný rad (od najmenšieho čísla po najväčšie číslo) zostupný číselný rad (od najväčšieho čísla po najmenšie číslo)</p> <p>číselná os relačné znaky >, <</p> <p>nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, ✓ vyriešiť jednoduché nerovnice, ✓ vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie. 	
--	--

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ použiť znaky $+$, $-$, $=$, ✓ vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie), ✓ vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice. 	<p>sčítanie, odčítanie znaky $+$, $-$, $=$ sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model) sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet, keď sú dané dva sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek p rovnať rozdielom rovnice (na propedeutickej úrovni)</p>

Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru, ✓ rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru, ✓ rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary, 	<p>rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik kreslenie, rysovanie priestorové geometrické útvary: kocka, valec, guľa vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu pojmy pre porovnávanie:</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary, ✓ umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov, ✓ určiť polohu geometrických útvarov v priestore, ✓ porovnať a usporiadať (vzostupne, zostupne) predmety podľa dĺžky (výšky, šírky, ...), ✓ odmerať dĺžku (výšku, šírku, ...) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek dĺžky, ✓ nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku, labyrinte, ✓ na základe symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázok, ✓ pomocou symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti, ✓ v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) osovo súmerný obrázok. 	<p>dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší, neštandardné jednotky dĺžky (stopa, palec, dľaň, lakeť, iný predmet – napr. spinka) bludisko, labyrint symboly na orientáciu v štvorcovej sieti: $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni)</p>
---	---

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú alebo nemajú, ✓ roztriediť predmety, objekty a čísla podľa jedného alebo viacerých znakov, ✓ určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené, ✓ určiť vlastné kritérium triedenia, ✓ rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, ✓ sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok, ✓ vytvoriť negáciu jednoduchého výroku, 	<p>predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú</p> <p>triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú dve skupiny) podľa dvoch vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastnosti, trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú tri skupiny) podľa troch vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastnosti</p> <p>pravda, nepravda</p> <p>pravdivosť, nepravdivosť</p> <p>veta,</p> <p>tvrdenie kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, ✓ porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti, ✓ identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti, ✓ doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov, ✓ nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov, ✓ vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ orientovať sa v jednoduchej tabuľke, identifikovať riadok, stĺpec, údaj, ✓ doplniť údaje do jednoduchej tabuľky, ✓ určiť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny, ✓ znázorniť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny. 	<p>každý, niekto, nikto, nič</p> <p>porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov v skupinách a pod. postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov nepriamo sformulované úlohy</p> <p>tabuľka,</p> <p>riadok, stĺpec,</p> <p>údaj hodiny (čas)</p>
---	--

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
<p>Rozvíjanie pozorovacích schopností prostredníctvom manipulačnej činnosti.</p> <p>Vytváranie pojmu čísla na skúsenostnom základe. Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou.</p>	<p>Prirodzené čísla 0-5. Čísla 6,0,7,8,9,10. Prirodzené čísla do 20.</p> <p>Počítanie počtu vecí ...po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí o danom počte.</p> <p>Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie 0-20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami : veľkosť, susedia čísla.</p> <p>Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej rovnako)</p>	<p>Utvoriť, vyznačiť, oddeliť skupinu predmetov 1-20. Vedieť vymenovať stúpajúcu aj klesajúci číselný rad. Vedieť porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti. Riešiť úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.</p>

II. Sčítanie a odčítanie

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
<p>Odhalenie súvislostí medzi číslami podľa názoru aj na základe textu. Chápanie sčítania a odčítania predmetnou činnosťou a na základe textu.</p> <p>Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti riešenia matematických problémov. Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Práca v dvojici a v tíme.</p>	<p>Sčítanie a odčítanie etapách v obore do 5, v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplňovanie chýbajúceho čísla do súčtu.</p> <p>Vzťah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe textu. Oživenie slovných úloh kresbou a modelovaním. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.</p>	<p>Vedieť spamäti všetku spoje sčítania a odčítanie bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov.</p> <p>Objasnenie jednoduchej slovných úloh činnosťou, voľbou vhodného modelu.</p> <p>Záznam textovej súvislosti číslami a početnými výkonmi.</p>

III. Geometria

Zoznámenie sa s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými tvarmi a manipulácia s nimi. Rozlišovanie priestorových útvarov očami, hmatom a na obrázku. Kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar.

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
<p>Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácia v rovne a v priestore.</p>	<p>Zoznámenie sa s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými tvarmi a ich triedenie na základe ich vlastností. Stavba telies</p>	<p>Vedieť vybudovať z kociek teleso na základe modelu. Identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na</p>

<p>Spoznávanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom usporiadaním, slovne.</p> <p>Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami.</p>	<p>z kociek, na základe modelu, rovinných útvarov. Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov. Orientácia, určovanie polohy, smerov, zmenu smerov. Kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar, triedenie čiar.</p>	<p>základe niektorých ich pozorovaných vlastností.</p> <p>Určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi, ...)</p>
--	--	--

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Získavanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou výrokov. Dichotomické triedenie premetov, podľa jedného znaku (modré, nie sú modré). Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním.

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
<p>Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier.</p> <p>Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.</p>	<p>Získavanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou obrázkových situácií a slovne vyslovenými, napr. matematickými výrokmi.</p> <p>Dichotomické triedenie predmetov, podľa jedného znaku (modré, nie sú modré..).Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním. Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.</p>	<p>Vedieť rozlišovať pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov.</p>

Liečebno – výchovné sanatórium				
Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami Ročník: prvý				
Predmet: Matematika Hodinová dotácia: 4 hod/t, 132 ročne				
Tem. celok	Hod.dotacia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier.témy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	Prirodzené čísla 0 -20. Pocítanie počtu vecí po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí o danom počte. Porovnávanie čísel. Správne čítanie a písanie čísel 0 -20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako...)	Žiak: - prostredníctvom manipulatívnej činnosti rozvíja svoje pozorovací e schopnosti - vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ. - má zručnosť v praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov. - vie objasniť jednoduchú slovnú úlohu voľbou vhodného modelu.	Environmentálna výchova Dopravná výchova Ochrana života a zdravia
Sčítanie a odčítanie	70	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie	ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10 - využíva zručnosť sčítania, odčítania, rozkladu, doplnenia sčítancov v praxi - dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu (kresbou, cinnostou, voľbou vhodného modelu) - zaznamenáva textovú súvislosť číslami a početnými výkonmi - kooperuje pri práci v skupine a rieši zadané úlohy	Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Geometria	12	Zoznámenie sa s priestorovými a	Žiak: - vie správne identifikovať	Mediálna výchova

		<p>rovinnými geometrickými tvarmi a manipulácia s nimi</p> <p>Rozlišovanie priestorových útvarov očami, hmatom a na obrázku</p> <p>Kreslenie otvorených a uzavretých</p> <p>krivých čiar, rysovanie priamych čiar</p>	<p>niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností (vie nakresliť, vymalovať, vymodelovať daný geometrický tvar)</p> <p>- dokáže vybudovať z kociek stavbu na základe modelu</p> <p>- vie správne určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi...)</p> <p>- si aktívnou formou buduje priestorovú predstavivosť</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
<p>Riešenie aplikacných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>10</p>	<p>Získanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou výrokov.</p> <p>Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku.</p> <p>Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním.</p> <p>Zber a usporiadanie údajov z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov</p> <p>- chápe význam použitia tabuliek a diagramov pri riešení slovných úloh</p> <p>- sa aktívne podieľa na matematických hrách, rešpektuje schopnosti a spôsobilosti spolužiakov</p>	<p>Environmentálna Výchova</p> <p>Multikultútna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Regionálna výchova</p>

Obsah vzdelávania

2. ročník ZŠ

I. *Sčítanie a odčítanie* v obore 20 s prechodom cez základ 10. Sčítanie a odčítanie cez základ 10 s dôrazom na automatizáciu týchto príkladov. Riešenie úloh.

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10, ✓ sčítať (odčítať) čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, ✓ sčítať viac rovnakých sčítancov ✓ odčítať viac rovnakých menšiteľov. 	<p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja</p> <p>rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>jednoduché slovné úlohy typu:</p> <p>určiť súčet, keď sú dané sčítance</p> <p>zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec</p> <p>zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek</p> <p>porovnať rozdielom</p> <p>zložená slovná úloha typu: určiť súčet, keď sú dané tri sčítance určiť rozdiel, keď je daný menšenec a dva menšitele</p> <p>propedeutika násobenia a delenia prirodzených čísel</p>

II. *Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100*

Prirodzené čísla 20 – 100. Počítanie počtu vecí,..po jednom , po dvoch, po desiatich, utváranie skupín vecí, ..o danom počte. Čítanie a písanie čísel 20 -100. Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, 	<p>počítanie po dvoch, troch, ..., po jednotkách, po desiatkach</p> <p>prirodzené čísla 1 – 100 a 0 číslo, číslica, cifra</p> <p>jednociferné číslo,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, ✓ napísať a prečítať číslo, ✓ rozlíšiť a správne použiť pojmy číslo, číslica, cifra, ✓ rozlíšiť jednociferné, dvojciferné a trojciferné číslo, ✓ rozložiť dvojciferné číslo na jednotky a desiatky, ✓ zložiť z jednotiek a desiatok dvojciferné číslo, ✓ použiť radové číslovky v číselnom obore do 100, ✓ orientovať sa v číselnom rade, ✓ vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, ✓ doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, ✓ zobrazit' číslo na číselnej osi, ✓ usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, ✓ porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov >, <, =, ✓ vyriešiť jednoduché nerovnice, ✓ vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie. 	<p>dvojciferné číslo, trojciferné číslo jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, piaty, ..., dvadsiaty piaty, ..., stý číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie relačné znaky >, <, =,</p>
---	--

III. Geometria

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyznačiť bod a pomenujú ho, ✓ narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku, ✓ vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí, resp. nepatrí, ✓ vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke, ✓ narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body, ✓ odmerať dĺžku predmetu za pomoci 	<p>bod, označenie bodu veľkým tlačeným písmenom (A, B,...) priamka, polpriamka, úsečka bod patrí (nepatrí) útvaru, bod leží (neleží) na útvaru krajné body úsečky jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), meter (m) dĺžka úsečky v centimetroch porovnávanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku papiera, meraním a odhadom, nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, lakeť a pod. uzavretá čiara pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník, ... strana a vrchol rovinného</p>

<p>pravítka (s presnosťou na centimetre) a výsledok merania zapísať,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na centimetre), ✓ porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky ✓ narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na centimetre), ✓ odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma (s presnosťou na metre) a výsledok merania zapísať, ✓ správne použiť a označiť jednotky dĺžky, ✓ pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky, ✓ odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek, ✓ narysovať uzavretú čiaru, ✓ identifikovať a pomenovať mnohouholníky, ✓ identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov, ✓ v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok, ✓ postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a podľa obrázka 	<p>geometrického útvaru zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni) vzor, obraz stavba z kociek</p>
---	--

Budovanie telies z kociek podľa vzoru, obrázka. Bod, priamka úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke. Meranie dĺžky úsečky. Jednotka centimeter (cm), decimeter (dm), meter (m). Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.

IV. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100

Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Počítanie spamäti. Písomné počítanie. Riešenie úloh na sčítanie a odčítanie.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať prirodzené čísla spamäti, ✓ odčítať prirodzené čísla spamäti, ✓ sčítať prirodzené čísla písomne, 	<p>pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ odčítať prirodzené čísla písomne, ✓ pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, ✓ vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100, ✓ vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100, ✓ pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosť 	<p>prechodu cez základ 10 sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky,</p> <p>odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10,</p> <p>odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10 sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10</p> <p>algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni) rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b + c$, $a - b - c$ kontrola správnosti (skúška správnosti)</p>
---	--

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh na rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Vyslovenie tvrdení o činnostiach, obrázkoch, posúdenie ich pravdivosti. Riešenie priamo a nepriamo sformulovaných úloh. Sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel. Pozorovanie jednoduchej symetrie v prírode a na geometrických tvaroch. Zápis a usporiadanie skúsenostných údajov do tabuľky a ich znázornenie na diagrame. Skúsenostná interpretácia možného a nemožného.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, ✓ identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej 	<p>pravda, nepravda</p> <p>postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov</p> <p>pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov</p> <p>doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti</p>

<p>postupnosti čísel, znakov, symbolov,]</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, ✓ vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ nájsť všetky rôzne spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ určiť počet možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, ✓ vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100, ✓ zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, ✓ vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej, ✓ doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, ✓ využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, ✓ označiť a pomenovať jednotky času, ✓ určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ✓ znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ✓ doplniť chýbajúce čísla (znaky) podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce), ✓ vymenovať platidlá, ✓ nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy, ✓ vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti. 	<p>systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov</p> <p>spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov,</p> <p>symbolov počet všetkých možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov nepriamo sformulované úlohy zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi tabuľka, riadok tabuľky,</p> <p>stĺpec tabuľky,</p> <p>údaj jednotky času: hodina, minúta časové údaje: pol hodiny, štvrt' hodiny, trištvrt' hodiny sudoku s rozmermi max.</p> <p>5x5 magický štvorec s rozmermi max. 4x4 platidlá: eurá (€), centy (c) numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>
--	--

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.)
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn veku primeraného matematického a inforatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,

Geometria a meranie ,

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravia na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Veku primerané presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.

- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručností a postojov, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, k zabezpečeniu relevantných zdrojov informácií a vytvoreniu si optimálnych podmienok na učenie sa.
- Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.
- Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.
- Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám, permanentné poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom.

Vyučovanie matematiky na 1. stupni ZŠ má smerovať k tomu aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele

vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

Liečebno – výchovné sanatórium				
Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami			Ročník: druhý	
Predmet: Matematika			Hodinová dotácia: 5 hodú165	
Tem. celok	Hod.dotacia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier.témy
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	20	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj s omocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovných sčítancov napr. 2+2+2 (aj ako ropedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel...	Žiak vie: - osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10, - spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20, - pochopiť komutatívnosť vlastností sčítania, - rozložiť čísla do dvoch sčítancov,	Osobnostný a sociálny rozvoj
Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez 10.	25	Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu. - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko	Žiak vie: - zapísať numerický príklad na základe počutého alebo vysloveného textu. - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance, - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčši dané číslo o niekoľko jednotiek, - vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, - vyriešiť jednoduchú slovnú	Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné

		<p>jednotiek Zložené slovné úlohy: $(a+b+c)$.</p> <p>Sčítanec, súčet, o koľko viac....</p> <p>Riešenie nepriamo formulovaných úloh.</p> <p>Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Didaktické hry s použitím platidla eura</p>	<p>úlohu na odčítanie typu zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,</p> <p>- vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu porovnávanie rozdielom,</p> <p>- vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a+b+c)$, - riešiť nepriamo formulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20, - samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) príklad (slovnú úlohu) na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20,</p> <p>- pomocou napodobeniny peňazí (eura) riešiť slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.</p>	<p>zručnosti</p>
<p>Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100.</p>	<p>35</p>	<p>Predstavy o prirodzenom čísle do 100.</p> <p>Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky,...</p> <p>Čítanie, písanie čísel 20 - 100.</p> <p>Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.</p> <p>Rozklad čísla na súčet desiatok a jednotiek</p> <p>Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý,...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie...</p> <p>Určovanie počtu,...po</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100,</p> <p>- priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100,</p> <p>- usporiadať čísla od 20 do 100,</p> <p>- čítať a písať čísla v obore do 100,</p> <p>- rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky,</p> <p>- zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť,</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Mediálna výchova</p>

		<p>jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí o danom počte. Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. číselná os, o koľko menej, o koľko viac,... Párne a nepárne čísla</p>	<p>- porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov =,>,< (aspon pomocou znázornenia), - vie sa orientovať v číselnom rade v obore do 100. - porovnať dvojčiferné čísla pomocou radu čísel, - porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojčiferných čísel v obore do 100 pomocou znakov =,>,< - určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý,...posledný, pred, za...), - riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zaplatť pomocou znakov.</p>	
Geometria	30	<p>Bod, priamka, úsečka (bod leží, neleží). Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvere... Práca s pravítkom Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Stavanie jednoduchých telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavby jednoduchých</p>	<p>Žiak vie: - vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvere), - označovať ich veľkým tlačeným písmenom (písmenom A,B, C, atd.), - narysovať a označovať úsečku a priamku, - narysovať úsečku danej veľkosti (v cm) a označovať ju. - dodržiavať presnosť pri meraniach a úhladnosť pri rýsovaní pravítkom, - odmerať dĺžku úsečky</p>	Ochrana života a zdravia

		telies. Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu...	v cm s presnosťou na centimeter, - porovnať úsečky podľa ich dĺžky, - zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka, - vytvárať a opísať jednoduché telesá z kociek.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100.	55	Pochopenie a aplikácia komutatívnej a asociatívnej vlastnosti sčítania a odčítania Používanie termínov- sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel Pričítanie a odčítanie celých desiatok v obore do 100 Sčítanie a odčítanie a jednociferného a dvojciferného čísla názorne, písomne i spamäti Sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel v obore do 100 bez prechodu cez základ Osvojenie si algoritmu písomného sčítania a odčítania	Žiak vie: - správne rozlíšiť pojem sčítanie a odčítanie v obore do 100 na základe znázornenia - správne používa dané termíny - sčítať a odčítať jednotky v obore do 100 bez prechodu cez základ pomocou grafického zápisu - správne sčítať a odčítať celé desiatky v obore do 100 znázornením, spamäti i písomne - správne sčítať a odčítať dvojciferné čísla do 100 bez prechodu i s prechodom cez základ - riešiť zložité slovné úlohy - správne sformulovať písomnú úlohu - aktívne sa zapájať do hravých aktivít zameraných na oboznámenie sa s platidlom euro	Dopravná výchova FG Multikultúrna výchova

3.ročník ZŠ Vzdelávacie štandardy

Násobenie a delenie v obore násobilky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy má za úlohu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia (s rešpektovaním poradia činiteľov), ➤ vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 vzostupne ➤ vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 pamäti ➤ zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát, ➤ vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii, ➤ pri riešení úloh využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením, ➤ pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, ➤ rozdeliť celok na skupiny danej veľkosti (delenie podľa obsahu), ➤ rozdeliť celok na daný počet rovnakých častí (delenie na rovnaké časti), ➤ zapísať delenie podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia, ➤ vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 zostupne, ➤ vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 pamäti, ➤ zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát, ➤ vytvoriť príklady na delenie k danej situácii, ➤ pri riešení úloh využiť vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením, ➤ vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100, ➤ vyriešiť jednoduché slovné úlohy na 	<p>násobenie s využitím modelov (napr. grafické znázornenie, štvorcová sieť) rozlíšenie, že model $3 \cdot 4$ sa nerovná modelu $4 \cdot 3$ operácia „násobenie“, znak násobenia \cdot (krát) násobok čísla párne a nepárne číslo násobenie použitím zautomatizovaného spoja, násobilka niekoľkokrát viac komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) delenie podľa obsahu (delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti) delenie na rovnaké časti (delenie na daný počet rovnakých častí) delenie, znak delenia $:$ (delené) delenie použitím zautomatizovaného spoja niekoľkokrát menej matematizácia reálnej situácie jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo niekoľkokrát rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) zmenšiť dané číslo niekoľkokrát porovnať podielom kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy otázka a odpoveď k slovnej úlohe jedna časť celku: polovica, tretina, štvrtina, časť celku: dve tretiny, tri štvrtiny,</p>

násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100,

- vytvoriť jednoduché slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100,
- overiť správnosť riešenia (výsledku) úlohy,
- k slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď,
- pomenovať jednu časť celku,
- určiť, aká časť celku je vyznačená (oddelená).

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Ziakov na konci 3. ročníka základnej školy</p> <p>áže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, ➤ napísať a prečítať číslo, ➤ rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo, ➤ rozložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, ➤ rozložiť štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, tisícky, ➤ zložiť z jednotiek, desiatok a stoviek trojciferné číslo, ➤ zložiť z jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok štvorciferné číslo, ➤ orientovať sa v číselnom rade, ➤ vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, ➤ doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, ➤ zobrazíť číslo na číselnej osi, ➤ usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, ➤ porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou znakov >, <, = 	<p>počítanie po tisícoch, stovkách, desiatkach a jednotkách prirodzené čísla 1 – 10 000 a 0</p> <p>jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo, štvorciferné číslo jednotky, desiatky, stovky, tisícky</p> <p>rozklad čísla (dvojciferné: na súčet jednotiek a desiatok; trojciferné: na súčet jednotiek, desiatok a stoviek; štvorciferné: na súčet jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok)</p> <p>číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie</p> <p>charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p> <p>pravidlá zaokrúhľovania zaokrúhľovanie čísla na desiatky, zaokrúhľovanie čísla na stovky, zaokrúhľovanie čísla na tisícky (aritmetické) znak zaokrúhľovania ()</p>

Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy áže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na milimetre), ➤ porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, ➤ narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na milimetre), ➤ odmerať dĺžku (šírku) predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na milimetre) a výsledok merania zapísať, ➤ správne použiť a označiť jednotky dĺžky, ➤ porovnať jednotky dĺžky, ➤ odmerať väčšie vzdialenosti v metroch, ➤ porovnať vzdialenosti, ➤ odhadnúť dĺžku úsečky, ➤ odhadnúť kratšiu dĺžku v centimetroch (milimetroch) a dlhšiu dĺžku v metroch, ➤ osvojiť si a použiť základné zásady rysovania, narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkým tlačným písmenom, ➤ vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí, resp. nepatrí, ➤ zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik), ➤ identifikovať steny, hrany a vrcholy kocky, ➤ postaviť stavbu z kociek na základe plánu, ➤ vytvoriť plán stavby z kociek. 	<p>dĺžka úsečky v milimetroch dĺžka, šírka, meranie jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), decimeter(dm), meter (m), kilometer (km) vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie vzdialeností odhadovaná dĺžka, skutočná dĺžka čistota a presnosť rysovania, voľba vhodnej rysovej pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní štvorcová sieť rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti označovanie vrcholov štvorca a obdĺžnika veľkým tlačným písmenom zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti podobné útvary (na propedeutickej úrovni) vrchol, hrana a stena kocky stavba z kociek, plán stavby z kociek (pôdorys stavby s vyznačeným počtom na sebe stojacich kociek) rady, stĺpce (pri stavbách z kociek)</p>

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy áže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlíšiť istú udalosť, možnú udalosť, nemožnú udalosť, ➤ rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) 	<p>istá udalosť, možná udalosť, nemožná udalosť pravdivé tvrdenie, nepravdivé tvrdenie kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden pravidlo vytvárania postupnosti pravidlo, symbol systém pri vypisovaní</p>

<p>tvrdenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, ➤ identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, ➤ na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, ➤ vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel zložených z daných číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), ➤ vytvoriť rôzne dvojciferné (trojciferné, štvorciferné) čísla z množiny číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), ➤ vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, ➤ vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky, ➤ zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, ➤ z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, ➤ doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, ➤ popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke, ➤ využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, ➤ orientovať sa v stĺpcovom grafe, ➤ dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu, ➤ vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo stĺpcovom grafe, ➤ označiť a pomenovať jednotky času, ➤ premeniť jednotky času, ➤ určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ➤ znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, ➤ zapísať čas z ručičkových hodín do 	<p>dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov (grafické, numerické) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf jednotky času: hodina, minúta, sekunda premena jednotiek času znázornenie času na ručičkových hodinách zapísanie času na digitálnych hodinách aplikačné úlohy numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>
--	---

digitálnych a naopak,

- vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase,
- nájsť niekoľko spôsobov zaplata danej sumy,
- vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Zavedenie násobenia. Riešenie slovných úloh na násobenie. Zavedenie delenia. Riešenie Slovných úloh na delenie. Nácvik násobenia a delenia.

II. Vytváranie prirodzených číselnom v obore do 1 000

Vytváranie čísel. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.

III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000

Pamäťové (násobkov 10 a násobkov 100) a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Riešenie slovných úloh.

IV. Násobenie a delenie v obore násobilky

Dokončenie násobenia a delenia v obore násobilky. Slovné úlohy na násobenie a delenie.

V. Geometria a meranie

Meranie dĺžky v teréne dĺžkou kroku, metroch. Odhad dĺžky. Rovinné útvary trojuholník, štvoruholník a ich porovnanie, kruh, kružnica. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Vytváranie telies z kociek, na základe modelu a obrázka.

VI. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie.

Vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symbolmi. Pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.

		<p>úmernosť (ako preopedeutika) v obore do 20.</p> <p>Zavedenia delenia.</p> <p>Propedeutika zlomkov (rozdelovanie na polovice, tretiny,...)</p> <p>Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia(:), delenec, deliteľ, podiel</p> <p>niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),...</p> <p>Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla.</p> <p>Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením.</p> <p>Riešenie slovných úloh delenie.</p>	<p>vie spamäti všetky spoje delenia. dokáže znižovať dané číslo delením niekoľkokrát.</p> <p>vie deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí),</p> <p>vie deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).</p> <p>v obore do 20 vie riešiť jednoduché slovné úlohy.</p> <p>matematizuje primerané reálne situácie.</p> <p>vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>dokázať riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie. (pozn. Ak budú žiaci spamäti zvládať násobenie a delenie v obore do 20, je možné, aby sa spamäti naučili aj ďalšie spoje násobenia a delenia v obore do 100)</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Dopravná výchova</p>
<p>Vytváranie prirodzených čísel v obore do 1000</p>	12	<p>Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Jednotky, desiatky, stovky, tisícky.</p> <p>Trojčiferné a štvorčiferné čísla.</p> <p>Vzťahy pred, za, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad. Číselná os.</p> <p>Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel, viac, menej,</p>	<p>Žiak:</p> <p>vie čítať a písať trojčiferné a štvorčiferné čísla.</p> <p>vie počítať po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách.</p> <p>vie rozložiť trojčiferné a štvorčiferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j.</p> <p>vie zapísať pomocou jednotiek,desiatok, stoviek a tisícok trojčiferné a</p>	<p>Osobnostný a sociálny Rozvoj</p> <p>Ochrana života zdravia</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Mediálna výchova</p>

		<p>rovnako, znaky <, =, >.</p> <p>Rozklad čísla.</p> <p>Zaokrúhľovanie čísel na desiatky, stovky.</p> <p>Nerovnice (propedeutika).</p> <p>Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.</p>	<p>štvorciferné čísla.</p> <p>vie zobrazíť a porovnať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =.</p> <p>dokáže riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\,150$, $x > 322$.</p> <p>rozumie prvotným poznatkom o zaokrúhľovaní prirodzených čísel.</p> <p>vie zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovláda algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky.</p> <p>dokáže riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.)</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p>	30	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel.</p> <p>Súčet, rozdiel, súčin, podiel,...</p> <p>Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.</p> <p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.</p>	<p>Žiak:</p> <p>vie sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Vie pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. vie prakticky sčítať a odčítať na kalkulačke v obore do 10 000.</p> <p>vie urobiť kontrolu správnosti.</p> <p>rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Ochrana života a Zdravia</p> <p>Environmentálna výchova</p>

		<p>Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom.</p> <p>Zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo</p>	<p>odčítanie typu: určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance dané číslo zväčšiť, zmenšiť o ... (o niekoľko viac/menej) určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec porovnávanie rozdielom rieši zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$ $a - b - c$ $a - (b + c)$ $(a + b) - c$ $a + (a + b)$ $a + (a - b)$ riešiť slovné úlohy s neprázdny prienikom v obore do 10 000. vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. matematizuje primerané reálne situácie.</p>	
Geometria	30	<p>Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1 000, premena jednotiek,...</p> <p>Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch.</p> <p>Meranie väčších vzdialeností: približne (napr. krokmi) s presnosťou na metre.</p> <p>Odhad dĺžky: kratšej v centimetroch milimetroch) a dlhšej v</p>	<p>Žiak: vie porovnať jednotky dĺžky. vie pohoťovo premieňať jednotky dĺžky. vie odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. vie odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmerať aj v metroch. má predstavu o dĺžke (vzdialenosti) - kratšej v cm, dlhšej v m a dokáže odhadnúť tieto</p>	<p>Ochrana života a Zdravie</p> <p>Osobný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Mediálna výchova</p>

		<p>metroch. Odhad – skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie. Rysovanie – základné zásady rysovania. Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere. Štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar,... Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Priestor, teleso, kocka, kváder. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). vie používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). dokáže narysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označiť ju. vie narysovať úsečku danej dĺžky v mm. vie rysovať priamky a správne ich označovať. dokáže rysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšuje a zmenšuje rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik). vie vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka) dokáže nakresliť plán stavby z kociek.</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentacné zručnosti</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	20	<p>Predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symbol, systém,... Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch,</p>	<p>Žiak: dokáže vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosť i symbolmi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. objavuje čo možno</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p>

		<p>manipulatívnu činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný,...) Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tabuľka, riadok, stĺpec,... Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. vie si vytvorit systém pri vypisovaní možností. rozlišuje isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku. rieši primerané nepriamo sformulované úlohy. dokáže získavať a zhromažďovať potrebné údaje. zo získaných údajov vie zostaviť a prečítať tabuľku.</p>	<p>Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
--	--	--	---	---

4. ročník ZŠ

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Dokončenie násobenia a delenia v obore násobilky. Slovné úlohy na násobenie a delenie.

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 – II

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti (desiatok, stoviek a tisícok s desiatkami, stovkami a tisíckami, s dvoj-, troj- a štvorcifernými číslami), písomne a pomocou kalkulačky. Skúška správnosti riešenia. Riešenie slovných úloh.

III. Geometria a meranie

Rovinné útvary trojuholník, štvoruholníky a ich porovnanie, kruh, kružnica. Vytváranie rovinných útvarov rysovaním kolmíc a rovnobežiek. Meranie dĺžky úsečky, súčet a rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky. Obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika. Stavba telies zo stavebnicových kociek na základe stanovených podmienok. Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Získanie skúsenosti s pravdivosťou a nepravdivosťou výrokov, negáciou výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Počítanie aritmetického priemeru pre menší počet dát. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Liečebno – výchovné sanatórium				
Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami			Ročník: druhý	
Predmet: Matematika			Hodinová dotácia: 5 hod/165	
Tem. celok	Hod.dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier.témy
I. Násobenie a delenie v obore násobilky	54	Násobenie a delenie v obore násobilky Propedeutika zlomkov (rozdelovanie) Pocítat spamäti, automatizácia spojov Násobiť a deliť na kalkulacke v obore násobilky do 100 Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie Tvorit texty k numerickým príkladom	Žiak: - vie spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. - bezchybne ovláda algoritmus násobenia a delenia. - vie rozlíšiť a použiť správnu poctovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami kolkokrát viac, kolkokrát menej, o kolko viac, o kolko menej.	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentacné zručnosti Dopravná výchova

		<p>Riešiť slovné úlohy na p úmernost</p> <p>Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na násobenie, delenie, scítanie a odcítanie</p>	<p>- vie rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí.</p> <p>- bezchybne rieši zložené slovné úlohy.</p> <p>- vie vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu.</p> <p>- matematizuje primerané reálne situácie.</p> <p>- vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. - dokáže riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.</p>	
<p>II. Scítanie a odcítanie v obore do 10 000</p>	43	<p>Pamätové a písomné scítanie a odcítanie prirodzených čísel. Súčet, rozdiel, súčin, podiel,...</p> <p>Scítanie a odcítanie s využitím kalkulacku.</p> <p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.</p> <p>Pocítanie so zaokrúhľovanými číslami</p> <p>Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom. Zápis slovnej</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie scítať a odcítať jednoduché príklady aj spamäti.</p> <p>- ovládať algoritmus písomného scítania a odcítania v obore do 10 000. Pohotovo scítať a odcítať prirodzené čísla v obore do 10 000.</p> <p>- vie prakticky scítať a odcítať na kalkulacke v obore do 10 000.</p> <p>- vie urobiť kontrolu správnosti.</p> <p>- vie približne pocítať so zaokrúhľovanými číslami na</p>	<p>Osobnostný asociálny rozvoj Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Regionálna výchova</p>

		<p>úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo,...</p> <p>Riešenie jednoduchých nerovnic</p>	<p>desiatky a stovky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rieši všetky typy jednoduchých slovných úloh na scítanie a odcítanie, násobenie a delenie. - vie riešiť zložené slovné úlohy. - vie riešiť slovné úlohy s neprázdny prienikom v obore do 10 000. - vie overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. - matematizujú 	
<p>III.</p> <p>Geometria a meranie</p>	35	<p>Rysovanie štvorca a obdĺžnika</p> <p>Definovať a použiť obvod štvorca a obdĺžnika</p> <p>Rysovať úsečku, súčet úsečky, rozdiel úsečky a násobok dĺžky úsečky</p> <p>Vedieť rysovať trojuholník, pomenovanie strán a vrcholov</p> <p>Správne merať dĺžky strán trojuholníka s presnosťou na milimetre.</p> <p>Vedieť narysovať ľubovlnú kružnicu a kruh s daným stredom a polomerom</p> <p>Bezchybne premieňať jednotky dĺžky</p> <p>Štvorcová sieť, rady,</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. - odmerať a porovnať dĺžku úsečky, bezchybne rysovať súčet a rozdiel úsečky i násobok dĺžky úsečky - používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). - bezchybne rysovať trojuholník, štvorec, obdĺžnik a pomenovať strany i vrcholy. - narysovať kruh a kružnicu s daným 	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný asociálny rozvoj</p> <p>FG</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentčné zručnosti</p>

		<p>stĺpce, rovinný útvar,... Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Priestor, teleso, kocka, kváder. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>stredom a polomerom. Pozná základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. - dokáže rysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. - zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik). - vie vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka) - dokáže nakresliť plán stavby z kociek.</p>	
<p>IV. Riešenie aplikacných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	33	<p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov Vytvárať stĺpcové diagramy zo získaných údajov Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosť a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku</p>	<p>Žiak: - vie primerane rozlíšiť pravdivé a nepravdivé výroky. - dokáže vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosť a symbolmi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastností a pod - vie si vytvoriť systém pri vypisovaní možností. - rozlišuje isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku.</p>	<p>Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentacné zručnosti</p>

		pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí, nemožná udalost nepravda, pravdivost, pravdepodobný, nepravdepodobný,...) Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tabulka, riadok, stlpec,... Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou	- vie riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. - dokáže získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vie zostaviť a precíť tabuľku..	
--	--	---	--	--

**Štandard kompetencií,
ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať:**

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ▶ pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- ▶ vykonáva z pamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov
- ▶ rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch

Očakávané postoje žiakov

- ▶ ◻ prestáva mať „strach“ z čísel, ◻ smelšie kvantifikuje realitu okolo seba, ◻ sebavedome robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel, ◻ je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, nakoľko v prípade potreby dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ▶ vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov
- ▶ usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
- ▶ interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Očakávané postoje žiakov

- ▶ pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami ◉ vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia ◉ vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality ◉ má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia ◉ je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ▶ rozozná, pomenuje, vymodeluje a popíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu
- ▶ pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary
- ▶ rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine
- ▶ pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ▶ prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria

- ▶ *v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike rozlíši istý a nemožný jav* ▶ *zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorni ich a zo získaných znázornených udalostí robí jednoduché závery*
- ▶ *v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.*

Očakávané postoje žiakov

- ▶ *triediť svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov* ■ *nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia* ■ *uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí* ■ *získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií (obrázkovej alebo situačnej).*

Hodnotenie žiaka

Žiaci sú hodnotení slovne v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

MATEMATIKU HODNOTÍME ZNÁMKOU.

Liečebno – výchovné sanatórium				
Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami Ročník: prvý				
Predmet: Matematika Hodinová dotácia: 4 hod/t, 132 ročne				
Tem. celok	Hod.dotacia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier.témy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	Prirodzené čísla 0 -20. Pocítanie počtu vecí po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí o danom počte. Porovnávanie čísel. Správne čítanie a písanie čísel 0 -20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako...)	Žiak: - prostredníctvom manipulatívnej činnosti rozvíja svoje pozorovací e schopnosti - vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ. - má zručnosť v praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov. - vie objasniť jednoduchú slovnú úlohu voľbou vhodného modelu.	Environmentálna výchova Dopravná výchova Ochrana života a zdravia
Sčítanie a odčítanie	70	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie	ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10 - využíva zručnosť sčítania, odčítania, rozkladu, doplnenia sčítancov v praxi - dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu (kresbou, cinnostou, voľbou vhodného modelu) - zaznamenáva textovú súvislosť číslami a počtovými výkonmi - kooperuje pri práci v skupine a rieši zadané úlohy	Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Geometria	12	Zoznámenie sa s priestorovými a rovinnými geometrickými	Žiak: - vie správne identifikovať niektoré rovinné a	Mediálna výchova

		<p>tvarmi a manipulácia s nimi</p> <p>Rozlišovanie priestorových útvarov očami, hmatom a na obrázku</p> <p>Kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar</p>	<p>priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností (vie nakresliť, vymalovať, vymodelovať daný geometrický tvar)</p> <p>- dokáže vybudovať z kociek stavbu na základe modelu</p> <p>- vie správne určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi...)</p> <p>- si aktívnou formou buduje priestorovú predstavivosť</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
<p>Riešenie aplikacných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>10</p>	<p>Získanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou výrokov. Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku.</p> <p>Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním.</p> <p>Zber a usporiadanie údajov z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.</p>	<p>Žiak:</p> <p>- vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov</p> <p>- chápe význam použitia tabuliek a diagramov pri riešení slovných úloh</p> <p>- sa aktívne podieľa na matematických hrách, rešpektuje schopnosti a spôsobilosti spolužiakov</p>	<p>Environmentálna Výchova</p> <p>Multikultútna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Regionálna výchova</p>

5.2.2 INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	0	0	1	1
Hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Informatická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Informatická výchova je súčasťou vyučovania tematického celku Matematika a práca s informáciami.

Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci i údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,

- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie v rôznych grafických editoroch.

Dôraz budeme klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

3.ročník ZŠ

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU 3. – 4. ročník

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">➤ použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,➤ nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave	Pojmy: oblasť, animácia Vlastnosti a vzťahy: animácia ako postupnosť obrázkov Procesy: kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalovanie,

obrázkov aj animácií.	pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie
-----------------------	---

Reprezentácie a nástroje – práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, ➤ zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p>Pojmy: malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly Vlastnosti a vzťahy: slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov, Procesy: písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov.pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p>Pojmy: snímka Vlastnosti a vzťahy: snímky a ich poradie Procesy: vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, ➤ použiť konkrétne nástroje na prehratie videa. 	<p>Pojmy: zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa Vlastnosti a vzťahy: hlasitosť zvuku Procesy: prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa</p>

Reprezentácie a nástroje – informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, ➤ dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, ➤ zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika</p>

Reprezentácie a nástroje – štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, ➤ organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, ➤ interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami. 	<p>Pojmy: postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná a kódovacia tabuľka, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky</p> <p>Procesy: práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ použiť nástroje na prezeranie webových stránok, ➤ získať informácie z webových stránok.. 	<p>Pojmy: webová stránka, odkaz, prehliadač</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok</p> <p>Procesy: orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku</p>

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, ➤ diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, ➤ posúdiť správnosť výsledku. 	<p>Pojmy: vyhľadávač Procesy: vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, ➤ nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, ➤ zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy. 	<p>Pojmy: správa, email, e-mailová adresa, kôš Vlastnosti a vzťahy: e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom Procesy: zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety</p>

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia, ➤ rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), ➤ vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, ➤ uvažovať o rôznych riešeniach. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne) Procesy: idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>

Algoritmické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ iešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka), ➤ aplikovať elementárne príkazy daného jazyka 	<p>Vlastnosti a vzťahy: priamy príkaz – akcia vykonávateľa Procesy: riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa</p>

(zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, ➤ doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, ➤ interpretovať postupnosť príkazov, ➤ vyhľadať chybu v postupnosti príkazov. 	<p>Pojmy: príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok Procesy: zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov</p>

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa. 	<p>Procesy: krokovanie</p>

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, ➤ nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, ➤ diskutovať o svojich riešeniach. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: chyba ako zlý výsledok, chyba v návode Procesy: rozpoznanie chyby</p>

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uložiť produkt do súboru podľa pokynov ➤ otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov. 	<p>Pojmy: súbor, priečinok Vlastnosti a vzťahy: v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom) Procesy: vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>
--	---

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument, ➤ prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikáci 	<p>Pojmy: aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha Vlastnosti a vzťahy: ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu</p>

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...) Procesy: pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke</p>

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: internet ako celosvetová počítačová sieť</p>

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ diskutovať o rizikách na internete, ➤ aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu 	<p>Procesy: bezpečné správanie sa na internete</p>

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch ➤ diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi. 	<p>Pojmy: hry, filmy, hudba Vlastnosti a vzťahy: digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole</p> <p>Procesy: používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ diskutovať o princípoch dodržiavani základných autorských práv. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu</p> <p>Procesy: legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)</p>

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Princíp fungovania IKT	Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Princíp fungovania počítača. Základné periférie na ovládanie počítača, CD USB, digitálny fotoaparát, mikrofón, skener...	pracovať s myšou, klávesnicou, význam a funkcie operačného systému, pochopiť, čo je súbor a čo je priečinok, vytvoriť priečinok pomenovať ho. Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
Informácie okolo nás	Grafický editor – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...).	Poznať grafické editory a ich funkciu Orientovať sa v prostredí jednoduchého grafického editora, obrázok uložiť a otvoriť, nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov, samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),

Informačná spoločnosť	Druhy informácií, formáty súborov – text, obrázky, zvuk, video	rozpoznať typy súborov podľa prípony
Komunikácia prostredníctvom IKT	Nástroje na prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu, správanie na internete. Spracovanie obrazových informácií	napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky, si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete, rozpoznať vhodné webové stránky vyhľadať a spracovať obrázky z internetu
Postupy riešenia problémov	Využívať možnosti IKT pri riešení úloh	pracovať samostatne a v skupine na projekte,

Vzdelávací štandard – výstup za celý stupeň

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie sa s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi, prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroja zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,

- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- za pomoci učiteľa skenovať,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- digitálnym fotoaparátom odfoťiť spolužiaka a fotku uložiť za pomoci učiteľa do priečinku,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarni,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,

- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäččene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- samostatne o svojom konaní a správaní sa rozprávať a odpovedať na kladené otázky,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt,
- dokončiť začatú prácu.

Prierezové témy:

- mediálna výchova,
- Enviromentálna výchova

Výchovné a vzdelávacie stratégie pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Rozvíjanie schopnosti učiť sa samostatne :

- zadanými úlohami sú žiaci vedení k samostatnému objavovaniu možností pri práci s počítačom,
- tým , že žiaci môžu využívať svoje vedomosti pri praktických úlohách, si osvojujú také vedomosti, ktoré im potom pomôžu pri praktickej práci s počítačom,

Schopnosť tvorivo riešiť problém :

- Žiaci sú vedení k tvorivému prístupu riešenia problémov, učia sa chápať, že v živote musia vedieť pracovať s počítačom, lebo by narazili na veľké problémy v budúcnosti
- Vyučujúci vystupuje v roli konzultanta – žiaci sú vedení nielen k tomu, aby našli riešenie, ale aj k tomu, aby prakticky dotiahli všetko do konca

Komunikačné zručnosti :

- Žiaci sa učia komunikovať na diaľku

Rozvíjanie schopnosti kooperácie:

- Žiaci sú vedení ku kooperácií, aby si navzájom pomáhali, aby sa učili pracovať v skupinách, rozdelili a naplánovali úlohy
- Žiak hodnotí svoju prácu spolu s učiteľom, hodnotia svoje práce navzájom, ale ich vedieme k ohľaduplnosti, učíme ich chápať, že nie každý človek je rovnako zručný.

Rozvíjanie pracovných schopností:

- Učiteľ vedie žiakov k dodržiavaniu bezpečnostných predpisov
- Žiaci si vytvárajú pracovné návyky v jednoduchých činnostiach, dodržiajú určené pravidlá.

Cieľom je naučiť prvákov motorickú zručnosť pri práci s myšou, základné možnosti klávesnice.

4.ročník ZŠ

Obsah

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov: **Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT, Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie, Princípy fungovania IKT a Informačná spoločnosť.**

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií, aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT.

Tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás		
Informácia	Informačná spoločnosť. História informatiky. Údaje, informácie, počítač, program.	- vie spôsoby využitia počítača v bežnom živote -pozná históriu informatiky -vie, že informatika sa zaoberá rôznorodými informáciami
Spracovanie grafickej informácie.	Program Skicár – panel nástrojov. Pozvánka, plagát.	vie používať panel nástrojov pri tvorbe a úprave obrázku -vie vytvoriť návrh pozvánky, plagátu
Textový editor	Textový editor –popis prostredia. Písmo, formátovanie. WordArt, Klipart, Odsek. Obrázok v texte. Kopírovanie, mazanie, presun textu. Úprava strany. Rozprávkou s obrázkami v texte. Vizitka. Plagát na tému: Zdravý životný štýl, ochrana zdravia. Projekt Maľované čítanie.	vie vytvoriť a upraviť textový dokument -vie používať operácie v textovom editore -vie vytvoriť vizitku, rozprávkou s obrázkami, plagát
Tabulkový kalkulačtor	Popis prostredia. Vkladanie údajov. Jednoduché tabuľky. Formátovanie tabuľky. Tlač tabuľky. Rozvrh hodín.	vie vytvoriť a naformátovať tabuľku
Komunikácia prostredníctvom IKT		
Práca s internetom.	Prehliadač stránok, adresa webovej stránky. Vyhľadanie informácií, rozšírené vyhľadanie. Neinteraktívna komunikácia - E -pošta, používanie emailu. Interaktívna komunikácia – okamžité správy (ICQ, Skype, chat).	vie efektívne využívať PC na získavanie vzdialených informácií -pozná rozdiel medzi Interaktívnu a neinteraktívnu informáciou a vedieť ich využívať - uvedomí si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

	Tvorba stránky triedy a vlastného blogu	
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie.		
Programovanie	Úvod do programovania. Postup, zápis, etapy riešenia problémov.	nadobudne schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT -pozná pojmy algoritmus, program, programovanie
Princípy fungovania IKT		
Hardvér, softvér.	Vstupno /výstupné zariadenia.	vie základné poznatky o pojmoch hardvér a softvér -ovláda obsluhu počítača
Operačný systém.	Súbory -typy, priečinkov, dokument –manipulácia s nimi.	-vie vytvoriť priečinkov, pracovať súčasne s viacerými priečinkami a dokumentmi
Skener.	Skenovanie obrázkov. Úprava skenovaného obrázku	-vie samostatne používať skener
Informačná spoločnosť.		
Informačné technológie v praxi.	IKT v oblasti vzdelávania, kultúry, domácnosti, výroby, výskumu, dopravy, zdravotníctva, bankovníctva.	-pozná využitie IKT v spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo.....)
Riziká informačných technológií.	Vírusy. Antivírusové programy – spôsob a význam ich využitia. Počítačová kriminalita.	-chápe šírenie počítačových vírusov, ich odhaľovanie a odstraňovanie -pozná bezpečnosť na internete, ochranu počítača a riziko počítačovej kriminality
Právne aspekty.	Autorské práva - licencie na programy, texty, dokumenty, obrázky, hudbu. Freeware, Shareware.	-chápe autorské práva, rozdiel v legálnom a nelegálnom šírení rôznych programov, textov, dokumentov atď.

Prierezové témy:

- Mediálna výchova
- Práca s internetom.
- Informačné technológie v praxi.
- Environmentálna výchova
- Spracovanie grafickej informácie.
- Rozprávka s obrázkami v texte.
- Práca s internetom.
- Informačné technológie v praxi.
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- Pozvánka, plagát. Vizitka.
- Rozprávka s obrázkami v texte.
- Plagát na tému: Zdravý životný štýl, ochrana zdravia.
- projekt Maľované čítanie.
- Ochrana života a zdravia

Plagát na tému: Zdravý životný štýl, ochrana zdravia.

Hodnotenie žiaka

Žiaci sú hodnotení slovne v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútný systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

INFORMATICKÚ VÝCHOVU HODNOTÍME ZNÁMKOU

5.3 VZDELÁVACIA OBLASŤ : Človek a príroda

5.3.1 PRVOUKA A PRÍRODOVEDA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	1	2	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Prvouka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Prvouka
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Prírodoveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU PRVOUKA 1. a 2. ročník

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávanía,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD - vzdelávacia oblasť Človek a príroda

RASTLINY – 1. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať základné časti rastlín, ✓ identifikovať základné časti rastlín (pŕhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček) 	<p>základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy</p> <p>životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie</p>

<p>obyčajný, kapsička pastierska, ruža šípová, pagaštan konský),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, ✓ na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, ✓ deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, ✓ opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), ✓ vysvetliť princíp opeľovania, ✓ že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, ✓ že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny. 	
---	--

ŽIVOČICHY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú, ✓ vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážd'ovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), ✓ na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, ✓ že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom, ✓ vysvetliť vzťah dravec a korisť, ✓ vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, ✓ identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje 	<p>životné prejavy živočíchov suchozemské a vodné živočíchov dravec, korisť končatiny</p>

<p>živočíchom pohyb,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú. 	
--	--

Človek

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, ✓ vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, ✓ vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, ✓ vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, ✓ že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. 	<p>zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku</p>

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, ✓ triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, ✓ vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, ✓ vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, ✓ že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa), ✓ vymenovať tri typy vodných zdrojov, ✓ na základe skúmania vytvoriť závery o 	<p>životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie</p> <p>vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda),</p> <p>význam vody pre život</p> <p>svetelné zdroje, tieň, priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál</p> <p>meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo</p>

<p>priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ že hlavným zdrojom svetla je Slnko, ✓ vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, ✓ vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, ✓ navrhnuť vlastný spôsob merania časového úseku, ✓ zostrojiť presýpacie hodiny, ✓ vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, ✓ zostrojiť kyvadlo, ✓ vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla. 	
---	--

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), ✓ definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, ✓ pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), ✓ povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, ✓ rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, ✓ identifikovať dni v týždni, ✓ čo škodí zdraviu, ✓ určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe 	<p>moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore</p> <p>kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu</p> <p>škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy,</p> <p>adresa môjho bydliska</p> <p>dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom,</p> <p>zajtra umývanie rúk, čistota tela,</p> <p>návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny</p>

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda – 2.ročník

Rastliny

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, ✓ vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôsobujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, ✓ vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, ✓ opísať tri životné prejavy rastlín, ✓ vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín, ✓ zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, ✓ uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny, ✓ vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, ✓ navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, ✓ vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, ✓ navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín. 	<p>rôznorodosť životných podmienok rastlín, prispôsobovanie sa prostrediu, životné prejavy rastlín</p> <p>význam rastlinných semien, rozširovanie semien, podmienky</p> <p>klíčenia semien: vzduch, voda, teplo rast rastliny, životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda</p>

Živočích

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať spôsob života živočíchov a 	<p>životné prejavy živočíchov a rastlín rast, vývin pestovanie úžitkových rastlín, zber divo rastúcich rastlín, lov divožijúcich zvierat chov zvierat: kravy,</p>

<p>rastlín,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, ✓ že živočíchy (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, ✓ uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobat' na dospelé jedince ✓ že dĺžka života živočíchov je rôzna, ✓ že človek získava potravu rôznym spôsobom ✓ vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, ✓ vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, ✓ spoznať včelu medonosnú, ✓ opísať spôsob života včiel a mravcov. 	<p>ovce, sliepky, kone, včely spoločenský hmyz včelia rodina: matka, trúd, robotnica mravenisko</p>
---	---

Človek

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, ✓ zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, ✓ že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kostru, ✓ pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele ✓ vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi), ✓ že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, ✓ že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa 	<p>pohyb ako prejav života kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, zlomenina svaly ich význam a rozvoj, únava svalov, pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka</p>

<p>späť zrastie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, ✓ skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka, ✓ vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, ✓ že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, ✓ vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva. 	
--	--

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradiť k živým, neživým alebo odumretým súčasťam, ✓ uviesť medzi živými súčasťami živočíchov, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, ✓ že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, ✓ zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, ✓ vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, ✓ skúmať rozpúšťanie látok vo vode, ✓ vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, ✓ skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, ✓ jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, ✓ navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť 	<p>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy, znečistenie pôdy rozpúšťanie látok vo vode, zrýchľovanie rozpúšťania, filtrácia, odparovanie</p>

<p>látky vo vode,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať na základe pozorovania proces filtrácie, ✓ čo je odparovanie, ✓ vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená. 	
--	--

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať cestu do školy, ✓ ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, ✓ určiť aktuálny rok, ✓ zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka, ✓ určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku), ✓ že jeho obec je súčasťou Slovenska, ✓ rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR), ✓ odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, ✓ opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, ✓ uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú, ✓ odlíšiť druhy dopravy, ✓ porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.), ✓ odlíšiť vybrané profesie a ich náplň, ✓ opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby, ✓ zvládnuť postup, ako privolať pomoc, ✓ určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách. 	<p>cesta do školy, priechod pre chodcov, semafor kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny jeseň (september, október, november), zima (december, január, február), jar (marec, apríl, máj), leto (jún, júl, august) Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých Slovensko štátna vlajka, štátny znak prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty) cestovanie, práca, škola, dovolenka, druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď), spoznávanie krajiny, pamätihodnosti povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekáč, mäsiar, obchodník a i.) zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné nebezpečné predmety, postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)</p>

Charakteristika predmetu prírodoveda 3. a 4. ročník

Vzdelávací štandard prírodovedy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov. Vzdelávací štandard prírodovedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmi, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia prírodovedy. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovat' súvislosti.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v

ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

CIELE PREDMETU

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplývajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,

- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD pre 3.ročník ZŠ

Rastlina a huby

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský; byliny – fazuľa obyčajná, ➤ že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, ➤ že rastlina počas života kvitne a prinesie semená ➤ že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, ➤ že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hlúč alebo cibúľ, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, ➤ hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, ➤ skúmať život na vybranom strome, ➤ vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, ➤ rozpoznať typické poľné plodiny, ➤ hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, ➤ že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré 	<p>životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín význam lesa pre človeka zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná1 liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška jedovaté rastliny jedle, nejedle a jedovaté huby, plesne, kvasinky</p>

<p>pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), ➤ pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, ➤ že neznáma rastlina môže byť jedovatá, ➤ vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, ➤ že huby nepatria medzi rastliny, ➤ určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, ➤ že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky. 	
---	--

Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Živočíchy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), ➤ opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú. 	<p>ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; obojživelníky: skokan hnedý; plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; živočíchy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný</p>

Človek

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, ➤ vysvetliť proces trávenia človeka, ➤ zakresliť časti tráviacej sústavy, ➤ vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, 	<p>trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída vylučovanie, moč, potenie, pitný režim</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, ➤ vysvetliť vznik obezity, ➤ vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, ➤ vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, ➤ vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, ➤ zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, ➤ vysvetliť pitný režim, ➤ realizovať prieskum o pitnom režime, ➤ zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, ➤ odporučiť zmeny v pitnom režime. 	
--	--

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov, ➤ že vzduch sa nachádza všade, vyplnía priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, ➤ že vietor je pohybujúci sa vzduch, ➤ vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, ➤ vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, ➤ navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, ➤ navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok, ➤ realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodiť závery, ➤ že najväčším zdrojom tepla je Slnko, ➤ že teplo vzniká aj horením látok alebo trením, ➤ že teplo tvorí aj väčšina živočíchov, ➤ že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok, ➤ skúmať stálosť telesnej teploty, 	<p>vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky, teplota prostredia teplo, teplota, teplomer, telesná teplota kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie, tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety, nadľahčovanie telies vo vode, objem a hmotnosť</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnať telesnú teplotu detí a dospelých, ➤ vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie, ➤ že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné, ➤ vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie, ➤ vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách, ➤ vysvetliť kolobeh vody v prírode, ➤ vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením, ➤ že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu, ➤ navrhnuť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak, ➤ že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode, ➤ že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá, ➤ navrhnuť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov 	
---	--

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania		
	Metódy	Formy	Postupy práce
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	Motivačný rozhovor, pokus	Pozorovaním prírody spoločne nachádzame premeny látok, pozorujeme kolobeh vody a rozlišujeme pojmy vec – látka.	práca s knihou, skupinová práca
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	motivačná demonštrácia – obrázky, manipulácia s predmetmi	Vedíme žiakov k pochopeniu dôležitosti hornín a nerastov pre človeka, živočíchy, rastliny.	vychádzka, exkurzia, základná forma
Človek	motivačná demonštrácia – obraz, projekt	Pozorovaním okolia i na základe osobných zážitkov	základná forma, práca s knihou, skupinová práca, vo

		žiacov vedíme k pochopeniu dôležitosti preventívnej starostlivosti o svoje zdravie.	dvojiciach
Živočích	Motivačný rozhovor, opis, projekt, hra	Vytvárame pozitívny vzťah k zvieratám a učíme sa starať o konkrétne zviera, pričom žiaci na získavanie informácií využívajú rôzne zdroje informácií.	základná forma, práca s knihou, práca s PC, práca vo dvojiciach
Rastliny a huby	Motivačný rozhovor, demonštrácia, opis, pozorovanie, hra	Pomáhame pochopiť dôležitosť flóry pre živú prírodu. Vedeťme ich ochrane prírody vo svojom okolí, recyklácii materiálov,	základná forma, vychádzka, práca s knihou, skupinová práca

4.ročník ZŠ

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Aj predmet prírodoveda v širšom slova zmysle môžeme chápať ako vedu o prírode a jej krásach. V užšom slova zmysle však zahŕňa učivo o rodine, čase, našom zdraví. Venuje sa aj témam o živočíchoch, rastlinách o človeku. Venuje sa aj témam, ktoré skúmajú naše okolie, s ktorým sa deti každodenne stretávajú, v ktorom sa pohybujú, žijú. Prírodoveda skúma zákonitosti vzduchu, vody, pôdy. Pozorovaním a jeho hodnotením vo vyučovaní prírodovedy vedíme žiakov k objektívnemu názoru na svet okolo seba. Na základe poznaných vzťahov a zákonitostí sa učia odlišovať skutočné od neskutočného. Prírodoveda dáva priestor pracovať aj s prvou odbornou literatúrou (encyklopédiami), ktoré sa žiaci učia využívať primerane k svojmu veku. Príroda a spoločnosť sú dve navzájom prepojené súčasti nášho života, ktoré zaujímajú žiakov už od predškolského veku. Žiaci si uvedomujú priestor okolo seba, prírodu, ľudí, kultúru a to všetko vo vzájomnom vzťahu a navzájom sa ovplyvňujúce. V mladšom školskom veku sú žiaci prirodzene zvedaví, zaujímajú sa o svet okolo seba a o jeho fungovanie, hľadajú príčiny fungovania, skúšajú a učia sa pri tom. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, rozumel a snažil sa ich vysvetliť. Vyučovanie prírodovedy je

postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Prvý a druhý ročník je zameraný predovšetkým na manipuláciu s predmetmi, s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Tretí a štvrtý ročník je z časti v Prírodovede zameraný obsahovo a činnosťne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať. Prírodoveda má deti viesť k: o spoznávaní životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody o rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch o rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne o opisovaní, porovnávaní a klasifikácii informácií získaných pozorovaním o rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty o nazeraní na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu o tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie o uvedomení si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje o poznaní fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný *rozvoj myslenia* dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby: sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy), sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie), sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí

schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov), vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo) sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie) sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia), si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou), dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie)

Metódy a formy práce

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Preto si v prírodovede volíme nasledovné **metódy**:

Slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, beseda, opis, dialóg, metóda práce s knihou

Názorné – demonštrovanie, exkurzia, využívanie kartičiek, schém

Praktické – projektové práce

formy:

1. Vyučovacia hodina (ako základná organizačná forma)
2. Individuálne vyučovanie
3. Skupinové vyučovanie
4. Frontálne vyučovanie
5. Prvky integrovaného tematického vyučovania

Učebné zdroje

Na vyučovaní Prírodovedy sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

1. Pracovné zošity 1. až 4. ročník ZŠ
3. nástenné obrazy
4. manipulačné pomôcky – ročné obdobia, domáce zvieratá, voľne žijúce zvieratá, značky počasia, hodiny, ovocie, zelenina, poľnohospodárske plodiny, horniny, nerasty, meradlá fyzikálnych veličín
5. prírodniny

6. IKT v rámci predmetu
7. časopisy s danou problematikou
8. encyklopédie
9. rôzne iné vhodné pomôcky

Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR c. 22/2011 z 01. mája 2011.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

- ✓ naučiť sa zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní
- ✓ osvojiť si základné vedecké pojmy, vedeckú terminológiu a vedieť ju odlišiť od bežnej nevedeckej komunikácie
- ✓ naučiť sa odmerať objem, hmotnosť, teplotu a poznať jednotky objemu, hmotnosti a teploty
- ✓ určiť vlastnosti látok
- ✓ poznať princíp fungovania jednoduchých strojov

Obsah pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás	Kvapalné látky - voda - povrchová, podzemná, sladká, morská, kolobeh vody v prírode Pevné látky, vplyvy počasia na horniny - zvetrávanie, pôda, vznik pôdy Plynné látky - atmosféra, vzduch, jeho zloženie, vzduchoprázdno Energia - formy, využitie	Žiak vie, že morská voda je slaná, čo spôsobuje rozpustená soľ, vie, že živočíchy, ktoré v nej žijú by bez soli neprežili a naopak, vie vysvetliť ako je možné z morskej soli získať soľ, vie, že z morskej vody sa odparuje len voda, takže morská voda je v plynnom stave len vodná para Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky, vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, vie, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov vzniká pôda, pozná jej dôležitosť pre rastliny a živočíchy Žiak vie, že okolo Zeme sa nachádza vzdušný obal -

		<p>atmosféra, pozná jej časti, vie, ako vzduch a voda vplývajú na železné predmety, vie, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor, vie, čo je vietor, ako vzniká, aké má vlastnosti, z akých látok sa skladá Žiak pozná potrebu energie pre pohyb vecí, aj pre človeka, vie, že sa nedá vyrobiť ani zničiť</p>
<p>Človek ako súčasť prírody</p>	<p>Tráviaca sústava, jej časti, stravovanie Vylučovacia sústava, jej časti, spôsoby vylučovania odpadových látok Oporno-pohybová sústava - kostra, svaly Dýchacia sústava</p>	<p>Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme, uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré organizmus potrebuje, ostatné vylučuje stolicou, pozná základné súčasti tráviacej sústavy Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, vie, že sa v nich tvorí moč, pozná základné časti vylučovacej sústavy a aj ďalšie spôsoby vylučovania odpadových látok z tela Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele, vie, že niektoré svaly ovládame vôľou a niektoré nie, vie uviesť príklady pohybu Žiak pozná časti dýchacej sústavy, vie, kde sa v tele nachádzajú pľúca, vie, že zo vzduchu pri dýchaní využívame iba kyslík, vie vymenovať základné prejavy dýchania - pohyb hrudníka, pozná vplyv fyzickej námahy na zrýchlenie dýchania a srdcovej činnosti</p>

<p>Vesmír</p>	<p>Gravitačná sila Zeme, sila, jednotka a meradlo sily Zvuk, jeho vznik, šírenie, výška Slnko - zdroj tepla a svetla Svetlo, jeho vlastnosti Mesiac - prirodzená družica Zeme, fázy Súhvezdia, Zem, jej výnimočnosť a ochrana</p>	<p>Žiak vie, že príčinou pádu telies k zemi je gravitačná sila, vie, že v okolí Zeme je gravitačné pole, že sa znižuje s väčšou vzdialenosťou od Zeme, vie, čo je sila, aká je jej jednotka a čím ju meriame Žiak vie, čo je zvuk, ako vzniká, ako sa šíri, od čoho závisí jeho výška, že potrebuje prostredie na svoje šírenie Žiak vie, že Slnko je naša najbližšia hviezda, že jeho žiarenie dodáva Zemi teplo a svetlo, že uhol dopadu slnečných lúčov na Zem ovplyvňuje teplotu, vie, ako si chrániť zrak pred Slnkom Žiak vie, že Slnko je zdrojom svetla, že je to druh energie, že sa odráža od vecí šíri sa priamočiarno, prechádza priehľadnými látkami, vie, že biele svetlo sa rozkladá Žiak vie, že Mesiac je prirodzená družica Zeme, že obieha okolo Zeme po kruhovej dráhe, že sám nesvieti, ale odráža slnečné svetlo, pozná mesačné fázy a vie, ktorý človek sa ako prvý prechádzal po Mesiaci Žiak vie, že vo vesmíre je veľa hviezd, súhvezdí, planét, že majú rôznu veľkosť, hviezdy aj rôznu teplotu, vie ako dlho letí svetlo zo Slnka na Zem, vie, že Zem je jedinečná a preto ju treba chrániť</p>
<p>Technika a technické objavy</p>	<p>Magnetická sila, magnet, magnetické pole Jednoduché stroje - páka, kladka, naklonená rovina Elektrická energia</p>	<p>Žiak pozná pojem magnetická sila, vie, že magnet pôsobí magnetickou silou na železné predmety, vie, že okolo magnetu je magnetické pole, že magnet má dva póly - severný a južný</p>

		<p>Žiak pozná jednoduché stroje - páku, kladku a naklonenú rovinu, pozná princíp ich fungovania, vie, že menia smer pohybu, vie, kde v praxi ich využívame</p> <p>Žiak vie, na čo sa používa elektrická energia, kde sa vyrába, ako sa rozvádza, vie, že je nevyhnutá pre prácu elektrických spotrebičov, pozná zásady bezpečného využívania elektrickej energie</p>
Živočíchy – súčasť prírody	<p>Bezstavovce, hermafrodity, obrúčkavce - slimák, dážd'ovka</p> <p>Obrúčkavce - dážd'ovka</p> <p>Hmyz</p> <p>Hmyz - úplná a neúplná premena</p>	<p>Žiak pozná pojem bezstavovec a hermafrodit (obojpohlavný živočích) a vie ich vysvetliť, vie povedať zástupcov tejto živočíšnej skupiny, pozná pojem obrúčkavce a zástupcu tejto skupiny</p> <p>Žiak vie vymenovať časti tela dážd'ovky</p> <p>Vie, že hmyz je najpočetnejšia skupina bezstavovcov, vie opísať telo hmyzu - jeho časti</p> <p>Žiak vie, že existujú dve veľké skupiny hmyzu - s úplnou premenou (vajíčko - larva - kukla - dospelý jedinec) a neúplnou premenou (vajíčko - larva - dospelý jedinec) a vie vysvetliť, čím sú charakterizované</p>
Spoločenstvo – základ života v prírode	<p>Živočíšne spoločenstvo</p> <p>Živočíšne spoločenstvo - svorka, kolónia</p> <p>Živočíšne spoločenstvo - mravce, včely</p>	<p>Žiak vie, že živočíchy žijúce v skupinách voláme živočíšne spoločenstvo, vie, že v každom z prírodných spoločenstiev môže existovať viacero živočíšnych spoločenstiev, vie, že nie všetky živočíchy žijú v spoločenstve</p> <p>Žiak pozná pojem svorka a kolónia a vie ich vysvetliť,</p>

		<p>pozná pravidlá života v svorke aj v kolónii, pozná rozdiely medzi nimi a vie ich vysvetliť, vie vymenovať živočíchy, ktoré žijú v takýchto spoločenstvách</p> <p>Žiak vie, že včely a mravce žijú v spoločenstvách, vie, že včelie spoločenstvo nazývame včelstvo, vie ako tieto spoločenstvá fungujú</p>
Rastliny – súčasť prírody	<p>Rastlina - časti rastliny, život na jednom mieste</p> <p>Zelené farbivo - chlorofyl, chloroplasty, listy listnatých stromov</p> <p>Fotosyntéza - premena slnečnej energie</p>	<p>Žiak vie, že rastliny sú prispôbené životu na jednom mieste, pozná časti rastliny a na čo slúžia, vie, že nie všetky rastliny sú rovnaké</p> <p>Žiak vie, že rastlinné bunky obsahujú chloroplasty a tie zas zelené farbivo - chlorofyl, vie, prečo stromom na jeseň opadávajú listy a ihličnatým nie, pozná význam rozkladajúcich sa častí rastlín pre obohacovanie pôdy</p> <p>Žiak pozná a vie vysvetliť pojem fotosyntéza, vie ako prebieha, vie, že pri nej vzniká zdroj energie pre rastlinu - glukóza, vie, že rastliny potrebujú pre svoj život oxid uhličitý</p>
Huby – súčasť prírody	<p>Huby - príjem potravy, symbióza</p> <p>Huby - plesne, parazitizmus, saprofytizmus</p>	<p>Žiak vie, že huby majú prejavy rastlín aj živočíchov, vedia ako prijímajú potravu, poznajú a vedia vysvetliť pojem symbióza - pre oboch výhodné spolužitie s iným organizmom</p> <p>Žiak pozná pojem parazitizmus a saprofytizmus (život na odumretých rastlinách a ich rozkladanie), vie, že medzi huby patria aj plesne, vie, že ich využívame aj ako lieky (Penicillium), vie, že niektoré huby sú jedlé, niektoré jedovaté</p>
Pre šikovných bádateľov	Mikroskop, preparát,	Žiak vie, že telá (rastlín,

	<p>živočíšna bunka, rastlinná bunka Významní vedci prírodných vied</p>	<p>živočíchov) sa skladajú z buniek, že ich môžeme skúmať, pozná mikroskop, pojem preparát, vie, že rastlinné a živočíšne bunky sa líšia Žiak pozná niektorých významných vedcov a ich objavy</p>
--	---	--

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý a druhý ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),

- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby:

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystémové vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačivosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplyva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo prístupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).

- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Výchovné a vzdelávacie stratégie pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Rozvíjanie schopnosti učiť sa samostatne :

- Učiteľ umožní žiakom používať vhodné učebné pomôcky , encyklopédie a odbornú literatúru
- Žiaci získavajú informácie o prírode, učia sa pozorovať prírodu, zaznamenávať a hodnotiť výsledky svojej práce

Schopnosť tvorivo riešiť problém :

- Učiteľ zaraďuje také metódy, pri ktorých dochádza k objavovaniu sveta, riešenie zisťujú žiaci
- Žiaci sa učia riešiť zadané úlohy, učia sa správne rozhodovať v rôznych situáciách , učia sa hľadať informácie, ktoré sú vhodné na vyriešenie úlohy.

Komunikačné zručnosti :

- Učiteľ vedie žiakov, aby používali správnu terminológiu
- Žiaci si osvojovaním a ústnou prezentáciou zadaných úloh rozširujú slovnú zásobu
- Žiaci sa učia vyjadrovať svoje myšlienky, poznatky, dojmy. Učia sa reagovať na myšlienky, názory a podnety iných.

Rozvíjanie schopnosti kooperácie:

- Učiteľ zadáva také úlohy, pri ktorých žiaci môžu pracovať spoločne
- Žiaci pracujú spoločne v skupinách, učia sa spolupracovať s druhými pri riešení úloh, rešpektujú názory a iných

Rozvíjanie empatie :

- Učiteľ buduje u žiakov vzťah k prírode
- Učiteľ vyžaduje, aby žiaci dodržiavali pravidlá slušného správania
- Žiaci sa učia spoznávať a chápať rozdiely medzi ľuďmi, učia sa riešiť konfliktné situácie a tiež riešiť situácie, ak sú v ohrození
- Učiteľ umožňuje každému žiakovi zažiť úspech

Rozvíjanie pracovných schopností:

- Učiteľ umožňuje žiakom pozorovať, manipulovať a experimentovať
- Učiteľ vedie žiakov, ako majú správne používať učebné pomôcky
- Učiteľ vedie žiakov k dodržiavaniu bezpečnostných predpisov
- Žiaci si vytvárajú pracovné návyky v jednoduchých činnostiach, dodržia určité pravidlá.

ZÁKLADNÉ PREDMETOVÉ KOMPETENCIE, SPÔSOBILOSTI:

Žiaci sa naučia:

ŠKOLA

Poznať označenie triedy, názov školy, rozlišovať vyučovaciu hodinu a prestávku, úcta voči dospelým osobám.

RODINA

Poznať členov svojej rodiny, vyjadrenie vzťahu k najbližšej rodine.

Poznať a vymenovať širšiu rodinu.

Vyjadrenie vzťahu k rodine, spoločné činnosti v rodine.

Poznať adresu.

Povedať rôzne povolania, v ktorých môžu pracovať rodičia.

ZMENY V PRÍRODE

Poznať základné znaky jesene.

Poznať hlavné rozdiely medzi ihličnatými a listnatými stromami.

Vedieť vymenovať časti stromu.

Na základe listu poznať druhy stromov.

Vedieť zaznamenať počasie pomocou meteorologických znakov.

Vedieť rozprávať ako sa menia ročné obdobia.

Vymenovať a poznať ročné obdobia. Rozlíšiť situáciu v prírode podľa ročných období.

Rozpoznávať druhy ovocia a zeleniny.

Vedieť o význame prírody pre človeka.

OSOBNÁ HYGIENA A PSYCHOHYGIENA ŽIAKA

Vedieť vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku.

Poznať dni v týždni.

Poznať pravidlá zdravého stravovania, stolovanie.

Poznať časti tela a vysvetliť význam čistoty tela a svojho okolia.

Uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania.

PLYNUTIE ČASU

Vysvetliť plynutie času, usporiadať obrázky podľa časovej následnosti.

Poznať pojmy a časti dňa.

Poznať celé hodiny.

ZVIERATÁ

Klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov.

Poznať voľne žijúce zvieratá

Poznať základné znaky vtákov.

VODA

Vedieť o dôležitosti vody v živote ľudí, zvierat, rastlín.

Rozprávať, ako sa treba starať o rastliny v zime.

Vysvetliť, čo sa stane s prírodou, keď ju nebudeme chrániť a budeme plytvať vodou.

RASTLINY A SEMENÁ

Vedieť zasadiť semeno.

Pozorovať klíčenie semien.

Opísať klíčenie semien.

Poznať životné podmienky rastlín.

HMOTA

Poznávať zmyslovými vnemami rôzne predmety.

Poznať rozdiel medzi ručnou a strojovou výrobou.

Vyrobiť z materiálu jednoduchú vec.

Urobiť pokus a presvedčiť sa, či voda a vzduch je hmota.

Stratégia vyučovania

V prírodovede sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy: Informačno -receptívna – výklad, práca s pracovným zošitom,
práca s encyklopédiou

Reproduktívna – riadený rozhovor, riešenie úloh

Problémový výklad – pozorovanie

Heuristická – riešenie problémových úloh, projektová práca

Dramatizácia – hra

Modelovanie, vystrihovanie, lepenie

Formy práce:

1. podľa stupňa samostatnosti práce žiakov vo vyučovacom procese, tzv.

sociálne formy

V. individuálna práca žiakov

VI. skupinová práca žiakov

VII. frontálna práca žiakov

VIII. práca vo dvojici

2. podľa miesta realizácie vyučovacieho procesu

IX. školské /vyučovacia hodina v triede/

X. mimoškolské / domáca príprava žiakov, exkurzia, vychádzka/

3. podľa počtu žiakov zúčastňujúcich sa na vyučovacom procese spolu
s učiteľom

- hromadné /jeden učiteľ – viacej žiakov/

Učebné zdroje

Učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, encyklopédie, pracovné listy,
knižnica, internet, tabuľa, kopírka

Hodnotenie žiaka

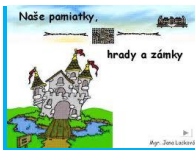
K dosahovaniu cieľov v predmete Prírodoveda prispieva aj vhodný spôsob hodnotenia. Žiaci všetkých ročníkov sú počas školského roka hodnotení známku. Podstatou kontroly a hodnoteniam je zisťovanie vedomostí, schopností, zručností a postojov žiaka podľa stanoveného cieľa výučby. Je to súbor činností, ktoré vykonávajú súbežne žiak aj učiteľ. Žiak sa zapája do hodnotenia, ktoré je zamerané na poskytnutie spätnej väzby. Ide o rozvoj hodnotenia ako personálnej kompetencie žiaka. Formatívne hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu, poukazuje na klady resp. nedostatky, aby bolo možné cielene ovplyvňovať priebeh hodnotenej činnosti. V neposlednom rade sa veľký dôraz kladie aj na formatívne hodnotenie (ústne, písomné, symbolické, grafické, prezentácia výsledkov žiaka).

Dôležitou súčasťou je sebahodnotenie žiakov v rôznych formách. Žiak vie hodnotiť seba, objektívne vie hodnotiť svet i prijať kritické hodnotenie iných. Žiaci sú hodnotení slovne v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchy. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

PRVOUKU A PRÍRODOVEDU HODNOTÍME ZNÁMKOU.

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

5.3.2 VLASTIVEDA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	0	0	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Vlastiveda
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie. Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku). Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresemi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine. Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznávajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Ciele predmetu

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,

- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Kompetencie

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu:

komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku, Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou rozvíjanie

kultúrnej kompetencie, pretože

personálnej a interpersonálnej, pretože učebný predmet dáva predpoklad pre tvorbu projektov a tímovej práce

Obsah vzdelávania vlastivedy pre 3. ročník

Hlavné témy:

Moja obec

Škola a jej okolie. Moja trieda. Obec, v ktorej žijem. Spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o rodnom kraji, o kraji v ktorom žiaci žijú. Premeny prírody rodného kraja počas roka. Príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z okolia. Hodnota práce a peňazí. Starostlivosť o svoje prostredie Náčrt cesty do školy.

Moja obec

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), ➤ zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny, ➤ určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, ➤ orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine, ➤ porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, ➤ opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), ➤ zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, ➤ ukázať na mape Slovenska svoju obec, ➤ identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb), ➤ opísať spôsob života obyvateľov obce – iné v meste, iné na dedine, ako sa starať o svoje okolie, ako tráviť voľný čas, ➤ charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť, pri tom 	<p>moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa), svetové strany</p> <p>cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy</p> <p>znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody,</p> <p>príprava živočíchov na zimu</p> <p>predkovia, dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia</p> <p>znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode zimné sviatky, pamätihodnosti</p> <p>významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach,</p> <p>známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci</p> <p>znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarné práce</p> <p>veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny</p> <p>znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, dozrievanie novej úrody,</p> <p>starostlivosť živočíchov o mláďatá,</p> <p>oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít časová priamka (vizualizácia času)</p>

<p>vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné),</p> <ul style="list-style-type: none">➤ porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň,➤ zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov,➤ charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania),➤ vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi),➤ opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách),➤ opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny),➤ určiť dve historické pamiatky vo svojej obci,➤ prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu,➤ určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú,➤ charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa),➤ opísať činnosti ľudí na jar,➤ porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci,➤ identifikovať zmeny v prírode počas leta a rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin,➤ vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách,➤ interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.➤	
--	--

3. ročník Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Príbehy Slovenska na obrázkoch

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD,

DVD

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Škola a jej okolie	Moja škola.	okolie školy, bydliska	Žiak vie napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny,
	Cesta do školy a domov	cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy	Žiak vie opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách), opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny),
	Bezpečnosť na ceste	cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy	Žiak vie porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska,
Jeseň	Premeny prírody	znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody,	Žiak vie charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné),
	Jesenná záhrada	znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody,	Žiak vie opísať zber a spracovávanie úrody.
	Zvieratá na jeseň	príprava živočíchov na zimu	Žiak pozná správanie zvierat na jeseň a ich prípravu na zimu.
	Zvyky a tradície na jeseň	Jesenné sviatky, zvyky, tradície	Žiak vie porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň,

Miestna krajina	Moja obec, Život v mojej obci	Miestna krajina	žiak vie opísať svoju obec(napr. aké pozná domy, ulice...
	Život v mojej obci	moja obec	Žiak vie určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú, pozná významné osobnosti...
Zima	Premeny prírody	znaky zimy,	Žiak vie charakterizovať zmeny vo svojej obci a v prírode v zime (vlastné pozorovania), vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi),
	Zvyky a tradície v zime	zimné sviatky,	Žiak vie vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi)

	Vianoce	zimné sviatky,,	Žiak vie vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce)
	Starý a nový rok	zimné sviatky,	Žiak vie vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Silvester, Nový rok, Traja králi)
	Zvieratá v zime	starostlivosť o zver v prírode	Žiak vie opísať život zvierat v zime a starostlivosť o ne
Život v minulosti a dnes	Rodina a príbuzní	predkovia	Žiak vie zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov
	Obec a jej minulosť	dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia, významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach,	Žiak vie určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu,

Jar	Premeny prírody	znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,	Žiak vie charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti, opísať činnosti ľudí na jar,
	Zvyky a tradície na jar	jarné sviatky a tradície	Žiak vie opísať jarné zvyky a tradície...
	Veľká noc	Veľkonočné sviatky a tradície	Žiak vie porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci..
	Starostlivosť o mláďatá	Rôzne spôsoby starostlivosti o mláďatá	Žiak pozná rozdiel medzi starostlivosťou medzi domácimi, hospodárskymi a voľne žijúcimi zvieratami.
Krajina v ktorej žijeme	Orientácia v krajine	plán, smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa), svetové strany	Žiak vie určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán...
	Slovensko na mape	mapa danej krajiny	Žiak vie ukázať na mape Slovenska svoju obec, identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb),
Leto	Premeny prírody	znaky leta,	Žiak vie identifikovať zmeny v prírode počas leta
		zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,	
	Zvyky a tradície v lete	dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá,	Žiak pozná letné zvyky a tradície, pranostiky...

	Prázdniny	oddych a rekreácia počas letných prázdnin,	Žiak vie rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin,
--	-----------	--	--

4.ročník ZŠ

Ciele vyučovacieho predmetu

- ✓ spoznávať časti Slovenska zážitkovou formou
- ✓ vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej
- ✓ rozprávať o obrázkoch a fotkách týkajúcich sa Slovenska
- ✓ porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať
- ✓ vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť

Obsah vyučovacieho predmetu

KRAJINA, V KTOREJ ŽIJEME - Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja (Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Regionálna výchova, Environmetnálna výchova, Ochrana života a zdravia)

MESTÁ A DEDINY - Charakteristika mesta a dediny, Krajské mestá (Regionálna výchova, Environmetnálna výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti)

CESTUJEME Z BRATISLAVY DO KOŠÍC - Cestujeme po Bratislave, po Košiciach. Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch. Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

(Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Environmetnálna výchova, Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova)

ZAÚJÍMAVOSTI ZO SLOVENSKA - Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené. (Osobnostný a sociálny rozvoj, Regionálna výchova, Environmetnálna výchova,

Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova)

TRADÍCIE A ZVYKY - Historické regióny na Slovensku. Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Skanzeny. (Osobnostný a sociálny

rozvoj, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Regionálna výchova, Environmetnálna výchova, Ochrana života a zdravia)

V SÚLADE S PRÍRODOU - Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách. Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes. Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom (Environmetnálna výchova, Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj)

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina, v ktorej žijeme	Čítanie mapy Slovenska	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky.
	Časová priamky	Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke.
	Územné členenie – kraje Charakteristika kraja, v ktorom žijem	Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.
Mestá a dediny	Charakteristika mesta a Dediny	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody.
	Krajské mestá	Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.
Cestujeme z Bratislavy do Košíc	Vlakové, autobusové a letecké spojenie	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať
	Cestujeme po Bratislave	Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár
	Cestujeme po Košiciach	

		sprevádzania návštevy po týchto miest
	Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch	Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT).
	Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.	Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu	Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné. Odrasť minulosti v súčasnosti
	Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo	Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.
Tradície a zvyky, skanzeny	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...)	Poznať historické regióny Slovenska, vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov.
	Zvyky a tradície podľa historických regiónov	
	Život v stredovekom meste	
	Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy.	Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť.
	Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	
V súlade s prírodou	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí.
	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávili voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj

		k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.
	Kráľova hoľa, Kriváň, povesť – výber	Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu.
	Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek, jazerá, gejzír,	Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír
	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci, Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja
	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber	Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom .Výber	
	Súčasnosť a minulosť v našom kraji	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme miniprojektu.

Vzdelávací štandard

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cesta do školy a domov Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí) Poznávanie cesty do školy	Svetové strany, orientácia podľa svetových strán	určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa, určiť svetové strany v krajine a významných objektov v miestnej krajine
Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a ktoré človek	pomenovať v okolitej krajine, čo vytvorila príroda a čo človek

		odlíšiť prírodné prvky od tých vyrobených človekom
Čas	Kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni	vymenovať mesiace v roku a určiť kedy – ktorý mesiac sa začína jar, leto, jeseň, zima,
Orientácia v mape a pláne mesta	Cesta, plán, náčrt mapa, symboly na mape, mapové znaky	opísať (alebo porozprávať vlastnými slovami) cestu do školy alebo zo školy domov a vymenovať
Slovensko		porovnať rôzne obrázky znázorňujúce územie Slovenska a mapu- ukázať na mape a odlíšiť, tri znaky: rieky – modrá farba, pohoria – hnedá farba a nížiny – zelená farba, zapamätať polohu Slovenska na svetadiele (Slovensko leží v Európe), ukázať na mape pohoria Tatry, Nízke Tatry, Pieniny a Malú Fatru, opísať podľa obrázkov pohorie (hornatú krajinu, vrchy, doliny) a vymenovať vybrané činnosti človeka v pohoriach, povedať stručne obsah povesti o vybratom pohorí
Zmeny prírody	Zmeny prírody	charakterizovať zmeny v prírode cez jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa
obec	Obec	povedať názov svojej obce (i presnú adresu) a opísať ju opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – ktoré pozná aj vymenovať, blízka rieka, park a i.), opísať spôsob života obyvateľov obce
Tradície	Sviatočné dni, tradície,	vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci
Mestá	Bratislava, Košice	vymenovať a ukázať na mape naše dve najväčšie mestá (Bratislava a Košice

Hrady a zámky	Hrady a zámky, povest'	ukázať na mape vybraté hrady a zámky, povedať stručne obsah povesti o vybratom hrade či zámku
Slovensko v minulosti		Poznať históriu Slovenska
		opísať významné časti Slovenska, vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti, , rozprávať vlastnými slovami obsah povesti , priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky

Formy práce:

1. podľa stupňa samostatnosti práce žiakov vo vyučovacom procese, tzv.

sociálne formy

- XI.* individuálna práca žiakov
- XII.* skupinová práca žiakov
- XIII.* frontálna práca žiakov
- XIV.* práca vo dvojici

2. podľa miesta realizácie vyučovacieho procesu

- XV.* školské /vyučovacia hodina v triede/
- XVI.* mimoškolské / domáca príprava žiakov, exkurzia, vychádzka/
 - o podľa počtu žiakov zúčastňujúcich sa na vyučovacom procese spolu s učiteľom
 - hromadné /jeden učiteľ – viacej žiakov/

Učebné zdroje:Učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, encyklopédie, pracovné listy, knižnica, internet, tabuľa, kopírka

Hodnotenie žiakov

Na predmete Vlastiveda hodnotíme úroveň zvládnutia výkonového štandardu, ktorú zistíme ústnou formou (ústne odpovede, prezentácia výsledkov skupinovej práce, práce vo dvojiciach, samostatnej práce) alebo písomnou formou (bleskovky, písomné práce po

prebratí každého tematického celku). Pri hodnotení sa zameriavame nielen na úroveň dosiahnutých vedomostí, ale hodnotíme aj ako žiak „rastie“, a to vedomostne, v zručnostiach pri práci s mapou (plánom), ako dokáže spolupracovať v skupine či vo dvojici, vzťah, ktorý má k predmetu vlastiveda.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

VLASTIVEDU HODNOTÍME ZNÁMKOU.

5.4 VZDELÁVACIA OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

5.4.1 ETICKÁ VÝCHOVA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	1	1	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne,
Ročník	Prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33
Ročník	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú

vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o desať základných tém a šesť aplikačných tém.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medzil'udské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom

Základné témy 1. ročník :

Postoje a spôsobilosti v medzil'udských vzťahoch

Prvky prosociálneho správania

Ľudská dôstojnosť

Pozitívne hodnotenie iných

Naša rodina

Základné témy 2. ročník :

1. Postoje a spôsobilosti v medzil'udských vzťahoch
2. Vcítienie sa do prežívania iných – empatia
3. Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti
4. Pomoc, darovanie, delenie sa
5. Naša trieda

Základné témy 3. ročník :

1. Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
2. Tvorivosť
3. Iniciatíva
4. Vyjadrovanie citov
5. Naša trieda

Základné témy 4. ročník

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie- pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť

- Aplikačné témy:
1. etika – hľadanie prosociálneho správania
 2. etika a ekonomické hodnoty
 3. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
 4. rodina, v ktorej žijem
 5. výchova k manželstvu a rodičovstvu
 6. ochrana prírody a životného prostredia

Predmet etická výchova sa vyučuje v časovej dotácii 1 hodina týždenne a žiaci sa delia do skupín spojením z niekoľkých tried. Vyučovanie prebieha v učebni.

Na hodinách etickej výchovy sa využívajú metódy a techniky, ktoré sú ich veku blízke ako je hra, hranie rolí, hranie scénok, problémové vyučovanie a dramatizácia. Čítanie rozprávok, kreslenie, pohybové aktivity ako aj počúvanie audio, video a CD nahrávok sú kľúčovými prostriedkami vo vyučovaní etickej výchovy.

Ciele učebného predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 1. stupni základných škôl je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

VÝCHOVNÉ CIELE A TEMATICKÉ CELKY

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, ✓ pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, ✓ podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny, 	<p>rodina, skupina, školská trieda pozdrav, vďačnosť, ospravedlnenie pravidiel skupiny</p>

Prvky prosociálneho správania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, ✓ vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, ✓ riadiť sa pravidlami skupiny, ✓ rešpektovať spolužiakov, 	<p>úcta úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom prejavy úcty</p>

Ľudská dôstojnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, ✓ uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, ✓ poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch, 	hodnota osoby, moja hodnota, rozdiel medzi mnou a ostatným svetom Ľudská osoba sebaovládanie

Pozitívne hodnotenie iných

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, ✓ uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, ✓ zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom, 	vlastnosti iných osôb pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov, spolužiakov vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných negatívne správanie a jeho dôsledky

Naša rodina

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať rodinné vzťahy, ✓ vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine, ✓ uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine, ✓ napláňovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny 	rodina a jej úloha v živote človeka vzťahy medzi členmi rodiny rodinné pravidlá komunikácia pomoc v rodine

1.ročník ZŠ

Výchovný cieľ: Viesť k sebaúcte, autonómii cítenia a myslenia dieťaťa. Vytvárať prosociálne spoločenstvo detí. Osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.

1. Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

- ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať

vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...),

- prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav),
- komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy,
- pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať).

2. Prvky prosociálneho správania

- vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...),
- úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem),
- vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.

3. Ľudská dôstojnosť

- uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom),
- poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti,
- vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.

4. Pozitívne hodnotenie iných

- človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, ockovi, starkých...),
- verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých,
- prehodnocovanie negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...),
- postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne).
-

5. Naša rodina

- uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?)
- príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...),
- rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...),
- úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...),
- význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

OBSAH pre 1.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	Poznať spolužiakov po mene Poznať pravidlá skupiny, vysvetliť ich. Poznať spôsob ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu	Vníma víziu spolupracujúceho spoločenstva, chápe potrebu vytvárať pravidlá v skupine. Vie sa predstaviť a učí sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu.
Prvky sociálneho správania	Vie vysvetli, čo je úcta k ľuďom. Vie aké má prvky úcta k vlastným rodičom, spolužiakom, učiteľom.	Prežíva vďačnosť voči tým, čo mu robia dobre. Vníma víziu spolupracujúceho spoločenstva. Chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine. Vie vhodne použiť pozdrav a vyjadriť vďačnosť. K spolužiakom je ústretový.
Ľudská dôstojnosť	Má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný,	Poznáva sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu Cíti potrebu potvrdzovania

	<p>nahnevany, radostny, vdacny...) Vie pomenovat svoje dobre vlastnosti.</p>	<p>vlastnej hodnoty inymi Sebaucta mu prinasa pokoj (nepotrebuje zalovat, vyvysovat sa nad inych, ponizovat ich...) Badatelna snaha o sebaovladanie a znasanie namahy pri prekonavani prekazok.</p>
Pozitivne hodnotenie inych	<p>Vie slovne vyjadrit rozdiel medzi dobrom a zlom na ludoch zo svojho okolia</p>	<p>Teši sa z dobra a odmieta zlo vo svojom okolí (na svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch) Je schopný oceniť dobro na iných, vie aj prijať ocenenie Rozvíjať postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympatickí Osobná aktivita pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločenstve.</p>
Naša rodina	<p>Vie identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy (ma- ma, otec, brat, sestra, súrodenec, starí rodičia, teta, strýko, ujo, bratranec, sesternica)</p>	<p>Reflektuje dobro plynúce z rodiny, vie vyjadriť, čo ho na vzťahoch teší, čo je v rodine naj dôležitejšie. Vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu poskytuje rodina. Dobro zažitú v rodine prenáša do žiackeho kolektívu Rád hovorí o pekných veciach v rodine. Vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách (príprava darčeka, slovné vyjadrenie...)</p>

VÝCHOVNÉ CIELE A TEMATICKÉ CELKY

2.ročník ZŠ

Výchovný cieľ: Rozvíjať a posilňovať komunikačné zručnosti – učiť sa vyjadrovať city. Prežívať radosť z napĺňania potreby byť akceptovaný inými a mať rád iných. Poznávať svoje práva a povinnosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, ✓ zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, ✓ rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, ✓ vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine 	<p>spolupráca vzťahy v triede právo a povinnosť práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy</p>

Tvorivosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť originálny darček pre spolužiaka, ✓ zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, ✓ vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, ✓ oceniť originalitu iných, ✓ dopĺňať znenie pravidiel skupiny., 	<p>tvorivosť vlastné talenty pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje</p>

Iniciatíva

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady iniciatívneho správania, ✓ určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, ✓ zapájať sa do triednych a školských činností, 	<p>iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabraňovaní zlu iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej</p>

Vyjadrenie citov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, ✓ prejaviť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním formou kresby – „moje city počas dňa“, ✓ vyjadriť kultivovane svoje city, ✓ uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním, 	<p>city</p> <p>prežívanie citov</p> <p>city v rodine, medzi rovesníkmi</p> <p>úcta k osobám opačného pohlavia</p> <p>úcta k citom iných</p>

Naša trieda

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, ✓ predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, ✓ prejaviť pochopenie so spolužiakmi, ✓ prispieť k dobrej atmosfére v triede, ✓ vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby 	<p>naša trieda – spoločenstvo detí</p> <p>pozitíva a negatíva našej triedy</p> <p>vylepšovanie nášho spolužitia</p> <p>súdržnosť spoločenstva</p>

1. Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahov:

- pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka,
- počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce,
- sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných,
- základy spolupráce v skupinách (uvedomovanie si práv a povinností).

2. Tvorivosť

- objavovanie vlastných daností - talentu - pozitívnych stránok (V čom som výnimočný, čo viem dobre robiť, čo mi ide dobre...),
- rozvoj fantázie a pozorovacích schopností,
- tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní (Vymysliť darček pre súrodencov, rodičov, starých rodičov...),
- tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje (Ako dobre nám padne, keď nás iní prekvapia niečím novým, zaujímavým – napr. mama novým jedlom...),

- využitie tvorivosti v živote triedy (tvorba pravidiel správania sa v triede, ak si ich pamätáme z minulého ročníka, treba ich však prehodnotiť).

3. Iniciatíva

- iniciatíva v sebazpoznaní (Kto som? Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moje prežívanie, pohodu, či nepohodu? Prečo reagujem tak, ako reagujem?),
- iniciatíva vo vzťahu k iným,
- hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a ich realizácia,
- iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná (riešenie problémov – navádzanie na klamstvo, podvádzanie, kradnutie, ohováranie...), iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť (fajčenie, alkohol, drogy, sexuálne zneužívanie detí).

4. Vyjadrovanie citov

- vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne (Ako si vzájomne vyjadrujeme city v rodine, vo vzťahoch s priateľmi, spolužiakmi?),
- úcta k žene – matke, sestre, spolužiačke... (Čo sa mi páči a čo sa mi nepáči na ženách a dievčatách?),
- úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi...(Čo sa mi páči, a čo sa mi nepáči na mužoch a chlapcoch?),
- kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev, vzdor, smútok...),
- akceptovanie citov iných.

5. Naša trieda

- správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami – slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, pomoc slabším, rešpektovanie inakosti (Čo sa mi v našej triede najviac páči? Som tu spokojný? Sú iní spokojní so mnou?),
- kamarátstvo a priateľstvo - úprimné a falošné priateľstvo (Čo je dôležité pre priateľstvo? Mám v našej triede priateľov?),

- dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce (Môžem niečo zmeniť na sebe, aby sa so mnou v našej triede lepšie žilo? Mám dajaký návrh na vylepšenie našich vzťahov?)
-

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	Vedieť vysvetliť dôležitosť počúvanie pre spoluprácu; Poznať svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy	Chápať i akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy; Uvedomovať si spojitosť práv a povinností
Tvorivosť	Vedieť vysvetliť, čo je tvorivosť; Vedieť vysvetliť súvislosť medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou; Vedieť vymenovať konkrétne produkty tvorivosti v rámci rodiny a školy	Chápať i akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy; Uvedomovať si spojitosť práv a povinností
Iniciatíva	Vedieť vysvetliť, čo je iniciatíva; Vedieť uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy	Uvedomovať si rozdiel medzi pozitív. iniciatívou a tou, ktoré ohrozuje zdravie a osobnú bezpečnosť; Prejavovať aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede
Vyjadrovanie citov	Vedieť vysvetliť spojenie <i>vyjadrovanie citov</i> ; Vedieť vysvetliť význam citov v živote človeka; Poznať význam slov radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, vďačnosť, veselosť, ochota, láskavosť, obdiv, odpor	Chápať dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívnych citov; Vedieť verbálne aj neverbálne vyjadriť city, kultivovane vyjadriť negatívne city, akceptovať prežívanie citov druhých
Naša trieda – spoločenstvo detí	Vedieť vysvetliť, čo je spoločenstvo detí; Vedieť, čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo, a čo ich narúša	Uvedomovať si potrebu rešpektovania odlišnosti iných; Chápať túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom; Vedieť rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy; Rôznymi spôsobmi prispievať k vytvár. dobrej nálady a pohody v triede

3. ročník ZŠ

Výchovný cieľ: Napomáhať zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt a postojov. Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi. Nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

Obsah pre 3.ročník ZŠ

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe, ✓ preveriť si informácie o iných, ✓ rozpoznať rizikové situácie a negatívne ponuky ✓ zahrať formou scény situácie s negatívnymi ponukami, 	<p>pravda v živote ľudí</p> <p>otvorená komunikácia – pravdivosť a objektivnosť zdroje informácií</p> <p>pravda o sebe a jej prijatie, pravda o iných</p> <p>rizikové situácie v živote detí</p> <p>odmietnutie zla a negatívnych ponúk</p>

Vcítanie sa do prežívania iných – empatia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady na situácie, v ktorých prejavuje súcit a pochopenie, ✓ poukázať na dôležitosť radosti vo svojom prostredí, ✓ prejaviť spoluúčasť a pochopenie iných v problémových situáciách, 	<p>empatia</p> <p>radosť a smútok v živote ľudí</p> <p>súciť a spoluúčasť so slabšími, chorými, zdravotne a sociálne znevýhodnenými ľuďmi</p> <p>vcítanie sa do situácie spolužiakov</p>

Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uznať právo človeka na omyl, ✓ rozlíšiť omyl od zákernosti, ✓ diskutovať o možnostiach nápravy omylu, ✓ porozumieť významu odpúšťania a komunikácie v konfliktných situáciách, 	<p>právo na omyl</p> <p>omyl a zákernosť</p> <p>odpúšťanie v medziľudských vzťahoch</p> <p>sebaovládanie v konfliktných situáciách</p> <p>upevňovanie vzájomnosti</p>

✓ formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie,	súťaživosť a kooperácia
--	-------------------------

Pomoc, darovanie, delenie sa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou, ✓ uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny, ✓ pomáhať si navzájom, 	vnímanie a prežívanie prosociálnosti materiálna a nemateriálna pomoc podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu odmietnutie dobra inými

Naša škola

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať pozitívne stránky svojej školy, ✓ uviesť príklad problémov, ktoré sa v škole vyskytujú, ✓ navrhnúť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole 	naša škola príslušnosť k našej škole účasť žiakov na úspechoch i problémoch školy

1. Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:

- dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania,
- kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných,
- asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).

2. Vcítanie sa do prežívania iných – empatia

- hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných,
- pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny...),
- odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších,
- záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.

3. Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti:

- právo na omyl a možnosť nápravy,
- význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch,
- rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehľbovanie vzájomnosti i sebaúcty,
- súťaživosť a kooperácia.

1. Pomoc, darovanie, delenie sa

- vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat),
- zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou,
- podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu,
- príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými.

5. Naša škola:

- poznávanie kvalít a predností školy (Čo by som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia?),
- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety (Čo sa mi na našej škole najviac páči?),
- účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).

Obsah pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Otvorená komunikácia. Dodržiavame dohodnuté pravidlá v triede. Objektívnosť prijímania pravdy o sebe a o iných. Asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie. Nácvik bezpečného správania	-vie vysvetliť pojem „komunikácia“ pozná pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť vie, čo znamená slovo „pravda“ -vie správne reagovať v rôznych	-chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie právo dieťaťa – vyjadriť sa a byť vypočutý, právo stop -v komunikácii badať snahu o objektívnosť

		situáciách, vie použiť odpoveď „nie“. vie ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa	a pravdivosť -chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie -rozumie dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách
Vcítanie sa do prežívania iných - empatia	Hľadanie dôvodu na radosť a smútok u seba a u iných. Pochopenie situácie spolužiakov prostredníctvom vlastných zážitkov. Odvzdávanie radosti a zmiernovanie smútku u najbližších Odvzdávanie radosti a zmiernovanie smútku u najbližších. Záujem o zdravotne postihnutých, a chorých ľudí	-vie pomenovať svoje pocity. - rozumie pojmom „súciť, vcítanie sa do iného. -vie čo znamenajú pojmy „veselosť, ústretovosť, údiv, hnev, odpor, odvaha, strach, ...“. -vie vysvetliť pojem „smútok, radosť, vďačnosť“ -rozumie pojmu „spolucítenie“	- vie povedať, čo mu spôsobuje radosť a čo smútok. vedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých. -vedomuje si bohatstvo prežívania v bežnom živote. - prejavuje pochopenie voči spolužiakom i ostatným ľuďom v okolí. -učí sa vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne postihnutých
Riešenie konfliktov – výchova k zmiernivosti	Právo na omyl a možnosť nápravy. Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti a sebaúcty. Súťaživosť a kooperácia	-vie čo je to omyl v živote človeka. -pozná možnosti reagovania na svoj omyl i na omyl ostatných. -vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“. -vie vysvetliť pojem „kritika“ -vie vysvetliť pojmy „spolupráca, súťaživosť“	-chápe skutočnosť viny a odpustenia. -rozumie významu odpúšťania a práva na omyl. -rozumie významu odpúšťania a práva na omyl. -pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody

			druhej strany. -chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou
Pomoc, darovanie, delenie sa	Vnímanie a prežívanie prosociálnosti – starostlivosť o prírodu. Vnímanie, prežívanie prosociálnosti – starostlivosť o prírodu, ochrana zvierat. Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Podelenie sa, darovanie v rámci rodiny Podelenie sa, darovanie v rámci žiackeho kolektívu. Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými. Význam hodnoty nemateriálnej pomoci a darov	-vie vysvetliť dôležitosť počúvania v živote človeka. -vie zdôvodniť najvhodnejšie správanie sa v prospech prírody. -vie vysvetliť slovo „pomoc“. -vie vymenovať konkrétne produkty pomoci v rámci rodiny, školy. -pozná možné reakcie na pomoc (prijatie, odmietnutie -vie vysvetliť rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, vie uviesť ich príklady	-chápe a vnútorne akceptuje význam počúvania pre hodnotnejší život. -uvedomuje si spätosť človeka s prírodou. -badať jasnú snahu k spolupráci. -vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať. -je pripravený reagovať na neprijatie pomoci. -vidí problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro
Naša škola	Poznávanie kvalít a predností školy. Čo by som porozprával o našej škole priateľovi zo zahraničia. Rozvíjanie povedomia príslušnosti k svojej škole – prostredie. Rozvíjanie povedomia príslušnosti k svojej škole – spolužiaci. Rozvíjanie povedomia príslušnosti k svojej škole – atmosféra. Učebné predmety – ktoré predmety sa mi páčia viac, ktoré menej. Účasť žiakov na živote	-vie povedať, čo sa mu v škole páči a čo nepáči. -vie hovoriť o kvalitách svojej školy. -vie súvislo porozprávať určitý príbeh zo života školy. -pozná základné podmienky úprimného kamarátstva. -vie vysvetliť, čo znamená spoločenstvo rodiny a školy.	-všíma si prednosti i nedostatky školy. -poznáva kvality a prednosti školy a teší sa z nich. -vie hľadať informácie o škole z rôznych zdrojov. -vie prispieť k prezentácii školy. -chápe túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým

	<p>a úspechoch školy. Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy ma na našej škole znepokojujú. Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života našej školy. Čo si vážim na práci učiteľov našej školy</p>	<p>-vie zdôvodniť svoj postoj k predmetom. -podporuje iniciatívu v rámci uskutočnenia dobrého zámeru. -vie vyjadriť, ako sa cíti v danej chvíli. -pravidlá počas pobytu v škole. -tvoriť pravidlá na vylepšenie vzťahov, atmosféry. -poznatky z etickej výchovy 3.ročníka</p>	<p>priateľom. -všima si dobré vlastnosti ľudí v rodine, škole. -pozná poslanie jednotlivých predmetov. -vie rozlíšiť dobrú a zlú atmosféru v rámci triedy, školy. -vie vyhodnotiť dodržiavanie pravidiel v škole počas školského roku. -vie uplatňovať dodržiavanie pravidiel. -chápe nenahraditeľnú úlohu učiteľov v škole</p>
--	---	--	---

4. ročník ZŠ

Výchovný cieľ: Poznávať a uplatňovať svoje práva a plniť svoje povinnosti. Osvojovať si sociálne normy. Rozvíjať mravný úsudok. Prezentovať prosociálne vzory. Rozvíjať čitateľskú gramotnosť. Kriticky hodnotiť média – televízne programy, počítačové hry, CD, DVD. Rozvíjať podnikavosť, iniciatívnosť a tvorivosť

1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:

- tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.),
- rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...),
- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch,
- kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).

2. Reálne a zobrazené vzory: mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok),
- pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV),
- prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti),
- čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).

3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...),
- osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo,
- tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.

4. Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:

- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),
- Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo),
- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?),
- solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solildarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťažované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).

5. Náš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou

- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?), -projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy
- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).

Obsah pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard a téma	Výkonový štandard
<i>Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch</i>	<p>Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie /Batoch plný želaní/ Základné komunikačné zručnosti /Čarovné slovička Malý florentský pisárík/ Tolerancia. / Okuliarnik/ Čo očakávame od chlapcov a čo očakávame od dievčat /Chlapci a dievčatá/. Vnútorňý svet druhého pohlavia / Môj zvláštny sen/ Kultivované správanie / Ako spolu vychádzame/ Kultivované správanie Tolerancia / Hviezdne dieťa/ /Tolerujeme a vážme sa navzájom/</p>	<p>Nadviazať prvé kontakty a oboznámiť deti s ETV Chápať zmysel a podstatu slov ďakujem, prosím, prepáč a je schopný ich používať Prehliť kamarátske vzťahy medzi spolužiakmi, podnieť vzájomnú všímavosť, rozvíjať toleranciu Ujasniť si predstavy o chlapcoch a dievčatách, učiť sa tolerovať a kultivovane správať k osobám iného pohlavia Pochopiť myslenie a prežívanie druhého pohlavia. Osvojiť si základné prejavy vzájomnej</p>

		<p>úcty v komunikácii, pozitívne prijať príslušníka iného pohlavia a kultivovane sa k nemu správať Osvojiť si základné prejavy vzájomnej úcty v komunikácii, pozitívne prijať príslušníka iného pohlavia a kultivovane sa k nemu správať</p>
<p>Reálne a zobrazené vzory:</p>	<p>Porozumenie / Uhádnem kto som?, Hľadáme porozumenie/ Môj vzor Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier, reklamy, prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa – rodič, učiteľ... Sloboda a zodpovednosť / Môj kamarát, môj vzor/ Čitateľský návyk ako možný vzor objavovania prosociálnych vzorov / Môj literárny vzor/. Filmový vzor / Môj filmový hrdina/ Ľudské hodnoty / Kde býva krása/ Čím sa líšime / Chlapec s dvoma očami/</p>	<p>Motivovať k uvažovaniu a hľadaniu pozitívnych vzorov Rozvíjať schopnosť zodpovedne si vybrať vzor a riadiť sa podľa neho / optimizmus, ochota, povaha vybranej osoby/ Upozorniť na vzory v bezprostrednom okolí, naučiť sa analyzovať a hodnotiť programy vysielané masmédiami Uvažovať o osobe dôležitej v živote jednotlivca, podnietiť vzájomnú komunikáciu Uvedomiť si možnosť pozitívneho ovplyvnenia cez literatúru, prečo je potrebné veľa čítať Učiť sa rozlišovať, čo je dobré a čo je zlé na správaní rozprávkových hrdinov, rozlišovať žiaduce a nežiaduce správanie televíznych hrdinov</p>

		Pochopiť význam pozitívnych ľudských hodnôt
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	<p>Zmeny a detaily / Komu to patrí/ Podporovanie záujmov / Kto pomôže Tiborovi/</p> <p>Tvorivosť / Slávnostný deň/ Pravidlá / Ktoré nám uľahčujú život/ Komunikácia a medziľudské vzťahy / List pre Mart'ana/ Riešenie každodenných problémov / Neslušné slová/</p>	<p>Vnímať detaily na iných a ich zmeny, všímať si zmeny najmä v správaní – v škole, doma, v skupine priateľov Prezentovať svoje osobnostné kvality, využiť ich tvorivo v prospech iných – schopnosť, sebadôvera. Hrdosť, užitočnosť Pripraviť návrhy na prekvapenie, vytvoriť v skupine darček pre konkrétneho adresáta, využiť tvorivosť ako prostriedok na riešenie problému Uvedomiť si, že dodržiavanie pravidiel je podmienkou spolužitia bez konfliktov Rozvíjať komunikačné schopnosti, uvedomiť si pojmy a súvislosti týkajúce sa medziľudských vzťahov. Využiť schopnosti a iniciatívu žiakov pri každodenných problémoch, otázky typu – Č o sa stane keď... Porovnať čím sa ľudia v rôznych krajinách od seba odlišujú a prečo</p>
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	<p>Želania a potreby /Čo chcem a čo potrebujem/ Dohovor o právach dieťaťa</p>	<p>Naučiť sa rozlišovať medzi želaniami a potrebami, nie na</p>

	<p>Individuálne a skupinové práva / Let balónom/ Povinnosti / Práva a povinnosti/ Ochrana práv / Bingo 2/ Spoločenstvo / Morálne ponaučenie/</p>	<p>všetko čo si želám mám aj právo Dohovor o právach dieťaťa Uvedomiť si, že naše práva nám nikto nemôže odňať Uvedomiť si rozdiel medzi individuálnymi a skupinovými právami, utvárať názorový konsenzus Poznať, že práva úzko súvisia s povinnosťami Poznávať problematiku práv v každodennom živote Uvedomiť si, aký je dôležitý spôsob nášho správania sa pre prijatie inými</p>
<p>Náš región – vlasť</p>	<p>Slovensko, moje rodisko Tradície nášho regiónu Čo chýba nášmu regiónu Vlasť / Slovensko – moja vlasť/ Čo mi dala etická výchova Hry pre radosť a uvoľnenie Hry pre radosť a uvoľnenie</p>	<p>Uvedomiť si dôležitosť vlastného domova, prehlbovať vzťah k svojmu rodisku, miestu, kde žijem. Rozvíjať povedomie a príslušnosť k svojmu regiónu pozitívne vzory Vedieť čo treba v regióne vylepšiť, ako ho chrániť a rozvíjať, byť iniciatívny pri pozitívnom ovplyvňovaní svojho regiónu Rozvíjať pozitívny vzťah k vlasti Zhodnotiť prínos ETV pre žiakov Prežívanie radosti zo spoločných hier Prežívanie radosti zo spoločných hier</p>

Základom výchovno – vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácií v žiackom kolektíve.

Žiaci počas etickej výchovy sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa navzájom spoznávali.

Výchovný štýl v etickej výchove :

- 1) Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo
- 2) Prijímame dieťa také, aké je a prejavujeme mu priateľské city
- 3) Pripisujeme deťom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť
- 4) Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá
- 5) Nabádajme, nakoľko je to osvedčený prostriedok
- 6) Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky
- 7) Odmeny a tresty používame opatrne
- 8) Do výchovného procesu zapájame rodičov
- 9) Sme nositeľmi radosti.

Výchovné metódy a techniky v etickej výchove:

- 1) Zážitkové metódy
- 2) Metóda posilňovania

Techniky – hranie rolí, hranie scénok, dramatizácia..

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy: Informačnoreceptívna – výklad
Reproduktívna – riadený rozhovor
Heuristická – rozhovor, riešenie úloh

Formy práce: Frontálna výučba
Frontálna a individuálna práca žiakov
Skupinová práca žiakov
Práca s knihou

Práca s pracovným zošitom

Učebné zdroje

Knihy, encyklopédie, CD, pracovné zošity, knižnica, internet.

6. Hodnotenie predmetu

K dosahovaniu cieľov v predmete Etická výchova je vhodné a žiadúce používať slovné hodnotenie počas celého priebehu vyučovacej hodiny. Žiakom sa vo veľkej miere poskytuje priestor na vlastné hodnotenie - sebahodnotenie, a reflexiu (ako sa cíti, ako sa mu jednotlivé časti hodiny i jednotlivé činnosti realizované v rámci vyučovania páčili). Aktívne rozvíja svoje kritické myslenie, vie vyjadriť svoj názor.

Žiaci sú hodnotení v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov schválených MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Po prerokovaní spôsobu hodnotenia predmetu na pedagogickej rade riaditeľka školy rozhodla povinne voliteľný predmet Etická výchova neklasifikovať.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchou. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

ETICKÁ VÝCHOVA SA HODNOTÍ SLOVNE – SLOVOM ABSOLVOVAL, RESP. NEABSOLVOVAL.

5.4 VZDELÁVACIA OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

5.4.2 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	1	1	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Nábožeská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne,
Ročník	Prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Nábožeská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne,
Ročník	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Nábožeská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne,
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Nábožeská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne,
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

Charakteristika vyučovacieho predmetu - 1.ročník

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole. Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou. Zameriava sa na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechť sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. Ciele vyučovacieho predmetu:

- ✓ spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku,
- ✓ vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu,
- ✓ osvojiť si vonkajšie prejavy lásky,

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

komunikačné kompetencie:

- rozumieť neverbálnej komunikácii
- objavovať zmysel symbolického, neverbálneho spôsobu komunikácie
- vlastnými slovami vedieť vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadriť svoje myšlienky v práci v skupinách, zapájať sa do diskusie, neskákať do reči
- schopnosť sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

- ✓ otvorenosť pre tvorivé myslenie
- ✓ objavovať potrebu učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov:

- ✓ plánovať a podieľať sa na riešení úloh s druhými
- ✓ primerane svojej detskej skúsenosti vie formovať problém
- ✓ hľadať spôsoby riešenia vzniknutého problému

občianske:

- ✓ angažovať sa jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije
- ✓ konkrétnymi skutkami prispievať k ochrane prírody, mať úctu k živým aj neživým súčasťam prírody

kultúrne:

- ✓ vážiť si ľudský život
- ✓ učiť sa tolerantnosti
- ✓ vnímať dôležitosť ľudskej činnosti pre svet
- ✓ objavovať krásu stvorenia, prírody
- ✓ objavovať krásu človeka

sociálne a interpersonálne:

- ✓ budovať vzťah dôvery, formovať zdravé sebavedomie

- ✓ uvedomovať si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijímať sám seba
- ✓ konkrétnymi skutkami prejavovať úctu ku chorým a starým ľuďom
- ✓ schopnosť oceniť hodnotu rodiny
- ✓ na základe určitej role spolupracovať v skupine, vytvárať pozitívny postoj k stvoreným veciam

existenciálne:

- ✓ disponovať základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
- ✓ otvorenosť pre vnímanie pozitívnych hodnôt na základe predstavených osobností
- ✓ rozumieť základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj
- ✓ rozumieť základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou
- ✓ odhadovať dôsledky vlastného správania a konania
- ✓ rozvíjať duchovné hodnoty
- ✓ rozvíjať vlastné svedomie (od heteronómneho k autonómnemu)
- ✓ objavovať duchovný rozmer človeka
- ✓ spoznávaním seba samého hodnotiť svoje ciny, dokázať si priznať vinu a viesť k náprave
- ✓ rozvíjať kritické myslenie, schopnosť jednoducho obhájiť svoj názor
- ✓ správne posudzovať svoje konanie
- ✓ osvojovať si zdravý životný štýl.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Som na svete z lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov, ✓ vyjadriť slovné poďakovanie a odprosenie, ✓ formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, ✓ vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, 	<p>meno a jedinečnosť čo dokážem patrím do rodiny svet, v ktorom žijem</p>

✓ rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných,	
--	--

Rodina – ohnisko lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať tri pozítiva v rodine, ✓ z reprodukovať modlitbu Otče náš, ✓ napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny, 	komunikácia v rodine modlitba v rodine modlitba Otče náš

Dar lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať dobrotu sv. Mikuláša, ✓ prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, ✓ z reprodukovať modlitbu Zdravas Mária, ✓ nakresliť dva symboly Vianoc, ✓ reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša 	sv. Mikuláš zvestovanie, návšteva Alžbety zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista

Moc života a lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávenia veľkonočných sviatkov, ✓ znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, ✓ vysvetliť jednoducho zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania, 	život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Spoločensvo lásky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, ✓ zreprodukovať modlitbu Sláva Otcu, ✓ vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, ✓ vymenovať niekoľko dobrých skutkov, 	zoslanie Ducha Svätého Cirkev – Božia rodina sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo

<p>ktoré mu preukázali spolužiaci, ✓ naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka</p>	
---	--

Obsah vyučovacieho predmetu

1.ročník

Vzdelávacie oblasti : Človek a hodnoty		Ročník: prvý		
Predmet: Náboženská výchova		Počet hodín: 1 33/h/R		
Tem/cel.	Čas.dot.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Som na svete z lásky	8	JA	Žiak vie: uvedomiť si vlastnú jedinečnosť, oceniť lásku rodičov k deťom, uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku. Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejav lásky. Objaviť dôležitosť mena a oslovovať všetkých po mene, nie prezývkami.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Moje dedičstvo	Žiak vie: - pozorovať svoju podobnosť a odlišnosť s inými ľuďmi; v odlišnosti/rozdielnosti objavovať vlastnú jedinečnosť; prakticky uplatniť návyk oslovovania po mene.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Čo dokážem ?	Žiak vie: - na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla; uvedomovať si vlastnú jedinečnosť; vnímať prejav úcty vyjadrený gestom; formovať si návyk rozlišovania dobra a zla, formovať si návyk oslavy Boha prežehnaním sa.	Ochrana života a zdravia
		Svet, v ktorom žijem	Žiak vie: - vážiť si hodnotu života, žasnúť nad objavom	Osobnostný a sociálny rozvoj

			reálneho neviditeľného sveta; prejavíť vďačnosť za svoju existenciu.	
		Dar života	Žiak vie: - objavovať dôležitosť, hodnotu života; uvedomiť si dar vody, prejavíť vďačnosť za dar života; prakticky uplatniť návyky šetrenia pitnou vodou.	Multikultúrna výchova
		Môj rodostrom	Žiak vie: - spoznať príbuzenské vzťahy, objaviť svoj pôvod, zostaviť si svoj rodostrom.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Svet	Žiak vie: - na základe pozorovania klíčenia rastliny spoznávať silu života, rozlišovať medzi pojmami – stvorený a vytvorený; oceniť krásu ľudského diela; ďakovať za prejavy starostlivosti; Na základe legendy o sv. Františkovi spoznávať zmeny v prírode spôsobené človekom, vnímať krásu stvorenú Bohom, uvedomovať si zodpovednosť za prírodu.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
		Vidieť srdcom	Žiak vie: - objavovať to, čo nemôžeme vidieť očami, len srdcom; uvedomovať si prejav lásky Boha k človeku; ďakovať za prejavy lásky.	Mediálna výchova
Rodina – ohnisko lásky	4	Prosba a vďaka	Žiak vie: - dokázať formulovať jednoduchú prosbu a vďaku slovami i gestami, uvedomiť si v komunikácii dôležitosť prosby.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Komunikácia v rodine	Žiak vie: - pochopiť klady a zápory v rodine, porovnať vzťahy rodičov a detí, uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi ľuďmi, osvojiť si	Osobnostný a sociálny rozvoj

			správny spôsob komunikácie s ľuďmi (prosba, vďaka, pozdrav, ospravedlnenie).	
		Modlitba za chlieb	Žiak vie: - reprodukovat' modlitbu „Otce náš“, prejavit' záujem o komunikáciu s Bohom, oceniť hodnotu chleba, vyjadriť jednoduchú modlitbu vďaka a prosby za chlieb.	Multikultúrna výchova
		Modlitba „Otcenáš“	Žiak vie: - správne poskladať jednotlivé obrázkové časti modlitby, vnímať jednotlivé prosby modlitby, formovať návyk komunikácie s Bohom.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Dar lásky	9	Premena kamenného srdca	Žiak vie: - počúvať text legendy s porozumením a pokúsiť sa ho prepojiť so svojím životom; vnímať metaforickú reč, prejavit' radosť a vďačnosť z daru.	Regionálna výchova
		Zvestovanie, návšteva Alžbety	Žiak vie: - opísať biblický príbeh o zvestovaní a príbeh návštevy Alžbety, reprodukovat' modlitbu „Zdravas Mária“, rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a darovania; vnímať atmosféru predvianočného času; konať dobré skutky.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Ježiš Kristus - dar pre svet	Žiak vie: - počúvať s porozumením príbeh o Ježišom narodení; opísať narodenie Ježiša ako dar od Boha, rozvíjať postoj darovania, zhotoviť darček pre blízkych.	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
		Pastieri a mudrci	Žiak vie: - opísať udalosti po narodení Krista- poklona	Osobnostný a sociálny rozvoj

			pastierov i mudrcov; radosť z Ježišovho narodenia, vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona).	
		Simeon	Žiak vie: - reprodukovať príbeh obetovania a Pána Ježiša v jeruzalemskom chráme, uvedomiť si potrebu čakania na mnohé veci v našom živote.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Zem, v ktorej žil Ježiš	Žiak vie: - spoznať bežný život ľudí v Ježišovej krajine, vcítiť sa do obyčajov ľudí Palestíny.	Environmentálna výchova
		Povolanie učeníkov	Žiak vie: - reprodukovať udalosť povolania prvých učeníkov, uvedomiť si správnosť odpovedať kladne na volanie druhého človeka o pomoc; spolupracovať so spolužiakmi.	Ochrana života a zdravia
		Ježiš a deti	Žiak vie: - ohodnotiť priateľský vzťah Pána Ježiša k deťom, vnímať pocity iných a zhodnotiť ich, vhodne vyjadriť vzťahy postojom a umiestnením postáv na ploche.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Svadba v Káne	Žiak vie: - reprodukovať evanjeliový príbeh svadby v Káne, aplikovať text modlitby „Zdravas“ na konkrétnu situáciu, všímať si potreby druhých; uvedomiť si potrebu spoločenstva; prosiť Máriu o príhovor u Ježiša.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Moc života a lásky	12	Prebudenie zo spánku	Žiak vie: - pocúvať text rozprávky s porozumením, prepojiť ho so svojím životom, rozvíjať postoj empatie.	Environmentálna výchova Dopravná výchova
		Vzkriesenie Jairovej dcéry	Žiak vie: - opísať biblický príbeh o	Ochrana života a zdravia

			vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovo konanie ako výzvu k dôvere, dôverovať Ježišovi, ktorý má moc nad životom i smrťou; rozvíjať postoj empatie k trpiacim.	
		Snehový zázrak	Žiak vie: - pociťvať príbeh o živote a smrti, pozorovať zmeny v prírode v jarnom období, vnímať veľkonočný symbol- slnko.	Environmentálna výchova
		Pôst	Žiak vie: pochopiť význam pôstu, pozorovať zmeny v prírode v jarnom období a prepojiť ich so slávením veľkonočných sviatkov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Križ – znamenie smrti a znamenie života	Žiak vie: - opísať príbeh Ježišovej križovej cesty, vnímať križ ako znamenie smrti, ale aj nového života.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Ježiš je vzkriesenie a život	Žiak vie: - opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou; vnímať veľkonočné symboly: svetlo, slnko, zvony, vyjadriť vnútorné prežívanie.	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
		Za zatvorenými dverami	Žiak vie: - reprodukovať biblický príbeh o zjavení Ježiša apoštolom; vnímať význam viery, vcítiť sa do situácie apoštolov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Nedeľa	Žiak vie: - vysvetliť slávenie nedele ako oslavu Ježišovho zmŕtvychvstania, vnímať slávenie nedele v kostole aj v rodine; formovať návyk aktívnej účasti na slávení nedele.	Multikultúrna výchova
		Spoločenstvo lásky Kostol	Žiak vie: - jednoducho zdôvodniť, prečo ľudia navštevujú	Multikultúrna výchova

			kostol, vnímať kostol ako miesto stretávania sa s Bohom i s veriacimi ľuďmi navzájom, formovať pozitívny vzťah k návšteve Božieho chrámu.	
		Staviame kostol	Žiak vie: - oceniť význam a miesto chrámu v živote veriaceho človeka, formovať pozitívny vzťah k Božiemu chrámu.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Božia rodina Duch Svätý	Žiak vie: - pochopiť zmysel Cirkvi ako Božej rodiny, pozorovať prejavy života vo farnosti, praktizovať oslavu Boha prostredníctvom modlitby "Sláva Otcu", opísať udalosť zoslania Ducha Svätého, vnímať pomoc, ktorú Boh posielal ľuďom, praktizovať oslavu Boha prostredníctvom modlitby "Sláva Otcu".	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Juraj	Žiak vie: - spoznať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi; vnímať boj dobra so zlom, formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Opakovanie- Aké srdce mám ja?	Opakovanie učiva 1.ročníka - aktualizovať symbol srdca v obraznej reči rozprávky a legendy, osvojovať si kroky budovania spoločenstva	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

2.ročník

Boh mi dôveruje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>✓ uviesť odlišnosti človeka od ostatných</p>	<p>Stvorenie človeka ako Boží obraz obraz rajskej záhrady</p> <p>Boh nám zveril zem a my ju chránime</p>

<p>živočíchov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy – stvoriť a vytvoriť, ✓ reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, ✓ vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, ✓ rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla, 	
--	--

Dôverujem Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, ✓ reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, ✓ vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, ✓ formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, ✓ zdôvodniť potrebu odpočinku, ✓ opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu 	<p>Abrahám</p> <p>Boh a jeho meno</p> <p>modlitba nedeľa</p>

Dôvera v rodine

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť potrebu dôvery v rodine, ✓ prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, ✓ charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, ✓ nakresliť jednotlivé krstné symboly, ✓ formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov, 	<p>Advent</p> <p>rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine</p> <p>Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery</p> <p>Cirkev - Božie rodina</p> <p>pozvanie do Božej rodiny</p>

Dôverujeme si navzájom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a 	<p>schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti</p>

slušného správania, ✓ prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, ✓ uviesť príklady osobného a spoločného majetku, ✓ zdôvodniť potrebu pomoci núdznym,	voči vyslovenému slovu čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka boháč a Lazár osobný majetok, bohatstvo
---	---

Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, ✓ opísať situáciu prijatia Desatora, ✓ priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam čnosti,	uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život

Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prerozprávať biblický príbeh o márnotratom synovi, ✓ vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, ✓ opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, ✓ navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie	milosrdný otec / márnotravný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia

Vzdelávacie oblasť : Človek a hodnoty		Ročník: druhý		
Predmet: Náboženská výchova		Počet hodín: 1 33/h/R		
Tem/cel.	Čas Dot.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
BOH MI DÔVERUJE	5	Ďakujeme za prázdniny	Žiak vie: - vyjadriť svoju skúsenosť z prázdnin. Rozvíjať postoj vďačnosti za Božie dary. Prejaviť radosť a vďačnosť zo	Osobnost. sociálny rozvoj

		<p>Svet okolo nás</p> <p>Človek ako Boží obraz</p> <p>V záhrade života</p> <p>Chránime svoje okolie</p>	<p>stvoriteľského diela. Obnoviť kamarátske vzťahy žiakov.</p> <p>- pochopiť pôvod ľudských diel v stvoriteľskom Božom diele. Vnímať Božiu prítomnosť v ľudskom diele.</p> <p>Vyjadriť vznik vecí.</p> <p>- porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, uvedomiť si svoju jedinečnosť a zodpovednosť za svet. Vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti.</p> <p>Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela.</p> <p>- reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade, spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra. Rozvíjať svoju schopnosť v rozlišovaní dobra a zla. Vnímať krivdy páchané okolo nás.</p> <p>- pochopiť význam správneho prístupu k životnému prostrediu vyplývajúceho z Božieho plánu s človekom a so svetom.</p>	<p>Environm. výchova</p> <p>Ochrana života a Zdravia</p>
Dôverujem BOHU	7	<p>Vidieť srdcom</p> <p>Sviatok všetkých</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- rozvíjať intuitívne vnímanie. Precvičiť si základy sústredenia a stíšenia.</p> <p>- naučiť sa úcte k ľuďom, ktorí</p>	

	<p>svätých a dušičiek</p> <p>Návšteva cintorína</p> <p>Abrahám</p> <p>Abrahám dôveruje Bohu</p> <p>Môžem Ťa osloviť, Bože?</p> <p>Posvätený deň</p> <p>V advente očakávame príchod svetla</p>	<p>nás už opustili – vzorne sa správať na cintoríne.</p> <p>Uvedomovať si potrebu modlitby za duše zomrelých.</p> <p>- prakticky prejavíť svoju úctu k zosnulým, naučiť sa vzorne správať na cintoríne.</p> <p>- spoznať hlavné znaky a prejavy ľudskej dôvery; reprodukovať biblický text o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom; vnímať potrebu človeka niekomu veriť.</p> <p>- reprodukovať biblický text o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom; objavovať ticho</p> <p>- uvedomiť si krásu a význam krstného mena; pochopiť význam používania Božieho mena; rozvíjať si úctu k Božiemu menu.</p> <p>- uvedomiť si potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby; vnímať Boha ako osobu; formulovať vlastnú modlitbu</p> <p>- pochopiť význam slova advent, vyrobiť si adventný Kalendár</p>	<p>Osobnost. sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a Zdravia</p> <p>Mediálna Výchova</p> <p>Multikult. výchova</p>
--	--	---	--

		<p>Advent</p> <p>Sviatok sv. Mikuláša</p>	<p>- uvedomovať si príchod Spasiteľa a pripravovať sa naň.</p> <p>- uvedomiť si krásu dávania-darčeka a ich hodnotu.</p> <p>Vedieť sa podeliť s tým, čo mám.</p>	
<p>DÔVERA V RODINE</p>	<p>8</p>	<p>Svetlo a tma</p> <p>Lucia priniesla do rodiny svetlo</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- vnímať potrebu svetla pre život človeka; uvedomovať si potrebu svetla pre vlastný život a formovať si návyk konať dobré skutky prinášajúce so života človeka svetlo.</p> <p>Prostredníctvom príbehu o sv. Lucii spoznať rodinu ako miesto lásky, istoty a dôvery; objavovať v sebe túžbu po láske, ktorú človek nosí v srdci; vnímať svoje jedinečné miesto v rodine;</p>	<p>Dopravná výchovy</p>
		<p>Vianoce</p>	<p>- spoznať význam príchodu Ježiša na tento svet - prežívať tieto sviatky - ako sviatky rodiny, lásky a pokoja.</p> <p>Pripraviť sa na príchod Božieho Syna.</p>	<p>Osobnost. a social. rozvoj</p>
		<p>Nedeľa</p> <p>Ako sa ľudom stratila nedeľa</p>	<p>- pochopiť, že nedeľa je Boží dar pre človeka; formovať si správny návyk slávenia nedele.</p> <p>Rozvíja kritické myslenie objavovaním a premýšlaním</p>	

			<p>nad rozdielmi chápania nedele. Vnímať potrebu ľudského slávenia a posvätnosť nedele.</p>	
		<p>Príbeh o jednej rodine- Ezau a Jakub Moja rodina</p>	<p>- reprodukovat' biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi a prepojiť ho so svojim životom; vnímať následky narušenia dôvery. Spoznávať dobré vlastnosti členov mojej rodiny, modliť a za všetkých v rodine a pomáhať im.</p>	<p>Regional. výchova</p>
		<p>Môj krst Krstný patrón</p>	<p>- pomenovať krstné symboly a vysvetliť ich význam; opísať význam krstu a vnímať svoje miesto v rodine. Spoznať svojho krstného patróna, jeho život a dielo. Volat' sa krstným menom, nie prezývkami.</p>	<p>Mediálna výchova</p>
		<p>Cirkev- jedna rodina Cirkev- Ježišova rodina dnes Pôst Modlitba krížovej cesty</p>	<p>- pochopiť potrebu a význam spoločenstva; uvedomiť si cirkev ako rodinu. Vnímať svoje miesto v ľudskej i Božej rodine. - uvedomovať si potrebu pokánia, konania dobrých skutkov, pripravovať sa na najkrajšie sviatky roka- Veľkú noc. - Spoznať zastavenia krížovej</p>	<p>Multikult. výchova</p>

			cesty, uvedomovať si cenu vykúpenia – utrpenie Krista-cesta spásy.	
Dôverujeme si navzájom	6	Potrebujeme sa navzájom-Swimmy	Žiak vie: - uvedomovať si potrebu spolupatričnosti, súdržnosti; uvedomovať si silu strachu; Vnímať, ako vzájomné stretnutia pomáhajú prekonávať prekážky, nástrahy a nebezpečenstvo.	Osobnost. a social. rozvoj
		Dobre počúvať ; Správne slovo	- pochopiť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov; oceniť silu slova pri budovaní vzťahov; rozvíjať verbálne i neverbálne prejavy. Vnímať, čo buduje a čo ničí vzťahy medzi ľuďmi.	Ochrana života a zdravia
		Dobre sa pozeráť Rob iným to, čo chceš, aby robili tebe	- objavovať vnútornú krásu človeka; rozvíjať správny pohľad na seba aj na iného človeka; formovať vedomie vlastnej jedinečnosti a úctu ku každému človekovi. Rozvíjať v sebe „zlaté pravidlo“ a to, čo ma spája s druhými. Pri práci v skupine akceptovať názory druhých.	Mediálna výchova
		Moje svetlo pre	- analyzovať príbeh „Ako prišlo	

		<p>iného</p> <p>Moje ruky pre druhého- Bohác a Lazár</p> <p>Križová cesta; Veľká noc</p>	<p>slnko do krajiny Malon“.</p> <p>Uvedomovať si význam svetla pre život. Formovať postoj prijímania svetlo do svojho života. Podieľať sa na šírení dobra.</p> <p>- analyzovať príbeh „Bohác a Lazár“; uvedomiť si význam delenia sa; formovať postoj delenia sa s inými.</p> <p>- pomodliť sa spoločne križovú cestu za rodiny, spolužiakov a blízkych. Uvedomiť si hodnotu vykúpenia, spásy- smrťou Krista; byť vdáčný za vykúpenie.</p>	<p>Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p>
<p>Desatoro pozvanie k slobode a k dôvere</p>	<p>4</p>	<p>Dat' slovo</p> <p>Zmluva na Sinaji Pravidlá Desatoro</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- objavovať zodpovednosti za dané slovo.</p> <p>Stotožniť sa s princípmi dodržania slova. Formovať postoj zodpovednosti za dané slovo.</p> <p>- pochopiť význam slova „sľub“; uvedomiť si význam dodržania sľubu, formovať si postoj zodpovednosti za svoje slová. Objavovať dobro</p>	<p>Osobnost. a soc. rozvoj</p> <p>Environm</p>

		<p>Múdrost, Pravda, Dobro, Krása</p> <p>Máj – mesiac Panny Márie</p>	<p>múdрых pravidiel, pravidiel hry; stotožniť sa s princípmi dodržiavania pravidiel; Pochopiť význam Desatora ako pravidiel na ceste k Bohu.</p> <p>- formovať si postoj dôvery k Bohu dodržiavaním prikázaní a Božieho zákona. Objavovať dobro okolo seba, vyjadrovať potrebu múdreho a dobrého rozhodovania sa; vnímať a načúvať vnútornému hlasu svedomia.</p> <p>- pochopiť význam Márie v dejinách sveta, modliť sa k Márii o pomoc, spoznať jej život a uvedomiť si, že je mojou Matkou.</p>	<p>výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p>
<p>Pozvanie na hostinu obnovenie dôvery</p>	<p>3</p>	<p>Odchod z domu Otca</p> <p>Návrat do domu Otca</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>- pochopiť súvis medzi správaním sa márnokratného syna a vlastným rozhodovaním sa. Objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie vzťahov.</p> <p>- Stotožniť sa s márnokratným synom hľadajúcim cestu</p>	<p>Osobnost. a soc. rozvoj</p>

			vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči; oceniť postoj dôvery voči človeku a Bohu. Formovať si návyk ľútosti nad vykonaným zlom.	
		Opakovanie učiva	Zopakovať si vedomosti získané v 2. ročníku	

3.ročník

Veriť Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, ➤ vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, ➤ vymenovať krstné sľuby, ➤ vysvetliť krstné symboly, ➤ reprodukovať Apoštolské vyznanie viery 	<p>viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst</p>

Ježiš uzdravuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, ➤ vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, ➤ identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie 	<p>Ježišove uzdravenia rozvoj mravného cítenia</p>

Ježiš nám odpúšťa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymenovať možné reakcie človeka na vinu, ➤ vysvetliť dôležitosť uznania si viny, ➤ prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, ➤ opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, ➤ opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, ➤ ovládať priebeh sviatosti zmierenia, 	<p>vina, hriech</p> <p>Ježiš v dome hriešnika (Zachej)</p> <p>na ceste zmierenia - mánotratný syn, ľútosť</p> <p>sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia</p>

Ježiš nás oslobodzuje

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, ➤ opísať na základe podobenstva o mánotratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, ➤ rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, ➤ reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, ➤ porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, ➤ vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia, 	<p>Veľká noc (Pascha)</p> <p>Desatoro – pravidlá pre život v slobode</p> <p>hriech a jeho dôsledky</p> <p>Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie</p>

Ježiš nás pozýva na hostinu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymenovať základné časti sv. omše, ➤ odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, ➤ objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, ➤ zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, ➤ vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi. 	<p>nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov)</p> <p>Posledná večera (Eucharistia)</p> <p>svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba)</p> <p>Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev</p>

Predmet: Náboženská výchova		Počet hodín: 1 33/h/R		
Tem/cel.	Čas Dot.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
VERIŤ BOHU	4	<p>Okrývať ukryté</p> <p>Čo znamená veriť?</p> <p>Aký je boh?</p> <p>Obrazy boha</p> <p>Veľká sila ukrytá v malom</p> <p>Strom mojej viery</p> <p>Božie kráľovstvo ako poklad</p>	<p>Žiak vie: jednoduchým spôsobom spoznať potrebu spoznávania Boha pre svoj život viery. Vnímať náročnosť viery. Formovať návyk spolupráce.</p> <p>- pochopiť, čo znamená veriť Bohu; Rozvíjať kritické myslenie; byť disponovaný pre život kresťanskej viery; primerane schopnostiam pracovať s biblickým textom.</p> <p>- spoznať niektoré biblické obrazy Boha; vnímať v nich hlbokú výpoveď o Bohu; formovať svoj postoj viery a výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.</p> <p>- spoznať a reprodukovat' podobenstvo o horčicnom semienku, spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve; vnímať pojem Božie kráľovstvo; formovať si osobný život viery.</p> <p>na obraze stromu odkrývať tajomstvo svojho života; vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného na raste stromu; výrazovo vyjadriť svoj život viery na obraze stromu.</p> <p>- reprodukovat' podobenstvo o poklade; vnímať pojem Božie kráľovstvo, vnímať dôležitosť a vzácnosť vzťahov; formovať si osobný život viery.</p>	<p>Osobnosť a soc. rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Environm entálna výchova</p>
Ježiš uzdravuje	5	Ježiš uzdravuje slepého	Žiak vie: reprodukovat' biblické príbehy	Mediálna výchova

		<p>Uzdravenie hluchonemého</p> <p>Počuť – Ako počujem a hovorím</p> <p>Sviatok všetkých svätých a dušičiek</p> <p>Návšteva cintorína</p> <p>Uzdravenie chorého s ochrnutou rukou</p> <p>Mať zdravé ruky</p>	<p>o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť podstatu veci. Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie. Rozvíjať svoj mravný úsudok.</p> <p>spoznať biblický príbeh o uzdravení hluchonemého; na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť vidieť podstatu veci; identifikovať sa s biblickou postavou chorého potrebujúceho uzdravenie; vnímať skutočnosť hluchoty počujúceho; rozvíjať svoj mravný úsudok.</p> <p>na modelovej situácii vyjadriť vlastnú schopnosť mať „otvorené“ uši a ústa; na základe dramatizácie sa identifikovať s pozitívnymi postavami; zamyslieť sa nad tým, ako počúvam a hovorím;</p> <p>naučiť sa úcte k ľuďom, ktorí nás už opustili – vzorne sa správať na cintoríne. Uvedomovať si potrebu modlitby za duše zomrelých. prakticky prejať svoju úctu k zosnulým, naučiť sa vzorne správať na cintoríne</p> <p>reprodukovať biblický príbeh o uzdravení chorého s ochrnutou rukou; na modelovej situácii vyjadriť vlastnú schopnosť konať to, čo je podstatné v živote; identifikovať sa s biblickou postavou chorého potrebujúceho uzdravenie; vnímať skutočnosť ochrnutia- aj</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnosť a soc.rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p>
--	--	---	---	---

		Uzdravenie ochrnutého	<p>pohybovo zdatného človeka. pomenovať, akým spôsobom môžu moje ruky slúžiť ostatným ľuďom; prostredníctvom rozprávky si uvedomiť dôležitosť dávania; prostredníctvom modelovej situácií rozprávke formovať svoj vlastný úsudok.</p> <p>- reprodukovať biblický príbeh o uzdravení ochrnutého; na modelovej situácii vyjadriť vlastnú schopnosť konať to, čo je podstatné v živote; identifikovať sa s biblickou postavou ochrnutého potrebujúceho uzdravenie; vnímať skutočnosť ochrnutia – aj pohybovo zdatného človeka</p>	Tvorba projektu a prezenčné zručnosti
JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA	9	<p>Daj pozor, aby si to nerozbil!</p> <p>Len aby to nebolo na mňa</p> <p>Advent</p>	<p>Žiak vie: jednoduchým spôsobom spoznať vinu ako súčasť života človeka; spoznať možné reakcie človeka na vinu a previnenie. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia. Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceniť sviatosťný a mimosviatosťný význam pokánia. Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.</p> <p>jednoduchým spôsobom spoznať vinu ako súčasť života človeka; spoznať možné reakcie človeka na vinu a previnenie.</p> <p>Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Rozvíjať mravný úsudok reflektovaním vlastných postojov k vine, uvedomovať si</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Regionálna a výchovy</p>

	<p>Sviatok sv.Mikuláša</p> <p>Ježiš je hostom u Zacheja</p> <p>Ježiš a hriešnica</p> <p>Mal by si sa zmeniť</p> <p>Na ceste zmierenia – márnokratný syn, Pútosť</p> <p>Vianoce</p> <p>Ježiš mi odpúšťa– priebeg sviatosti zmierenia</p> <p>Dokážem to?</p>	<p>príchod Spasiteľa a pripravovať sa naň.</p> <p>uvedomiť si krásu dávania - darčeky a ich hodnotu. Vedieť sa podeliť s tým, čo mám. reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome</p> <p>Zacheja. Jednoduchým spôsobom si uvedomiť potrebu obrátenia; vnímať veľkosť Božej lásky k človekovi, ktorý sa previnil; pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.</p> <p>spoznať význam odpustenia na príbehu Ježiša a hriešnice- uvedomiť si potrebu odpustenia v živote človeka</p> <p>pozná pojmy <i>obrátenie, odpustenie</i> v každodennom živote a vo sviatosti zmierenia; prijímať sviatosť zmierenia ako dar.</p> <p>pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o márnokratnom synovi. Vnímať sviatosť zmierenia ako oslavu zmierenia s Boha s človekom a človeka s Bohom; prijímať sviatosť zmierenia ako dar; reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou.</p> <p>Spoznáť význam príchodu Ježiša na tento svet prežívať tieto sviatky- ako sviatky rodiny, lásky a pokoja. Pripraviť sa na príchod Božieho Syna.</p> <p>spoznať možnosť odpustenia hriechu prostredníctvom Cirkvi; osvojiť si priebeg sviatosti zmierenia; oceniť sviatostný a mimosviatostný</p>	<p>Multikul. Výchova</p> <p>Osobný a soc. rozvoj</p>
--	--	--	--

			<p>význam pokánia; rozvíjať svoj mravný úsudok.</p> <p>- spoznať pojem predsavzatie skutok pokánia; vnímať skutky pokánia ako znamenie svojho obrátenia; rozvíjať svoj mravný úsudok neustálym napredovaním v duchovnom živote.</p>	
Ježiš nás oslobodzuje	8	<p>Pravidlá pre život na slobode Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi</p> <p>Pozriete sa do zrkadla</p> <p>Neveriaci sa majú</p> <p>Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité</p>	<p>Žiak vie: reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní; akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život; stotožniť sa s etickými princípmi Desatora; osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia.</p> <p>pochopiť svoju účasť na živote dospelých podľa Desatora; spoznávať osobnú zodpovednosť za svoje správanie voči ľuďom aj voči Bohu; oceniť potrebu sebareflexie pre svoj život; vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným; stotožniť sa s etickými princípmi Desatora.</p> <p>pochopiť, že pravidlo vzájomnej lásky vychádza od Boha a platí pre každú morálku; objaviť, že Ježiš nehlásal pre kresťanov „ťažšiu“ morálku, ale mravnosť spojenú s Bohom; spoznať, že svedomie majú veriaci i neveriaci; vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným; formovať návyk pravidelnej sebareflexie svojich rozhodnutí.</p> <p>jednoduchým spôsobom</p>	<p>Multikult. výchova</p> <p>Multikult. výchova</p> <p>Osobonso. a sociálny rozvoj</p> <p>Osobonso. a sociálny Rozvoj</p>

		<p>Pôst</p> <p>Modlitba krížovej cesty</p> <p>Smrť a nový život (Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie)</p> <p>Ježiš nám ukazuje cestu z tmy Hriechu</p> <p>Obeta Obeta ako dar</p>	<p>zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím; vnímať obraznú rec; uvedomiť si, že zanedbanie dobra je previnením voči Bohu i ľuďom; formovať návyk pravidelného spytovania svedomia so zameraním na zanedbanie dobra.</p> <p>uvedomovať si potrebu pokánia, konania dobrých skutkov, pripravovať sa na najkrajšie sviatky roka- Veľkú noc.</p> <p>spoznať zastavenia krížovej cesty, uvedomovať si cenu vykúpenia – utrpenie Krista- cesta spásy.</p> <p>- nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšenicom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním. Intuitívne vnímať obraznú rec podobenstva; oceniť pravdu obraznej reci; formovať postoj budovania kresťanského spoločenstva.</p> <p>- nájsť analógiu medzi podobenstvom o márnoträtom synovi a Ježišovou záchranou z tmy hriechu; intuitívne vnímať obraznú rec podobenstva; formovať postoj budovania kresťanského spoločenstva.</p> <p>- nájsť analógiu medzi Legendou o o troch stromoch a obeťou; objaviť veľkosť obyčajných nenápadných vecí, skutkov, intuitívne vnímať obraznú rec legendy; formovať postoj zriekania sa, obety pre druhého. Vlastnými slovami</p>	<p>Multikult. výchova</p> <p>Mediálna výchova</p>
--	--	--	--	---

			pomenovať, akým darom je pre človeka Ježišova obeta na kríži; oceniť obetu Ježiša na kríži; prejavíť vďačnosť za Ježišovu obetu a napísať vlastnú modlitbu vdaky.	
Ježiš nás pozýva na hostinu	7	<p>Ježiš nasycuje Ježiš sa stáva chlebom</p> <p>Vinič</p> <p>Strom, ktorý sa obetoval</p> <p>Svätá omša – bohoslužba slova</p> <p>Svätá omša – bohoslužba obety</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>prerozprávať biblický príbeh o rozmnožení chleba, porovnať, ako zaobchádzal s chlebom Ježiš a ako ja; objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom a biblickým textom o rozmnožení chleba; vnímať starostlivosť Ježiša o potreby človeka; formovať návyk úcty k chlebu a deleniu sa.</p> <p>Jednoducho opísať spojitosť biblických príbehov o hostine s poslednou večerou a slávením Eucharistie; vnímať spojitosť a pokračovanie poslednej večere so slávením Eucharistie; formovať si návyk aktívnej Eucharistie</p> <p>pomenovať, čo symbolizuje víno pri poslednej večeri, svätej omši; uvedomiť si, že svoje radosti môžeme priniesť Bohu na oltár vo víne; prejavíť radosť</p> <p>uvedomiť si spojitosť biblického príbehu emauzských učeníkov so života.</p> <p>prostredníctvom príbehu o strome, ktorý obdarovával, spoznať zmysel obety obdarovávaní; vnímať obetu ako dar lásky; prejavovať vďačnosť tým, ktorí sú pre mňa darom; pomenovať základné časti svätej omše; vnímať spojitosť medzi slávením svätej</p>	<p>Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p> <p>Osobnosť a soc. rozvoj</p>

		<p>Pozvanie na hostinu</p> <p>Agapé – hostina lásky</p>	<p>omše a stretnutím s Ježiša s emauzskými učeníkmi; osvojiť si štruktúru svätej omše.</p> <p>uvedomiť si spojitosť biblického príbehu emauzských učeníkov so svätou omšou; pomenovať základné časti svätej omše; vnímať spojitosť medzi slávením svätej omše a stretnutím s Ježiša s emauzskými učeníkmi; osvojiť si štruktúru svätej omše. uvedomiť si, ako je potrebné sláviť svätú omšu, prijímať Eucharistiu, vzbudiť si túžbu po aktívnej prítomnosti na hostine Eucharistie; formovať si návyk aktívnej účasti na Eucharistii.</p>	
		Cesta viery	<p>- posúdiť hodnotu prijatia Eucharistie, zopakovať si učivo 3.ročníka; prejaviť záujem kráčať ďalej cestou viery; formovať si návyk pravidelného prijímanie Eucharistie.</p>	Multikultúrna výchova

4.ročník

Vzdelávacie oblasť : Človek a hodnoty			Ročník: štvrtý	
Predmet: Náboženská výchova			Počet hodín: 1 33/h/R	
Tem/cel.	Čas Dot.	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
CIREKEV BOŽÍ ĽUD	7	Prázdninové stretnutie	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť spoločenstva v živote kresťana. - pozná rozdiel medzi stretnutiami náhodnými, plánovanými, vyhľadávanými, nutnými,... <p>Motivovať sa k radosti zo stretnutí s inými.</p>	Osobn. a sociálny rozvoj
		Boží ľud - cirkev	Žiak:	Osobn. a

			- pozná pojem Cirkev, vie ako vznikla.	sociálny rozvoj
		Ježiš a Peter	Žiak: - vie, kto bol apoštol Peter a aké mal miesto v prvotnej Cirkvi. - má úctu voči pápežovi ako nástupcovi Ježiša Krista, modlit sa za Svätého Otca.	Mediálna výchova
		Najstaršia mariánska modlitba sv.ruženec	Žiak: - pozná modlitbou sv. ruženca, vie ako vznikla táto modlitby.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Kňazstvo	Žiak: - pozná pojem apoštolská postupnosť, vie kto je biskup, kňaz, diakon. Viesť k osobnému vt'ahu k biskupovi ich diecézy, viesť ich k modlitbe za neho.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Kostol – Boží dom	Žiak: - pozná kostol ako Boží dom, interiér a exteriér kostola. - má úctu ku kostolu – miestu, kde býva Ježiš a má túžbu po častejšej návšteve kostola	TVP a prezent. zručnosti
		Návšteva cintorína	Žiak: - vie, že treba mať úctu k ľuďom, ktorí nám boli blízki a nás opustili – predišli nás do vecnosti - modlit sa za nich.	Osobn. a sociálny rozvoj
Bohoslužby	1	Obeta	Porovnanie starozákonných obiet s vyústením do novozákonnej obety, uvedomiť si, že obeta je súčasťou života každého človeka.	Multik.vý chova
Svätá omša	9	Bohoslužba slova	Žiak: - chápe rozdelenie svätej omše na dve casti, oboznámit sa s bohoslužbou slova, spoznať úvodné casti. - pozná oslavnú piesen Sláva Bohu na výsostiach. - - pozná pojmy: prvé a druhé čítanie, rezponzóriový žalm, alelujový verš, evanjelium, kázen, prosby.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Bohoslužba obety - obetovanie	Žiak: - vie charakterizovať symbol	Ochran života a

			chleba a vína.	zdravia
		Bohoslužba obety-premenenie	Žiak: - je oboznámený s eucharistickou modlitbou, pozná najdôležitejšiu časť svätej omše - premenenie chleba a vína na telo a krv JK.	Multikultúrna výchova
		Bohoslužba obety - prijímanie	Žiak: - vie, že Oltárna sviatosť pokrm pre našu dušu, uvedomuje si potrebu častejšieho prijímania.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Vianočná katechéza	Žiak: - vie porozprávať o príchode Božieho Syna, vie ako sa pripraviť na Vianoce. Pozná symboly vianočného obdobia	Regionálna a výchova
		Bohoslužba premeny a rúcha	Žiak: - pozná predmety, ktoré sa používajú pri bohoslužobných úkonoch a bohoslužobné rúcha.	Mediálna výchova
		Liturgické farby	Žiak: - je oboznámený so symbolikou farieb - každá farba má svoj význam – nielen v liturgii.	Multikultúrna výchova
		Úkony v liturgii	Žiak: - pozná symboliku jednotlivých úkonov, pochopiť ich význam v živote	Osobn. a sociálny rozvoj
		Spevy v liturgii	Žiak: - pozná význam hudby a spevu v liturgii.	Osobn. a sociálny rozvoj
Sviatosti cirkvi	v 8	Sviatosti	Žiak: - vie charakterizovať sviatosti ako neviditeľné znaky od Boha; vedieť ich povedať a vysvetliť.	Osobn. A sociálny rozvoj
		Krst	Žiak: - pozná význam vody pre život, pojem krstu, pozná, ako sa krstí. Uvedomuje si, že krstom sme sa stali nielen Božími deťmi, ale aj členmi Cirkvi. (Byť vdační za vecný život prostredníctvom krstu.)	Environmentálna výchova
		Birmovanie	Žiak: - oboznámiť so sviatosťou birmovania, jej významom pre život človeka. (Mať odvahu vyznávať Krista vo svete.)	Osobn. a sociálny rozvoj
		Sviatosť zmiernenia	Žiak: - chápe pojem hriech – ako ho	Osobn. a sociálny

			spoznal v predchádzajúcich ročníkoch.	rozvoj
		Odpustenie	Žiak: - si uvedomuje potrebu dokonalej ľúlosti; vie odpúšťať nielen druhým, ale aj sebe.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Pomazanie chorých	Žiak: - pozná obrad pomazania chorých.	Ochrana života a zdravia
		Sviatosť manželstva	Žiak: - si uvedomuje, že manželstvo je spoločná cesta dvoch ľudí k Bohu, ich vzájomné darovanie sa, darovanie detí a darovanie sa deťom. Má úctu k opačnému pohlaviu.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Svätiny	Žiak: - pozná rozdiel medzi sviatosťami a sväteninami.	Osobn. a sociálny rozvoj
Liturgický roka	8	Liturgický rok	Žiak: - pozná liturgický rok, rozdiel medzi cirkevným a občianskym rokom.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Vianočný okruh – Advent a Vianoce	Žiak: - vie charakterizovať adventné a vianočné obdobie, vysvetliť symboly tohto obdobia.	TP a prezentačné zručnosti
		Veľkonočný okruh – Pôst a Veľká noc	Žiak: - je oboznámený s veľkonočným okruhom ako stredom a vrcholom liturgického roka.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Cezročné obdobie	Žiak: - si uvedomuje, že každý deň v týždni je pre človeka vzácny, že slávenie nedele je vrchol liturgického týždňa.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Prikázané sviatky Pána	Žiak:- - pozná sviatky Pána a ich svätenie.	Osobn. a sociálny rozvoj
		Panna Mária Ježišová matka	Žiak: - vie porozprávať o živote PM. Pozná mariánske pútnické miesta na Slovensku.	TP a prezentačné zručnosti
		Modlitba	Žiak: vie vysvetliť pojem modlitba. Pozná druhy modlitby – osobná, spoločná, meditatívna.	VMR, VLP, OSR
		Záverečná hodnia	Zhodnotiť prácu počas	Osobn. a

			školského roka.	sociálny rozvoj
--	--	--	-----------------	--------------------

4. Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne)

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Kritéria hodnotenia

Na hodine náboženskej výchovy učiteľ hodnotí žiakov slovne. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.

Nadpredmetové vzťahy

Mediálna výchova: správa – pozdrav ako jednoduchá forma komunikácia človeka s človekom, posolstvo dobra – pozdravom prajeme druhým dobro. Dieťa si prakticky osvojuje

správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdrav pri stretnutí alebo lúčení, prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie sa).

Environmentálna výchova: patrí do rodiny a svet v ktorom žijem. Prostredníctvom poznávania sveta a príkladu sv. Františka si deti vytvárajú pozitívny vzťah k prírode, učia sa preberať zodpovednosť za zverenú prírodu prostredníctvom rastliny, ktorú si zasadia a o ktorú sa starajú.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu: som očakávaný – očakávanie dieťaťa v ľudskej rodine. Dieťa si uvedomuje svoju existenciu už pred narodením v živote pod srdcom mamy, objavuje hodnotu rodiny.

Prevenia sociálno – nežiadúcich javov (prosociálna výchova): vzájomná pomoc, pozitívne nasmerovanie dieťaťa na vnímanie potrieb iných, uvedomenie si potreby prijímania a dávania (práca s ročníkovým symbolom srdca v jednotlivých témach)

Stratégie vyučovania 1.ročník

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Som na svete z lásky	Metódy prehlbovania osvojeného učiva – (skupinové a individuálne)	Súťaže, kvízy, brainstorming, samostatná práca, rozhovor, práca s textom, reprodukcia
Rodina, ohnisko lásky	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca
Dar lásky	Metódy prehlbovania osvojeného učiva, metódy získavania vedomostí	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom, dramatizácia,
Moc života a lásky	Metódy získavania vedomostí, metódy osvojovania si učiva	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca

Stratégie vyučovania 2.ročník

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Boh mi dôveruje	Metódy prehlbovania osvojeného učiva – (skupinové a individuálne)	Súťaže, kvízy, brainstorming, samostatná práca, rozhovor, práca s textom, reprodukcia
Dôverujem Bohu	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Reprodukcia textu prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca
Dôvera v rodine	Metódy prehlbovania osvojeného učiva, metódy získavania vedomostí,	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom dramatizácia,
Dôverujeme si navzájom	Metódy získavania vedomostí, metódy osvojovania si učiva	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca
Desatoro- pozvanie k slobode a k dôvere	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom, dramatizácia,
Pozvanie na hostinu obnovenie dôvery	Metódy prehlbovania osvojeného učiva, metódy získavania vedomostí	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, rozhovor, samostatná práca

Stratégie vyučovania 3.ročník

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Veriť Bohu	Metódy prehlbovania osvojeného učiva – (skupinové a individuálne)	Súťaže, kvízy, brainstorming, samostatná práca, rozhovor, práca s textom, reprodukcia
Ježiš uzdravuje	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca
Ježiš nám odpúšťa	Metódy prehlbovania osvojeného učiva, metódy získavania vedomostí,	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom dramatizácia,
Ježiš nás oslobodzuje	Metódy prehlbovania osvojeného učiva	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor,

		samostatná práca
Ježiš nás pozýva na hostinu	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom, dramatizácia,

Stratégie vyučovania 4.ročník

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy
Cirkev –Boží ľud	Metódy prehlbovania osvojeného učiva – (skupinové a individuálne)	Súťaže, kvízy, brainstorming, samostatná práca, rozhovor, práca s textom, reprodukcia
Bohoslužby; Svätá omša	Metódy získavania vedomostí, Metódy rozvoja tvorivosti a fantázie u žiakov	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca
Sviatosti v Cirkvi	Metódy prehlbovania osvojeného učiva, metódy získavania vedomostí	Samostatná práca, rozhovor, práca s textom, dramatizácia,
Liturgický rok	Metódy získavania vedomostí, metódy osvojovania si učiva	Reprodukcia textu, prepojenie so životom, dramatizácia, rozhovor, samostatná práca

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickéj príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Cesta lásky“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí:

- Sväté písmo/Detská Biblia, biblické obrazy.
- HURAJTOVÁ J. a kol.: *Cesta lásky pracovný zošit pre 1. ročník ZŠ*, Katolícke pedag. a katechet. centrum, n. o., Spišská Nová Ves 2010

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné ucebné zdroje:

- učebnice
- internet
- knižnica
- počítač (CD, DVD), dataprojektor

Hodnotenie predmetu

Na predmete Náboženská výchova žiaci nie sú hodnotení známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov. Žiakom sa poskytuje priestor na sebahodnotenie a reflexiu.

Žiaci sú hodnotení v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov schválených MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Po prerokovaní spôsobu hodnotenia predmetu na pedagogickej rade riaditeľka LVS rozhodla povinne voliteľný predmet Náboženská výchova neklasifikovať (absolvoval/neabsolvoval).

5.5 VZDELÁVACIA OBLASŤ : UMENIE A KULTÚRA

5.5.1 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	2	2	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	1	0

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	6 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	Prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1 stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED – Primárne vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodina týždenne, 66 hodín
Ročník	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1 stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED – Primárne vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodina týždenne, 66 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1 stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED – Primárne vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1 stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED – Primárne vzdelanie
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov

očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh. Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov. Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Predmet **výtvarná výchova** v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá** (video a film).

Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces Vv, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebvýjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne

(konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety, v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení, (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi. Preto môže Vv vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach/námetoch zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), Vv angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život

v prostredí, v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Ciele predmetu

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci :

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu, • osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne post

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im, a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel, uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy Vv okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Obsah predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preraďovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne – označené ako a), b).

V metodickéj prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej .

Výtvarná výchova umožňuje žiakom iné ako len racionálne poznávanie sveta, odráža ľudskú existenciu – umenie a kultúru. Kultúru ako neoddeliteľná súčasť každodenného

života, umenie ako proces špecifického poznávania a dorozumievania, kde vznikajú informácie o vnútornom a vonkajšom svete o ich vzájomnej prepojenosti, ktoré sa nedajú formulovať a odovzdávať inými umeleckými prostriedkami

Vzdelanie v tomto predmete prináša umelecké osvojovanie sveta, vedie k podchyteniu a rozvíjaniu záujmu o výtvarne umenie, vedie k rozvoju tvorivosti, k umeleckému dielu , k sebe samému a k okolitému svetu.

V tvorivých činnostiach, pri používaní rôznych výtvarných techník, sú rozvíjané schopnosti vlastného nonverbálneho vyjadrovania, fantázie, intuície ...

Vo výtvarnej výchove sa realizujú tieto prierezové témy:

Rozvoj osobnosti

Rozvoj schopností poznávať - vnímanie okolitého sveta, farieb

Empatia– práce vo dvojiciach, v skupinách

Psychohygiena – hra s farbou, uvoľnenie, relaxácia

Kreativita – vyjadriť , realizovať a dotvárať svoje nápady

Rozvoj sociálnych zručností

Poznávanie ľudí – vzájomné poznávanie sa pri práci v skupinách

Medziľudské vzťahy – rešpektovanie práce ostatných a vzájomná pomoc

Komunikácia – reč farieb a tvarov, vnímanie umeleckých diel

Kooperácia – rozvíjanie schopnosti počúvať iného , presadenie vlastného názoru

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Ľudské vzťahy – vzťahy v rodine , v kolektíve triedy

Etnika – poznávanie umenia rôznych etnických skupín

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Ekosystém – vyjadrenie zmeny v ekosystéme v čase štyroch ročných období, využitie prírodných materiálov, ochrana prírody

Základné podmienky života – voda, vzduch, zem – výtvarné vyjadrenie

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia – priemysel a životné prostredie – modely, stavebnice, makety

MEDIÁLNA VÝCHOVA

fungovanie a vplyv médií v spoločnosti – význam reklamy, kritický prístup k nej, vlastná tvorba:– plagáty, pozvánky

Výchovné a vzdelávacie stratégie uplatňované v predmete Výtvarná výchova

Schopnosť učiť sa :

- žiaci sú vedení k samostatnému pozorovaniu a vnímaniu reality
- učiteľ vedie žiakov k aktívnemu vizuálnemu obraznému vyjadrovaniu
- žiaci využívajú poznatky v ďalších výtvarných činnostiach

Schopnosť tvorivo riešiť problém

- učiteľ vedie žiakov k tvorivému prístupu pri riešení výtvarných úloh
- žiaci využívajú získané vedomosti pri vlastnej tvorbe

Komunikačné schopnosti

- žiaci sa zapájajú do diskusie, rešpektujú názory iných
- učiteľ vedie žiakov k obohacovaniu slovnej zásoby o odborné termíny z výtvarnej výchovy
-

Schopnosť spolupracovať

- žiaci aktívne a tvorivo pracujú v skupinách
- učiteľ vedie žiakov ku kooperáciám

Rozvíjanie pracovných schopností

- vytvárame podnetnú atmosféru pre tvorbu netradičných prác
- žiaci dodržia hygienické a bezpečnostné pravidla
- učiteľ vedie žiakov, aby dokázali využiť získané vedomosti v praxi

Žiaci by mali zvládnuť :

- o techniku maľby vodovými farbami
- o uplatniť plošné i priestorové usporiadanie tvarov, línie, objektov

- výtvarne spracovať prírodný materiál

1.ročník ZŠ

Obsah vyučovacieho predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoriť škvrnny, ✓ rozlíšiť v škvrne významovo čitateľný tvar, ✓ vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, ✓ pomenovať objavené tvary, ✓ pomenovať tóny základných farieb, ✓ rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, ✓ rozlíšiť priamku od krivky 	<p>škvrna (vytvorená napr. odtlačaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domaľovanie škvrnny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.) obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, ✓ nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, ✓ pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu 	<p>fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmetu</p>

Podnety moderného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, ✓ vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, ✓ vytvoriť objekt zo zvolených materiálov, 	<p>ŕfkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením, 	<p>praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou</p>

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre 	<p>výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...) výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)</p>

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zobrazíť architektúru podľa vlastnej fantázie, ✓ porozprávať o zobrazenej architektúre, 	<p>rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)</p>

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie, 	<p>fotografia (napríklad z časopisu) zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie kolorovanie, dokomponovanie</p>

interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, ✓ výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky, 	krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu

Podnety dizajnu a remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, ✓ porozprávať o nakreslenom 	nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľ, skrine, lampy a pod.) alt. nezvyčajný odevný doplnok alt. fantastický stroj

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne reagovať na písmená abecedy. 	oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen

Obsah pre 1.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania	Tvar a škvrna Obrys Farba	Vypĺňanie a dopĺňanie, hravé pokusy s rôznymi typmi, ich vzťahmi a charakterom, vecné zobrazenie a hravé činnosti. Pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov, skladba predmetov z jednoduchých čiar. Zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou,	Žiak vie vyhľadávať a dopĺňať jednoduché objekty v tvare škvrny a jednoduchého tvaru. Žiak vie výtvarne vyjadriť obrysom jednoduché žiakovi primerané objekty. Žiak vie aktívne využiť farby podľa

		farebná škála, základy farebnej škály.	zobrazenej skutočnosti.
Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a kompozície	Plocha a tvar Vytváranie kompozície z tvarov písmen Uvedomovanie si formátu Mierka akčná maľba /gesto, škvrna	Vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanej textúre, tvorba novotvarov zložených z prienikov rôznych tvarov, prvé základy proporcie. Kompozície z tvarov písmen, arytmia a nehybnosť. Symetria a asymetria tvarov a farieb. Zmenšovanie a zväčšovanie	Žiak vie kompozične rozvrhnúť výtvarný návrh .Využitie celej plochy výkresu. Žiak aktívne využije celú plochu výtvarného návrhu. Žiak aktívne využije celú plochu výtvarného návrhu. Žiak vie použiť zväčšený detail vo výtvarnej tvorbe. Aktívne využívanie gesta škvry pri výtvarnej činnosti.
Podnety umenia /médiá, procesy, techniky, Výtvarné činnosti inšpirované umeniami	Inšpirácia pravekým umením	Inšpirácia témami, procesmi, technikami a materiálmi, inšpirácia umením prírodných národov. Inšpirácia pravekým umením /témami, procesmi, technikami a materiálmi /alt.: inšpirácia umením prírodných	Žiak využije piktogramy, transformácia zobrazovaného predmetu na znak alebo symbol Žiak má osvojené základné vedomosti o vybraných artefaktoch daného historického obdobia.
. Podnety fotografie fotograf. umenia	Koláž	Jednoduché využitie novinových a časopiseckých výstrižkov	Žiak využije piktogramy, transformácia zobrazovaného predmetu na znak alebo symbol.
Podnety filmu a	Pohyblivý obraz	Akcia a atrakcia, filmové umenie, filmový a divadelný kostým	Žiak vie využiť prvé herecké skúsenosti na vytvorenie jednoduchej divadelnej kompozície.
Podnety dizajnu	Dizajn a ľudské telo	Ľudské telo a jeho	Žiak vie vytvoriť

	/telo a jeho doplnky, maska	doplňky, maska.	jednoduchú masku pri príležitosti obdobia fašiangov..
Porovnávacie, kombinačné a cvičenia	Poznávanie a porovnávanie rôznych médií	Zobrazovanie predmetov podľa kategórií, porovnávanie predmetov vo vzťahoch.	Žiak vie analyzovať a syntetizovať rôzne prvky kompozície.
Podnety hudby	Výtvarné stvárnenie hudby	Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby.	Žiak aktívne využíva teplé a studené farby v súčinnosti s vyjadrením nálady.
Synestetické podnety	Hmat	Tvar a povrch vo vzťahu navzájom a k motívu	Žiak využíva plasticitu pri vytváraní a modelovaní výtvarného diela
Tradícia a identita /kultúrna krajina	Výtvarná reakcia na prostredie	Výtvarná reakcia na prostredie školy	Výtvarná reakcia na prostredie zlepšenie a inovovanie.
Škola v galérii /galéria v škole	Portrét	Portrét v galérii / výraz tváre	Žiak vie vystihnúť jednoduchý výraz tváre, atribúty ikonografie.

2.ročník ZŠ

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania - rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia - vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy - a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti. Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných

a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení - dizajn v jeho rôznych polohách (výrobový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film). Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu - formuje vlastné spôsoby sebvýjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Do obsahu výtvarnej výchovy sú začlenené nasledujúce prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj (získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvíjanie sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu)

- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (tvorba mediálnych produktov)
- Multikultúrna výchova

Realizácia vyučovania výtvarnej výchovy prebieha väčšinou v triedach, ale aj v prírode, galérii a na rôznych kultúrnych podujatiach (výstavy, tvorivé dielne). Často sa využíva internet, fotoaparát, skener, tlačiareň, PC.

Metodické východiská predmetu

- zážitky procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické

a afektívne ciele predmetu a tým doplna predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny. Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi ... Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

V témach/námetoch zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka
- edukačných cieľov
- kultúrno-spoločenskej reality

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru - čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody - živly, prírodné polarity
- kategórie estetického prežívania - krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť
- uvedomenie si osobnej a kultúrnej identity - ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý, rozdielnosti
- afektivita - radosť, bolesť, smútok, nálada
- témy z hľadiska osobnosti a veku, edukačných cieľov, kultúrno-spoločenskej reality

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzne kresliace nástroje, ✓ kresliť čiarami s rôznym charakterom, ✓ vyjadriť základný farebný tón predmetu, ✓ vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, ✓ usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky, 	<p>lína (rôzne typy čiar) výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy 	<p>rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</p>

Podnety moderného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, ✓ vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázi 	<p>land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma, 	<p>umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...) rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz</p>

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou) 	<p>živá socha (ukážky) sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performancia) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...)interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)</p>
---	---

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zobrazíť architektúru podľa vlastnej fantázie, ✓ porozprávať o zobrazenej architektúre, 	<p>rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)</p>

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zostaviť koláž z častí rôznych fotografií, 	<p>rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ... koláž, montáž strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovía</p>

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, ✓ navrhnuť kostým pre filmovú postavu, 	<p>filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme filmový kostým, výzor postavy filmová postava v dramatickej akcii</p>

Podnety dizajnu a remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, ✓ vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie 	<p>hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) klobočnicke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly,</p>

kapucne, koruny

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, ✓ interpretovať prírodné tvary. 	prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, ✓ napísať slová s diakritikou v textovom programe, ✓ zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe, 	používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty

Obsah pre 2.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania	Línia, hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom. Obrys / kôra stromu, voda v potoku/ Farba výraz farby /dúha, zapúšťanie farieb do mokrého materiálu/ Farba pozadia,	Pojem línie, typu liniek, kresba maľba kruhov, oblúkov, priamok, kriviek Prerušovaná línia, kľukatá línia Pojem teplé, studené farby, ktoré čo zvyrazňujú a ako sa miešajú základné farby. Práca so štetcom, svetlé a	Žiak dokáže stvárňovať rôzne druhy línie ceruzkou, štetcom, pastelom. Vie rozlíšiť hrubá a jemná línia. Práca s tušom a drierkom, zdokonaľovanie práce zápästia Žiak dokáže rozoznať farby, správne ich

	podkladu	tmavé pozadie, jeho využitie.	používať pri kresbe, maľbe. Vie zvoliť správnu farbu, aby zvýraznil kresbu, narábanie štetcom pri pozadí.
Výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície	Kompozícia umiestňovanie vo formáte Veľkosť motívov vzťahom na formát Rytmus a pohyb /strom vo vetre/ Arytmia a nehybnosť / zátišie/ Symetria tvarov, farieb, plôch Asymetria tvarov, farieb a plôch	Pojem popredie, pozadie, rozmiestnenie témy na formát. Čo je to centrálny motív, vedľajší motív Oživovanie predmetov. Čo je to rytmus a pohyb vo výtvarnej výchove Pojem arytmia a nehybnosť vo výtvarnej výchove Pojem symetria rovnomerné striedanie plôch, farieb, tvarov Pojem asymetria, nerovnomerné striedanie plôch, farieb a tvarov	Vie umiestniť tvar do centra kresby, maľby. Vie rozlíšiť čo je bližšie kreslí veľké, čo v pozadí- menšie Vedieť logicky rozlíšiť a výtvarne stvárniť hlavný motív kresby, maľby Vie znázorniť pohyb predmetov, postáv. Oživovať predmety Vie zachytiť výtvarne udalosť v okamžiku, takzvaná momentka Vie zobraziť, namaľovať, nakresliť symetrické vzory Vie zobraziť a rozlíšiť asymetrické tvary, farby a plochy
Podnety výtvarného umenia	Land Art / výtvarné hry v rajine/ Land Art Surrealizmus / fantastický portrét/ Surrealizmus	Pojem land art / pojem akčná maľba/ Základné poznatky – znalosť vybraných charakteristických diel Čo je surrealizmus, použitie surrealistickej metódy .Návšteva galérie, pozorovanie a skúmanie surrealistických diel	Pozorovanie prírodnín a prírodných materiálov, ich využitie pri stvárnení akčnej kresby a maľby Na základe pozorovania, sa cvičiť v znalosti rozoznávať diela jednotlivých smerov Pokus o vytvorenie fantastického portrétu. Znalosť základných maliarskych žánrov Vie rozoznať surrealizmus od ostatných foriem výtvarnej skúsenosti
Podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti	Inšpirácia archaickými písmenami Vývoj hlavných	Pojem hieroglyfy, piktogrami. Transformácia zobrazujúceho znaku na symbol – tajná abeceda	Použiť symbol, znak na odoslanie tajnej správy / mapa k pokladu/ Využiť kreslené písmo na odoslanie dôležitej

inšpirované dejinami umenia/	kultúrnych typov písma	Rozpoznávanie hieroglyfov a piktogramov	správy
Podnety fotografie	Koláž montáž z fotografií Koláž – dotvorenie kresbou, maľbou	Pojem koláž. Ako vyzerá fotomontáž Miešanie farieb, docielenie pôvodnej farebnosti	Vedieť urobiť koláž z obrázkov z časopisu / reklama/ Vyhotovenie obrázku z ktorého polovica je pôvodná a polovica dotvorená žiakom
Podnety filmu a videa	Filmová postava Filmový kostým, filmové herectvo	Návrh odevu, kostýmu, usmerniť vkus, estetické cítenie	Návrh odevu, kostýmu, usmerniť vkus, estetické cítenie
Podnety architektúry	Architektúra ako skladačka Stavba, konštrukcia, zodpovednosť a hra	Pojem architektúra, konštrukcia, stavba	Zostrojiť, vymodelovať, poskladať jednoduchú stavbu Vedieť zo stavebnice poskladať stavby a využiť v hre
Podnety dizajnu	Dizajn a ľudské telo Znak, symbol, grafika	Pojem dizajn Pojem znak, symbol, grafika	Obliekame postavu podľa vkusu – maľba, kresba, koláž Nakresliť, navrhnuť znak alebo symbol triedy, skupiny
Podnety tradičných remesiel	Bábkarstvo Pletenie šnúrok, náramkov priateľstva	Pojem strih, textil, doplňky. Estetický názor Technika pletenia, kombinácia farieb	Vedieť vystrihnúť jednoduché oblečenie pre bábkku z papiera, dotvoriť doplňky Urobiť jednoduchý náramok z bavlniek pre priateľa
Elektronické média	Hry s písmom a textom na počítači Hry s písmom	Písanie na počítači Využitie znakov klávesnice v praxi	Zvládnuť základné operácie na počítači. Vytvoriť jednoduché obrázky z písmen Vie vytvoriť jednoduchý obraz zo znakov na PC
Porovnávacie kombinačné a súhrnné cvičenia	Triedenie, Porovnávanie Miešanie / hybridácia/ tvarov zvierat a vecí	Zobrazenie predmetov podľa kategórii Pojem hybridácia vo výtvarnej výchove	Vie nakresliť predmet, kvet, alebo geometrické tvary, pokus o kompozíciu Vie zobrazíť prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu
. Podnety hudby	Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu	Inšpirácia hudbou	Vie zobrazíť hudbu farebne a tvarovo podľa

			vnímania a citov
Synestetické podnety Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite Podnety s prvouky – časti tela	Pojem reliéf Žiak spoznáva symboly, ktoré vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty	Vie zvládnuť motorické úkony s rôznymi nástrojmi Vie nakresliť postavu a jej časti

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií
- Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia

Senzomotorické ciele

- Rozvíjať tvorivosť
- Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov
- Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry - vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením
- Formovať celistvú osobnosť

• Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti - rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností - to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mat tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...)
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti - znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu
- prvé vedomosti o vzniku filmu - o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare

- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície)

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.)
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti - s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetlovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...)
- komponovať - vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy
- formátu
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model)
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie - menšie, vedľa seba - za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov

- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu)

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.)
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v kolážia v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.,)
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.)
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu)

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti -motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,

- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.)
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.)
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.)
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba)
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom)
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup - žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia
- náklonnosť k uvedomenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém - inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia)
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

Stratégie vyučovania:

Metódy, postupy a formy práce:

- metóda praktickej činnosti, výkladovo-ilustratívne metódy

- metodické formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia
- vyučovacia hodina, vychádzka, návšteva múzea, galérie, tvorivá dielna, výtvarné súťaže, beseda s umelcami, výstava

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Fiona Wattová: Vianočné tvorivé nápady, Výtvarné nápady, Tvorivé maľovanie, Maľovanie Farby Tvary Fantázie Soonboke: Začínáme s origamami, Andrea Muhová: Veľká kniha pre malých majstrov

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky: PC, Dataprojektor, obrazové materiály

3.ročník ZŠ

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">➤ použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb,➤ vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov),	farba – zosvetľovanie a stmavovanie farieb, farebný valér svetlostná škála jednotlivých farieb tóny sivej farby daný motív vo svetlých a v tmavých farbách plošné geometrické tvary a stereometrické telesá spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, ➤ pomenovať namaľované, 	vône a pachy príjemné a nepríjemné prírodné a umelé vône, parfumy asociácie farby, tvaru – vône, chute porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia
--	---

Podnety moderného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoriť tvar paketážou, ➤ opísať vybrané dielo z umenia paketáže, 	ukážky: umenie paketáže (obalovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie skrytý tvar

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarne interpretovať artefakt antického umenia,, 	antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) príbehy na keramických vázach, mýty

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela, 	predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), ➤ výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom, 	výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia architektúra v prírodnom a mestskom prostredí

Podnety z fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...),	maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) rekonštrukcia neúplného obrazu námet fotografie

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu,	filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh filmová scénografia, kulisy scénografia

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, ➤ nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu, 	typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písiem, obrázok z písmen – lettrizmus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika

Podnety dizajnu a remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhnuť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, ➤ vytvoriť jednoduchú bábkú, 	vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...) symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo bábkú (prstové, marionety, jawajky ...) konštrukcia jednoduchej bábkú charakter (výraz) postavy bábkú

Podnety poznávaniu sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode. 	prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...)

Prehľad klúčových kompetencií	Názov konkrétneho predmetu
<p>Vedomosti – vo výtvarnej výchove je väčšina vedomosti získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činnosti žiaka; časť vedomosti o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačne DVD, knihy, časopisy);</p>	<p>Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií</p> <p>Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základne vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch, • vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastozne a vodové farby, suché a voškové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...), • základne vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia, • základne vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma, • základne poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketaže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov, • znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu, • prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave, • prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare, • vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).
<p>Zručnosti a spôsobilosti – formálne zručnosti</p>	<p>Žiak dôkaze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) –

<p>vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalosti vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);</p>	<p>cieľavedome významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stop (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastozne farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometricky a organicky tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie, • vyjadriť lokálny farebný ton zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebne tony miešaním farebných hmôt, vytvárať farebne postupnosti, používať základne farebne kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladka, vzorovaná...), komponovať – vedome umiestňovať tvar
---	--

	<p>(motív) v rôznych častiach plochy formátu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model), • vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu, • zvládnuť základne operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov, • pokúšať sa o štylizáciu (vlastne poňatie zobrazenia motívu).
<p>Technické zručnosti</p>	<p>Žiak dôkaze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť základne motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.), • vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami), • kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania, • zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafura, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,) • zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.), • zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotaž, dekalk, monotypia, papierorez, sadrorez linorez a pod.), • zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov,

	<p>otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov, • zvládnuť základne operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu)
<p>mentálne spôsobilosti</p> <p>– rozvoj schopnosti a získavanie zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstav a nápadov (vlastných koncepcii), rozumového posudzovania,</p> <p>- konvergentného a divergentného myslenia;</p>	<p>Žiak dôkaze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gesta a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlačky ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu, • primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov, • interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.), • vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.), • kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.), • priraďovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií • cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia,

	<p>filmová rozkresba),</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (Tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky, • vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči Tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom), • hľadať tvarové a funkčne analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.
<p>Postoje</p> <p>– hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je prioritívny prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastne, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj esteticky (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozíčne a konvergentne myslenie formovane väčšou časťou kurikula;</p>	<p>U žiaka sa sformovali tieto postoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou, • otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových), • v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia, • náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia), • tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí, • aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Obsah pre 3.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	Plošné geometrické tvary rozkladanie tvarov na jeho geometrické časti a spájanie	Pochopiť vzťahy základnej geometrie a tvarovej rozmanitosti predmetov

	<p>do celkov. Priestorové geometrické tvary - každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku (farbu alebo materiál) – vytvárať variácie zoskupení tvarov, hry s mierkou tvarov na ploche alebo v priestore, ku geometrickým tvarom priradiť prírodné tvary Zasvetľovanie, stmavovanie - žiaci použijú redukovanú škálu neutrálnych farebných tónov(šedých od čiernej po bielu) najprv ako cvičenie (séria zosvetľujúcich sa plôch); následne využijú proces zosvetľovania (tematicky) pri maľbe (zobrazujúcej alebo nezobrazujúcej) v monochrómnej škále</p>	<p>Konfrontácia prírodných a geometrických tvarov. Pochopiť princíp stmavovania a zosvetľovania farby a naučiť sa ho používať. Naučiť sa cieľavedome miešať a nanášať farby</p>
<p>Rozvoj fantázie a synestetické podnety</p>	<p>Komponovanie novotvaru na základe prienikov obrysov / kumulácie tvarov - žiaci kreslia figúry (zvieratá) alebo predmety rôzneho tvaru; na inej ploche tieto tvary kreslia tak, že sa vzájomne prekrývajú; vzniká obrys, ktorý je súčtom všetkých zobrazených tvarov; možnosť kolorovať každý tvar inou transparentnou farbou – vzniká lazúrny efekt. Komponovanie predmetov vo vzájomných vzťahoch a vo vzťahoch k priestoru - žiaci kreslia jednotlivé predmety, vystrihnú ich; následne z reálnych predmetov vytvoria</p>	<p>Uvedomiť si vnútornú stavbu vonkajšieho obrysu. Pozorovať základy lazúrneho miešania farebných tónov Pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku</p>

	<p>zátišie (predmety stoja tak že sa čiastočne prekrývajú); z vystrihnutých predmetov zostavia na formáte papiera podobnú kompozíciu; následne kreslia zátišie podľa skutočnosti zátišie. Mierka a zoskupovanie predmetných tvarov vo variáciách - žiaci kreslia figurácie 3 rôznych geometrických tvarov alebo troch postavičiek, zvieratiek, predmetov) a variujú ich vzájomný priestorový vzťah (hore-dole = nad-pod, vpravo-vľavo = vedľa seba, blízko a ďalej, vpredu vzadu = prekrývanie a zmenšovanie)</p>	
<p>Podnety moderného výtvarného umenia</p>	<p>Paketáž - žiaci obalujú pruhmi alebo plochou papiera predmety alebo časti tela; tvar fixujú lepidlom alebo lepiacou páskou; predmety „vyslobodia“ (napr. rozstrihnutím) a ostáva im vonkajší skelet tvaru.</p> <p>Materiálový reliéf - žiaci si prinesú predmety (výrazného tvaru), ktoré odtlačajú do hlinenej plochy a odlievajú do sadry</p> <p>Copy art- hry s kopírkou: kopírovanie predmetu, ruky, deformovaného (krčeného, skladaného) obrázku</p>	<p>Pochopiť umenia paketáže Haptické a optické vnímanie tvaru, povrchu Rozvíjať manuálne zručnosti</p> <p>Objavovať odtlačky – negatívneho tvaru Radosť z technického postupu Rozvíjať manuálne zručnosti</p> <p>Pochopiť nové technické možnosti zobrazovania</p>
<p>Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</p>	<p>Umenie antického Grécka- Kompozícia labyrintu (bludiska), štruktúrovanie do geometrických a organických</p>	<p>Pochopiť myšlienkové, materiálové a technické možnosti danej kultúry</p>

	<p>tvarov, komponovanie celku do zobrazujúceho obrysu (hlava, figúra...)</p> <p>Figurálny reliéf z hlíny; možnosť vlysu (opakovaným vtláčaním tvaru vznikne jednoduchý ornament)</p>	<p>Uvedomiť si vzťah obrysu (tvaru) a vnútorného členenia kompozície</p>
Podnety fotografie	<p>Dopĺňanie chýbajúcich častí fotografie- žiaci dostanú neúplný fotografický obraz a dopĺňajú chýbajúce časti kresbou alebo maľbou</p>	<p>Rozvíjať rekonštrukčnú fantáziu</p> <p>Konfrontácia, dopĺňanie, nadväznosť rôzneho materiálového spracovania jednotného výjavu (motívu)</p>
Podnety videa a filmu	<p>Priestor filmu, rám, filmová scénoграфия - žiaci si zhotovia rôzne formáty rámov (štvorec, obdĺžnik - na výšku a na šírku) a pozorujú cez ne výseky skutočnosti (krajina, akcia spolužiaka, činnosť učiteľa v triede ...), vyberú si čo je pre zobrazované charakteristické a vybrané „zábery“ nakreslia komiksovou formou; žiaci sa zoznámia s polom obrazu, s tým čo môžu vidieť v obraze a s mimoobrazovým polom – s tým čo ostáva mimo obraz, mimo ich pozornosť (čo nevidia) naučia sa rozlišovať a sledovať to čo je vo filmovom obraze dôležité a v prvom pláne a čo je nevyhnutne vedľajšie, doplnkové, druhoradé (významotvorné zväčšovanie či zmenšovanie vecí)</p>	<p>Zoznámiť sa s ďalšími dôležitými pojmami (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné pre dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalekému súvislosti Obrazom a jeho výberom určovať pre seba význam zobrazovaného</p>
Podnety architektúry	<p>Výraz architektúry - mimikri: vytváranie tvarovej symbiózy a farebnej kamufláže pre fiktívne</p>	<p>Rozvíjať komparatívne schopnosti</p> <p>Kultivácia fantázie a vízie</p> <p>Uvedomovanie si vzťahov objektu a okolia architektúry</p>

	<p>architektúry</p> <p>Vytúžený dom, vysnívaná krajina, mesto; kedy je dom alebo mesto domovom kedy je cudzie, nehostinné a hrôzostrašné; domy a mestá ako priatelia, susedia, cudzopasnici ...</p>	<p>a prostredia</p> <p>Precvičovať orientáciu v prostredí kľúčové slovo: mimikry, historické a pamiatkové prostredie</p>
Podnety dizajnu a remesiel	<p>Grafický dizajn / symbol, znak/ - žiaci vytvárajú grafický symbol – erb pre svoju rodinu, pre spolužiaka žiaci navrhujú vlastné logo pre seba alebo svoju firmu</p>	<p>Hľadať skratky – symbolu Graficky vyjadriť jednoduchý a výrazný tvar</p>
Podnety dizajnu a remesiel	<p>Bábkarstvo /príprava bábok / - žiaci si zhotovia bábkú na jeden prst alebo zo starej rukavice bábky na všetky prsty; určia si charaktery postáv, riešia ich výraz, vymýšľajú doplnky</p>	<p>Oboznámiť sa s možnosťami tvorby bábok Hľadať výraz postavy v jednoduchých materiálových znakoch</p>
Elektronické médiá	<p>Kreslenie prostredníctvom počítača - žiaci sa cvičia v kreslení pomocou myši alebo tabletu, nacvičujú si základné operácie vyplňania plochy, zmazávania, nastavenia farby, tlače obrázku a pod.</p>	<p>Objavovať možnosti kreslenia v počítači. Lepšie chápať vlastnosti kresby tradičnými materiálmi pri porovnávaní s počítačovou kresbou Rozvíjať manuálne zručnosti</p>
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	<p>Zbierka / vlastný atlas / - skicár – zbierka záznamov zvierat, vtákov, lietadiel, minerálov, klobúkov... žiaci kreslia, zaznamenávajú si zvieratá (v Zoo, podľa obrázkových kníh...) tvary vtákov, zvierat, hmyzu, motýľov... dôraz je na porovnávaní, hľadani typického a zvláštneho Syntéza písma a obrazu- žiaci kombinujú svoj autoportrét s opisom svojej osoby a vytvárajú jednotnú kompozíciu z písma a z obrazu. Žiaci kombinujú kresbu udalosti so slovom,</p>	<p>Porovnávať, skúmať rozmanitosti a príbuznosti vecí . Porovnávať výraz kresliacich materiálov Hľadať vzťah tvaru písmena a obrazu. Spontánna kombinácia významu ikonického a symbolického zobrazenia.</p>

	ktoré podľa nich udalosť charakterizuje. Žiaci kreslia obraz prostredníctvom písaného textu. Žiaci vychádzajú z tvaru písmena a dopĺňujú ho do vecného zobrazenia – figurácie	
Škola v galérii	Výtvarné stvárnenie slova, výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela,	Predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov
Podnety poznávania sveta	Podnety prírodovedy: zmeny látok a ich výtvarné využitie - zmena látky zmenou teploty: žiaci vytvárajú kompozíciu z vosku (farebné sviečky, voskové pastely), ktorým kreslia v studenom stave (oterom), v zahriatom stave (špachtľou) alebo v tekutom stave Materiálovo-technické podnety pracovného vyučovania - kresba zo stehov: žiaci kreslia čiarami predstavujúcimi rôzne stehy; vzniká rukopisne členitý obrázok. Socha z geometrických tvarov: žiak si pripraví rôznofarebné geometrické tvary z kartónu a komponuje z nich (príp. so spolužiakom) objekt – sochu Socha z krčeného /skladaného papiera: žiaci skladaním alebo krčením papiera vytvárajú objekty	Využiť fyzikálne vlastnosti látky vo výtvarnom prejave Uvedomiť si a využitie materiálových vlastností a technických postupov

4.ročník ZŠ

Obsah vyučovacieho predmetu

1. **Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania** (Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova)
2. **Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície – plocha, tvar**(Ochrana života a zdravia , Dopravná výchova)
3. **Podnety výtvarného umenia – akčná maľba**, (Osobnostný a sociálny rozvoj, Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Mediálna výchova)
4. **Podnety výtvarného umenia, výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia**, (Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova)
5. **Podnety filmu a videa** (Osobnostný a sociálny rozvoj)
6. **Podnety architektúry** (Osobnostný a sociálny rozvoj)
7. **Podnety dizajnu** (Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia,
8. **Elektronické médiá** (Mediálna výchova)
9. **Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia** (Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Environmentálna výchova)
10. **Podnety hudby** (Osobnostný a sociálny rozvoj)
11. **Podnety rôznych oblastí poznávania sveta** (Environmentálna výchova, Ochrana života a zdravia)
12. **Tradícia a identita (kultúrna krajina)**(Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Environmentálna výchova, Dopravná výchova)

Obsah pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk (základné prvky výtvarného vyjadrovania)	<p>Bod – kreslenie prostredníctvom bodov: línie a plochy sú vytvárané ako rady alebo textúry bodov; pomocou dierkovacieho strojčeka je možné pripraviť si rastre, ktoré sa dajú použiť ako šablóny pri maľbe</p> <p>Šrafúra, tieň -žiaci kreslia vybraný námet, najprv linkou, potom rôzne časti rôzne šrafujú (šrafúry skúšajú na</p>	<p>a) pochopenie rozmanitých možností vyjadrenia jedného základného prvku</p> <p>b) využitie výrazových možností bodu v kresbe</p> <p>c) základná charakteristika bodu, vzťahu bodu a línie, bodu a tvaru</p> <p>d) oboznámenie sa s nástrojmi a materiálmi zanechávajúcimi stopu</p> <p>e) pochopenie vzťahov základnej geometrie a tvarovej rozmanitosti</p>

	<p>časti obrázku v „skúšobných poliach“ a až potom ich aplikujú v kresbe); dôraz je na smer ťahu kresliaceho prostriedku (rovnobežné, prekrížené, pod ostrým uhlom...), na prítlak, na hrúbku a hustotu čiar; možnosti šrafovania porovnávajú s možnosťami plynulého tieňovania (jemným vrstvením alebo roztieraním mäkkej ceruzy alebo uhlíka)</p> <p>Farba - farebné kontrasty: teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby, kontrasty: teplých a studených farieb, doplnkových farieb, kontrast v svetlosti farieb; žiaci si vyskúšajú na riešení farebných plôch najprv prvé dva kontrasty s ktorými následne skombinujú kontrast v svetlosti farieb</p>	<p>predmetov</p> <p>f) konfrontácia prírodných a geometrických varov</p> <p>a) budovanie tvaru modelovaním kresby</p> <p>b) precvičovanie základných kresliarskych zručností</p> <p>a) opačne polarizované motívy napr. krajina na Sahare a severnom póle, to isté mesto v lete a v zime, horúca a studená pec</p> <p>b) návrh na látku, tapetu...</p>
<p>Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície</p>	<p>Výstavba proporcií a tvarov v plošnom a priestorovom vyjadrení (žiaci následne modelujú hlavu podľa kresby a snažia sa uplatniť poznatky z kresby a doplniť ich o priestorové pozorovanie; merajú základné časti, porovnávajú ich a vymerané pomocné čiary nakreslia ako „lešenie“ (nejde o zachytenie podoby, len o evidenciu základných proporcií)</p>	<p>a) artikulácia vlastného vyjadrovania, pochopenie prepisu</p> <p>b) výstavba tvaru na základe pozorovania, naučiť sa zásady vizualizovania a merania</p> <p>c) pozorovať z daného bodu, z rôznych bodov</p>
<p>Podnety výtvarného umenia, médiá, štýly, proces techniky, témy</p>	<p>Impresionizmus, /krajinomalba /krajina ako _áner /variácie krajiny v rôznych atmosférach (malba krajiny; variácie v rôznych situáciách (požiar, víchrica, zemetrasenie, dážď, búrka, deň noc, zima, leto, jar, jeseň ...)</p>	<p>a) krajina v okolí školy (podľa skutočnosti)</p> <p>b) krajina podľa fotografie</p> <p>c) krajina spamäti variovanie motívu, niektoré polohy môžu byť zadané učiteľom, ďalšie by si mal vymýšľať žiak</p>

	maľba krajiny škvrnami, pointilistickou technikou (bodové dotyky štetca), kombinácie farebných škvŕn (miešanie farieb: žlté a modré škvŕny vytvárajú dojem zelenej)	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Inšpirácia umením ďalekého východu (Čína, Japonsko), /papierový objekt, kaligrafia(konštrukcie papierových drakov, farebné riešenie, tvarové riešenie, materiálové riešenie) kaligrafické pokusy, kaligrafia latinkou, vlastnými obrázkovými znakmi	a) spracovanie krepevého papiera, lakovaného papiera, b) kombinácia rôznych typov papiera, c) origami, krčenie, strihanie, skladanie a) uvedomenie si výrazu jednoduchých ťahov štetca b) uvedomenie si prepisu pohybu gesta
Podnety filmu a videa	Filmový trik, kulisa (žiaci vyrábajú kaširovanú kulisu z kartónu (drevo, mramor, kov); pomocou polystyrénu a kaširovania a farieb napodobňujú kamene, pohoria výroba príšery – z rôznych materiálov, deti pracujú v skupinách)	a) kresba, (maľba, modelovanie ľubovoľnou technikou; práca s fotografiou (z novín, časopisov), premaľby obrazov b) kaširovanie, asambláž
Podnety architektúry	Antropo- (zoo-, fyto-)morfná architektúra (architekt ako technik a lekár; architektúra ako človek a ako živočích: kosti, žily a orgány, oči a ústa domu (manieristické fasády, Loosove vily), ukážky prenosu príkladov zo živočíšnej ríše do architektúry príroda ktorá vzdoruje geometrii a geometria, ktorá opravuje prírodu)	a)uvedomovanie si vnútornej štruktúry tela, domu a mesta b)rozvíjanie technického myslenia c)skúmanie možností analógie a jej kritika d)rozvíjanie morálnych postojov: expanzia civilizácie kľúčové slovo: architektonická a mestská štruktúra
Podnety dizajnu	Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami, dizajn inšpirovaný slovom (názvom) (žiaci navrhujú predmet inšpirovaný organickými tvarmi a	a) „oživenie“ sveta predmetov - prenos tvarov (funkcií) tela na predmet (nástroj, stroj, prístroj) b) protéza - umelé krídlo (labka, zobák)... a) hľadanie analógií názvov

	výrazovosťou tela (vtákov, zvierat, chrobákov...) žiaci navrhujú tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom)	častí predmetov a tela (napr. oko, ucho, bruško, nožička, rúčka, ručička, hlava ...)
Elektronické médiá	Maľovanie prostredníctvom počítača (žiaci kreslia a vyfarbujú plochy, pracujú s farebnými prechodmi, dokážu použiť filtre a manipulovať s obrázkom v počítači; hrajú sa s bodom, líniou, škvrnou, tvarom; vyskúšajú si farebné transformácie; prostriedky a ich výrazové možnosti porovnávajú s klasickými postupmi	a) osvojenie si techniky kreslenia a maľovania v počítači b) získanie úplnejšieho pohľadu na výtvarné vyjadrovacie prostriedky prostredníctvom nového média
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície (krajiny a zátišia, prípadne portrétu) Možnosti zobrazovania motívu / odklon od schém(žiaci kreslia vybraný motív (napr. strom) podľa svojej zaužíwanej schémy; následne kreslia podľa predstavy rôzne druhy stromov; potom kreslia tieto stromy podľa predlohy a sú upozorňovaní na charakteristické odlišnosti v stavbe aj v detailoch rôznych druhov (porovnávajú svoje schémy a kresbu podľa predlohy alebo skutočnosti); na záver kreslia stromy s výrazom (vo vetre, smutné, pyšné...	a) nabúranie utkvených schematických typov zobrazovania b) objavovanie rozmanitosti tvaru a usporiadania v individuálnych predmetoch d) objavovanie individuálneho výrazu v zobrazovaných predmetoch
Podnety hudby	Hudba ako obraz tónov, farebné tóny, farebné stupnice (žiaci si vypočujú stupnice tónov a podľa vlastného uváženia k nim priradujú farebné tóny; z nich vyberú príjemné a nepríjemné dvojice; molové a durové; namaľované stupnice sa	a) hľadanie vzťahu medzi zvukovými a farebnými tónmi b) spontánne hľadanie harmónií

	pokúsia doplniť krátkym textovým komentárom	
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Podnety vlastivedy: mapa ako výtvarný prejav (vlastná mapa; žiak si vytvára vlastné symboly, určuje topografiu terénu, prepisuje terén do vrstevníc a k mape pripraví komentár	a) fantastická krajina b) moja cesta do školy c) mapa pre blchu na psej hlave a pod.
tradícia a identita /kultúrna krajina	Výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce (žiaci navštívia lokalitu, ktorú možno považovať za pamiatku charakterizujúcu obec alebo najbližšie okolie; kreslia ju, kreslia detaily, dosadzujú do nej historický príbeh; môžu vytvoriť jej jednoduchý model... vlastné výtvarné reakcie a komentáre, doplnenia a pod.)	a)rozvíjanie vzťahu k pamiatkam a k histórii svojho najbližšieho okolia b) vlastný výtvarný komentár, uvedomenie si výtvarnej zaujímavosti pamiatky

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu o tom, ako zvládol danú problematiku, aké sú jeho pokroky, prípadne v čom má nedostatky. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

- ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom
- túto formu príležitostne kombinovať so sebahodnotením
- uprednostňovať osobný, diferencovaný prístup,
- hodnotiť výtvarný prejav na každej vyučovacej hodine

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Uč učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchy. Týmto žiakom bude

učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

VÝTVARNÚ VÝCHOVU HODNOTÍME ZNÁMKOU

5.5.2 HUDOBNÁ VÝCHOVA – Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	1	1	1	1
hodín	ŠKvP	0	0	0	0

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú seberealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné

činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov* k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa *sústava hudobných činností* je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonáčné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak,

aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Ciele predmetu

CIELE PREDMETU

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebaujadrovací bez nároku na definíciu pojmov,

- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,

- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Rozdelenie do ročníkov

V 1. – 3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo nie je rozdelené do tematických celkov.

Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti

Poslanie hudby v našom živote

Odporúčané organizačné formy a metódy hudobno-výchovnej práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná

a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Vokálne činnosti

Obsah

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

Obsah

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, *tvorba malých celkov a jednoduchej formy.*

Hudobno-pohybové činnosti

Obsah

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),

- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

Obsah

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

Obsah

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Kompetencie	Výkon
<p><i>Vokálno-intonačné činnosti</i> Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí,</p>	<p>Vedieť správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hymnu SR. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché ľudové melódie.</p>

<p>slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt , (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvky.</p>	
<p><i>Inštrumentálne činnosti</i> Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.</p>	<p>Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.</p>

<p><i>Hudobno-pohybové činnosti</i> Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Pohybom vyjadriť náladu hudby.</p> <p><i>Percepčné činnosti</i> Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom . Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.</p>	<p>Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky.</p> <p>Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.</p>
<p><i>Hudobno-dramatické činnosti</i> Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame. Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.</p>	

Postoje

Žiak

- si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov,
- postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať.

Žiak

- spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
- pochopí morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia, získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí

Každá vyučovacia hodina hudobnej výchovy má svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa.

Stratégie vyučovania

Na vyučovaní hudobnej výchovy sa budú využívať tieto metódy a formy práce:

- **Metódy:** zážitkové, kognitívne, dialóg, diskusia, metódy hrania rolí
Špecifické metódy- intonačná, imitačná, kombinovaná metóda osvojovania piesní, improvizácia,
- **Organizačné formy:** skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, besedy,

Učebné zdroje

Učebnice, CD, DVD, videozáznamy, knihy, internet

Obsah 1.ročník ZŠ

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ rytmizovať reč, ✓ melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a 	<p>Hlasová činnosť vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p> <p>Inštrumentálne činnosti správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi) ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny)</p> <p>zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum,</p>

<p>tónu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ uplatniť vhodný pohyb v hudobno-pohybových hrách so spevom, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ stvárniť riekanku či pieseň hudobno-dramatickými prostriedkami. ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy 	<p>dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod. spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-somi</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti hudobno-pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán, pohyb, gesto, mimika, tleskanie, plieskanie, dupanie pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>
---	--

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné činnosti	Zlatá brána	Prejaviť záujem o spoločný spev a hudobný prejav.	Rozvíjať rytmické cítenie, vyjadriť pravidelnú pulzáciu štvrt'ových nôt.
	Hodiny	Naučiť sa spievať pieseň riekankového charakteru. Doprevádzať ju pohybom rúk.	Rozvíjať rytmické cítenie, rozširovať hlasový rozsah detí.
	Húska biele, húska	Naučiť sa spievať detskú pieseň.	Rozvíjať rytmické cítenie striedaním štvrt'ových a osminových nôt
	Zajačik do lesa	Naučiť sa spievať detskú pieseň. Rozvíjať pohybové cítenie hudby, ako aj vyjadrenie motívu pohybom. Rozvíjať vzťah k hudbe a tancu	Prehlbovať poznatky o striedaní štvrt'ových a osminových nôt.
	Bola babka	Poznať jednotlivé hudobné nástroje. Naučiť sa jednoduchú pieseň.	Sprevádzať pieseň pomocou detských hudobných nástrojov
	Kováč kuje, mechu duje	Naučiť sa spievať detskú ľudovú pieseň.	Melodizovať vlastné mená v intervale so – mi.
	Pieseň o najkrajších menách	Rytmizovať a melodizovať mená v intervale so – mi	Vedieť rytmizovať rôzne mená a vedieť zaspievať pieseň
	Mikuláš	Naučiť sa pieseň k sviatku Mikuláša.	Melodizovať slovné spojenia v intervale so- mi
	Povedzte nám pastuškovia	Naučiť sa vianočnú koledu.	Sledovať a znázorniť pohybom i graficky pohyb melódie.
	Bude zima, bude mráz	Naučiť sa spievať pieseň so zimnou tematikou	Prehlbiť vzťah k prírode a zvieratám.
	Už je zima, už je tu	Rozšíriť si repertoár detských piesní o zime.	Zorientovať sa v melodike z tónov so – la, so – mi.
	Spi dieťaťko , spiže	Uvedomiť si funkciu uspávanky.	Pohybom vyjadriť prežívanú náladu a tempové a dynamické

			kontrasty.
	Prosil líšku vlčík.	Naučiť sa spievať žartovnú pieseň.	Uvedomiť si pohyb melódie. Utvrďovať sa v intonácií so – la, so – mi.
	Vršok , dolina	Utvrdiť si poznatky o pohybe melódie.	Zvukomalebne dotvoriť krátky príbeh.
	Na dvore býva sliepočka naša	Sprevádzať pieseň hrou na tele, naučiť sa spievať pieseň.	Naučiť sa spievať pieseň s refrénom
	Ťuki, ťuki, ťukalo Tanec kuriatok v škrapinách	Spievať pieseň s hudbou, dramatizácia piesne	Vypočúť si inštrumentálnu skladbu, rytmizácia
	V kvetinovom bufete	Získať prvú skúsenosť s rytmom v trojdobom takte	Utvoriť jednoduchý rytmický sprievod a tanečné variácie.
	Čo deťom k šťastiu treba	Spievať pieseň k sviatku detí.	Pohybom a výtvarným prejavom vyjadriť detskú radosť.
Vokálno-intonačné činnosti, percepčné činnosti	Pôjdeme my do lesíka, chytíme si zajačika	Naučiť sa spievať jednoduchú pieseň. Pozorne sledovať jej melódiu a vedieť ju vyjadriť pohybom.	Všimáť si a pozorne počúvať melódiu a jej pohyb hore, dolu a na jednej rovine.
	Skáče žaba po late, Bocian na prechádzke	Spievať melódiu dvoch tónov.	Započúvať sa do klavírnej skladby a pohybom vyjadriť jej rytmus
	Varila myšička kašičku	Počúvanie piesne, pochopenie hudobnej reči.	Zopakovať si detské riekanky s vokálno-inštrumentálnym sprievodom.
	Vlak	Naučiť sa jednoduchú pieseň a vyjadriť ju pohybom.	Rytmizácia piesne, pohybové stvárnenie vlaku
	Malička som - počúvanie	Naučiť sa detskú ľudovú pieseň, obohatiť ju tanečnými krokmi a inštrumentálnym sprievodom.	Zoznámiť sa s hudobným nástrojom, husľami
	Hymna SR	Oboznámiť žiakov s hymnou SR, naučiť ich vzorne sa pri nej správať.	Viesť žiakov k slušnému správaniu sa, oboznámiť ich s národnou hymnou
Vokálno-intonačné činnosti,	Pieseň na dvoch tónoch	Vedieť zahrať pieseň na dvoch tónoch na detskom hudobnom	Vedieť intonovať tóny so – mi podľa grafického aj

inštrumentálne činnosti		nástroji (metalofón). Získať čo najviac skúseností so vzťahom tónov so - mi.	priestorového názoru.
	My sme malí muzikanti	Naučiť sa spievať pieseň, zahrať sa na muzikantov – dramatizovanie.	Vytvoriť sprievod k piesni na hudobných nástrojoch. Spoznávať nové hudobné nástroje
Inštrumentálne činnosti, percepcia	Kuriatko a slon	Oboznámiť sa so skladbou charakterizujúcou zvieratá. Rozvíjať perцепčné schopnosti u žiakov.	Všímať si kontrastné motívy- nízko a vysoko
Vokálno-inštrumentálne činnosti	Ľudová pieseň	Naučiť sa spievať známe piesne z nášho regiónu	Vedieť zaspievať pieseň, vyjadriť ju pohybom, prípadne zatancovať jednoduchý tanec
	Náboženské piesne ku Veľkej noci	Pripravovať sa na Veľkú Noc spevom piesní náboženského charakteru.	Poznať známe náboženské piesne k Veľkej noci.
Hudobno-pohybová hra	Mám ručníček mám	Pohybovať sa v rytme spievanej piesne	Rytmizovať a melodizovať vyčítanku
	Išla sov na tanec	Naučiť sa tanečnú pieseň. Vymyslieť k nej jednoduchý tanček.	Vedieť tvoriť rytmický sprievod.
	O reťaz, o reťaz	Hrať sa detskú pohybovú hru s pribúdaním alebo ubúdaním hráčov.	Upevňovať kamarátske vzťahy v triede.
	Šijeme vrecia, šijeme	Hrať sa detskú pohybovú hru.	Naučiť sa hudobno-pohybovú hru a jednoduchý tanec.
	Na mak	Hrať sa detskú pohybovú hru.	Naučiť sa hudobno-pohybovú hru.
Hudobno-pohybová hra, inštrumentálne činnosti	Pieseň o trúbke	Spievať pochodovú pieseň a vedieť podľa nej pochodovať.	Tvoriť rytmy vhodné do pochodu.

2.ročník ZŠ

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať. V prvých ročníkoch majú prevahu hudobné prejavy:

Názov predmetu Hudobná výchova

- vokálno-intonačné
- hudobno-pohybové
- inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobnodramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť,

stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky.

Hudobno-výchovný proces:

V 2. ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v 1. ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností dôraz je kladený na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami sa prehĺbuje počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Aby sa žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, striedajú sa rôzne hudobné činnosti, uprednostňujú sa zážitkové a skúsenostné metódy a pod.

Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry
- hudobný rytmus a metrum - spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte
- používanie taktovacích gest
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie - čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky
-

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok
- hra jednoduchých sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4 a 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh)
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby)
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo
- používanie taktovacích gest v 2/4 a 4/4 takte
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev)
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu, ako integrované súčasti vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania boli do hudobnej výchovy 1. ročníka zaradené nasledujúce prierezové tematiky: mediálna výchova, environmentálna výchova, dopravná výchova. Hudobné umenie organicky dopĺňa materiál z iných umeleckých druhov i poznatky a skúsenosti z iných predmetov. Tým sa uplatňuje v hudobnej výchove integratívny princíp. Realizácia vyučovania hudobnej výchovy prebieha jednak v triedach a mimo priestorov školy (kultúrne podujatia, hudobné podujatia - koncerty, besedy).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne, ✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku,, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, ✓ melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-somi; la-so-mi-do), 	<p>Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>Inštrumentálne činnosti správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod,, ✓ inštrumentálne improvizovať ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ určiť vlastností zvuku, charakter skladby, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, ✓ pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby 	<p>Inštrumentálne činnosti Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách,, ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami ✓ vytvoriť hudobno-dramatický celok, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, 	<p>jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tleskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti notový zápis tónov c1-a1</p> <p>notový zápis tónov c1-a1</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy ✓ interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji). 	
---	--

OBSAH pre 2.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné a inštrumentálne činnosti	Notová osnova Pieseň: Septembrová pesnička	Opakovanie piesní z 1. ročníka. Zdokonaľovanie speváckych návykov, dýchanie, artikulácia. Notová osnova	Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Poznať a správne zapisovať celú notu a celú pomlčku. Pohybom správne reagovať na hudbu.
	Štvrt'ová pomlčka, hodnota Pieseň: Krásna, krásna	Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte. Štvrt'ová pomlčka, hodnota.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať a správne realizovať hodnotu celej noty a pomlčky. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
	Polová nota a pomlčka - tvar	Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte. Polová nota a pomlčka - tvar	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať a správne zapisovať polovú notu a pomlčku. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
	Polová nota a pomlčka, hodnota Pieseň: Zjedzte ma vlčky, zjedzte	Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte. Polová nota a pomlčka - tvar	Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte. Polová nota a pomlčka - tvar
	Zoznamujeme sa	Štylizácia zvukov na	Žiak vie správne

	<p>s notami: štvrt'ová nota a pomlčka-tvar Pieseň: Jeseň pani bohatá (M.Rázusová-Martáková)</p>	<p>detských hudobných nástrojoch. Štvrt'ová nota a pomlčka-tvar</p>	<p>zaspievať detskú pieseň. Poznať a správne zapisovať štvrt'ovú notu a pomlčku.</p>
	<p>Kľúč od pesničky: husľový kľúč a jeho tvar Pieseň: Češem si hlavičku</p>	<p>Husľový kľúč a jeho tvar. Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch.</p>	<p>Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať husľový kľúč a jeho funkciu. Vie pohybom správne reagovať na hudbu</p>
	<p>Pieseň: Milujeme Mikuláša Nácvik tvaru husľového kľúča</p>	<p>Husľový kľúč. Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte.</p>	<p>Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie zaznačiť husľový kľúč do notovej osnovy. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.</p>
	<p>Pieseň: Rýmy zimy Osminová nota, štvrt'ová pomlčka</p>	<p>Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte. Osminová nota, štvrt'ová pomlčka.</p>	<p>Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.</p>
	<p>Nácvik vianočnej koledy: Do hory, do lesa, valasi</p>	<p>Čistý kultivovaný spev. Hra a tvorenie rytmického sprievodu v 2/4 takte.</p>	<p>Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať pojem <i>koledy</i> a ich tradície.</p>
	<p>Pieseň: Snehuliak Rytmická predhra a rytmický sprievod</p>	<p>Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch.</p>	<p>Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.</p>
	<p>Pieseň: Gašparkov karneval Nota g,e</p>	<p>Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch. Nota g,e</p>	<p>Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy, poznať polohu nôt g,e v notovom zápise. Žiak vie správne</p>

			zaspievať detskú pieseň.
	Pieseň: Dínom – dánom Bol jeden gajdoš Nota	Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch. Nota <i>c</i> .	Žiak vie správne zaspievať ľudové piesne. Poznať detské hudobné nástroje a správne ich držať, polohu nôt <i>g, e, c</i> v notovom zápise. Spoznať husle, gajdy.
	Pieseň: výber	Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Oboznámiť sa s kultúrou a krojmi slovenských regiónov.
	Pieseň: Keď som na potôčku	Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu. Poznať polohu nôt <i>d, f</i> v notovom zápise.
	Pieseň: Ženilo sa motovidlo	Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
	Opakovanie	Čistý kultivovaný spev. Štylizácia zvukov na detských hudobných nástrojoch	Žiak vie spievať a rozumie obsahu textu piesne. Diskutuje o reálnej superstár v televízii a triedi informácie z médií.
Hudobno-dramatické činnosti	Hráme sa hráme, Na slepú babu	Takt a taktová čiara. Vytvorenie priestoru hudbou, zvuková charakteristika postáv	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Osvojiť si pojem <i>takt a taktová čiara</i> . Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
	Spev vianočných piesní a kolied.	Vedieť vytvoriť jednoduchý príbeh	Pohybom správne reagovať na hudbu.

	Jednoduchá dramatizácia k besiedke Počúvanie príjemných vianočných melódií	s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie Pozorné počúvanie hudobných skladieb rôznych národov, vedieť rozoznávať kontrasty, vyjadriť zážitok z počúvania slovom, pohybom	Spoznať vianočnú hudbu svojho národa i iných národov
	Pieseň: Veľkonočná	Vytvorenie priestoru hudbou, zvuková charakteristika postáv.	Žiak vie spevom a pohybom vyjadriť pieseň
	Pieseň o mame Pásmo piesní a básní ku Dňu matiek	Vytvorenie priestoru hudbou, zvuková charakteristika postáv	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Vie pohybom vhodne vyjadriť text.
Hudobno-pohybové činnosti	Zoznamujeme sa s notami: osminová nota a pomlčka Pieseň: Mesiace v roku	Čistý kultivovaný spev. Osminová nota a pomlčka Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, nálady skladby.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Poznať a správne zapisovať štvrtkovú notu a pomlčku. Poznať jej hodnotu. Vie pohybom správne reagovať na hudbu.
	Pieseň: Samohlásky a dvojhásky	Čistý kultivovaný spev. Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, nálady skladby.	Žiak vie správne zaspievať detskú modernú pieseň a dotvárať ju pohybom.
	Pieseň: Mestské zvieratá	Čistý kultivovaný spev. Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, nálady skladby.	Pohybom správne reaguje na hudbu. Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň.
	Hra: Čížiček, čížiček Hlava, ramená Otec Abrahám	Realizovať hudobno-pohybové hry so spevom.	Vedieť pohybom vyjadriť pieseň, reagovať na zmeny tempa a dynamiky

	Pieseň: Čičence, čičence	Realizovať hudobno-pohybové hry so spevom.	Žiak vie správne zaspievať detskú pieseň. Pohybom správne reagovať na hudbu. Vedieť realizovať rytmické motívy.
	Moderná, populárna hudba, jej počúvanie a vlastnosti Pieseň: Blicujem	Realizovať hudobno-pohybové hry so spevom.	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom
	Opakovanie piesní 2. ročníka	Realizovať hudobno-pohybové hry so spevom.	Žiak vie spievať a prežívať pieseň, rozumie notovému zápisu s prebratým obsahom učiva 2. ročníka.
Percepčné činnosti	G. Bizet: Detský pochod Pieseň Veselý pochod	Určovanie farby hudobných nástrojov a ich rozoznávanie. Pozorné počúvanie hudobných skladieb, rozoznávanie kontrastov.	Žiak vie, ako sa správať pri počúvaní vážnej hudby. Vie uplatniť správny hudobný krok pri hudobnom pochode
	.Saint Saens: Antilopy, Korytnačky	Určovanie farby hudobných nástrojov a ich rozoznávanie. Pozorné počúvanie hudobných skladieb, rozoznávanie kontrastov.	Žiak dokáže v hudbe nájsť rozdiely a pretransformovať hudbu do pohybu zvierat.
	Pieseň: Žaba, žaba, žabisko L. Burlas: Žabia škola	Čistý kultivovaný spev. Sluchové rozlišovanie ukončenej a neukončenej melódie	Žiak si utvrdí čítanie a písanie nôt <i>c,d,e,f,g</i> .
	Pieseň: Ako vznikajú mraky	Čistý kultivovaný spev. Sluchové rozlišovanie ukončenej a neukončenej melódie	Žiak vie správne interpretovať refrén. Počúvaním skladby prehľbuje vedomosti z prírodovedy.

Ciele predmetu

Cieľom hudobnej výchovy v 2. ročníku ZŠ je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v 1. ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobne experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitosti hudby.

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne naďalej si osvojovať hudobný materinský jazyk, vstúpiť žiakom elementárne základy hudobných vedomostí - poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva takto prispieť k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov - hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehĺbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem - (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.), - prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebaujadrovací bez nároku na definíciu pojmov

- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností - zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom - poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel - získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť

- empaticky pristupovať k precítению a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje

- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr

- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vokálno-intonačné činnosti

- rozvíjať základné zručnosti a návyky
- čisto a rytmicky presne spievať detské ľudové piesne, adekvátne nálade
- poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrt'ová, osminová, polová + pomlčky)
- vedieť zaspievať dvojhlasný kánon
- podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie

Inštrumentálne činnosti

- poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne
- pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne a skladby

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky
- Taktovať v 2/4 a 4/4 takte
- Pohybom vyjadriť náladu

Percepčné činnosti

- Poznať krátke veku- primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom
- Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové, dychové, hudobné nástroje
- Verbalizovať svoj názor

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore

- Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad
- Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu
- Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie (Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti, Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti, Schopnosť tvorivo riešiť problémy) tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení - s poéziou, výtvarnými dielami, tancom ,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom.

Stratégie vyučovania:

Metódy, postupy a formy práce:

zážitkové metódy

počúvanie, improvizácia na dokončenie nápevu, hra na tele – rytmika, detské ľudové hry s tancom, využitie detských hudobných nástrojov, sólový spev, spev vo dvojiciach, zborový spev

návštevy výchovných koncertov a hudobných vystúpení.

Materiálne výučbové prostriedky: klavír, harmonika, xylofón, flauta

Didaktická technika: CD prehrávač, PC, CD nahrávky – J. Pavelčák Deťom, Počúvanie skladieb pre 1. – 4. ročník

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné

zdroje: Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ, spevníky, zborníky ľudových piesní

3.ročník ZŠ

Kľúčové kompetencie

Prehľad kľúčových kompetencií	Názov konkrétneho predmetu
	Prehľad výchovno – vzdelávacích stratégií
<p>Kompetencie k učeniu</p> <p>Výkonová oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítať, rozumieť a využívať text - vytváranie pozitívneho vzťahu k speváckemu prejavu - počúvanie hudby s porozumením - komunikácia s porozumením 	<ul style="list-style-type: none"> - žiaci získavajú nové hudobné vedomosti prostredníctvom hudobných aktivít - poznávajú svet hudby a zvukov na báze a princípoch detskej hry - postupne prechádzajú od jednoduchých hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom - podporujeme zapájanie žiakov do projektov, súťaží - snažíme sa zaistiť vhodné podmienky pre učenie (kl'ud, literatúra, internet) - snažíme sa vytvárať také situácie, pri ktorých žiaci zažijú úspech - vedieme žiakov k správne mu výberu vhodných metód učenia
<p>Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti</p> <p>Výkonová oblasť - primerane sa ústne vyjadrovať</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne interpretovanie faktov - kriticky hodnotiť informácie (médiá, internet) 	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žiakov vyhľadávať, spracovávať, triediť a používať potrebné informácie v literatúre a na internete - pomocou hudobných aktivít sa učia žiaci s nimi pracovať a využívať ich ako komunikačný prostriedok
<p>Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti</p> <p>Výkonová oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodpovednosť za svoje názory, konanie - spoluzodpovednosť za prácu v 	<ul style="list-style-type: none"> - vedú žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii so spolužiakmi, učiteľmi - učiť žiakov obhajovať svoj názor a vhodne argumentovať - snažíme sa viesť žiakov k sebahodnoteniu -- správne formulovať a vyjadriť myšlienku

<p>kolektíve</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca v tíme, skupine - atmosféra v triede - komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočúť názory druhých - komunikácia aj pomocou moderných technológií - podpora priateľských vzťahov medzi triedami a inými školami - zoznámenie žiakov s pravidlami komunikácie
<p>Schopnosť tvorivo riešiť problémy</p> <p>Výkonová oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza problémov - stanovenie postupov - riešenie problémov 	<ul style="list-style-type: none"> - žiaci sa snažia rozpoznávať problémy - vnímajú problémové situácie, rozpoznávajú ich - získavajú zodpovedný prístup k plneniu povinností - sú schopní samostatne riešiť úlohy - vnímajú a sledujú problémové situácie v triede adekvátne svojej úrovni - navrhujú riešenia problémov
<p>Spôsobilosť využívať IKT</p> <p>Výkonová oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhromažďovanie materiálu - triedenie materiálu - posudzovanie informácií - získavať informácie z iných zdrojov 	<p>učíme žiakov zhromažďovať , triediť, posudzovať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému</p>
<p>Spôsobilosť byť demokratickým občanom</p> <p>Výkonová oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobnostný rast -sebapoznávanie, sebakontrola -zodpovednosť za vlastnú prácu -rozvoj vzájomného 	<ul style="list-style-type: none"> - dokážu odhadnúť svoje slabé a silné stránky - primerane veku odhadnú dôsledky svojich činov - uvedomujú si, že majú svoje práva, ale aj povinnosti - sú schopní obhájiť svoje rozhodnutia - prezentujú svoje postoje

Stratégie vyučovania

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania		
	Metódy	Formy	Postupy práce
V 1.-3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo nie je rozdelené do tematických celkov	Reprodukčná-riadený rozhovor - riadené objavovanie hudby informačno-receptívna - výkladová - názorná - imitačná metóda osvojovania piesní - hranie rolí - intonačná s použitím relatívnej solmizácie -metóda osvojovania si hudby- hudobný dialóg - monologická - dialogická - rozhovor, beseda -heuristická-rozhovor, riešenie úloh	Rozprávanie Porovnávanie Hranie rolí Simulácie Dramatizácia textu	Metodické – výkladové výkladové: rozprávanie dialogické: rozhovor, beseda forma samostatnej práce Sociálne frontálna a individuálna práca žiakov skupinová a tímová práca individuálna: samoštúdium práca s knihou, CD, DVD Organizačné vyučovacia hodina výchovný koncert návštevy hudobných podujatí

Obsah pre 1.-3.ročník ZŠ

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
V 1.-3. ročníku primárneho stupňa vzdelávania učivo nie je rozdelené do tematických celkov	Vokálne činnosti: Zdokonaľovanie základných speváckych zručností a návykov. Spievanie piesní čisto a rytmicky správne, správna artikulácia. Spievanie jednoduchých dvojhlasov, kánon. Rozvíjanie kultivovaného spevu v rozsahu c1-d2. Intonácia 1.-8. stupňa solmizačnými slabikami. Orientácia v notovom zápise,	Žiak zaspieva čisto a rytmicky správne detské a ľudové piesne, hry so spevom, spieva jednoduchý dvojhlas, intonuje pomocou solmizačných slabík, orientuje sa v notovom zápise, pomenuje noty a pozná ich hodnotu. Vie vytvoriť k predvetiu závetie. Sluchom rozozná durové a molové melódie, vie zaspievať jednoduché durové melódie

	<p>správne pomenovanie nôt v notovom zápise c1-c2, poznať hodnoty nôt.</p> <p>Vedieť vytvoriť k predvetiu závetie.</p> <p>Rozoznávajúce durových a molových melódií. Spievanie jednoduchých durových melódií.</p>	
	<p>Inštrumentálne činnosti:</p> <p>Uvedenie si vzťahov medzi rytmom, taktom a metrom. Tvorenie jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam v 2/4, 3/4 a 4/4 takte. Využívanie detských hud. nástrojov počas hudobnej reprodukcie i produkcie.</p>	<p>Uvedomuje si vzťahy medzi rytmom, taktom, metrom, vie hrať rytmické motívy pozostávajúce z nôt osminových, štvrtových, polových, využíva detské hudobné nástroje</p>
	<p>Hudobno-pohybové činnosti:</p> <p>Reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, ovládanie krokov čardáša, valčíka, mazúrky. Používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4 takte. Vytváranie jednoduchých príbehov s využitím hry „Na stratenú melódiu“. Improvizovanie v štvorpäťtónovom priestore. Ovládanie vyjadrovacích prostriedkov - rytmus, tempo, dynamika, melódia.</p>	<p>Pohybom správne reaguje na hudbu, ovláda základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky, dokáže vytvoriť jednoduchý hudobný príbeh, ovláda hudobné vyjadrovacie prostriedky,</p>
	<p>Percepčné činnosti:</p> <p>Aktívne vnímanie a prežívanie hudby. Sluchové rozoznávajúce – základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, melódiu a sprievod. Spoznávanie hudby rôzneho typu, domáca, regionálna, iných národov, hudba rôznych žánrov, poznávanie, rešpektovanie a uznávanie hudobnej kultúry svojho národa a iných národov. Konfrontácia svojho stanoviska s inými.</p>	<p>Sluchom rozozná základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, melódiu a sprievod. Pozná hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, hudbu rôznych žánrov, váži si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Dokáže vyjadriť svoj názor na hudobné umenie, vie ho konfrontovať s inými.</p>
	<p>Hudobno-dramatické činnosti:</p> <p>Vytváranie vlastnej hudobnej krajiny v danom tónovom priestore. Dramatizovanie jednoduchej rozprávky pomocou hudby. Používanie hudobných nástrojov ako prostriedkov na vykreslenie prostredia, postáv, nálady. Hudobné vyjadrenie príbehu</p>	<p>Pripraví si a predvedie spoň jedno hudobno- dramatické vystúpenie. Zdramatizuje jednoduchú rozprávku. Hudobné nástroje vie použiť na dokreslenie nálady.</p>

Obsah pre 3.ročník ZŠ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, ➤ spievať čisto a rytmicky správne, ➤ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, ➤ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, ➤ hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, ➤ tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, ➤ spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do), ➤ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ➤ hrať na tele, ➤ hrať na objektoch, ➤ vytvoriť elementárne hudobné nástroje, 	<p>Hlasové činnosti vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie</p> <p>rytmické modely</p> <p>melodické modely</p> <p>Inštrumentálne činnosti Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ hrať rytmické modely ➤ hrať melodické modely podľa zápisu, ➤ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ➤ inštrumentálne improvizovať, ➤ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku. ➤ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, ➤ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ➤ identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam ➤ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, ➤ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ➤ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, 	<p>šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrtňovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p> <p>melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do</p> <p>inštrumentálny sprievod, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti</p> <p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ➤ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ➤ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ➤ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ➤ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno–výrazové prostriedky, ➤ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ➤ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ➤ vytvoriť hudobno–dramatický celok, ➤ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ➤ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ➤ vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>hudobná forma, malá a veľká piesňová forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia</p> <p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti vizualizácia integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika</p> <p>grafická partitúra notový zápis tónov c1-c2</p>
---	---

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pieseň pre tvoje uši	Slovenská detská pieseň, intonačno-rytmické cvičenie, rytmický sprievod k piesni, noty	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť tvoriť ostinátny

	d, e, f, g	sprievod k piesni
Traja susedia	Slovenská ľudská ľudová pieseň, intonácia podľa fonogestiky /so, la, so, mi, re, do/, rozlišovanie štvrt'ovej, osminovej a polovej noty	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, poznať hodnotu štvrt'ovej, osminovej a polovej noty, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte
Počítadlová alebo Kmotra! Čo?	Pieseň iného národa, hlasové cvičenia, rytmické hry, tempo, brumendo.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, Dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky.
Pochod komediantov	Počúvanie a rozbor skladby, hudobné nástroje – činely, pikola, veľký bubon, vyjadrenie obsahu skladby pohybom, pochod.	Podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom a vedieť zahrať jednoduchý sprievod k skladbe správne zvolenými rytmickými nástrojmi.
My sme sestry veselé Ty a ja	Slovenská ľudská ľudská hra, hudobné hry, rytmické hry, jednoduchý tanec	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, vedieť zatancovať jednoduchú pohybovú improvizáciu na pieseň, pohybom správne reagovať na hudbu.
Trpaslíci v makovici	Pieseň súčasných autorov, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, štvrt'ová nota s bodkou, jednoduchý rytmický sprievod k piesni.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte, vedieť si zvoliť správne rytmické nástroje.
Tanec škriatkov	Počúvanie a rozbor skladby, porovnať s pochodom, intonačné a rytmické cvičenia, nota c" – do,	Poznať kontrast v hudobnej skladbe, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu, pohybom správne reagovať na hudbu, rytmickým nástrojom zdôrazniť hudobnú myšlienku v počúvnej skladbe.
Na vlak Vlak ide	Detská pieseň, intonačné a rytmické cvičenie, noty c, d, e, deklamácia, počúvanie hudby, piano, forte, rytmický sprievod a jednoduchý pohyb	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom a rytmickým

		sprievodom, podľa sluchu odhaliť výrazové prostriedky.
Čie sú to kone alebo A ja som z Oravy...	Slovenská ľudová pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, synkopa, brumendo, nota c", rytmický sprievod a jednoduchý tanec.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, intonovať podľa fonogestiky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod a zdokonaľovať sa v technike hry na rytmických nástrojoch, pohybom správne reagovať na hudbu.
Pozri na mňa, mamička Alebo Kukulienka, kde si bola	Slovenská ľudová pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, synkopa, brumendo, nota c", rytmický sprievod a jednoduchý tanec.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, intonovať podľa fonogestiky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod a zdokonaľovať sa v technike hry na rytmických nástrojoch, pohybom správne reagovať na hudbu.
Ako sa Mopkovia vynašli /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatická celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.
Mikulášku, dobrý strýčku	Detská pieseň, hra na ozvenu, intonačné a rytmické cvičenia, noty e, g, a, fonogestika, sprievod k piesni – predohra, dohra.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, vedieť tvoriť ostinátny sprievod.
Sniežik	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, zvonkohra, rytmický a melodický sprievod k piesni.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne. .
Spev vianočných piesní a kolied	Koledy, hudobné hry, sprievody k piesňam.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne. .
Zelená sa bučina Hajaj, belaj	Slovenská ľudová pieseň, inštruktívne skladby skladateľov, hlasové cvičenie, mezzoforte, pochod, uspávanka, husle.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vyjadriť obsah skladieb a piesní pohybom.
Skúsme to ináč!	Pieseň súčasných autorov, reťazová hra, refrén, noty c, d,	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie

	e, f, g, a, c".	tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní,
Fašiangy, fašiangy	Slovenská ľudová pieseň, inštruktívne skladby skladateľov, nálada piesne, výtvarné vyjadrenie.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesne a skladby, zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch, dokázať výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.
Spievanky, spievanky Prší, prší	Slovenská ľudová pieseň, intonačné a rytmické cvičenia, noty, ostinátny sprievod k piesni,	Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, intonovať podľa fonogestiky, vedieť tvoriť ostinátne sprievody k piesni
Dú, dú Dú valasi, dú	Hudobné hry, hra na ozvenu, jednoduchý ostinátny dvojhlas.	Vedieť zaspievať jednoduchý ostinátny dvojhlas, uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.
Hela, hela, helička	Slovenská detská hra, 2/4 a 3/4 takt, jednoduchý tanec.	Elementárna pohybová improvizácia na hudbu, taktovať 2- a 3- dobý takt, pohybom správne reagovať na hudbu.
Na zelených lúkach šibeničky	Slovenská ľudová pieseň, skladba slovenského skladateľa, fonogestika, rytmizácia, nálada, tempo, dynamika, husle, viola.	Dokázať určiť náladu piesne, vyvodit' charakteristické výrazové prostriedky, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu.
Trenčianske hodiny	Slovenská ľudová pieseň, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, dvojhlas, polová nota s bodkou, sprievod k piesni.	Zvládnuť základné spevácke návyky a zručnosti, vedieť zaspievať jednoduchý dvojhlas, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni.
Čaro tónov Kohútik	Francúzska pieseň, hudobné hry, noty a pomlčky, kánon.	Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon, poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, pohybom správne reagovať na hudbu.
Šípová Ruženka	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduchý rytmický sprievod k piesni, chôdza podľa rytmu.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť správne zvolit' detský hudobný nástroj, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.
Malá pomocníčka	Detská pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduché rytmické hry	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne,

	a cvičenia.	vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.
Hajaj, belaj /počúvanie hudby/	Slovenská ľudová pieseň, uspávanka, slovenský hudobný skladateľ, rytmus, tempo, dynamika, sólový spev so sprievodom.	Podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vystihnúť jej náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, pohybom správne reagovať na hudbu.
Pýtala sa dcéra matí	Detská hra, rytmické cvičenia, jednoduchý tanec, hudobné hry, fonogestika.	Zostaviť z krokov jednoduchý tanec, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.
Štyri kroky Tancujem, ... Za našou dedinou	Slovenská a maďarská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, jednokročka, dvojkročka, čardáš.	Slovenská a maďarská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, jednokročka, dvojkročka, čardáš.
Pekla vdolky Martinko	Česká a poľská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, základný polkový krok, mazúrka	Vedieť zatancovať mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec.
Ako Mopkovia putovali /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatický celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.
Tulajdina /návik piesne/ Flauta /počúvanie hudby	Úprava ľudovej piesne, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, fonogestika – f - fa, píšťalka, flauta, výrazové prostriedky.	Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, intonácia v priestore 1. – 8. stupňa, poznať podľa sluchu hudobnú skladbu, vystihnúť jej náladu.
Durová, molová stupnica Starý Donald farmu mal	Americká ľudová pieseň, durová a molová melódia, jednoduchý sprievod k piesni, hlasové, rytmické cvičenia.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, intonovať podľa ruky, vedieť zahrat' jednoduchý sprievod k piesni
Dračie trampoty /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatický celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.
Čo sme sa naučili?	Spievanie a poznávanie piesní	Vedieť čisto a so správnym

	podľa melódie, notového zápisu, podľa sluchu rozlišovať hudobné skladby, tance, noty, výrazové prostriedky, nástroje.	výrazom zaspievať piesne, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, vyvodiť výrazové prostriedky, rozlišovať rytmické hodnoty, vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať skladby, pohybom správne reagovať na hudbu.
Zaspievajme a zahrajme si ...	Nácvik ľubovoľnej detskej piesne, sprievod k piesni, pohybová improvizácia piesne. Opakovanie naučených piesní, hier a hudobných skladieb v 3. ročníku.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, pohybom správne reagovať na hudbu. Vedieť čisto zaspievať minimálne 15 piesní, vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať aspoň 6 skladieb.

4.ročník ZŠ

Ciele učebného predmetu

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.
- vedieť intonovať minimálne 15 piesní
- zvoliť si vhodné hudobné nástroje k danej piesni a vedieť zahrať jednoduché sprievody
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb,

- na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch
- rozoznávať podľa sluchu niektoré hudobné nástroje
- taktovať 2/4 a 3/4 takt
- poznať a správne ovládať písanie nôt v notových zápisoch a vedieť ich zapísať
- bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d2

Tematické okruhy

Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti. (cca 18 hod)

Slovenské ľudové piesne v troch základných folklórnych oblastiach Slovenska + regionálne piesne. (Výber z učebnice pre 4. ročník ZŠ). Ľudové hudobné nástroje, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje.

Poslanie hudby v našom živote (cca 12 hod.)

Slovenské ľudové piesne (uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy...). Rôzne podoby slovenských ľudových piesní v úprave skladateľov od 19. storočia podnes.

Vokálne činnosti

Obsah

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas, · práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov, · jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas, · intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

Obsah

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok, hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,

tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, *tvorba malých celkov a jednoduchej formy*.

Hudobno-pohybové činnosti

Obsah

- + reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- + pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- + vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- + pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- + používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- + pohybové stvárnienie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

Obsah

O aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať, o rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč spev), o rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa, o pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu, o sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz, o sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny, o využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

Obsah pre 4.ročník ZŠ

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Obsah	Kompetencie	Výstupy
<p>Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.</p>	<p>Vokálno-intonačné činnosti Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d².</p>	<p>Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.</p>
<p>Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.</p>	<p>Inštrumentálne činnosti Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p>	<p>Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p>
<p>Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.</p>	<p>Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku,</p>	<p>Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na</p>

	<p>zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- dobý takt.</p>	<p>hudbu.</p>
<p>Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.</p>	<p>Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.</p>	<p>Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.</p>
<p>Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobnodramatický celok.</p>	<p>Hudobno-dramatické činnosti. Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobnodramatických etudách a celkoch.</p>	<p>Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).</p>

Obsah pre 4.ročník ZŠ

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvodná hodina Opakovanie piesní z 3. ročníka	Opakovanie detských a ľudových piesní z 3. ročníka, rytmický sprievod pozostávajúci zo štvrt'ových, osminových a polových hodnôt.	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať detské a ľudové piesne, podľa taktovania učiteľa a vedieť hrať jednoduché rytmické motívy.
Vybrané slová /opakovanie piesne/	Slovenská detská pieseň, intonačno-rytmické cvičenie,	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň,
Cip, cip cipovička /návnik piesne/	Slovenská detská ľudová pieseň, , rozlišovanie štvrt'ovej, osminovej noty.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, poznať hodnotu štvrt'ovej, osminovej a polovej noty, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.
Báseň /návnik piesne/	Pomlčka v notovom zápise, $\frac{3}{4}$ takt	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, Dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky taktovanie
Dievča, dievča, čože to máš /návnik piesne/	Slovenská ľudová pieseň, bodka pri note	Zvládnuť pri spievaní bodku pri note, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom
Čierne oči choďte spať /návnik piesne/	Slovenská ľudová uspávanka.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, dýchanie pri speve, náladu a výraz pri speve
Keď sa vlci zišli /počúvanie hudby/	Počúvanie a rozbor skladby, tvorba Eugena Suchoňa, náladu, tempo, dynamika, hudobné nástroje	Poznať kontrast v hudobnej skladbe, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu, pohybom správne reagovať na hudbu, rytmickým nástrojom zdôrazniť hudobnú myšlienku v počúvnej skladbe.
Parobská karička /návnik piesne/	Východoslovenský tanec, synchronizácia pohybu, $\frac{2}{4}$ takt	Zvládnuť správne nasadenie tónu, rytmus, zdokonaľovať sa v technike hry na rytmických nástrojoch, poznať východoslovenské nárečie
Išli tri panenky z Turca /návnik piesne/	Ľudová pieseň, bodka pri note, intonačné a rytmické cvičenie, rytmický sprievod a jednoduchý pohyb.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, podľa sluchu poznať skladbu,

		vystihnúť jej náladu pohybom a rytmickým sprievodom, podľa sluchu odhaliť výrazové prostriedky.
Mobil	Detská moderná pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, rytmus, bodka pri note, pomlčky v notovom zápise	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, správne intonovať, rytmický sprievod – tieskanie, plieskanie
Mesiace v roku /návrik piesne zo série Škola hrou/	Detská pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, pojem refrén, opakovacie znamienka /:	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, pohybom správne reagovať na hudbu.
Keby mala rozum stonožka /návrik piesne/	Detská pieseň spojenie hudobno-dramatického prejavu rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.
Muzikanti čo děláte /návrik piesne/	Moravská ľudová pieseň so žartovným podtónom, molová tónina	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, vedieť tvoriť ostinátny sprievod.
Vianoce Vianočné koledy	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, zvonkohra, rytmický a melodický sprievod k piesni.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrat jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne.
Hymnické piesne Hymna SR /návrik piesne, počúvanie hudby/	Slovenské hymnické piesne Dynamika pri speve, piano, forte, mezzoforte,	Vedieť zaspievať hymnu SR, poznať vznik hymny, jej autorov, pochopiť obsah hymnických piesní Aká si mi krásna, Kto za pravdu horí
Pred muziku verbunk chasa stojí /návrik piesne/	Slovenská pieseň s nárečím Pieseň súčasných autorov, reťazová hra, refrén, noty c, d, e, f, g, a, c".	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, výslovnosť nárečových slov, poznať ich význam
A vy, páni muzikanti /návrik piesne/	Slovenská pieseň, krátke intonačné a rytmické cvičenia, spev na jednom tóne	Správna intonácia pri speve, dodržiavanie rytmických hodnôt nôt nachádzajúcich sa v notovom zápise
Keť komára ženili	Slovenská ľudová pieseň, intonačné a rytmické	Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach,

/návrik piesne/	cvičenia, noty, ostinátny sprievod k piesni,	intonovať podľa fonogestiky, vedieť tvoriť ostinátne sprievody k piesni.
Pokapala na salaši slanina /návrik piesne/	Hudobné hry, hra na ozvenu, jednoduchý ostinátny dvojhlas čítanie nôt c – c2	Vedieť zaspievať jednoduchý ostinátny dvojhlas, uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.
Fašiange sa krátia /návrik piesne/	Slovenská ľudová pieseň,	Vedieť čisto intonačne zaspievať pieseň, rytmické vyjadrenie piesne pomocou rytmických nástrojov,
Pije, pije /návrik piesne,	Slovenská ľudová pieseň, spievanie podľa ruky, tempo a rytmus piesne	Dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, správne artikulovať nárečové slová
Nemá ryba /návrik piesne/	Slovenská pieseň, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia v molovej tónine, polová nota.	Zvládnuť základné spevácke návyky a zručnosti, vedieť zaspievať jednoduchý notový zápis, vyjadriť náladu v molovej tónine, rozlíšiť durový a molový akord
Dínom, dánom /návrik piesne/	Česká pieseň, hudobné hry, noty a pomlčky, hudobné hádanky	Vedieť zaspievať pieseň, poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, pohybom správne reagovať na hudbu.
Slonia pesnička /návrik piesne/	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduchý rytmický sprievod k piesni, chôdza podľa rytmu.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť správne zvoliť detský hudobný nástroj, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.
C. Saint- Saens: Karneval zvierat /počúvanie hudby/	Rozbor ukážok , hudobné nástroje, vyjadrenie nálad pomocou tónov,	Podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vystihnúť jej náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, pohybom správne reagovať na hudbu.
Slávik Slovenska /príprava na súťaž/	Slovenská ľudová pieseň, sólový spev so sprievodom.	Vedieť zaspievať pieseň z ponuky, správne otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, intonácia, spev hlavovým tónom
Tom a Jerry /návrik piesne/	Detská pieseň, rytmické cvičenia, hudobné hry, fonogestika.	Dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom, správne intonačne pieseň zaspievať, dodržať bodku pri note , synkopa
Močila konope močila /návrik piesne/	Slovenská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, jedno kročka, osminové noty	Vedieť zatancovať jedno kročku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, vedieť správne artikulovať text s osminovými notami
U susedov tam je topol /návrik piesne/	Slovenská ľudová pieseň v molovej tónine, bodka pri note	Vedieť zaspievať ľudovú pieseň s výrazom, dodržať správny rytmus, hodnotu jednotlivých tónov, rozoznať molovú a durovú tóninu

Musorgskij: Tanec kuriatok v škrupinkách /počúvanie hudby/	Rozbor jednotlivých ukážok, analýza hudobných nástrojov, ktoré hrajú v hudobnej ukážke, vyjadrenie nálad pomocou tónov	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, poznať podľa sluchu fagot, sláčikové nástroje
Muzikant /návrik piesne/	Slovenská pieseň zameraná na intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, výrazové prostriedky v hudbe	Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesne, hra na rytmických hudobných nástrojoch, hra na muzikantov, napodobňovanie hudobných nástrojov
Zoologická /návrik piesne/	Slovenská detská pieseň, pomlčky v notovom zápise	Vedieť čisto intonačne zaspievať pieseň, dodržať správny rytmus, tlieskanie, plieskanie, lúskanie, nálada a výraz pri spievaní
Durová, molová stupnica Starý Donald farmu mal /návrik piesne/	Americká ľudová pieseň, durová a molová melódia, jednoduchý sprievod k piesni, hlasové, rytmické cvičenia.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, intonovať podľa ruky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni.
Zaspievajme a zahrajme si ... Bol jeden gajdoš	Návrik piesne, sprievod k piesni, pohybová improvizácia piesne.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, pohybom správne reagovať na hudbu, poznať najnižší a najvyšší tón, nástroje typické pre Slovensko: gajdy, fujara, píšťala
Zaspievajme a zahrajme si ...	Opakovanie naučených piesní, hier a hudobných skladieb v 4. ročníku.	Vedieť čisto zaspievať minimálne 15 piesní, vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať aspoň 6 skladieb.

Hodnotenie predmetu

Koncepcia hodnotenia predpokladá dobré poznanie žiaka. Formatívne hodnotenie sa uskutočňuje v rôznych formách (ústne, písomné, symbolické, grafické, prezentácia výsledkov práce žiaka). Formatívne hodnotenie poskytuje žiakovi spätnú väzbu, poukazuje na klady, resp. nedostatky, aby bolo možné cielene ovplyvňovať priebeh hodnotenej činnosti. Veľký dôraz sa kladie na sebahodnotenie žiakov v rôznych formách. Iné metódy: zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda

osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informacno- receptívna metóda, improvizácia.

Forma hodnotenia

- hodnotenie klasifikačnou formou
- ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom
- túto formu príležitostne kombinovať so sebahodnotením
- uprednostňovať osobný, diferencovaný prístup
- hodnotiť hudobný prejav na každej vyučovacej hodine

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchy. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

HUDOBNÚ VÝCHOVU HODNOTÍME ZNÁMKOU.

5.6 VZDELÁVACIA OBLASŤ : ZDRAVIE A POHYB

5.6.1 TELESNÁ VÝCHOVA

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet hodín	ŠVP	2	2	2	2

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín
Ročník	štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Vzdelávací štandard nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek. K vymedzeným výkonom je priradený obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa

jednotlivých ročníkov. Pri plánovaní vzdelávacej činnosti je cieľom učiteľa vytvárať pre žiakov podnetné prostredie, ktoré im umožní osvojiť si nové pohybové zručnosti a tie budú predpokladom pre vykonávanie pohybovej aktivity i mimo školského prostredia. V prípade účinného osvojenia si týchto zručností existuje reálna možnosť vytvorenia si trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, ktorá je kľúčom k zdravému životnému štýlu.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov. Vzdelávací štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %). Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Ciele učebného predmetu

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Cieľ zameraný na osobnostný rozvoj

Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

Cieľ zameraný na zdravie

Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Cieľ zameraný na motoriku

Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Cieľ zameraný na postoje

Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,

- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom,
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Naučiť sa učiť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Zdravie a zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. stupňa základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať znaky zdravého životného štýlu, ✓ rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, ✓ rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, ✓ 	<p>zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, ✓ rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, ✓ dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ✓ aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, ✓ opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, ✓ popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, ✓ aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa, 	<p>význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom</p> <p>hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>organizácia cvičenia, pomoc a záchrana pri cvičení,</p> <p>prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)</p>
---	---

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, ✓ individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov ✓ odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, ✓ rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, ✓ využívať prostriedky na rozvoj pohybových 	<p>poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť</p> <p>odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh</p> <p>meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)</p> <p>pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a</p>

schopností	koordinačných schopností
------------	--------------------------

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Základné pohybové zručnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, ✓ oužívať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, ✓ vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ✓ pomenovať základné pohybové zručnosti, ✓ zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou ✓ pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, ✓ zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, 	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3–stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením</p> <p>rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fíbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p> <p>preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne úpolové cvičenia a hry zamerané na: • odpory • pretláčanie • preťahovanie</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vykonať ukážku z úpolových cvičení, 	

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Manipulačné, prípravné a športové hry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, ✓ pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, ✓ vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, ✓ aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, 	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, ✓ uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, ✓ zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, ✓ využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) 	<p>pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)</p>

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, ✓ pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, 	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba pohybová skladba</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vykonať ukážku rytmických cvičení, 	<p>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, ✓ zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, ✓ vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, ✓ uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, ✓ improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív, 	<p>vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka) tanečná improvizácia pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb pantomíma</p>
---	--

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín i celého tela, ✓ opísať základné spôsoby dýchania, ✓ vykonať jednoduché strečingové cvičenia, ✓ charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, ✓ vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, 	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie) aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách ťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility(ohybnosť, pohyblivosť) rozvoj rovnováhových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.) balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách 	<p>uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí</p> <p>cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
--	--

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, ✓ zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít, ✓ uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, 	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty výstupy, padanie, zjazdy (po spádnici), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, ✓ prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, 	<p>cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej. 	<p>chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p>

OBSAH

Prehľad tematických celkov (TC)

1. Zdravie a zdravý životný štýl
2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
3. Športové činnosti pohybového režimu
 - a) Základné pohybové zručnosti
 - b) Manipulačné, prípravné a športové hry
 - c) Hudobno-pohybové a tanečné činnosti
 - d) Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry
 - e) Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Časová dotácia

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné pohybové zručnosti	30%	30%	30%	30%
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30%	30%	30%	30%
Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry	15%	15%	15%	15%
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10%	10%	10%	10%

Tematické celky (obsah formulovaný v celku pre celý stupeň vzdelávania):

I. TC: Základné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojovanie si základov techniky behov, skokov, hodov,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),
- osvojovanie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

Postoje :

- pozitívne vnímame základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímame význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

II. TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

(Tradičné aj netradičné hry)

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.
-

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair – play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,
- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

IV. TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry
(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

(Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- lyžovanie a pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít
- rozvoj sensorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru
- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody

Vzdelávací štandard – výstup pre 1. stupeň ZŠ

Obsahový štandard (kľúčové pojmy, minimálny obsah)

TC: Základné pohybové zručnosti

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.

Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).

Základné poznatky:

- zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch,
- základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou,
- základy správnej techniky gymnastických cvičení,
- o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.

Základné pohybové aktivity:

- bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou,
- kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.

TC: Manipulačné, prípravné a športové hry

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.

Základné pojmy: *pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, streľba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.*

Základné poznatky:

- *o pravidlách realizovaných hier,*
- *o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier,*
- *o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností,*
- *o význame hier pre zábavu i zdravie.*

Základné pohybové aktivity:

- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním,
- pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných),
- pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých a pod.
- Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.

TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.

Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia.

Základné poznatky:

- o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav).

Základné pohybové aktivity:

- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
- rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov,
- pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka),
- pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy,
- tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.

TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieľného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).

Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela

Základné poznatky:

- o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin,
- o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu,
- o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.

Základné pohybové aktivity:

- koordinačné cvičenia a hry,

- relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry,
- aktivity zamerané na rozvoj dýchania,
- natáhovacie (strečingové) cvičenia,
- cvičenia na rozvoj flexibility.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.

Základné poznatky:

- o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období,
- o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode,
- o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.

Základné pohybové aktivity:

- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode,
- skoky do vody z rôznych polôh,
- nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,
- chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,
- jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli,
- korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach
- lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúky.

Proces

K organizačným formám:

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

K projektovaniu učiva:

V jednotlivých tematických celkoch je poskytnutý dostatočný priestor na tvorivú aplikáciu obsahu učiva učiteľom vzhľadom k možnostiam školy i konkrétnych žiakov. Očakáva sa citlivý prístup učiteľa pri výbere takých cvičení a hier, ktorými bude možné u každého žiaka dosiahnuť postupný rozvoj kompetencií.

Program nevyčleňuje zvlášť tematický celok zameraný na poznatky o športe a zdraví, olympizme (olympijská výchova).

K procesu výučby:

V každom tematickom celku treba vytvoriť priestor pre sebazpoznávanie žiakov prostredníctvom pohybu, rozvoj tvorivosti žiakov a pohybovú improvizáciu. Vytvárať úlohy divergentného typu, aby aj žiaci objavovali a hľadali možné riešenia v pohybových úlohách.

Vytvárať tiež priestor na samostatné oboznamovanie sa žiakov s novým náčiním, novými pohybovými činnosťami a pod.

Tematický celok „*Základné pohybové zručnosti*“ poskytuje veľký priestor na aplikáciu širokej škály pohybových činností. Zaraďujeme do neho prvky poradovej prípravy, ktorá má byť funkčná z hľadiska účelnej organizácie činností v priestore, z hľadiska bezpečného pohybu v priestore i z hľadiska efektívneho využívania času na pohybové aktivity. Za vhodné sa považujeme predovšetkým hry, v ktorých si nenásilným a veku primeraným spôsobom dané aktivity žiaci osvoja.

Podstatnú časť tematického celku tvorí rozvoj základných lokomócií. Túto časť pohybového vzdelávania vnímame ako prípravu pre základné atletické disciplíny – beh, skok, hod. Žiaci si postupne osvojujú elementárne základy techniky týchto činností a postupne ich vzájomné kombinácie napr. chôdza a skok, beh a skok vnímame ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností. Akcentujú sa predovšetkým zmeny polôh, obraty, prevraty, polohy strmhľav a tiež pohyb po zúžených a zvýšených plochách opory. Samozrejme sa tieto činnosti kombinujú so základnými lokomóciami.

V tematickom celku „*Manipulačné, prípravné a športové hry*“ sa začína manipulačnými hrami, ktoré nadväzujú na hry charakteristické pre predškolskú telesnú výchovu. Žiaci sa oboznamujú s rôznym športovým ale i netradičným náčiním a spôsobmi manipulácie s ním. Tu sa vytvára veľký priestor na samostatné objavovanie rôznych možností manipulácie s náčiním žiakmi. Na základe toho učiteľ môže zdokonaľovať jednotlivé činnosti a aplikovať ich v nenáročných manipulačných hrách.

Pohybové hry nadväzujú na manipulačné a tvoria významnú časť výučby telesnej výchovy v primárnej edukácii. Mali by byť realizované počas všetkých štyroch ročníkov.

Odporúča sa proporcionálne zaraďovanie všetkých druhov pohybových hier (skákačky, naháňačky, triafačky ap.) a tiež hier zameraných na rozvoj všetkých pohybových schopností.

V tematickom celku „*Hudobno-pohybové a tanečné činnosti*“ sa vytvára priestor pre kreatívneho učiteľa. Rôznymi pohybovými prostriedkami môže dosiahnuť rozvoj požadovaných kompetencií. Široká škála výrazových prostriedkov rytmiky, tanca, tvorivej dramatiky i gymnastiky vytvára podmienky aj pre rozvoj tvorivosti žiakov. Akcentujeme dôraz na utváranie a upevňovanie návyku správneho držania tela a estetického a kultivovaného pohybového prejavu.

V prvom ročníku začíname jednoduchými rytmickými cvičeniami kde sa pohyb spája so slovom, s vytlieskavaním, vydupávaním. Vhodná je celá škála riekaniek a motivovaných pohybov. Postupne možno pridávať dramatizáciu. Príbehy zo života zvierat, rozprávkových bytostí či fantazijného sveta sú výborným námetom na pohybové stvárnenie a tvorivú improvizáciu.

Tematický celok „*Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry*“ je vnímaný ako významná súčasť prípravy žiaka na zvládnutie náročných úloh v škole i živote. Akcentujeme na význam týchto pohybových aktivít pre zdravie žiaka. Poznávaním vlastného tela, jeho možností a limitov sa žiak postupne učí vnímať telo ako celok. Správne držanie tela pri rôznych polohách, správne dýchanie a schopnosť relaxácie sú základnými úlohami, ktoré vedú k získaniu potrebných kompetencií.

K aplikácii základných psychomotorických cvičení a hier však nie je treba žiadny špeciálny výcvik. Psychomotorika je zameraná na prežívanie pohybu, radosti z pohybu. Psychomotorika patrí k faktorom podporujúcim zdravie. Žiak sa učí vnímať svoje telo, jeho časti. Významnou úlohou je aj naučiť žiaka vnímať svalové napätie a uvoľnenie a jeho spojenie s duševným napätím, ale i celkové pocity svojho tela pri cvičení. Cieľom snaženia učiteľa je, aby žiaci prostredníctvom pohybu získavali čo najviac skúseností a poznatkov o sebe z hľadiska fyziologického, kognitívneho i emocionálneho. Tieto poznatky sa potom stávajú základom pre sebazpoznanie, sebazdokonaľovanie a konanie.

Široko koncipovaným je aj tematický celok „*Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti*“. Za dôležité považujeme, aby všetky školy zabezpečili primeraný rozsah sezónnych činností počas celého školského roka vo všetkých ročníkoch a tým zabezpečili primerané podmienky na otužovanie sa detí ako významného prvku pri prevencii chorôb a upevňovaní zdravia.

Korčuľovanie, sánkovanie, bicyklovanie sú aktivity, ktoré môžeme realizovať na našej škole. Ďalšou možnosťou je tieto podmienky vytvárať a to realizáciou škôl v prírode napr. v zimnom období s akcentom na zimné športy.

Korčuľovanie na kolieskových korčuliach parí medzi obľúbené pohybové aktivity.

Bicyklovanie a jazda na kolobežkách sú významnými voľnočasovými aktivitami našich žiakov .

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy:

Informačnoreceptívna

- výklad
- prednáška
- demonštrovanie

Reproduktívna – riadený rozhovor

- problémový výklad
- výklad
- prednáška
- demonštrovanie
- pozorovanie

Formy práce:

Frontálna výučba

Frontálna a individuálna práca žiakov

Skupinová práca žiakov

Individuálna práca žiakov

Učebné zdroje

CD, knižnica, internet

TELESNÚ VÝCHOVU HODNOTÍME ZNÁMKOU.

1.ročník ZŠ

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevneniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

OBSAH pre 1.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné pohybové zručnosti	Poradové cvičenia, orientácia v priestore Rozvoj základných lokomócií	Nástup, zástup, rad, dvojrad, nástup na značky Zásady bezpečného a účelného pohybu v telocvični Aktivity na nácvik základných povelov a pojmov Povel, zástup Beh Základy správnej techniky behu Rôzne spôsoby behu Rýchly beh Skok Hod loptičkou Základy správnej techniky	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia realizované vo výučbe Ukázať správne technické prevedenie behu Ukázať správne technické prevedenie skoku Ukázať správne technické prevedenie hodu kriketovou loptičkou

	Elementárne zručnosti z akrobacie	<p>hodu kriketovou loptičkou Nácvik a zdokonaľovanie hodu kriketovou loptičkou</p> <p>Základy správnej techniky skoku do diaľky Nácvik a zdokonaľovanie techniky skoku do diaľky z miesta</p> <p>Stoj, sed, ľah, kľak, drep Základy správnej techniky gymnastických cvičení Aktivity na zmeny polôh tela - stoj zo sedu, kľaku, drepu bez pomoci rúk (hra Kubo velí...) Váľanie Obrat, preval Aktivity na zmeny polôh , preval vzad do ľahu vnesmo, skrčmo (kolíska), preval vzad s výdržou, z ľahu vpredu, vzadu, na boku preval, stoj, vztyk. Aktivity na zmeny polôh - preval vzad skrčmo zo stoja spätného a vztyk do stoja</p>	<p>Ukázať správne technické prevedenie skoku</p> <p>Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení</p>
Manipulačné, prípravné a športové hry	<p>Manipulačné hry</p> <p>Pohybové hry</p>	<p>Hod, prihrávka Správna technika základných herných činností jednotlivca Loptové hry Hod, prihrávka, pravidlá hry</p> <p>Hráč, spoluhráč, pravidlá hry Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností Pohybové hry na rozvoj obratnosti Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností</p>	<p>Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím</p> <p>Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich</p>

--	--	--	--

<p>Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	<p>Psychomotorické hry</p>	<p>Napätie a uvoľnenie svalov Správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách Aktivity na striedanie napätia a uvoľnenia svalov (hra Čokoláda)</p> <p>Správne držanie tela, dýchanie. Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu. Cvičenia na rozvoj flexibility a koordinačných schopností - (hra Človek a jeho zvieratka)</p> <p>Napätie a uvoľnenie svalov Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu. Relaxačné cvičenia s riekankami</p> <p>Polohy tela Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu. Hry zamerané na napätie a uvoľňovanie svalov (hra Čokoláda) Význam pohybu a jednotlivých druhov cvičení pre zdravý vývin. Relaxačné cvičenia s riekankami (hra Čo videlo slniečko)</p>	<p>Uplatniť správne dýchanie pri realizovaných aktivitách</p> <p>Prežívať pocity radosti z pohybu a hry</p> <p>Prežívať pocity radosti z pohybu a hry</p> <p>Ukázať správne základné polohy tela, uplatniť správne dýchanie</p>
<p>Hudobno-pohybové a tanečné činnosti</p>	<p>Rytmické cvičenia, tance</p>	<p>Zmeny tempa, rytmu Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností.</p>	<p>Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou</p>

		<p>Rytmické cvičenia s využitím jednoduchých hudobných (rytmických) nástrojov.</p> <p>Fantázia pri pohybovej činnosti. Kultivovaný pohybový prejav. Napodobňovanie prírodných javov (vietor, rast, kvitnutie,...)</p> <p>Tanečná improvizácia Žiak vie, čo je kultivovaný pohybový prejav Improvizácia na hudbu</p> <p>Tanečný krok Význam pohybovej kultúry, správne a estetické držanie tela Hudobno-pohybové hry (Išla sova na tanec, Maličká som, ...)</p>	<p>Uplatniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách</p> <p>Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou</p> <p>Ukázať správne technické prevedenie tanečných krokov</p>
<p>Aktivity v prírode sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Sezónne pohybové činnosti</p> <p>Turistika</p>	<p>Stopa, sneh, zdravie Technika základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode Hry na snehu a so snehom - sánkovanie, šmýkanie, guľovanie,</p> <p>Turistický chodník Význam pobytu a pohybu v prírode pre zdravie Pohyb v prírode, chôdza a jej rôzne druhy vzhľadom k terénu</p> <p>Chôdza v teréne Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode a zásady bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode</p>	<p>Ukázať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach</p> <p>Uplatniť prvky pohybových činností v sezónnych pohybových činnostiach</p> <p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností pri pohybe v prírode</p>

	Pohyb v prírode	<p>Pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch</p> <p>Chôdza v prírodnom teréne</p> <p>Hry</p> <p>Žiak pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode</p> <p>Letné hry v prírode</p>	<p>Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách</p>
--	-----------------	---	---

Ciele predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele

- ❖ stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- ❖ podporovať procesy sebazpoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- ❖ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- ❖ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybových aktivitám, športu,
- ❖ kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- ❖ podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- ❖ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- ❖ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti

Základné predmetové kompetencie (požiadavky na vedomosti, schopnosti, zručnosti a postoje) 100

Základné pohybové zručnosti: /19 hodín/

- ❖ žiak dokáže správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia, ktoré boli realizované vo výučbe,

- ❖ žiak dokáže ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách,
- ❖ žiak dokáže uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach

Manipulačné, prípravné a športové hry: /19 hodín/

- ❖ žiak dokáže pomenovať a pozná základné herné činnosti jednotlivca, pozná názvy hier, ktoré boli realizované vo výučbe,
- ❖ žiak dokáže aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektuje ich,
- ❖ žiak dokáže ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním,
- ❖ žiak dokáže ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách, ktoré boli realizované vo výučbe,
- ❖ žiak dokáže využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase)

Hudobno-pohybové a tanečné činnosti: /10 hodín/

- ❖ žiak dokáže správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti, ktoré boli realizované vo výučbe,
- ❖ žiak dokáže ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách, ktoré boli realizované vo výučbe,
- ❖ žiak dokáže zladať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukových signálom, hudbou,
- ❖ žiak dokáže uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach

Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry: /10 hodín/

- ❖ žiak dokáže správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky,
- ❖ žiak dokáže ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách,
- ❖ žiak dokáže uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry,
- ❖ žiak pozná jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držanie tela, dýchania
- ❖

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: /8 hodín/

- ❖ žiak dokáže správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít,

- ❖ žiak dokáže ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách,
- ❖ žiak dokáže uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.

2.ročník ZŠ

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Do obsahu vzdelávania boli zaradené prierezové tematiky Ochrana života a zdravia a Enviromentálna výchova.

Vyučovanie prebieha jednak vo vlastnej školskej telocvični, jednak na športových plochách v okolí školy. Zložky predmetu sú však súčasťou aj zimnej a letnej školy v prírode.

Ciele predmetu

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,

- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

OBSAH pre 2.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné pohybové zručnosti	Poradové a organizačné cvičenia (PC	Poradové a organizačné cvičenia – nástup na značky, do radu, na čiaru, do kruhu, do skupín	Žiak pozná zásady bezpečného pohybu v telocvični, vie správne nastúpiť podľa povelov vyučujúceho, vie sa orientovať v telocvični.
	Atletika	Nácvik a zdokonaľovanie techniky rýchleho behu, výcvik hladkého behu Prípravné cvičenia z využitím lavičiek – chôdza, preskakovanie a beh Základy techniky skoku do diaľky z miesta. Zdokonaľovanie techniky hladkého behu Nácvik hodu loptičkou z miesta Rýchly beh Hod loptičkou z miesta Skok do diaľky z miesta Vytrvalostný beh	Žiak vie precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti atletického charakteru. Žiak pozná základy správnej techniky behu Žiak pozná techniku skoku z miesta. Žiak vie vykonávať skok z miesta a dodržiavať pri tom bezpečnosť. Žiak pozná techniku hod loptičkou z miesta. Žiak vie vykonávať hod loptičkou z miesta a dodržiavať pri tom bezpečnosť. Žiak pozná techniku rýchleho behu a hod loptičkou z miesta Žiak pozná techniku vytrvalostného behu a skoku do diaľky z miesta.
	Športová gymnastika	Cvičenia na lavičkách a s lavičkami – rozvoj rovnováhy Prípravné cvičenia so švihadlami	Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení s lavičkami. Žiak vie cvičiť pomocou gymnastického náradia. Žiak pozná techniku skákania cez švihadlo. Žiak vie cvičiť pomocou

		<p>Prípravné cvičenia na kotúle: cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a držanie tela</p> <p>Prípravné cvičenia na priestorovú orientáciu a držanie tela, kotúľ vpred Zdokonaľovanie kotúľa vpred Nácvik kotúľa vzad Kotúľ vzad a vpred</p>	<p>gymnastického náradia.</p> <p>Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení kotúľov</p> <p>Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení kotúľov.</p> <p>Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení kotúľov. Vie zacvičiť správny kotúľ.</p>
<p>Manipulačné, prípravné a športové hry</p>	<p>Pohybové hry (PH)</p>	<p>Pohybové hry na rozvoj rýchlostných schopností</p> <p>Pohybové hry zamerané na manipuláciu s loptou (futbal), ciele a triafanie s loptou</p>	<p>Žiak pozná význam hier – pre zábavu i zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá, rozvíja pohybové schopnosti (kondičné alebo koordinačné). Žiak aplikuje v hre dohodnuté pravidlá, rozvíja pohybové schopnosti (kondičné alebo koordinačné).</p>
	<p>Športové hry ŠH 2 – basketbal</p>	<p>Herné činnosti – prihrávky, prihrávky s pohybov</p>	<p>Žiak pozná význam hier – pre zábavu i zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá, vie precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti.</p>
	<p>Kondičné cvičenia (KC)</p>	<p>Štafetové súťaže s rôznymi úlohami: beh, skoky, kombinovaný beh</p>	<p>Žiak pozná význam súťaží – pre zábavu i zdravie, aplikuje v štafetách dohodnuté pravidlá, vie precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti.</p>
	<p>PH - naháňačky s viacerými naháňačmi, Zostaň na mieste</p>	<p>Naháňačky s rôznymi obmenami</p>	<p>Žiak pozná význam hier – pre zábavu i zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá</p>
	<p>ŠH –</p>		

	<p>basketbal</p> <p>ŠH2 – futbal</p> <p>PH – Hry zamerané na manipuláciu s loptou</p>	<p>Herné činnosti – prihrávka obojručne trčením Základné herné činnosti jednotlivca – prihrávka obojručne trčením (priama, o zem, oblúkom, oblúkom horná) Základné herné činnosti jednotlivca – streľba obojručne z miesta po driblingu Streľba obojručne z miesta po driblingu</p> <p>Bránenie hráča s loptou Vedenie lopty, prihrávka, spracovanie lopty, streľba</p> <p>Loptová hra – vybíjaná – dodržiavanie pravidiel pri hre</p>	<p>Žiak pozná význam hier – pre zábavu i zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá, vie precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti</p> <p>Žiak aplikuje v hre dohodnuté pravidlá, vie precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti.</p> <p>Žiak pozná pravidlá realizovanej hry. Žiak vie hrať vybíjanú podľa daných pravidiel.</p>
<p>Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	<p>PMC - Cvičenia na precvičovanie hlavných svalových skupín PMC - Dýchacie a strečingové cvičenia</p> <p>Rovnovážne cvičenia</p> <p>Strečingové cvičenia</p> <p>Cvičenia na rozvoj kinesteticko-diferenciačnej</p>	<p>Relaxačné cvičenia na rozvíjanie správneho držania tela a správneho dýchania</p> <p>Pohybové aktivity zameraných na relaxáciu, dýchanie a uvoľnenie tela</p> <p>Cvičenia na rozvíjanie rovnováhy a priestorovej orientácie</p> <p>Cvičenia napätia a uvoľnenia svalov</p> <p>Schopnosť riadiť pohyby v čase, priestore a dynamike</p>	<p>Žiak vie pomenovať časti tela, vie uvoľniť jednotlivé časti tela. Žiak dokáže ukázať správne polohy tela a vykonávať psychomotorické cvičenia. Žiak pozná význam relaxácie, využíva správne dýchanie pri rôznych cvičeniach a hrách, ktoré sú zamerané na rozvoj dýchania.</p> <p>Žiak vie pomenovať časti tela, vie udržať rovnováhu</p> <p>Žiak pozná význam správneho dýchania pri cvičení i každodenných aktivitách. Žiak koordinuje správne viaceré rôzne pohyby s rôznymi časťami tela súčasne</p>

	<p>schopnosti</p> <p>Cvičenia na rozvoj reakčnej schopnosti</p> <p>Dýchacie cvičenia</p>	<p>Schopnosť rýchlej reakcie v priestore.</p> <p>Dýchacie cvičenia – nádyh a výdyh.</p>	<p>Žiak dokáže rýchlo reagovať na zmenu pohybu</p> <p>Žiak pozná význam relaxácie, využíva správne dýchanie pri rôznych cvičeniach a hrách.</p>
Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	Správne držanie tela s hudbou	Cvičenia na rozlišovanie zmeny tempa a rytmu	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu Žiak vie napodobňovať pohyby zvierat.
	Správne držanie tela	Rozvoj koordinácie svalového napätia a uvoľnenia – správne držanie tela: Veľké sudy, Fúka vietor	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, vie napodobňovať rôzne pohyby.
	Tanečná chôdza, tanečný beh	Základné cvičenia: perovaná dostredivá a odstredivá chôdza, tanečný beh (Maľujeme slnko)	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, vie napodobňovať rôzne pohyby.
	Tanečný beh, skoky	Tanečný beh, skoky (Zajac na hostine, Vrabce na dvore, Čertík)	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, vie napodobňovať rôzne pohyby.
	Jednokročka, dvojkročka	Nácvik tanečného kroku s hudbou Spojenie pohybu s hudbou	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, vie napodobňovať rôzne pohyby.
	Tanček	Spojenie pohybu s hudbou	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, ovláda tanečný krok Žiak, vie použiť tanečný krok pri hudbe. Žiak, vie použiť tanečný krok pri hudbe.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Turistika	Turistika a pohyb v jesennej prírode – chôdza po rôznych povrchoch Turistika a pohyb v jarnej prírode – chôdza po rôznych povrchoch.	Žiak pozná význam pri pobyte a pohybe v prírode, pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, vie chodiť rôznymi druhmi vzhľadom k povrchu a terénu
	Sánkovanie Hry so snehom a na snehu	Pohyb v zimnej prírode – sánkovanie, hádzanie snehových gúľ, vytváranie stôp	Žiak pozná význam pobytu v prírode v zime. Žiak ovláda techniku základných pohybových zručností realizovaných aktivít v zimnej prírode.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

- ❖ má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- ❖ dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,

Názov predmetu Telesná výchova

- ❖ má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- ❖ má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- ❖ dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- ❖ pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej komunikačnej kompetencie sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- ❖ vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,

- ❖ vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- ❖ interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- ❖ dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k učeniu sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- ❖ aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- ❖ mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu
- ❖ vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti - svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- ❖ vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- ❖ vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- ❖ byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k riešeniu problémov sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- ❖ rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- ❖ vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- ❖ hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- ❖ vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému,
- ❖ samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- ❖ obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Stratégie vyučovania:

Metódy, postupy a formy práce:

- ❖ poradové cvičenia, základné lokomočné činnosti, základné zručnosti z akrobacie, manipulačné hry,

- ❖ pohybové hry, jednoduché rytmické cvičenia
- ❖ turistika
- ❖ hry, cvičenie, tleskanie, motivované pohyby, dychové cvičenia, súťaže

Materiálne výučbové prostriedky: žinenka, lavička, lopty, fitlopty, švihadlá a pod.

Didaktická technika: CD prehrávač,

3.ročník ZŠ

Prehľad kľúčových kompetencií	Telesná výchova
	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií
<p>TC: Základné pohybové zručnosti Kompetencia: Mat primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať, - poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať, - elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, - význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, - základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, - zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach. <p>Schopnosti a zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia), - osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore, - osvojovanie si základov techniky behov, skokov, hodu, - na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí, vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.), - osvojovanie si základov techniky kotúl'ov, stojok, skokov. <p>Postoje :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si

	<p>zdravia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie, - prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.
<p>Kompetencia: Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH poznať a vedieť pomenovať, - základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe, - správna technika základných herných činností jednotlivca, - poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním, - poznatky o základných pravidlách realizovaných hier, - poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach, - zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách. <p>Schopnosti a zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier, - osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách, - osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním, - realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách, - osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať <p>Postoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka, - dodržiavať zásady fair – play pri realizovaných hrách, - adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák, - adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.
<p>TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti (Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec) Kompetencia: Mat primerane veku rozvinuté základné senzorycké, motorické (pohybové),</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca, - poznať správnu techniku jednoduchých

<p>intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.</p>	<p>cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, - poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom. Schopnosti a zručnosti: - proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti, - veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách - rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. Postoje: - pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka, - pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine, - prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.</p>
<p>TC: Psychomotorické cvičenia a hry (Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia) Kompetencia: Mat primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</p>	<p>Vedomosti: - elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti, - správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí – poznať a vedieť pomenovať, - zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie. Schopnosti a zručnosti: - osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch), - proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility, - vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách, - vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť, - osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu. <p>Postoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.
<p>TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)</p> <p>Kompetencia: Mat primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.</p>	<p>Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase, - turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, - korčuľovanie a pohyb na lade – kĺzanie a hry na lade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase, <p>Schopnosti a zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, - proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít - rozvoj sensorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru - rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita - rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami - realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách <p>Postoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - pozitívny vzťah k prírode, pohybovým

aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

Stratégie vyučovania

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej výchovy je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom,
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy,
- účelná organizácia práce,
- sústavné využívanie pomôcok,
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov,
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo nej.

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Základné pohybové zručnosti : 30%	a) motivačné (metódy usmerňujúce záujem o učenie) b) expozičné (metódy prvotného oboznamovania žiakov s učivom) c) fixačné (metódy opakovania a upevňovania učiva) c) diagnostické a klasifikačné (metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie)	Kladenie požiadaviek primerane k ich telesným pohybovým predpokladom - účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva - účelná Organizácia práce, - sústavné využívanie pomôcok, - primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov, - systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,	Frontálne, skupinové, individuálne
Manipulačné, pohybové	Opis, ukážka, individuálny prístup	- kladenie požiadaviek	Frontálne, skupinové,

<p>a prípravné športové hry : 30%</p>	<p>k žiakom</p>	<p>Primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom - účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva-účelná organizácia práce, -sústavné využívanie pomôcok, -primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov, -systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce</p>	<p>individuálne</p>
<p>Hudobno-pohybové a tanečné činnosti pohybové činnosti : 15%</p>	<p>Opis, názorná ukážka, opakovanie so zameraním na techniku, súťaže družstiev, prípravné hry,</p>	<p>kladenie požiadaviek Primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom - účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva-účelná organizácia práce, -sústavné využívanie pomôcok, -primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov, -systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce</p>	<p>Frontálne, skupinové, individuálne</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry : 15%</p>	<p>Opis, ukážka, dôraz na správnu techniku rozbehu, odrazu, doskoku, rytmus behu a správne dýchanie</p>	<p>kladenie požiadaviek Primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom - účelné plánovanie a rozvrhnutie</p>	<p>Frontálne, skupinové, individuálne</p>

		učiva-účelná organizácia práce, -sústavné využívanie pomôcok, -primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov, -systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce	
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: 10%		kladenie požiadaviek Primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom - účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva-účelná organizácia práce, -sústavné využívanie pomôcok, -primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov, -systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce	Frontálne, skupinové, individuálne

OBSAH pre 3.ročník

Vzdelávacie štandardy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné pohybové zručnosti	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných	<ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby,

	<p>atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe. Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, ap. – čo sa v objekte školy nachádza). Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, - základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov. Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.</p>	<p>základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové - cvičenia realizované vo výučbe. • Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách. • Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.</p>
<p>Manipulačné, pohybové a Prípravné športové hry</p>	<p>Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky</p>	<p>Pomenovať a poznať základné herné činnosti</p>

	<p>manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.</p> <p>Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, streľba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.</p> <p>Základné poznatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie. <p>Základné pohybové aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru 	<p>jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. • Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. • Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. • Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).
--	--	--

	(gymnastických, atletických, plaveckých ap - Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.	
Hudobno-pohybové a tanečné činnosti	<p>Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.</p> <p>Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia.</p> <p>Základné poznatky: - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Základné pohybové aktivity: - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), - pohybová improvizácia na</p>	<p>Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. • Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. • Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.

	<p>hudobné motívy, alebo zadané témy,</p> <p>- tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).</p> <p>Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela</p> <p>Základné poznatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. <p>Základné pohybové aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - naťahovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility. 	<ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe. • Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. • Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. • Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p>	<p>Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich</p>	<p>Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukázať správne technické

	<p>význam v živote i športe</p> <p>Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové</p> <p>korčule, korčule, sánkované, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. • Ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách. • Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom <p>Základné poznatky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období , o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode . <p>Základné pohybové aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo 	<p>predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase
--	---	--

	<p>vode,</p> <ul style="list-style-type: none"> - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach - lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúky. 	
--	---	--

4.ročník ZŠ

Charakteristika učebného predmetu

Každodenný pohyb by mal byť prirodzenou súčasťou nášho života a zdravého životného štýlu. V dobe, kedy sa čoraz viac dostáva do popredia technika, sa často pohyb zanedbáva. Práve učebným predmetom Telesná výchova je možné podporovať zdravý telesný, duševný i psychický vývin detí a pozitívne pôsobiť aj na morálnu stránku ich osobností. Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

OBSAH pre 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Vzdelávací štandard	Výkonový štandard
<p>ZÁKLADNÉ POHYBOVÉ ZRUČNOSTI</p>	<p>Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, bod, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, štafeta gymnastické náradie (medicimbal, švihadlo, lavička, rebriny, mostík, debnička) gymnastická zostava, zásady bezpečnosti pri súťažení</p> <p>Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, - základy správnej techniky behov, skokov, šplhu, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.</p> <p>Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly (50 m), vytrvalostný (12 min.), prekážkový,</p>	<p>1. Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.</p> <p>2. Vedieť vysvetliť význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení.</p> <p>3. Ukázať správne technické prevedenie základných lokomócií a základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách.</p> <p>4. Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia a gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.</p> <p>5. Dodržiavať základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží.</p> <p>6. Uplatňovať zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.</p>

	<p>člnkový, skok do diaľky z miesta, s rozbehom, hod loptičkou, šplh,- kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, ľah-sed za 1 min, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku al. trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.</p>	
<p>MANIPULAČNÉ POHYBOVÉ A PRÍPRAVNÉ ŠPORTOVÉ HRY</p>	<p>Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, raketa, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, držanie rakety, páłky útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť, zásady bezpečnosti pri súťažení</p> <p>Základné poznatky: - o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie.</p> <p>Základné pohybové aktivity: - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznať a pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. 2. Poznať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach. 3. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. 4. Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. 5. Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. 6. Využívať naučené zručnosti prostredím a aplikovať ich aj vo voľnom čase. 7. Poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

	<p>tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap.) - Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis, pingpong.</p>	
<p>Hudobno-pohybové tanečné činnosti</p>	<p>a <i>Základné pojmy:</i> rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, rytmus, skoky – cvalový, pilový, prísuný, poskočný, premenný, pohybová tvorivosť, kultivovaný pohybový prejav, tamburína. <i>Základné poznatky:</i> - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). <i>Základné pohybové aktivity:</i> - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným</p>	<p>1. Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia a tanečné kroky. 2. Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom. 3. Ukázať správne technické prevedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách. 4. Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. 5. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách i pri iných pohybových činnostiach. 6. Prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vníma a precítiť pohyb.</p>

	<p>navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka),</p> <p>- pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy,</p> <p>- tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	
<p>PSYCHOMOTORICKÉ CVIČENIA A HRY</p>	<p>Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela, správne dýchanie</p> <p>Základné poznatky: - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.</p> <p>Základné pohybové aktivity: - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - natáhovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility –nácvik napätia a uvoľňovania svalov.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky. 2. Osvojiť si pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť. 3. Osvojiť si pohybové aktivity zamerané na čiastočnú i celkovú relaxáciu. 4. Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonáva psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. 5. Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. 6. Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela a dýchania.
<p>AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ HRY</p>	<p>Základné pojmy plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít. 2. Ukázať správne technické

	<p>výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule na lad, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.</p> <p>Základné poznatky: - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.</p> <p>Základné pohybové aktivity: - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, - jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli, - korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach</p>	<p>prevedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.</p> <p>3. Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.</p>
--	--	--

	- lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúky.	
--	--	--

Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti. Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- ❖ stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- ❖ podporovať procesy sebazpoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- ❖ podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- ❖ formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- ❖ kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- ❖ vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- ❖ podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- ❖ uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Ciel zameraný na osobnostný rozvoj

- ❖ Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

Ciel zameraný na zdravie

- ❖ Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Ciel zameraný na motoriku

- ❖ Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Ciel zameraný na postoje

- ❖ Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Kompetencie žiaka:

- ✚ mať vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov.
- ✚ mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie, poradové cvičenia a elementárne zručnosti z akrobacie, poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.
- ✚ Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair-play prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach. - mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.
- ✚ - mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.
- ✚ uplatňovať v každodennom živote zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia, poznať a uvedomovať si význam pohybu pre zdravie a upevňovať svoje zdravie prostredníctvom každodenného pohybu.
- ✚ vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou, vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými i aktivitami.

- ✚ rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít, rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach.

Obsah vyučovacieho predmetu

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa uplatňuje päť tematických celkov:

I. ZÁKLADNÉ LOKOMÓCIE A NELOKOMOCNÉ POHYBOVÉ ZRUCNOSTI (30%)

Poznať a vedieť pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné poradové cvičenia, základné atletické disciplíny realizované vo výučbe, zvládnuť elementárnu terminológiu (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, poznať a uplatňovať základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží i hier, uplatniť správne technické prevedenie základných lokomócií i akrobatických cvičení, uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia a gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a ďalších pohybových činnostiach

Prierezové témy: ochrana života a zdravia, osobný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

II. MANIPULACNÉ, POHYBOVÉ A PRÍPRAVNÉ ŠPORTOVÉ HRY (30%) –

(Tradičné aj netradičné hry)- poznať a vedieť pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe, predviesť správnu techniku základných herných činností jednotlivca, predviesť správnu techniku pri manipulácii s herným náčiním, využívať získané zručnosti z hier v inom prostredí a aplikovať ich v bežnom živote.

Prierezové témy: ochrana života a zdravia, mediálna výchova, multikultúrna výchova .

III. KREATÍVNE A POHYBOVÉ ESTETICKÉ ČINNOSTI (15%) –

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec) - poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca, poznať a ukázať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, poznať a uplatňovať správne držanie tela a jeho častí, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, i pri iných pohybových činnostiach

Prierezové témy: osobný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

IV. PSYCHOMOTORICKÉ CVIČENIA A HRY (15%) –

strečingové cvičenia) – získať elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti, poznať a pomenovať základné polohy tela, vedieť ich ukázať, uplatňovať správne držanie tela a jeho častí, vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocit radosti z vykonávaného pohybu a hry.

Prierezové témy: osobný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova

V. AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ HRY (10%) – (bicyklovanie, korčuľovanie, sánkovanie, bobovanie a i.) – pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít, správne technicky predviesť elementárne pohybové zručnosti vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach v škole i v inom prostredí

Prierezové témy: osobný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, environmentálna výchova, regionálna výchova

Metódy a formy práce

Aby mali žiaci zabezpečený komplexný pohybový režim, je potrebné zvoliť si vhodné metódy

a formy práce:

- hlavnou organizačnou formou je vyučovacia hodina
- školské športové akcie (pravidelné - zimné preteky, jednorázové)
- cvičenia v prírode (didaktické hry)
- rekreačné využívanie prestávok (využívanie možností školského dvora predovšetkým cez veľkú prestávku v závislosti od počasia)
- pohybové aktivity v školskom klube (súčasť popoludňajšej činnosti)
- tanečný krúžok (výberová forma)
- hromadné vyučovanie
- skupinová práca
- individuálna práca

Základné metódy práce:

- vysvetľovanie
- slovné metódy
- praktická ukážka
- demonštrácia

- didaktická hra

Učebné zdroje

Patria sem:

- Telovýchovné náradie a náčinie
- Učebné osnovy z telesnej výchovy a metodiky predmetu
- Športové encyklopédie a iné textové materiály, internet
- Manipulačné pomôcky
- IKT využiteľné v rámci predmetu
- Iné materiálno-technické a didaktické pomôcky

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR c. 22/2011.

Štvrtý ročník je intenzifikačný. Zabezpečuje bezproblémový prechod na ciele a úlohy vyučovania telesnej výchovy v 5. ročníku 2. stupňa ZŠ. Vyučovanie vo 4. ročníku sa preto zvýšenou náročnosťou, súťažami v týchto činnostiach, zvýšenými nárokmi na intenzitu pohybových podnetov, na myslenie a myšlienkové operácie. Očakáva sa tiež výraznejší podiel samostatnej a tvorivej

Hodnotenie predmetu

K dosiahnutiu cieľov v predmete Telesná výchova prispieva vhodný spôsob hodnotenia. Vo všetkých ročníkoch sú žiaci hodnotení známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov zriešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Žiakom sa poskytuje priestor na sebahodnotenie a reflexiu (sebahodnotenie pri výbere činnosti, sebahodnotenie počas činnosti, záverečné hodnotenie po ukončení celku alebo po dlhšom časovom období).

Pri hodnotení výsledkov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotíme :

- aktívny vzťah k danému predmetu
- využívanie osobných predpokladov
- kreativita a originalita
- záujem a snaha o zlepšenie telesnej i duševnej zdatnosti

- schopnosť zaujať postoj a vyjadriť názor

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

Na žiakov s VPU budú kladené požiadavky podľa ich schopností. Učivo im bude prispôsobené. Učiteľ ich bude vhodne motivovať, individuálne im pomáhať pri získavaní nových vedomostí, tolerovať nedostatky vyplývajúce s ich poruchy. Týmto žiakom bude učivo podávané zjednodušenou formou, alebo inými úpravami potrebnými na zvládnutie učiva na základe ich diagnózy.

Potrebné zásady a kritéria hodnotenia žiakov s VPU sú rozpracované v bode **3. 1 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov.**

TELESNÚ VÝCHOVY HODNOTÍME ZNÁMKOU

5.7 VZDELÁVACIA OBLASŤ : ČLOVEK A SVET PRÁCE

5.7.1 PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Učebný plán

Ročník		1.	2.	3.	4.
Počet	ŠVP	0	0	1	1
hodín	ŠKvP	1	1	0	0

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Predmet pracovné vyučovanie patrí do vzdelávacej oblasti „Človek a svet práce“ zameriava sa na získavanie pracovných zručností a dopĺňa základné vzdelanie o dôležitú zložku, ktorá je dôležitá pri pracovnom uplatnení žiaka v ďalšom živote. V 1. až 4.ročníku je realizovaná - 1 hodina týždenne. Žiaci sa učia pracovať s rôznym materiálom, osvojujú si základné pracovné návyky. Učia sa plánovať, organizovať, používať vhodné pracovné pomôcky a hodnotiť pracovné činnosti samostatne a v kolektíve. Vo všetkých tematických okruhoch sú vedení k dodržiavaniu bezpečnostných a hygienických predpisov. Konceptia vzdelávacej oblasti vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou.

Ciele :

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov, tým, že vedieme žiakov :

- pozitívnemu vzťahu k práci, k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce.
- osvojením základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia pomôcok pri práci v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- poznaniu, že technika ako významná súčasť ľudskej kultúry je vždy úzko spojená s pracovnou činnosťou človeka
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii a k sebavzdelávaniu
- pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- na rozvíjanie jemnej motoriky

Tematické celky :

- 1) Tvorivé využitie materiálov
 - poznávanie vlastností materiálov
 - poznávanie pracovného náradia
 - spôsob tvorby výrobkov
- 2) Základy konštruovania
 - vytváranie priestorových modelov – práca so stavebnicami
 - konštrukčné prvky
- 3) Starostlivosť o životné prostredie
 - pestovanie črepníkových rastlín
 - poznávanie úžitkových rastlín
 - pokusy a pozorovania
 - pestovanie vonkajších okrasných rastlín
 - rez a úprava kvetín do váz
- 4) Starostlivosť a príprava jedál
- 5) Ľudové tradície a remeslá
 - skúmanie vlastnej kultúry
 - tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami
 - spoznávanie ľudových tradícií iných kultúr

Predmetom pracovné vyučovanie sa prelínajú prierezové témy:

- osobný a sociálny rozvoj – zodpovednosť každého jedinca za spoluprácu a pomoc pri práci
- environmentálna výchova – podmienky života, vzťah k prírode
- ochrana života a zdravia - zodpovednosť každého jedinca za svoje zdravie

Tvorivé využitie technických materiálov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť hodnotiť výsledok svojej práce. Interpersonálne spôsobilosti prostredníctvom	Poznávanie vlastností materiálov Pomocou porovnávacieho	Poznávať vlastností materiálov porovnávaním,

<p>technických činnosti realizovaných samostatne i v kolektíve (efektívnosť činnosti, plánovanie, organizovanie, kontrolovanie a hodnotenie výstupov činnosti, empatia, riešenie konfliktných situácií, rešpektovanie a tolerovanie odlišností, zodpovednosť, úcta, zodpovednosť za výsledky práce vo vzťahu k rozvoju spoločnosti a životnému prostrediu). Schopnosť chápať význam technickej záujmovej činnosti a do tejto sa zapájať.</p>	<p>pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odborné - špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.</p> <p>1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...).</p> <p>Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p>2. Textil Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách. Pracovné námety: výrobok</p>	<p>triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi.</p> <p>Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie.</p> <p>Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi.</p> <p>Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia.</p> <p>Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p>
--	--	---

	<p>prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu.</p> <p>3. Drevo Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.</p> <p>Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreviny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreviny a akým spôsobom.</p> <p>Pracovné námety: zvieratká, postavy, príbytky.</p>	
--	---	--

Základy konštruovania

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, učiť sa s nimi a od nich. Plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť aktivity tímu ľudí, preberať spoluzodpovednosť za prácu tímu. Vážiť si, rešpektovať, akceptovať, tolerovať odlišnosti iných ľudí, pomáhať im v prípade potreby, dobre s nimi vychádzať, udržiavať harmonické medziľudské vzťahy. Motivácia a odhodlanie k tvorbe osobne a spoločensky prospešných technických produktov. Rozvíjanie poznania, že produktívna práca (aj v oblasti techniky) je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti. Poznanie a</p>	<p>Obsah tematického celku tvoria 4 tematické okruhy:</p> <p>1. Konštrukcie okolo nás 2. Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie 3. Technické komunikačné prostriedky 4. Technika v doprave</p> <p>1. Konštrukcie okolo nás Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych</p>	<p>Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara,...).</p> <p>Vedieť urobiť technický náčrt.</p> <p>Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.</p> <p>Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.). Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.</p>

<p>bezpečné ovládanie techniky – záruka efektívneho využívania techniky vo svoj prospech i prospech iných. Orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, osvojenie potrebných poznatkov a zručnosti významných pre možnosť Spoločenského uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu profesijnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte)</p>	<p>technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan.</p> <p>2. Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Uvedený tematický okruh odporúčame zaradiť až po prebratí učiva z prírodovedy o elektrickom obvode a elektrickej vodivosti. Na zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pri nedostatku pomôcok, modulov alebo stavebníc chceme upozorniť na vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie spotrebičov. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou.</p> <p>3. Technické komunikačné prostriedky Žiaci sa oboznamujú s historickými i Modernými</p>	<p>Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického.</p> <p>Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič.</p> <p>Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály.</p> <p>Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.</p> <p>Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.</p> <p>Poznať zásady bezpečnej mobility.</p> <p>Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli</p> <p>Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>
---	---	--

	<p>komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, sami sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.</p> <p>4. Technika v doprave Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli</p>	
--	---	--

Starostlivosť o životné prostredie

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Význam črepníkových rastlín pre skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia. Cieľavedome pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia. Význam zeleniny pre zdravú výživu (zelenina – zdroj vitamínov, minerálnych látok, ochranných a liečivých látok, vlákniny). Pestrosť a rovnomernosť spotreby</p>	<p>1. Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami,</p>	<p>Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať.</p>

<p>zeleniny počas roka. Hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny. Význam pokusy a pozorovaní z hľadiska a pochopenia nových poznatkov, z hľadiska objavovania súvislostí, z hľadiska využívania nových informačných zdrojov pre ďalšiu bádateľskú činnosť. Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre Skrášľovanie širšieho okolia (škola, bydlisko). Oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Využívanie okrasných rastlín k estetickému Skrášľovaniu prostredia. Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním. Dosiadnutými výsledkami prejavíť pozornosť a úctu svojim najbližším.</p>	<p>hľuzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p> <p>2. Poznávanie úžitkových rastlín Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p> <p>3. Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiareničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p> <p>4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (</p> <p>5. Rez a úprava kvetín do váz</p>	<p>Vedieť založiť jednoduchú množiareničku, poznať jej význam a využitie.</p> <p>Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov.</p> <p>Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŤP.</p> <p>Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky.</p> <p>Vedieť zasadiť do črepníkov (črepníkovať) rozmnožené rastliny.</p> <p>Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín.</p> <p>Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody.</p> <p>Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín.</p> <p>Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín.</p>
--	---	---

	<p>Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.</p>	<p>V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolne rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).</p>
--	---	---

Stravovanie a príprava jedál

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vie sa vhodne správať	1. Technika v kuchyni – význam.	Žiak vie pripraviť stôl

<p>počas stolovania. Dodržiava pravidlá stolovania a spoločenského správania. Vie poskytnúť (zabezpečiť) pomoc pri úraze.</p>	<p>2. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. 3. Výber, nákup a skladovanie potravín. Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na: - potraviny rastlinného pôvodu, - potraviny živočíšneho pôvodu, - typické potraviny v iných krajinách, - potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, - príprava jednoduchého jedla, - príprava narodeninovej torty, - stolovanie.</p>	<p>pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.</p>
---	---	---

Ludové tradície a remeslá

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poznanie vlastných kultúrnych zvykov a tradícií. Poznanie a úcta ku kultúram iných národov resp. národnostných skupín. Rozvoj kreativity pri zhotovovaní produktov. Tvorivá práca v rozličných sociálnych formách (samostatná práca, práca vo dvojiciach, tímová práca).</p>	<p>1. Skúmanie vlastnej kultúry Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. 2. Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití. 3. Spoznávanie ľudových remesiel Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a) ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou</p>

	<p>vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel. Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije.</p> <p>Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera.) Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	
--	---	--

Výchovné a vzdelávacie stratégie pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Rozvíjanie schopnosti učiť sa samostatne :

- žiaci si osvojujú základné pracovné návyky v rôznych pracovných oblastiach, učia sa vhodne používať pracovné nástroje, náradia pri práci v bežnom živote
- učiteľ umožňuje žiakom používať vhodné pracovné pomôcky

Schopnosť tvorivo riešiť problém :

- učiteľ zadáva úlohu tak, aby si žiak mohol vybrať rôzne postupy
- učiteľ rozvíja u žiakov tvorivosť, vedie ich k uplatňovaniu vlastných nápadov

Komunikačné zručnosti :

- žiaci si rozširujú slovnú zásobu v oblasti pracovných nástrojov, náradí, pomôcok, učia sa popisovať svoju činnosť
- učiteľ vedie žiakov k tomu, aby používali správnu terminológiu

Rozvíjanie schopnosti kooperácie:

- žiaci sú vedení ku kooperácií a vzájomnej pomoci
- žiaci pracujú v skupinách, vytvárajú spoločné práce, pri ktorých sa učia spolupracovať a rešpektovať nápady druhých, spoločne sa snažia o dosiahnutie kvalitného výsledku.

Rozvíjanie pracovných schopností:

- učiteľ vedie žiakov k dodržiavaniu bezpečnostných predpisov

Obsah 1.ročník ZŠ – ŠKvP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tvorivé využitie prírodných materiálov	Spoznávanie jesenných plodov. Rozvoj jemnej motoriky. Rozvoj kreativity pri zhotovovaní výrobku. Využitie sily vetra. Práca s prírodným materiálom.	Žiak pozná jesenné plody. Vie pracovať s ihlou a niťou. Pozná základné druhy ovocia. Vie pracovať s rozličným druhom materiál. Vie pracovať s drobným materiálom..
Pestovanie rastlín	Oboznámenie sa s potrebným materiálom. Význam hnojenie. Poznať termíny – koreň, koruna, kmeň, list. Zmeny rastliny vplyvom zmeny prostredia. Spoznávame rôzne druhy rozmnožovania – pokus rozmnožovania listom. Spoznávanie záhradného náradia. Strihanie, kyprenie a odstraňovanie suchých častí listov.	Pozná a vie pomenovať rastliny v triede. Vie správne ošetriť rastliny. Vie pomenovať časti rastlín. Pozná význam tepla, ako jedno z hlavných podmienok života. Žiak vie vymenovať druhy rozmnožovania. Žiak vie, ktoré náradie na čo slúži. Zodpovednosť a vzťah k rastlinám.
Základy konštruovania	Vytváranie priestorových modelov. Rozvoj kreativity. Získavanie skúsenosti zo stavby a konštrukcie – pomocou hravého voľného stavania. Využitie odpadového materiálu. Výroba semaforu.	Žiak vie pomenovať pomôcky a bezpečne s nimi narábať. Vie rozlišovať jednotlivé geometrické tvary. Vie charakterizovať vnímané konštrukčné prvky a vie ich používať. Vie používať základné poznatky o pevnosti, stabilite, rovnováhe konštrukčných prvkov. Vie pomenovať hlavé časti domu. Pozná význam svetelnej signalizácie.
Tvorivé využitie technických	Práca s plastelínou. Využitie sily vetra. Práca s odpadovým	Vie pracovať s modelovacou hmotou. Vie vymenovať druhy

materiálov	materiálom. Geometrické tvary a práca s netradičným materiálom.	elektrárni. Vie pracovať s drobným materiálom. Vie rozlíšiť kruh s rozličným priemerom. Vie správne narábať s nožnicami
Ľudové tradície a remeslá	Navrhnutie a vytvorenie masky. Rozvoj kreativity.	Poznanie a úcta k tradíciám. Pozná význam fašiangov.

Obsah 2.ročníka ZŠ - ŠKvP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tvorivé využitie technických materiálov	<p>Poznávanie vlastností materiálov. Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú (drobný materiál, papier a pod.) Spoznať, charakterizovať a rozlíšiť štruktúru a vlastnosti technických materiálov.</p> <p>Poznávanie pracovného náradia Uvedomiť si používanie náradia pre istý druh materiálu. Osvojiť si bezpečné zaobchádzanie s náradím.</p> <p>Spôsob tvorby výrobkov Plánovanie pracovného námetu resp. uplatňovanie problémových úloh pri tvorbe produktu. Práca podľa šablóny, či predlohy. Rozmanitosť technických materiálov (drobný materiál, textil, papier, drevo, kov).</p>	<p>Žiak pozná základné vlastnosti materiálov, ktoré súvisia s možnosťami využitia pri praktických činnostiach. Vie rozlišovať viaceré druhy technických materiálov (aspoň 3 – drobný materiál, papier, modelovacia hmota). Vie skúmať vlastnosti materiálov porovnaním a jednoduchým experimentovaním.</p> <p>Pozná funkciu a spôsob využitia základných pracovných nástrojov, náradia a pomôcok pri ručnom opracovaní materiálu (nožnice, štetec, viaceré druhy lepidla, šablóny, malé kladivo a pod.) Vie drobný materiál deliť – strihaním a trhaním, spájať – lepením, zväzovaním, navliekaním, vie drobný materiál lisovať (časti rastlín), ohýbať (drôt). Vie papier skladať, oddeľovať (strihaním, trhaním. rezaním) a spájať lepením. Vie pracovať s modelovacím materiálom (vytvoriť a zrealizovať projekt). Vie pripraviť pracovné miesto a udržiavať poriadok. Pozná základné bezpečnostné a hygienické požiadavky pri práci s technickým materiálom. Vie</p>

		hodnotiť výsledok svojej práce. Vie kooperatívne pracovať.
Pestovanie rastlín	Pestovanie črepníkových rastlín. Pestovanie úžitkových rastlín. Pokusy a pozorovania. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín a priesad. Rez a úprava kvetín do váz.	Vypestovanie a opatrovanie jednej črepníkovej rastliny.
Ľudové tradície a remeslá	Skúmanie vlastnej kultúry Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. Tradície spojené s veľkonočnými a vianočnými sviatkami. Skúmanie vlastných tradícií spojených s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie a vytvorenie vianočných a veľkonočných ozdôb a doplnkov. Spoznávanie ľudových tradícií iných kultúr Žiaci majú pravdepodobne možnosť stretnúť sa s inými kultúrami. Vytvárajú úctu a kladný vzťah k poznaniu iných kultúrnych zvykov.	Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jednu tradíciu minoritnej / inonárodnej kultúry.

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PRE 3. A 4.ROČNÍK

CHARAKTERISTKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov

UČEBNÝ PLÁN

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Pracovné vyučovanie
Časový rozsah výučby	1hodina týždenne, 33 hodín
Ročník	Štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	Denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Obsah 3.ročníka ZŠ

Človek a práca

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam práce pre človeka, ✓ vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, ✓ informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, ✓ uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, ✓ diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii. 	<p>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</p>

Tvorivé využitie technických materiálov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, ✓ zdôvodniť využitie odpadových materiálov, ✓ vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, ✓ uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, ✓ preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, ✓ preskúmať vlastnosti papiera, ✓ zhodnotiť využitie papiera v praxi, ✓ zhotoviť výrobok z papiera a kartónu ✓ šiť základné stehy, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ zhotoviť výrobok z textilu 	<p>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov výrobky: z téglikov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombikový panáčik a pod.</p>

Základy konštruovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, ✓ vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, ✓ diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, ✓ určiť základné časti bicykla, ✓ urobiť elementárnu údržbu bicykla. 	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: lepoporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>

Stravovanie a príprava pokrmov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, 	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, ✓ vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, ✓ simulovať nákup potravín, ✓ odhadnúť cenu plánovaného nákupu, ✓ zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, ✓ vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, ✓ pripraviť jednoduchý pokrm, ✓ prezentovať zásady správneho stolovania, ✓ upraviť stôl pred stolovaním. 	<p>trhoviskách a v supermarketoch, obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) stolovanie, pravidlá stolovania</p>
--	--

Ľudové tradície

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať tradície a remeslá v regiónoch, ✓ vymenovať regionálne ľudové remeslá, ✓ zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami 	<p>ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

Obsah 4.ročník ZŠ

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín	Založiť kútik živej prírody. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať nároky črepníkových rastlín na základné životné podmienky a vedieť správne ošetrovať pestované druhy.	Žiak pozná a vie pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Pozná nároky črepníkových rastlín na životné podmienky a vie správne ošetrovať pestované druhy črepníkových rastlín.

Starostli. o životné prostredie	Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia	Vedieť založiť jednoduchý pokus na overenie základných životných podmienok rastlín. Poznať podmienky, ktoré potrebujú rastliny pre život, ako tieto podmienky zabezpečiť rastlinám vo váze. Uvedomiť si význam správnych zásad ošetrovania rezaných kvetov	Žiak vie založiť jednoduchý pokus na overenie základných životných podmienok rastlín. Pozná podmienky, ktoré potrebujú rastliny pre život, vie ich zabezpečiť rastlinám vo váze. Uvedomuje si význam správnych zásad ošetrovania rezaných kvetov.
	Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie	Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu.	Žiak pozná vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Pozná zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu.
Tvorivé využitie technick. materiálov	Papier a kartón	Poznávať vlastnosti papiera porovnávaním, triedením a experimentovaním.	Žiak pozná vlastnosti papiera porovnávaním, triedením a experimentovaním
Tvorivé využitie technick. materiálov	Priestorové vystrihovačky	Získať pracovné zručnosti pri práci s papierom. Vytvárať priestorové vystrihovačky	Žiak dokáže pracovať s papierom, vie strihať, trhať, lepíť a skladať papier, vie vytvoriť jednoduchý predmet z papiera.
Tvorivé využitie technick. materiálov	Drevo	Poznávať vlastnosti papiera porovnávaním, triedením a experimentovaním.	Žiak pozná vlastnosti dreva porovnávaním, triedením a experimentovaním.
	Vtáčia búdka z dreva	Získať pracovné zručnosti pri práci s drevom. Vytvoriť jednoduchý predmet kombinovaním, oddeľovaním, spájaním a maľovaním dreva.	Žiak dokáže pracovať s drevom, vie vytvoriť jednoduchý predmet kombinovaním, oddeľovaním, spájaním a maľovaním dreva.
Starostliv. o životné prostredie	Hydroponické pestovanie rastlín	Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín.	Žiak pozná základy hydroponického pestovania rastlín.
	Technika v kuchyni	Vedieť pomenovať technické prostriedky v kuchyni, vedieť ich význam pri príprave jedla.	Žiak vie pomenovať technické prostriedky v kuchyni, vie ich význam pri príprave jedla.

Stravovan .a príprav a jedál	Bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti	Vedieť udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce. Vedieť poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.	Žiak vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch v kuchyni.
	Potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu. Typické potraviny v iných krajinách.	Vedieť roztriediť potraviny podľa pôvodu. Vedieť rozlišovať potraviny s ohľadom na zdravú výživu. Poznať niektoré typické potraviny v iných krajinách.	Žiak vie roztriediť potraviny podľa pôvodu, vie rozlišovať potraviny s ohľadom na zdravú výživu. Pozná niektoré typické potraviny v iných krajinách.
	Potraviny v supermarketoch, obalové materiály.	Vedieť sa orientovať v informáciách pre spotrebiteľa na obale potravín.	Žiak sa vie orientovať v informáciách pre spotrebiteľa na obaloch potravín.
Stravovan .a príprava jedál	Príprava jednoduchého jedla	Vedieť samostatne pripraviť jednoduchý pokrm (krupicová kaša).	Žiak vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm.
Stravovan .a príprav a jedál	Stolovanie	Vedieť pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie.	Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie.
Ľudové tradície a remeslá	Vianočné tradície	Poznať význam Vianoc. Vedieť zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – zhotovenie vianočných ozdôb.	Žiak pozná význam Vianoc. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – vianočné ozdoby.
Základy konštruov.	Konštrukcie okolo nás	Poznať viacero druhov mostov, oboznámiť sa s ich funkciou a dôležitosťou pre človeka. Vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod).	Žiak pozná viacero druhov mostov, pozná ich funkciu a dôležitosť pre človeka. Vie konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod).

	Ludské obydľia	Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydľí.	Žiak pozná základné druhy a hlavné znaky ľudských obydľí.
	Zhotovenie objektu zo stavebníc	Poznať základné symboly pri technickom náčrte. Vedieť urobiť technický náčrt. Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.	Žiak pozná základné symboly pri technickom náčrte. Vie urobiť technický náčrt. Vie vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.
Základy konštruov.	Elektrický obvod	Poznať pojmy elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.	Žiak pozná pojmy elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišuje vodivé a nevodivé materiály. Vie zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.
Základy konštruov.	Zdroje elektrickej energie	Poznať zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné), význam šetrenia elektrickou energiou. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.	Žiak pozná zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné), význam šetrenia elektrickou energiou. Pozná spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.
Základy konštruov.	Historické a moderné komunikačné prostriedky	Oboznámiť sa s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Učiť sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.	Žiak pozná historické i moderné komunikačné prostriedky (telefón, fax, PC). Vie využívať komunikačné prostriedky.
Starostliv. o životné prostredie	Rozmnožovanie rastlín	Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín, vedieť odoberať a upravovať stonkové a listové odrezky, vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, vedieť zasadiť do črepníkov rozmnožené rastliny, vedieť založiť jednoduchú množiarňičku, poznať jej význam a využitie.	Žiak pozná spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín, vie odoberať a upravovať stonkové a listové odrezky, vie regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, vie zasadiť do črepníkov rozmnožené rastliny, vie založiť jednoduchú množiarňičku, pozná jej význam a využitie.

Starostliv. o životné prostredie	Klíčenie semien	Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné rastliny, zaznamenávať a vyhodnocovať výsledky pozorovaní a pokusov.	Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov.
Tvorivé využitie technických materiálov	Textil	Poznávať vlastnosti textílií porovnávaním, triedením a experimentovaním.	Žiak pozná vlastnosti textílií porovnávaním, triedením a experimentovaním.
	Textil – výrobok podľa strihu	Získať pracovné zručnosti pri práci s textilom. Vytvoriť výrobok – maňuška.	Žiak má pracovné zručnosti pri práci s textilom. Vie vytvoriť jednoduchý výrobok z textilu.
Ľudové tradície a remeslá	Ľudové tradície	Poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žijeme. Poznať význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry. Spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.	Žiak pozná zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žijeme. Pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry. Pozná iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.
Ľudové tradície a remeslá	Veľkonočné tradície	Poznať význam Veľkej noci. Vedieť zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – zhotovenie veľkonočných ozdôb.	Žiak pozná význam Veľkej noci. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu – veľkonočné ozdoby.
	Remeslá	Poznať minimálne jedno remeslo v regióne. Skúmať históriu remesiel regiónu.	Žiak pozná minimálne jedno remeslo v regióne, pozná históriu remesiel regiónu.
Starostliv. o životné prostredie	Poznávanie úžitkových rastlín	Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody.	Žiak pozná 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody.
	Zatriedenie úžitkových rastlín do pestovateľských skupín	Zatriediť poznávané druhy zelenín do pestovateľských skupín, spracovať vzorkovnicu semien a poznať semená na základe vonkajších vlastností.	Žiak vie zatriediť poznávané druhy zelenín do pestovateľských skupín, vie vyrobiť vzorkovnicu semien a poznať semená na základe vonkajších vlastností.
Starostliv. o životné prostredie	Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad	Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín.	Žiak pozná pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Pozná význam predpestovania rastlín.

Základy konštruov.	Doprava a dopravné prostriedky	Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.	Žiak pozná zásady bezpečnej mobility. Pozná pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.
Základy konštruov.	Konštrukcia bicykla	Pochopiť význam jednotlivých častí bicykla a ich funkciu. Vedieť zistiť technický stav bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.	Žiak chápe význam jednotlivých častí bicykla a ich funkciu. Vie zistiť technický stav bicykla. Vie urobiť jednoduchú údržbu bicykla.
Starostliv. o životné prostredie	Význam podmienok na zakorenenie stonkových a listových odrezkov	Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné rastliny, zaznamenávať a vyhodnocovať výsledky pozorovaní a pokusov.	Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov.
Starostliv. o životné prostredie	Poznávanie vonkajších okrasných rastlín	Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky).	Žiak pozná 5 druhov nových okrasných rastlín, vie ich zatriediť do pestovateľských skupín.
	Pestujeme priesady okrasných rastlín	Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce.	Žiak vie dopestovať okrasné rastliny. Vie pomenovať a využívať náradie a pomôcky, pozná postupy bezpečnej práce.
	Aranžovanie do plochých misiek a váz	Osvojiť si základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu	Žiak si osvojil základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu
	Opakovanie	Zopakovať a precvičiť učivo.	Žiak dokáže prezentovať nadobudnuté vedomosti.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení výsledkov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotíme: aktívny vzťah k danému predmetu, využívanie osobných predpokladov, kreativitu a originalitu, záujem a snaha o zlepšenie, schopnosť zaujať postoj a vyjadriť názor.

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodického pokynu na hodnotenie žiakov

základnej školy schváleného MŠVVŠ SR c. 22/2011 z 1. mája 2011.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE HODNOTÍME ZNÁMKOU.

6 ZÁVER

Návrhy tematických okruhov voliteľných predmetov pre 1. 2. 3. a 4.ročník ZŠ pri LVS Čakany

Už v časti zameranie školy sme opísali, prečo zavádzame jednotlivé voliteľné predmety pre našich žiakov. Naši žiaci majú problémy osvojiť si učebné osnovy čítania, písania, majú problémy s koncentráciou pozornosti. Ak chceme, aby ich vyučovacie výsledky boli dobré, je potrebné nahradiť chýbajúce hodiny, novými netradičnými formami vyučovania. Hodinové dotácie zo SJaL sme navýšili o 1 hodinu. Tu chceme hrovou formou naučiť žiakov čítať a písať. Dôraz kladieme na čítanie s porozumením. Žiaci, ktorí k nám nastupujú, sa dokážu dorozumieť po slovensky. Snažíme sa ich vedomosti v tomto smere ďalej rozvíjať, obohacovať slovnú zásobu a zoznámiť ich so spisovnou slovenčinou. Čítanie a písanie hrou nechápeme ako cieľ, ale ako cestu k rozvíjaniu schopností používať slovenský jazyk. Žiakov vedieme k tomu, aby dokázali interpretovať svoje pocity, zážitky, aby dokázali pochopiť svoje role v rôznych komunikačných situáciách a aby sa dokázali orientovať pri vnímaní okolitého sveta. Je dôležité, aby sa pri činnostiach zbavili strachu, napätia a získali sebadôveru. Na týchto vyučovacích hodinách sa snažíme rozvíjať verbálnu aj neverbálnu komunikáciu prostredníctvom dramatizácií rôznych rozprávok. Zameriavame sa na :

- rozvoj slovnej zásoby – opis obrázku
- porozumenie čítaného textu
- rozvoj schopnosti reprodukovat' text
- rozvoj jemnej motoriky a grafomotoriky – modelovanie tvarov písmen, prstomaľba
- osvojovanie si písacích návykov – skladanie písmen slabík, písmenkové pexeso,
- osvojovanie si gramaticky správneho písaného textu
- rozvoj estetickej stránky písaného textu
- rozvoj kreativity
- podporu rozvoja charakterových vlastností na základe akceptácie pozitívnych
- literárnych postáv
- tréning koncentrácie pozornosti a ovládanie impulzívneho správania
- učenie sa reálne hodnotiť svoj výkon a správanie

- učenie sa prijímať vlastné obmedzenia a rozvíjať silné stránky
- rozvoj pozitívnych sociálnych interakcií, začlenenie do skupiny

Ďalej sú u našich žiakov časté problémy s jemnou motorikou, v tejto oblasti im veľmi pomôže pracovné vyučovanie, ktoré je zamerané na prácu s rozličným materiálom.

Za veľmi dôležité pre našich žiakov považujeme zabezpečenie dostatočného pohybu (hyperkinetický syndróm), nakoľko v štátnom vzdelávacom programe sú na telesnú výchovu vymedzené len dve hodiny, čo je pre našich žiakov veľmi málo. Po dohode s pedagógmi a odbornými zamestnancami LVS, zvyšujeme vyučovacie hodiny telesnej výchovy o 1 hodinu. Na tejto vyučovacej hodine budeme využívať prvky - Pohybovej výchovy – formou hier.

Posledným voliteľným predmetom je Informatická výchova, ktorá sa stáva neoddeliteľnou súčasťou školského vyučovania.

5.6.2 Vzdelávacia oblasť: Špeciálnopedagogická podpora – terapeuticko-korekčné cvičenia

Názov predmetu	Terapeuticko-korekčné cvičenia
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, 99 hodín
Ročník	prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Terapeuticko-korekčné cvičenia
Časový rozsah výučby	3 hodina týždenne, 99 hodín
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Názov predmetu	Terapeuticko-korekčné cvičenia
Časový rozsah výučby	3 hodina týždenne, 99 hodín
Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ v SR
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná

Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk
-----------------	-----------------

Názov predmetu	Terapeuticko-korekčné cvičenia
Časový rozsah výučby	3 hodina týždenne, 99 hodín
Ročník	štvrtý
Názov ŠVP	
Názov ŠkVP	Čakanček
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučujúci jazyk	slovenský jazyk

Úvod

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchami aktivity a pozornosti (ďalej aj „žiak s PAP“) sa postupuje podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie. Tento vzdelávací program je súčasťou štátnych vzdelávacích programov pre jednotlivé stupne vzdelávania. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s poruchou aktivity a pozornosti v školách, kde sú vzdelávaní.

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu (ďalej aj „LVS“).

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie – 1. stupeň základnej školy. Základná škola pri liečebno-výchovnom sanatóriu, v ktorej žiak plní len časť školskej dochádzky, nevydáva žiakovi vysvedčenie, kmeňovej škole dáva podklady na súhrnné hodnotenie a klasifikáciu prospechu žiaka.

Profil absolventa

Profil absolventa primárneho vzdelávania zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

Vzdelávacie oblasti

Pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je do vzdelávacích oblastí pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie začlenená oblasť **ŠPECIÁLNOPEdagogická podpora**.

Na primárnom stupni vzdelávania je do tejto vzdelávacej oblasti zaradený špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu však môže byť ovplyvnené závažnosťou poruchy aktivity a pozornosti žiaka. Prípadné čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu v konkrétnom vyučovacom predmete je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia (ďalej aj „TKC“) je naučiť žiakov v maximálnej miere zvládať subjektívne záťažové situácie, zmierňovať impulzivitu, agresivitu, pozitívne ovplyvňovať krátkotrvajúcu pozornosť a nízku frustračnú toleranciu, čo im umožní sociálne prijateľným spôsobom sa začleniť do domáceho prostredia, skupiny spolužiakov v škole a vrstovnickej skupiny v širšom sociálnom prostredí.

Sekundárnym cieľom TKC je prevencia vzniku vývinových porúch učenia, porúch správania ako následku neúspechu v osvojení si gramotnosti.

Na hodinách predmetu sa žiak vedie k tomu, aby sa primerane, podľa svojich schopností, naučil poznávať sám seba, uvedomovať si svoje city a pocity, komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí.

Terapeutické postupy a metódy špecifického vyučovacieho predmetu TKC sa uplatňujú v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti **sa nehodnotí známkou**.

CIELE

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu TKC je podporiť rozvoj špecifických funkcií žiakov, sociálna a edukačná adaptácia a integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením do edukačného procesu bežnej základnej školy, odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie individuálnych schopností a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.

Špeciálnopedagogická reedukácia má odstrániť alebo aspoň zmierniť edukačné nedostatky, ktoré z poruchy aktivity a pozornosti vyplývajú. Sekundárnym cieľom špecifického vyučovacieho predmetu TKC je prevencia vzniku porúch aktivity a pozornosti ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje špecifický vyučovací predmet TKC sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu žiakov do spoločnosti.

V rozvoji osobnosti žiaka špecifický vyučovací predmet má:

- rozvíjať sociálne zručnosti,
- podporovať proces sebavýchovy,
- budovať aktívny vzťah žiaka k osobnému rastu,
- podporovať a pomáhať žiakovi pri plnení vývinových úloh,
- podporovať kultivovanie sociálneho fungovania žiaka zvýšením sociálnych kompetencií,
- stimulovať procesy sociálneho učenia,
- konfrontovať vlastné skúsenosti a vedomosti v rámci skupiny a v porovnávať so sociálnymi normami,
- rozvíjať pozitívne sociálne interakcie, vplývať na skupinový proces na vývin jednotlivca,
- konfrontovať korektívnu skúsenosť interakcie s dospelým v atmosfére dôvery a prijatia.

OBSAH

Obsah špecifického vyučovacieho predmetu je rámcový. Realizácia jednotlivých tém sa prispôsobuje schopnostiam žiakov, špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám a problémom v triede. Jednotlivé témy možno aplikovať aj na iných predmetoch podľa potreby žiaka. Stimulácie oblasti sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti.

1. Problémové správanie a jeho korekcia

Identifikácia a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka: Koláč aktuálnych problémov; Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možností vlastnej korekcie; Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií.

Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré mávajú negatívne dôsledky: Osobný plán - čo je môj cieľ; čo sa dá urobiť najskôr; kto si to všimne prvý; 5 prianí; Jama.

Závislosti – tematická skupina: mýty o drogách; šnúrka, ako demonštrácia vzniku závislosti; Nedokončené vety; príbehy – identifikácia rizikového správania; nacvičovanie odmietania.

Záškolské – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

2. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie

Identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií; Koláč emócií; Moje srdce; Kedy mi začne viac biť srdce; piktogramy emócií; Teplomer pocitov.

Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie; Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim; metóda ABC.

Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie; Koláč hnevu; asociácie napr. na hnev; Koláč hnevu; Koláč radostí; nácvik relaxácií.

Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu (alternatívne voľby); skupinová empatia; empatická analýza.

3. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma; Pozície pri sedení; Zrakový kontakt; Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš; Podanie rúk; jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia; Slovný futbal, Paralingvistika; Telefón; „ ja ťa predsa počúvam“; Aktívne počúvanie; „ Ja výrok“.

Asertívne správanie: asertívne práva; typy správania - agresívne, asertívne správanie –identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie; von - dnu z kruhu; Fazulky; Molekuly; techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.

4. Osobnostný rozvoj

Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností; Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád; Životná krivka; Kto som; Aký som; Hierarchia osobných hodnôt; Starinársky obchod; Horúca stolička; Infogramy.

Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu: Môj 5-ročný plán; Osobná vizitka; Inzerát.

5. Rozvíjanie sociálnych zručností

Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch; V čom je zdroj konfliktov; Mária a Roman; Hra na palce; Zápalky; Von - dnu; Zakázané ovocie .

Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca: Koláč dôvery; Pád dôvery; Levitácia; Skupinový erb/dom; Ostrov skupiny; Skupinová stavba/ mandala.

6. Rodinné vzťahy

Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme: Kresba rodiny; Začarovaná rodina; Čo by som si prial od otca/matky; Čo by som do domu priniesol/odniesol; Čo doma najčastejšie počúvam; Dieťa v roli rodiča; Nedeľa u nás doma; Rodokmeň.

Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty): Nedokončené vety; Tresty a odmeny v rodine; Rodinné pravidlá; Rodinné rituály; Typy rodín; Čo by som nikomu nepovedal.

7. Rovesnícke vzťahy

Pozícia v rámci rovesníckej skupiny: Sociogram; Čo máme spoločné, čo rozdielne.

Šikanovanie - tematická skupina.

Sexualita – tematická skupina.

Poznámka

K vymedzenému obsahu TKC pristupujeme ako k otvorenému systému, čo znamená, že jednotlivé tematické celky je možné aktuálne dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny - učiteľ si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického významu pre reedukáciu.

Tematické bloky

Ciele stimulácie	Obsah stimulácie
OBLASŤ ROZVÍJANIA SCHOPNOSTÍ	
Problémové správanie a jeho korekcia	<p>Identifikácia a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka: Koláč aktuálnych problémov; Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možnosti vlastnej korekcie; Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií.</p> <p>Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré majú negatívne dôsledky : Osobný plán - čo je môj cieľ; čo sa dá urobiť najskôr; kto si to všimne prvý; 5 prianí; Jama.</p> <p>Závislosti – tematická skupina: mýty o drogách; šnúrka, ako demonštrácia vzniku závislosti; Nedokončené vety; príbehy – identifikácia rizikového správania; nacvičovanie odmietania.</p> <p>Záškolačstvo - tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.</p> <p>Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.</p>
Rozvíjanie emocionálnej inteligencie	<p>Identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií; Koláč emócií; Moje srdce; Kedy mi začne viac biť srdce; piktogramy emócií; Teplomer pocitov.</p>

	<p>Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie; Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim; metóda ABC.</p> <p>Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie; Koláč hnevu; asociácie napr. na hnev; Koláč hnevu; Koláč radostí; nácvik relaxácií.</p> <p>Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu (alternatívne voľby); skupinová empatia; empatická analýza.</p>
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	<p>Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma; Pozície pri sedení; Zrakový kontakt; Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš; Podanie rúk ; jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia; Slovný futbal, Paralingvistika; Telefón; „ ja ťa predsa počúvam“; Aktívne počúvanie; „ Ja výrok“.</p> <p>Asertívne správanie: asertívne práva; typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie; von- dnu z kruhu; Fazuľky; Molekuly; techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.</p>
Osobnostný rozvoj	<p>Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností; Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád; Životná krivka; Kto som; Aký som; Hierarchia osobných hodnôt; Starinársky obchod; Horúca stolička; Infogramy.</p> <p>Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu: Môj 5-ročný plán; Osobná vizitka; Inzerát.</p>
Rozvíjanie sociálnych zručností	<p>Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch; V čom je zdroj konfliktov; Mária a Roman; Hra na palce; Zápalky; Von - dnu; Zakázané ovocie.</p> <p>Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca: Koláč dôvery; Pád dôvery; Levitácia; Skupinový erb/dom; Ostrov skupiny; Skupinová stavba/ mandala.</p>

<p>Rodinné vzťahy</p>	<p>Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme: Kresba rodiny; Začarovaná rodina; Čo by som si prial od otca/matky; Čo by som do domu priniesol/odniesol; Čo doma najčastejšie počúvam; Dieťa v roli rodiča; Nedel'a u nás doma; Rodokmeň.</p> <p>Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty): Nedokončené vety; Tresty a odmeny v rodine; Rodinné pravidlá; Rodinné rituály; Typy rodín; Čo by som nikomu nepovedal.</p>
<p>Rovesnícke vzťahy</p>	<p>Pozícia v rámci rovesníckej skupiny: Sociogram; Čo máme spoločné, čo rozdielne.</p> <p>Šikanovanie - tematická skupina.</p> <p>Sexualita – tematická skupina.</p>

PROCES

Rozvíjanie sociálnych zručností nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, predstáv, motoriky, pamäti, pozornosti, myslenia a subjektívneho vnímania sociálneho prostredia žiaka.

Obsah špeciálnopedagogickej reedukácie musí byť v súlade so sociálnymi, mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

Prístupom k žiakom, voľbou aktivizujúcich organizačných foriem práce, stimulovaním myšlienkového, motorického a rečového činnosti žiakov pomocou podnetne sformulovaných úloh, uplatňovaním individuálneho prístupu (napr. ukladaním úloh rôzneho stupňa náročnosti jednotlivcom alebo skupinám žiakov podľa ich úrovne) vyučujúci prispieva k tomu, aby žiaci mali po kladne hodnotených výkonoch pocit spokojnosti a úspechu a tak sa podporila ich poznávací aktivita v predmete.

Oblasť, v ktorých je treba pripraviť rozvíjajúce a reedukačné cvičenia je mnoho. Nedajú sa síce celkom oddeliť, veľmi často sa prekrývajú (napr. schopnosť dlhotrvajúcej pozornosti nepochybne ovplyvní žiaka pri dokončení danej úlohy), napriek tomu ich môžeme zámerné cvičiť.

Cieľom tohto modelu – je odstrániť deficity a zaostávanie žiakov, ale aj prebudiť ich záujem o školskú prácu striedaním metodických postupov, obmieňaním a dopĺňaním nových metód práce,

do výučby zapájať všetky zmysly, čiže multisenzorické vyučovanie, k čomu prispeje aj veľký rozsah špeciálnych pomôcok a drobných pomôcok zhotovených učiteľom, ktorými je vybavená špeciálna učebňa.

Pri realizácii terapeuticko-korekčné cvičenia odporúčame spolupracovať so školským psychológom, resp. so psychológom zo školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, s ktorým škola spolupracuje.

Vo vyučovaní špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sa používajú najmä nasledovné metódy:

- rozhovor,
- relaxačné techniky,
- brainstorming,
- arteterapeutické a muzikoterapeutické techniky,
- techniky dramoterapie, hranie rolí, pantomíma,
- kognitívno-behaviorálne techniky,
- sociometrické techniky,
- psychogymnastika,
- psychomotorická terapia,
- dotazníkové metódy,
- spätná väzba.

Vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu TKC je zaradené do vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity pozornosti v jednotlivých ročníkoch ZŠ a v rámci vyučovania v liečebno-výchovných sanatóriách.

Intervencia/reedukácia má nasledovnú postupnosť:

1. krok: Vstupná špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov (vychádza sa zo záverov vyšetrení poradenského zariadenia), prípadne reidiagnostika na začiatku každého školského roka
2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky
3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie špecifických schopností v jednotlivých oblastiach

**PREDMET Terapeuticko-korekčné cvičenia NEHODNOTÍME ZNÁMKOU, ALE
SLOVNE – ABSOLVOVAL/NEABSOLVOVAL**